

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 3 stycznia 2013 r.

Poz. 50

UCHWAŁA NR 297/2012 RADY MIEJSKIEJ W PRZEMYŚLU

z dnia 20 grudnia 2012 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Przemyśla na lata 2012 - 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 87 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), po uzyskaniu pozytywnej opinii Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z siedzibą w Przemyślu

Rada Miejska w Przemyślu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Przemyśla, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Przemyśla.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, a Program Opieki nad Zabytkami Miasta Przemyśla podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej**

Jan Bartmiński

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 297/2012
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia 20 grudnia 2012 r.

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA PRZEMYŚLA

na lata 2012-2016

**GMINNY PROGRAM
OPIEKI NAD ZABYTKAMI
MIASTA PRZEMYŚLA**

na lata 2012 - 2016

Opracowała
mgr Zofia Bieńkowska

*we współpracy
z Wieloosobowym Stanowiskiem
ds. Ochrony i Konserwacji Zabytków
Urzędu Miejskiego w Przemyślu
(mgr Beata Kot, mgr Małgorzata Olędzka)*

Przemyśl 2012

I**SPIS TREŚCI****I. WSTĘP****II. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI****III. UWARUNKOWANIA PRAWNE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI W POLSCE****IV. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO****V. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO****VI. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU****Założenie urbanistyczne****Zabytki sakralne****Kapliczki****Założenia rezydencjonalne i parkowe****Zabytki nieruchome świeckie****Budownictwo obronne****Cmentarze****Zabytki ruchome****Zabytki ruchome w zbiorach muzealnych****Zabytki archeologiczne****Fortyfikacje rdzenia Twierdzy Przemyśl****VII. OCENA ZASOBU ZABYTKOWEGO. ANALIZA SZANS I ZAGROŻEŃ****VIII. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE****IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI****X. ANEKSY:**

1. Ewidencja zabytków miasta Przemyśla
2. Ewidencja Twierdzy Pierścieniowej Przemyśl – Fortyfikacje Rdzenia Twierdzy
3. Ewidencja Twierdzy Pierścieniowej Przemyśl – Zaplecze Rdzenia Twierdzy
4. Rejestr zabytków architektury miasta Przemyśla
5. Wykaz stanowisk archeologicznych

II**XI. ZAŁĄCZNIKI:**

1. Mapa stref ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego Przemyśla.
2. Mapa miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
3. Mapa - Forty Twierdzy Przemyśl.
4. Uchwała Nr 25/2005 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 17 lutego 2005 r. W sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr 297/2012
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia 20 grudnia 2012 r.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami miasta Przemyśl

I. WSTĘP

Gminy Program Opieki nad Zabytkami Miasta Przemyśla dotyczy zasobu zabytkowego miasta w jego granicach administracyjnych. Jest zbiorem informacji o rozwoju przestrzennym Przemyśla, jego zabytkach, walorach krajobrazowych, a także wynikających z tego zbiorem wytycznych i postulatów konserwatorskich niezbędnych do podejmowania działań mających na celu ochronę tego dziedzictwa.

Przedmiotem Programu jest obszar miejski, w skład którego wchodzi miasto średniowieczne, tereny dzielnic XIX-wiecznych oraz pozostały teren z pierścieniem wewnętrznym umocnień Twierdzy Przemyśl.

Podstawowym celem Programu jest wskazanie terenów i poszczególnych zabytków najbardziej wartościowych dla miasta i regionu, określenie zagrożeń dla tych obiektów oraz wskazanie działań jakie należy podjąć, aby poprawić stan ich zachowania i wyeksponować właściwe im walory zabytkowe i krajobrazowe.

Ponadto Program określa:

- uwarunkowania działań w zakresie opieki nad zabytkami wynikające z przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku oraz uregulowań prawnych dotyczących planowania przestrzennego, budownictwa, ochrony przyrody i innych;
- możliwości finansowania działań przy zabytkach i pozyskiwania środków z różnych źródeł;
- wyznacza priorytety działań Gminy w zakresie ochrony zasobu zabytkowego miasta, podejmowanych w okresie długofalowym, z wyszczególnieniem działań w okresie na najbliższe cztery lata tj. 2012 – 2016.

Program opieki nad zabytkami jest dokumentem wymagającym cyklicznej aktualizacji. Ponieważ niniejszy dokument powstał jako pierwszy, w stosunkowo szeroki sposób omawia problematykę zasobu zabytkowego miasta i wyznacza priorytetowe kierunki działań wieloletnich. W związku z czym wydaje się, że powinien być istotnym punktem odniesienia dla programów konstruowanych na kolejne okresy czteroletnie, z konieczną modyfikacją, uwzględniającą nowe uwarunkowania prawne i administracyjne oraz zmieniające się warunki gospodarcze i społeczne.

II. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Przemyśla został opracowany w związku z przepisem art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), który mówi o obowiązku sporządzania przez prezydenta miasta (na okres 4 lat) gminnego programu opieki nad zabytkami. Zgodnie z przepisem art. 87 ust. 3 ustawy, gminny program przyjmuje rada gminny, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Z realizacji programu prezydent miasta sporządza co dwa lata sprawozdanie, które przedstawia radzie gminy. Program jest ogłaszany w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 87 ust. 4, 5).

Art. 87 ust. 2 cytowanej ustawy wyznacza cele opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami i są one następujące:

- 1) *Włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;*
- 2) *Uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;*
- 3) *Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;*

- 4) *Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;*
- 5) *Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;*
- 6) *Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;*
- 7) *Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.*

III. UWARUNKOWANIA PRAWNE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI W POLSCE

Obowiązujące uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami są zawarte w następujących dokumentach:

- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej**, w której zabytki zostały objęte ochroną zadeklarowaną jako obowiązek państwa i każdego obywatela, w następujących zapisach:

- art. 5, który mówi, że „(...) *Rzeczpospolita Polska strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju*”

- art. 6, ust.1 który mówi, że „(...) *Rzeczpospolita stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju*”

- art. 86, który mówi, że „*Każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie (...)*”

- **Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami** (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), która jest głównym aktem prawnym regulującym zasady ochrony opieki nad zabytkami w Polsce.

W opracowaniu *Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami* głównie uwzględnia się następujące przepisy tejże ustawy:

Art. 3, który stanowi słowniczek pojęć i wyjaśnia użyte w ustawie określenia: *zabytek, zabytek nieruchomy, zabytek ruchomy, zabytek archeologiczny, instytucja kultury, prace konserwatorskie, prace restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie, architektoniczne, archeologiczne, historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny, historyczny zespół budowlany, krajobraz kulturowy, otoczenie zabytku*

Art. 4, 5, które wymieniają cele, do jakich prowadzą działania podejmowane przez organy administracji publicznej w realizacji zadań ochrony i opieki nad zabytkami

Art. 6, który wymienia zabytki podlegające ochronie i opiece, bez względu na stan zachowania: zabytki nieruchome, zabytki ruchome, zabytki archeologiczne z wyszczególnieniem ich rodzajów

Art. 7, który wymienia formy ochrony konserwatorskiej: wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego, ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Art. 16 ust. 1, który wskazuje radę gminy jako jedyny organ tworzący park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej – na podstawie uchwały, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków

Art 16 ust. 2, 3, 4, 5, 6, Art. 17, które określają: dokumenty niezbędne dla tworzonego parku kulturowego, sposób zarządzania parkiem, oraz zakazy i ograniczenia dotyczące terenu parku

Art 18, który wymienia dokumenty strategiczne sporządzane na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym, gdzie uwzględnia się ochronę i opiekę nad zabytkami oraz precyzuje co w szczególności zawierają wymienione koncepcje, strategie, analizy, plany i studia

Art. 19, który wskazuje, że studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uwzględniają: ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków i ich otoczenie, inne zabytki nieruchome znajdujące się w gminnej ewidencji

zabytków oraz parki kulturowe, ustalenia gminnego programu opieki nad zabytkami, strefy ochrony konserwatorskiej ustalone w zależności od potrzeb, na których obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy mające na celu ochronę znajdujących się na tych terenach zabytków

Art. 20, który mówi o konieczności uzgadniania projektów i zmian planów zagospodarowania przestrzennego wojewódzkich i miejscowych z wojewódzkim konserwatorem zabytków

Art. 21, który mówi o ewidencji zabytków jako o podstawie sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy

Art. 22, który mówi w jakiej formie są prowadzone ewidencje zabytków krajowe, wojewódzkie i gminne oraz, że włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego niewpisanego do rejestru do wojewódzkiej ewidencji zabytków może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytku

Art. 71 ust.2, który mówi, że sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robot budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny określony w ust. 1, posiada jednostka samorządu terytorialnego, jest zadaniem własnym tej jednostki

Art. 81, który wskazuje organ stanowiący gminy jako udzielający dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz określa, że dotacja może być udzielona w wysokości 100% nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę tych prac

- Art. 89, który wskazuje, że organami ochrony zabytków są: minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje wykonuje Generalny Konserwator Zabytków oraz wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje w tym zakresie wykonuje wojewódzki konserwator zabytków.

- **Nowelizacja Ustawa z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 75, poz. 474 z dnia 5 maja 2010 r.) wprowadza istotne zmiany w zakresie:**

- wywozu zabytków poza granice kraju (art.51, art.52, art.56, art.57, art. 58, art.59, art.61),
- w zakresie form ochrony zabytków ustawa dodaje do ustaleń ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – ustalenia ochrony w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego (art. 7, pkt. 4)

- art. 18, który wymienia dokumenty strategiczne sporządzane na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym, gdzie uwzględnia się ochronę i opiekę nad zabytkami rozszerzono o dokumenty, których ustalenia ochrony stanowią formę ochrony konserwatorskiej

- art. 19 rozszerzono o ust.1a, który określa, że w dodanych formach ochrony konserwatorskiej uwzględnia się ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,

- do art. 22 dodano ust. 5 i 6 ujmujące jakie zabytki powinny być ujęte w gminnej ewidencji zabytków tj. zabytki nieruchome wpisane do rejestru, inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Ustawa wprowadziła zmiany w ustawach – z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wynikające z wprowadzenia zapisów dotyczących gminnej ewidencji zabytków

- **Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. O samorządzie gminnym (Dz. U. Z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. Zm.),** gdzie w art. 7 ust 1 pkt. 9 zostały określone zadania własne gminy: „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy (...) kultury, w tym (...) ochrony zabytków i opieki nad zabytkami”. Pośrednio do ochrony zabytków odnoszą się zadania obejmujące kwestie: ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej, gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego, bibliotek gminnych i innych instytucji kultury, kultury fizycznej i turystyki, zieleni gminnej i zadrzewień,

cmentarzy gminnych, utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych, promocji gminy.

Istotne uregulowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, znajdują się w innych obowiązujących ustawach, w tym:

1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. Nr 647 z 12.06.2012 r.) Ustawa określa: zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej oraz zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy.

Ustawa mówi, że w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.)

Ustawa – Prawo budowlane, normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów odrębnych, a w szczególności, m.in. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – w odniesieniu do obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150), która mówi m.in. o tym, że ochrona środowiska polega na zachowaniu wartości kulturowych.

4. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), która stanowi rozszerzenie ustawy Prawo ochrony środowiska. W przepisach ustawy określono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko i wskazano dokumenty wymagające takiej oceny. Są to m. in. projekty przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, plany zagospodarowania przestrzennego oraz strategie rozwoju regionalnego, turystyki i wykorzystania terenu. Dokumenty te w zasadniczy sposób odnoszą się do zabytków. W dziale V ustawy dotyczącym oceny oddziaływania na środowisko oraz na obszar Natura 2000 wskazano przedsięwzięcia wymagające takiej oceny oraz omówiono zakres i tryb przygotowanie dokumentów: Raport oddziaływania na środowisko, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ponowne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880), której przepisy określają m. in. kompetencje dotyczące wycinki i pielęgnacji drzew na terenach objętych prawną ochroną konserwatorską.

6. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy celem publicznym jest m. in.: opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ustawa określa m.in. postępowanie wobec nieruchomości objętych prawną ochroną konserwatorską.

7. Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz. U. Z 2001 Nr 13, poz. 123). Ustawa precyzuje, że działalność kulturalna polega na upowszechnianiu i ochronie kultury. (art.1 ust.1) Mecenat nad działalnością kulturalną sprawuje państwo i polega on na wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej, działań i inicjatyw kulturalnych oraz opieki nad zabytkami. (art.1 ust.2). Mecenat nad działalnością kulturalną sprawują też jednostki samorządu terytorialnego (art.1 ust.4). Art.2 ustawy wymienia formy organizacyjne działalności kulturalnej, wśród których znajdują się obok teatrów, oper, operetek, filharmonii, orkiestr, kin, muzeów, bibliotek, domów kultury, ognisk artystycznych, galerii sztuki – ośrodki badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury. Jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym. Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym (art.9 ust 1,2). Instytucje kultury, a zwłaszcza muzea, jednostki organizacyjne mające na celu opiekę nad zabytkami, ośrodki badań i dokumentacji, biura wystaw artystycznych, galerie

i centra sztuki, Filmoteka Narodowa, biblioteki, domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby, ogniska artystyczne, domy pracy twórczej – prowadzą w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury. Do podstawowych zadań tych instytucji należy m.in. sprawowanie opieki nad zabytkami (art. 32 ust. 1,2).

8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). W ramach ustawy gminy mogą wspierać działalność kulturalną związaną z ochroną zabytków i tradycji prowadzoną przez organizacje pozarządowe (m.in. stowarzyszenia).

Zasady ochrony zabytków znajdujących się w muzeach i bibliotekach określają:

1. Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.) Określa podstawowe ramy i zasady funkcjonowania polskich muzeów. Według przepisów ustawy „Muzeum jest jednostką organizacyjną nie nastawioną na osiąganie zysku, której celem jest trwała ochrona dóbr kultury, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie kontaktu ze zbiorami” (art. 1).

Zgodnie z ustawą muzeum realizuje powyższe cele poprzez:

- „1) gromadzenie dóbr kultury w statutowo określonym zakresie,
- 2) katalogowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych muzealiów,
- 3) przechowywanie gromadzonych dóbr kultury, w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo, oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych,
- 4) zabezpieczanie i konserwację muzealiów oraz, w miarę możliwości, zabezpieczanie stanowisk archeologicznych oraz innych nieruchomych obiektów kultury materialnej i przyrody,
- 5) urządzanie wystaw,
- 6) organizowanie i prowadzenie badań, ekspedycji naukowych oraz prac wykopaliskowych,
- 7) prowadzenie działalności edukacyjnej,
- 8) udostępnianie zbiorów do celów naukowych i edukacyjnych,
- 9) zapewnianie właściwych warunków zwiedzania i korzystania ze zbiorów,
- 10) prowadzenie działalności wydawniczej” (art. 2).

Gmina jako podmiot tworzący (lub przejmujący) muzeum zobowiązana jest do:

- 1) zapewnienia środków potrzebnych do utrzymania i rozwoju muzeum;
- 2) zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonym zbiorom;
- 3) sprawowania nadzoru nad muzeum (art. 6 ust. 4).

2. Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85 poz. 539 z późn. zm.) Mówi, że biblioteki i ich zbiory stanowią dobro narodowe oraz służą zachowaniu dziedzictwa narodowego. Biblioteki organizują i zapewniają dostęp do zasobów dorobku nauki i kultury polskiej oraz światowej.

Ochronę materiałów archiwalnych regulują przepisy Ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie cyfrowym i archiwach (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 96, poz. 673 z późn. zm.)

IV. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Strategiczne cele polityki państwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

Dokumentem o wyjątkowym znaczeniu dla kwestii ochrony zabytków w Polsce są *Tezy do Krajowego Programu Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami*, opracowane przez zespół Rady Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury pod kierunkiem prof. dr hab. Bogumiły Rouby, konserwatora dzieł sztuki. W dokumencie zapisano m.in.:

„Ochrona i konserwacja zabytków jest istotnym elementem polityki kulturalnej Państwa, są one bowiem nie tylko śladem przeszłości, ale także cennym składnikiem kultury współczesnej, przyczyniającym się do kształtowania przyjaznego człowiekowi środowiska jego życia. (...) Ich zachowanie, ochrona i konserwacja jest działaniem ważnym w interesie publicznym ze względu na znaczenie zabytków w procesie edukacji,

humanizacji społeczeństwa, jego kulturowej identyfikacji, wreszcie także znaczenie dla sfery ekonomii i gospodarki”.

W opracowaniu zawarto cele i zadania dla Programu Krajowego. Uznano, że „Celem Programu jest wzmocnienie ochrony i opieki nad tą istotną częścią dziedzictwa kulturowego oraz poprawa stanu zabytków w Polsce”.

Za istotne uznano przypomnienie podstawowych zasad konserwatorskich porządkujących sferę ochrony zabytków:

1. Zasady *primum non nocere*,
2. Zasady maksymalnego poszanowania oryginalnej substancji zabytku i wszystkich jego wartości (materialnych i niematerialnych),
3. Zasady minimalnej niezbędnej ingerencji,
4. Zasady, zgodnie z którą usuwać należy to (i tylko to), co na oryginał działa niszcząco,
5. Zasady czytelności i odróżnialności ingerencji,
6. Zasady odwracalności metod i materiałów,
7. Zasady wykonywania wszelkich prac zgodnie z najlepszą wiedzą i na najwyższym poziomie.

Wymienione zasady dotyczą zarówno konserwatorów – pracowników urzędów, profesjonalnych konserwatorów-restauratorów dzieł sztuki, konserwatorów-architektów, urbanistów, budowlanych, archeologów, badaczy, właścicieli i użytkowników, w tym duchownych – codziennych konserwatorów zabytkowych świątyń”.

W dokumencie do opracowania Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przyjęto następujące tezy:

1. Uwarunkowania ochrony i opieki nad zabytkami: stan zabytków nieruchomości, stan zabytków ruchomych, stan zabytków archeologicznych, stan zabytków techniki, pomniki historii i obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO, stan służb konserwatorskich, stan opieki nad zabytkami, stan uregulowań prawnych.
2. Działania o charakterze systemowym:
 - powiązanie ochrony zabytków z polityką ekologiczną, ochrony przyrody, architektoniczną i przestrzenną, celną i polityką bezpieczeństwa państwa,
 - wypracowanie strategii ochrony dziedzictwa i wprowadzenie jej do polityk sektorowych.
3. System finansowania: stworzenie sprawnego systemu finansowania ochrony i opieki konserwatorskiej.
4. Dokumentowanie, monitorowanie i standaryzacja metod działania – ujednoczenie metod działań profilaktycznych, konserwatorskich, restauratorskich i ochronnych.
5. Kształcenie i edukacja: kształcenie profilaktyczne, podyplomowe i system uznawalności wykształcenia, edukacja społeczeństwa, edukacja właścicieli i użytkowników.
6. Współpraca międzynarodowa: współpraca z instytucjami i organizacjami, współpraca w obszarze Europy Środkowej.

Narodowa Strategia Kultury na lata 2004-2013 została przyjęta przez Radę Ministrów 21 września 2004 r.

Strategia przyjęła następujące priorytety dotyczące dziedzictwa kulturowego:

- Aktywne zarządzanie zasobem stanowiącym materialne dziedzictwo kulturowe. W ramach niniejszego priorytetu przyjęto działania mające na celu materialną poprawę stanu zabytków, ich adaptację i rewitalizację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców, turystów i inwestorów. Realizacja działań pozwoli na zwiększenie atrakcyjności regionów, a także wykorzystanie przez nie potencjału związanego z posiadanym dziedzictwem kulturowym.
- Edukacja i administracja na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Dokumentem opracowanym w celu wdrożenia *Narodowej Strategii Kultury* jest **Narodowy Program Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” na lata 2004-2013**. Podstawą do sformułowania *Narodowego Programu Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego”* jest uznanie sfery dziedzictwa za podstawę rozwoju i upowszechniania kultury, a także za potencjał regionów służący wzrostowi konkurencyjności regionów dla turystów, inwestorów i mieszkańców.

Narodowy Program Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” określa działania na lata 2004-2013 wytyczając następujące strategiczne cele polityki państwa w sferze ochrony zabytków:

- Przygotowanie skutecznego systemu prawno-finansowego wspierania ochrony i opieki nad zabytkami;
- Podjęcie prac nad kompleksowym systemem edukacji na rzecz dziedzictwa;
- Poszukiwanie instrumentów wzmacniających efekty działalności służby konserwatorskiej;
- Ograniczenia uznaniowości konserwatorów poprzez nałożenie na nich odpowiedzialności za niezgodne z prawem postępowanie;
- Intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie kompleksowa poprawa stanu zabytków nieruchomych.

Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie województwa

Kwestie dotyczące ochrony zabytków ujmuje *Strategia rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007-2020* przygotowana przez Zarząd Województwa Podkarpackiego. Dokument wyznacza cele i działania, służące przełamywaniu strukturalnych problemów gospodarczych i społecznych oraz podnoszeniu konkurencyjności regionu.

W ramach priorytetu Kapitał społeczny wyodrębniono cel 5: *Wszechstronny rozwój kapitału społecznego*, umożliwiający pełne wykorzystanie potencjału i możliwości rozwoju osobistego mieszkańców regionu, priorytet 3: *Rozwój kultury* określa kierunki działania, z których 2 i 3 dotyczy sfery dziedzictwa kulturowego Kształtowanie kulturowej tożsamości regionalnej i Poprawa jakości środowiska kulturowego. W ramach współpracy międzynarodowej cel 6 omawia *Wspieranie rozwoju gospodarczego regionu, wykorzystanie potencjału turystycznego i dziedzictwa kulturowego oraz ochronę wartości przyrodniczo – krajobrazowych*, Priorytet 2: *Współpraca na rzecz rozwoju turystyki, ochrony i wykorzystania dziedzictwa kulturowego*, wyznacza kierunki: podejmowanie działań w zakresie ochrony i wykorzystania dziedzictwa kulturowego oraz Podejmowanie działań na rzecz rozwoju turystyki.

Obowiązujący *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego* został uchwalony uchwałą nr XLVIII / 552 / 2002 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 sierpnia 2002 r. Plan określa: zasady organizacji przestrzennej województwa, w tym m.in. Podstawowe elementy sieci osadniczej, wymagania w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i ochrony dóbr kultury.

Priorytety w dziedzinie gospodarki przestrzennej wynikające ze strategii rozwoju to:

„Turystyka, kultura i ochrona środowiska”, w ramach tego celu przyjęto priorytet: *Rozwój kultury i ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu*, jako warunek podniesienia konkurencyjności produktu turystycznego.

Przy wyodrębnieniu strefy rozwoju turystyki, wypoczynku i funkcji uzdrowiskowej na terenie województwa wyodrębniono obszary. Przemysł określono w obszarze wschodnim charakteryzującym się wybitnymi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi i kulturowymi. Przemysł ma pełnić rolę węzłową o znaczeniu ponadregionalnym, z racji położenia i zasobów historyczno – kulturowych. Dla tego obszaru zakłada się szeroki rozwój turystyki. W planie wyodrębniono strefy ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a wśród nich strefy ochrony i wykorzystania środowiska naturalnego dotyczącej najcenniejszych zasobów dziedzictwa w postaci: staromiejskich układów urbanistycznych, zespołów zamkowych, parkowo – dworskich, pałacowo – parkowych, zespołów i obiektów sakralnych, zespołów i obiektów świeckich. Zaproponowano utworzenie form ochrony konserwatorskiej w postaci wpisów do rejestru zabytków, tworzenia stref ochrony konserwatorskiej, opracowania planów rewaloryzacji i planów rewitalizacji. Dla dużych obszarów zaproponowano opracowanie programów ochrony i wykorzystania dziedzictwa kulturowego, studiów programowo – przestrzennych, tworzenie parków kulturowych, rezerwatów

kulturowych, pomników historii. Przewidziano szczególne formy ochrony dla obiektów unikatowych, a wśród nich Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

W ustaleniach w zakresie ochrony, kształtowania i racjonalnego wykorzystania krajobrazu kulturowego wyodrębniono obszary szczególnej ochrony krajobrazowej, a wśród nich:

„Krajobraz forteczny Twierdzy Przemysł” oraz „Dolinę Sanu”. W obszarach rezerwatów kulturowych o znaczeniu regionalnym, krajowym, międzynarodowym (obszary ścisłej ochrony konserwatorskiej) wymieniono wczesnośredniowieczny gród w Przemysłu. Do obiektów zabytkowych i zespołów obiektów zabytkowych przewidzianych do szczególnej ochrony wpisano: zespół historyczny, urbanistyczny, miejski wraz z Twierdzą Przemysł. Wśród historycznych układów urbanistycznych miejskich przewidzianych do szczególnej ochrony, rewitalizacji, rewitalizacji i racjonalnego wykorzystania wymieniono zespół miejski Przemysła. Wśród obiektów i zespołów historycznych wymieniono zespoły kościelne Przemysła. W wytycznych do opracowania studiów programowo – przestrzennych wśród studiów programowo – przestrzennych projektowanych parków kulturowych wymieniono Krajobraz forteczny Twierdzy Przemysł. W ramach miejscowych planów rewitalizacji, rewitalizacji i zagospodarowania przestrzennego zabytkowych centrów miast historycznych wymieniono Przemysł, a wśród miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego projektowanych pomników historii zespół urbanistyczny miejski wraz z Twierdzą Przemysł.

Program rozwoju kultury w województwie podkarpackim na lata 2010 - 2020 z 2010 r., przyjęty Uchwałą Nr XLVI/876/10 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 26.04.2010 r., opracowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, określa cele strategiczne rozwoju kultury w województwie:

Cel strategiczny I. Ochrona Dziedzictwa Kulturowego

Cel strategiczny II. Edukacja Kulturalna

Cel strategiczny III. Wsparcie społecznego ruchu kulturalnego

Cel strategiczny IV. Nowoczesne technologie w kulturze

Cel strategiczny V. Dostosowanie infrastruktury kulturalnej do obowiązujących standardów i trendów światowych

Cel strategiczny VI. Promocja województwa poprzez kulturę w kraju i poza jego granicami

Cel strategiczny VII. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze poprzez zinstytucjonalizowane formy aktywizacji różnych środowisk

Program Promocji Województwa Podkarpackiego na lata 2004-2006 zawiera również zagadnienia dotyczące zabytków. Zabytki kultury materialnej zaliczono do podstawowych walorów i atrakcji turystycznych województwa. W Programie zwrócono uwagę, że *turystyka staje się kolejnym tzw. Sektorem wysokiej szansy w gospodarce regionu, a działania promocyjne powinny koncentrować się przede wszystkim na promowaniu wypracowanej oferty skierowanej do celowo dobranej grupy klientów.* W dokumencie wymieniono obiekty i zespoły zabytkowe cieszące się szczególną popularnością wśród turystów oraz wskazano na oparte o potencjał zabytków regionu szlaki tematyczne.

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w Województwie Podkarpackim na lata 2006 – 2009, w wyniku analizy zasobu dziedzictwa kulturowego regionu, wyznaczył cele i zadania priorytetowe, do realizacji w przedziale czasowym programu. W dokumencie zapisano, że *Program* ma służyć ochronie, aktywnej rewitalizacji i lepszemu wykorzystaniu zabytków. Osiągnięcie tego celu będzie wymagało podjęcia działań przez właścicieli zabytków oraz przez jednostki samorządu terytorialnego odpowiadające za zagospodarowanie przestrzeni oraz ochronę środowiska naturalnego i kulturowego. W wyniku tych działań powinno nastąpić zintegrowane zarządzanie zasobami dziedzictwa. Samorząd województwa w realizacji zadań ma pełnić rolę wiodącą, wspierającą, kreującą i integrującą. W Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami wyznaczono trzy cele strategiczne:

1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego, w tym:

PRIORYTET 1:

Kształtowanie struktur przestrzennych ograniczających zniekształcanie wyrazu krajobrazu kulturowego oraz wzmacniających jego wartość.

Kierunki działań:

Promowanie idei ochrony zabytków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Kształtowanie spójnej przestrzeni podkarpackiej sieci powiązań przyrodniczych i kulturowych.

Promowanie zasad ochrony i kształtowania strefy kulturowej w regionie.

2. Utrzymanie i prorozwojowe zarządzanie zasobami regionalnego dziedzictwa kulturowego, w tym:

PRIORYTET 1:

Krajobraz kulturowy miast.

Kierunek działań:

Rewaloryzacja i rewitalizacja układów urbanistycznych.(...)

PRIORYTET 3:

Rozwój instytucji opieki nad zabytkami.

Kierunki działań:

Poprawa stanu bazy muzealnictwa.

Funkcjonalne zarządzanie dziedzictwem.

Podniesienie poziomu opieki nad zbiorami.

3. Dziedzictwo kulturowe – promocja i dokumentacja jego walorów, w tym:

PRIORYTET 1:

Prowadzenie marketingu podkarpackiego dziedzictwa kulturowego.

Kierunki działań:

Rynkowe zorientowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego.

Kształtowanie świadomości dziedzictwa kulturowego.

Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających opiece i ochronie pomników i miejsc pamięci narodowej.

Założono, że zadania określone w *Wojewódzkim programie opieki nad zabytkami w województwie podkarpackim* będą realizowane w wyniku następujących działań:

1. Wspólnego działania władz regionu z ministerstwem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, z wojewódzkim konserwatorem zabytków, jednostkami samorządu terytorialnego, diecezjami, organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami regionalnymi, ośrodkami naukowymi oraz właścicielami i posiadaczami obiektów;

2. Działań własnych władz regionu:

a) prawnych – tworzenie prawa miejscowego;

b) finansowych – finansowanie instytucji kultury (m.in. muzeów), dotacje, system ulg finansowych, nagrody, zachęty dla właścicieli i posiadaczy obiektów zabytkowych oraz należyte utrzymywanie, wykonywanie remontów i prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych będących własnością województwa;

c) programowych – realizacja projektów i programów regionalnych;

d) innych – działania stymulujące, promocyjne, edukacyjne itp.;

3. Działań w ramach programów dofinansowywanych z funduszy Unii Europejskiej.

W Aneksie do *Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie podkarpackim* wymieniono: przykładowe propozycje archeologicznych parków kulturowych, wśród których wymieniono na terenie **Przemysła**, grodzisko wczesnośredniowieczne z relikami zabudowy (rotunda i palatium) oraz późniejszym zamkiem, przykładowe propozycje wpisów do rejestru zabytków, a wśród nich w **Przemysłu** –

Wzgórze Trzech Krzyży – jako domniemane grodzisko, przykładowe propozycje archeologicznych szlaków turystycznych ze szlakiem grodzisk karpackich biegnącym przez Przemyśl, Złoty Szlak Archeologii Podkarpackiej uwzględniający relikty zabudowy średniowiecznej z grodziskiem oraz zbiory muzealne, w tym stałą wystawą archeologiczną, istniejące szlaki dziedzictwa w województwie podkarpackim, a wśród nich: *Szlak Gniazd Rodowych Lubomirskich biegnący przez Przemyśl, Szlak forteczny.*

W tekście *Wojewódzkiego programu* zabytki i zespoły zabytkowe Przemyśla są wymieniane wielokrotnie. Na liście parków kulturowych proponowanych do utworzenia wymieniono Twierdzę Przemyśl i zespół staromiejski, wśród obiektów rekomendowanych do wpisu na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO wymieniono Twierdzę Przemyśl, a na listę pomników historii obok Twierdzy Przemyśl – zespół staromiejski.

V. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie gminy

a) Dokumenty o charakterze strategicznym:

Strategia sukcesu miasta Przemyśla przyjęta Uchwałą Nr 87 /2007 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 26 kwietnia 2007 r., jest dokumentem, który porusza problemy dotyczące stanu zabytków oraz określa sposób poprawy tego stanu.

W dokumencie, po dokonaniu analizy Raportu o Stanie Miasta określono misję, wizję miasta oraz cele strategiczne i szczegółowe. Realizowane są one poprzez wskaźniki miar postępu. Odpowiedzialność za realizację każdego celu strategicznego i każdego celu szczegółowego jest przyporządkowana konkretnej osobie w Urzędzie Miejskim. Osoby te tworzą Zespół Realizacyjny Strategii. Raz do roku Zespół Realizacyjny Strategii sporządza informacje dla Rady Miejskiej o stanie realizacji strategii wraz z wnioskami o aktualizację. Przed przystąpieniem do aktualizacji, dokonuje się aktualizacji Raportu o Stanie Miasta Przemyśla.

W trakcie analizy SWOT zjawisk charakteryzujących miasto wielokrotnie odnoszono się do zabytków. Przy analizie „Warunków” (*Sytuacja wynikająca z położenia w regionie, stan środowiska i zasobów naturalnych, demografia*) wśród silnych stron wymieniono:

Dużą ilość zabytków i atrakcyjność historyczną miasta w tym unikalny zespół obiektów architektury secesyjnej i Zespół Twierdzy Przemyśl. Wśród słabych stron wymieniono: Niewystraszające nakłady na renowację i konserwację zabytków, Brak skutecznej odnowy, rewaloryzacji i wykorzystania zabytków, Degradację zabytkowej substancji miejskiej. Jako szansę podano: krajobrazowe położenie miasta oraz zabytki Przemyśla. Przy analizie zjawiska „Człowiek” (Oświata, edukacja, kultura i sztuka) do silnych stron miasta zaliczono: Współpracę w dziedzinie ochrony zabytków z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz znaczący zasób historyczny. Do słabych stron zaliczono Małe nakłady ze strony miasta na dofinansowanie i finansowanie prac remontowo – konserwatorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru oraz Brak spójnej koncepcji odnowy, rewaloryzacji i wykorzystania zabytków, Brak społecznych opiekunów zabytków. Jako szansę podano: Wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych Miasta do rozwoju turystyki. Jako zagrożenie wymieniono: Niski stan wiedzy na temat zabytków i ich ochrony. Wśród najważniejszych problemów strategicznych w kolejności ich znaczenia dla miasta jako V wymieniono Zły stan zabytków. Jako przyczyny tego stanu wymieniono: Wieloletnie zaniedbanie, Brak koncepcji i planów zarządzania obiektami zabytkowymi w Mieście, Brak środków finansowych, Stan prawny, Brak Świadomości właścicieli zabytków o ich wartości, Bezmyślne niszczenie, wandalizm. Stwierdzono, że problemy te zostaną znacznie ograniczone jeśli zostaną zrealizowane dwa cele strategiczne: Podniesienie konkurencyjności Przemyśla poprzez dbałość o zasób historyczny miasta oraz rozwój turystyki i sportu. Ma to nastąpić poprzez Planową i systematyczną rewitalizację miasta oraz Optymalne zarządzanie zabytkami w Przemyślu, a bezpośrednio na skutek aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Przemyśla, Nadzór nad właściwie prowadzonymi pracami remontowo – konserwatorskimi oraz poprzez Opracowanie programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami i stopniowe przejmowanie kompetencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ponadto - zadanie opracowania i wdrożenia programu estetyzacji Miasta zostało zawarte w celu szczegółowym Umocnienie więzi społecznych i budowa tożsamości lokalnej w ramach celu strategicznego: Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w mieście Przemyślu poprzez współpracę z sektorem organizacji pozarządowych oraz budowę zaufania do władz samorządowych.

Wieloletni Plan Inwestycyjny Miasta Przemyśla na lata 2010 – 2014, został przyjęty uchwałą nr 162 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 22 października 2009 r. W zestawieniu zadań inwestycyjnych przewidzianych do współfinansowania ze źródeł zewnętrznych ujęto liczne zadania dotyczące obiektów zabytkowych. W realizacji zadań przewiduje się pozyskanie środków finansowych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013, Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007 – 2013, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2008 – 2011. Wśród zadań dot. zabytków są: Przemyski Trakt Królewski – Rewitalizacja Parku Zamkowego, Przemyski Trakt Królewski – Modernizacja Zamku Kazimierzowskiego, Remont i modernizacja kompleksu sportowego „Czuwaj”, Modernizacja i rozbudowa hali sportowej przy ul. Mickiewicza, Rewitalizacja Starówki – opracowanie nowej dokumentacji na zabudowę terenu Rynku Starego Miasta, adaptacja pomieszczeń zespołu koszarowego przy ul. Herburtów na lokale socjalne, remont budynku Rynek nr 1, remont budynku szkoły przy ul. Sienkiewicza nr 1, przebudowa budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. J. Słowackiego, Modernizacja budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. M. Szaszkiewicza przy ul. Smolki 10, Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Elektronicznych i Ogólnokształcących przy ul. Kilińskiego, Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechanicznych i Drzewnych przy ul. Dworskiego 100, Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 przy ul. Konarskiego 7, Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 11 przy ul. Władczyce 5, Modernizacja budynku Gimnazjum Nr 1 przy ul. 3 Maja 38, Rewitalizacja oświetlenia ulic Starego Miasta.

Strategia rozwoju turystyki dla Miasta Przemyśla na lata 2008 – 2015 została przyjęta jako dokument strategiczny Gminy Uchwałą Nr 311/2007 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 14 grudnia 2007 r.

Strategia wyznacza kierunki rozwoju turystyki jako jednej z gałęzi gospodarki.

Strategia składa się z czterech części: Diagnozy stanu obecnego, Koncepcji rozwoju turystyki, Elementów wdrożenia Strategii, Części wizualnej, czyli Katalogu Identyfikacji Wizualnej Miasta Przemyśla. W opracowaniu dokonano szczegółowej analizy wartości historycznych i kulturowych Przemyśla. Wymieniono „perły turystyczne Przemyśla” wśród których znalazły się zabytki: Dawny klasztor OO. Dominikanów, Dawny klasztor SS. Dominikanek, Nowa synagoga, Gmach rzymsko-katolickiego Wyższego Seminarium Duchownego, Szkoła katedralna, Archikatedra p.w. Wniebowzięcia NMP i Św. Jana Chrzciciela, Kościół p.w. Św. Teresy (OO. Karmelitów Bosych), Sobór katedralny p.w. Św. Jana Chrzciciela (dawny kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusowego – OO. Jezuitów), Kościół p.w. Św. Marii Magdaleny (OO. Franciszkanów), Gmach grecko-katolickiego Seminarium Duchownego, Kościół p.w. Św. Antoniego Padewskiego (OO. Franciszkanów Reformatorów), Kościół p.w. Trójcy Przenajświętszej (PP. Benedyktynów), Synagoga na Zasaniu, Cerkiew p.w. Matki Boskiej Bolesnej (OO. Bazylianów), Kościół p.w. Św. Józefa (OO. Salezjanów), Zamek Kazimierzowski, Dworzec kolejowy, Wieża Zegarowa, Pałac Lubomirskich, Twierdza Pierścieniowa Przemyśl, Bunkry „Linii Mołotowa”, Cmentarz Główny, Cmentarz Żydowski, Kompleks czterech cmentarzy z I wojny światowej, Cmentarz dla żołnierzy austro-węgierskich na Zasaniu, Cmentarz Wojskowy, Ukraiński Cmentarz Wojenny, Niemiecki Cmentarz Wojenny 1939-1945, Park Miejski, Park Lipowica na Zasaniu, Dolina Sanu, Kopiec Tatarski, Muzea. W wyniku analizy atrakcyjności turystycznej regionu wyodrębniono następujące rodzaje turystyki, obecnej na terenie miasta i okolic, tj.: turystyka aktywna, miejska i kulturowa, religijno – pielgrzymkowa, edukacyjna dzieci i młodzieży, hobbystyczna, biznesowa, weekendowa, przygraniczna, Euro 2012. W ramach poszczególnych rodzajów turystyki wymieniono planowane projekty dotyczące zagospodarowania obiektów zabytkowych Miasta, które wpłyną na rozwój turystyki.

W wyniku szczegółowej analizy zagadnień dotyczących rozwoju turystyki w Przemyślu oraz zasobu kulturowego, wypracowano wizję miasta – *Miasto Turystyczne – Twierdza Przemyśl*. Cały szereg wypracowanych i szczegółowo rozpisanych działań wymienionych w dokumencie ma służyć wdrażaniu tego celu.

W dokumencie wybrano jeden z najważniejszych obiektów zabytkowych miasta – Twierdzę Przemyśl – jako symbol miasta i jemu podporządkowano wszystkie działania służące rozwojowi turystyki w szeregu jej rodzajach.

b) Opracowania wyznaczające kierunki polityki przestrzennej gminy

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego dla Miasta Przemyśla zostało przyjęte Uchwałą Nr 26/2006 Rady Miejskiej z dnia 23 lutego 2006 r. Stanowi aktualizację opracowania z 2000 r. I rozszerzenie cz. 3: Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Zostało

opracowane na podstawie części: 1. „Diagnoza Stanu Istniejącego”, 2. „Uwarunkowania Rozwoju”. Studium zostało opracowane na podstawie następujących dokumentów: Strategia Sukcesu Miasta Przemyśla, Dotychczasowe Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Przemyśla z 2000 r. Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, Przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. W sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium w istotny sposób opiera się na przepisach dotyczących ochrony zabytków. Określono w dokumencie obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W oparciu o decyzję wpisu do rejestru zabytków układu urbanistycznego miasta, wyznaczono w Studium strefy ochrony konserwatorskiej: A (zespół staromiejski), B (miasto XIX/XX wieczne), C (pierścień wewnętrzny fortów Twierdzy Przemyśl) oraz strefę K (dla jednostki przestrzennej Stare Miasto oraz dla pierścienia wewnętrznego Twierdzy Przemyśl), a także strefę ochrony stanowisk archeologicznych. W wyznaczonych w Studium kwartałach Stare Miasto i Śródmieście ustalono szczegółowe zasady działań ochronnych, zakresy dopuszczalnej ingerencji w tkankę historyczną oraz dopuszczalne funkcje. Określono kierunki ochrony i rozwoju kultury współczesnej oraz zasady ochrony cmentarzy, miejsc pamięci, pomników zgłady, itp.

Wśród inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie dziedzictwo kulturowe wyszczególniono:

Forty Twierdzy Przemyśl jako Pomnik Historii na terenie miasta i sąsiednich gmin, Plan rewaloryzacji Twierdzy Przemyśl, Wzgórze Zamkowe jako Park Kulturowy, Plan rewaloryzacji obszaru staromiejskiego Miasta, Rynek miejski z podziemiami jako Park Kulturowy, Obwarowania miejskie jako Park Kulturowy, Rewaloryzacja Zespołu Cmentarzy historycznych i wyznaniowych oraz budowę gmachów współczesnych dla Muzeum, Filharmonii, Galerii, Centrum kultury.

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym w zakresie Ochrony przyrody wymieniono:

Rewitalizację Parku Miejskiego, Ochronę panoramy miasta, na wzgórzach: Lipowica, Kruhel – Zniesienie-Zielonka, Winna Góra, Stare Miasto. W zakresie Dziedzictwa kulturowego wśród inwestycji podano: Realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji w zakresie ochrony i rewaloryzacji zabytków, ochronę sylwety Starego Miasta, Rewitalizację ulic i murów Starego Miasta z uwidocznieniem bram miejskich, program poprawy estetyki Starego Miasta i strefy śródmiejskiej, zadania z zakresu opieki nad cmentarzami i miejscami pamięci, zadania z zakresu powoływania, opieki i utrzymania instytucji kultury.

W części Studium omawiającej miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wskazano obszary, dla których sporządzenie mpzp jest priorytetowe, tj. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji Starego Miasta, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji Twierdzy Przemyśl – pierścień wewnętrzny, oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji – Rynek.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla miasta Przemyśla na lata 2012-2015 z perspektywą 2018 r., został wprowadzony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Przemyśla Nr 12/2012 z dnia 17 stycznia 2012 r. W załączniku do zarządzenia w formie tabelarycznej zestawiono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego przewidziane do opracowania od roku 2012 do 2015

z perspektywą dalszą. Dotychczas obowiązujące plany są następujące:

„Na Stawach”

„Za Wiarem”

„Kwartał XXI”

„Parkowa”

„Herburtów I”

„Bakończycka I”

„Lwowska I”

„Pod Fortem”
„Za Szańcami”
„Rycerskie”
„Jagiellońska”
„Bakończycka II”
„Rosłańskiego”
„Kruhel Wielki Mn/02”
„ Monte Cassino OSK/3”
„Słowackiego I/UR/03”
„Witoszyńska I/MN/03”
„Wysockiego I/04”
„Wysockiego II/04”
„Nad Sanem I/04”
„Chrobrego”
„Batorego I”
„Plac Berka Joselewicza - Muzeum”
„Słowackiego I/05”
„Bakończyce III/04”
„Cegielnia”
„Południowo wschodnia Obwodnica Miasta Przemyśla”
„Konopnickiej”
„Herburtów III
„Lwowska II”
„Lwowska III”
„Garbarze Galeria”
„Herburtów II/05”
„Rynek 05/06”
„Garbarze Wybrzeże”
„Wysockiego III”
„Mały Rynek”
„Wysockiego IV”
„Oczka Wodne I/05”
„Winna Góra I”
„Lipowica I”
„Słowackiego II”
„Park Sportowo – rekreacyjny - stok narciarski”
„Szkoła Wschodnioeuropejska”
„Stare Miasto I”
„Śródmieście I”

„Strefa gospodarcza II”
„Sanocka I”
„Strefa gospodarcza I”
„Zielonka I”
„Bielskiego I”
„Sielecka I”

Załącznik Nr 2 - przedstawia mapę miasta prezentującą obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Inne dokumenty

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Przemysła na lata 2005 - 2013, został przyjęty Uchwałą Nr 84/2005 Rady Miejskiej w Przemysłu z dnia 12 maja 2005 r.

Opracowanie zostało wykonane w celu identyfikacji potrzeb w zakresie ożywienia zdegradowanych społecznie i ekonomicznie obszarów i obiektów znajdujących się na terenie miasta Przemysła, w kontekście możliwości wykorzystania funduszy strukturalnych. Dokument stanowi podstawę do ubiegania się przez Gminę Miejską Przemysł oraz innych wskazanych beneficjentów z terenu miasta o środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), na realizację działań ujętych w Priorytecie 3 - Rozwój Lokalny, w ramach Działania 3.3 „Zdegradowane obszary miejskie, poprzemysłowe i powojenne” oraz Poddziałania 3.3.1 – „Rewitalizacja obszarów miejskich”.

Głównym celem Programu jest ożywienie gospodarcze i społeczne, zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego. Realizacja programu ma się przyczynić do nadania nowych funkcji społeczno – gospodarczych obiektom i terenom zdegradowanym.

W dokumencie sprecyzowano pojęcie rewitalizacji pojmowanej jako: *„podejmowany w interesie publicznym proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, mający na celu wyprowadzenie danego obszaru ze stanu kryzysowego, przywrócenie obszarowi jego funkcji i stworzenie warunków do jego rozwoju z wykorzystaniem jego charakterystycznych cech endogenicznych.”*

Wśród priorytetowych działań rewitalizacji wymieniono dotyczące substancji zabytkowej miasta: realizację prac konserwatorskich i remontów zabytków, odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze

Zabytków wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu przyczyniające się do rozwoju

Kultury, turystyki i tworzenia stałych miejsc pracy. Dzięki temu powstrzyma się degradację obiektów i terenów objętych ochroną konserwatorską, poprawi się estetykę przestrzeni miejskiej oraz stan zasobów kulturowych miasta, wzmocni się atrakcyjność i funkcję Starego Miasta.

W Lokalnym Programie rewitalizacji wyodrębniono dwa obszary problemowe, w których będą realizowane projekty inwestycyjne, obejmujące łącznie obszar całego miasta. W wyodrębnieniu obszarów kierowano się granicą wyznaczoną przez wpis układu urbanistycznego miasta stanowiącą wewnętrzny pierścień fortyfikacji Twierdzy Przemysł. Obszar 1 obejmuje teren do linii wewnętrznego pierścienia fortów, obszar 2 od tej linii do granic miasta.

Gmina Miejska Przemysł zgłosiła do LPR następujące projekty dotyczące sfery zabytkowej miasta: rewitalizację nawierzchni ulic Starego Miasta, iluminacja Zamku Kazimierzowskiego, iluminacja wieży katedralnej i kościoła Karmelitów, renowacja zabytkowych budynków położonych w strefie staromiejskiej, rewaloryzacja kamienic położonych w zabudowie ulic Kazimierza Wielkiego i Serbańskiej, rewaloryzacja kamienic położonych przy głównych ulicach Starego Miasta, rewitalizacja zabytkowych obiektów przemysłowej Starówki, zabytkowych szkół podstawowych nr 1, 5 i 11, renowacja i modernizacja zabytkowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. J. Słowackiego w Przemysłu, Rewaloryzacja zespołu parkowo – pałacowego Lubomirskich na cele edukacyjne, etap I, Rewaloryzacja Kopca Tatarskiego i budowa Fortecznej Trasy Turystycznej, przebudowa stadionu KKS Czuwaj, Rewitalizacja Parku Miejskiego, Zagospodarowanie terenu Placu Niepodległości, budowa podziemnej trasy turystycznej, Zamek Kazimierzowski, renowacja i konserwacja murów obronnych Starego Miasta, rewitalizacja terenu Rynku Starego Miasta, renowacja

kamienicy przy ul. Kościuszki 5, zagospodarowanie miejskich fortyfikacji Twierdzy Przemyśl. Dużą grupę projektów do LPR została zgłoszona przez wspólnoty oraz kościoły, PGM i Zrzeszenie Prywatnych Właścicieli Nieruchomości.

Uchwałą Nr 40/2011 Rady Miejskiej z dnia 31 marca 2011 r., zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia LPR Miasta Przemyśla przyjęto **Lokalny Program Rewitalizacji Miasta na lata 2010-2015**. Program ten jest dokumentem łączącym działania o charakterze przestrzennym i technicznym z programami ożywienia gospodarczego i społecznego na rzecz wzmocnienia potencjału Przemyśla. Program dostosowany do wytycznych Marszałka Województwa Podkarpackiego, stwarza możliwość pozyskania funduszy strukturalnych i innych funduszy wsparcia w okresie programowania 2007 – 2013. Projekty wpisane do LPR będą mogły uzyskać dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, Priorytet 7 „Spójność wewnątrzregionalna”: Działanie 7.1 Rewitalizacja miast oraz Działanie 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, a także z programów: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, program Operacyjny Kapitał Ludzki.

W opracowaniu wyodrębniono następujące obszary rewitalizacji: -

obszar nr 1 - rewitalizowany w zakresie mieszkalnictwa zawierający osiedla: Stare Miasto

(za wyjątkiem wydzielonego powojkowego obszaru nr 3), Lwowskie, Słowackiego, Zielonka, Za Wiarem, Kmiecie, Warneńczyka, Lipowica, Rycerskie, Winna Góra, Stefana Rogozińskiego, Przemysława, Łukasińskiego, Mickiewicza, Kopernika, Konopnickiej,

obszar nr 2 - rewitalizowany w zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych, za wyjątkiem działań dotyczących mieszkalnictwa, zawierający osiedla: Stare Miasto (za wyjątkiem wydzielonego powojkowego obszaru nr 3), Słowackiego, Zielonka, Kmiecie,

Przemysława, Łukasińskiego, Mickiewicza, Kopernika, Salezjańskie, Krasińskiego,

obszar nr 3 – rewitalizowany w zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych na terenie powojkowym, położony w prawobrzeżnej części miasta, zawarty pomiędzy ulicami: Plac Dominikański, Rynek i Grodzka.

22 czerwca 2006 r. Rada Miejska w Przemyślu podjęła uchwałę nr 99/2006 w sprawie rozpoczęcia prac nad utworzeniem Zespołu Parków Kulturowych Twierdzy Przemyśl.

Uchwała ma charakter intencyjny i dotyczy zakresu ochrony obiektów fortyfikacyjnych i nie fortyfikacyjnych, stanowiących zaplecze Twierdzy, zachowanych na terenie miasta Przemyśla, w obszarze pierścienia wewnętrznego zespołu. Uchwała stanowiła podstawę do wyznaczenia propozycji parków kulturowych rdzenia dawnej Twierdzy.

W roku 2007, na zlecenie gmin tworzących Związek Gmin Fortecznych Twierdzy Przemyśl w tym Gmin: Bircza, Krzywca, Krasiczyn, Medyka, Orły, Przemyśl, Stubno, Żurawica, Gminy Miejskiej Przemyśl, opracowano **Program Planu Ochrony Zespołu Parków Kulturowych krajobrazu warownego dawnej Twierdzy Przemyśl**. Autorem opracowania jest zespół Zakładu Architektury Krajobrazu Otwartego i Budowli Inżynierskich Instytutu Architektury Krajobrazu Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej pod kierownictwem naukowym dr hab. inż. arch. Zbigniewa Myczkowskiego, profesora PK. Dokument ten wyznacza kierunki, obszary i strefy ochrony zespołu zabytkowego Twierdzy Przemyśl. W wyniku analizy stanu zachowania zespołu Twierdzy zaproponowano łącznie obszary dla 16 parków kulturowych włącznie z ich nazwami oraz wskazano wytyczne do ustaleń ochrony. Na terenie Miasta Przemyśla zasugerowano pięć parków kulturowych o następujących nazwach: *Odcinek Zniesienie, Rdzeń w Dolinie* z enklawami obszarów koszarowych Słowackiego, Mickiewicza, Dworskiego, *Winna Góra Osiedle Ogród, Odcinek Ostrów, Lipowica Las*. Program jest dokumentem wyznaczającym dalszą drogę w zakresie tworzenia parków kulturowych Twierdzy Przemyśl jako jednej z form ochrony konserwatorskiej.

VI. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ZASOBU

Założenie urbanistyczne

Układ przestrzenny miasta Przemyśla jest wynikiem wielowiekowych nawarstwień kulturowych, początkami sięgających wczesnych okresów osadniczych: paleolitu, neolitu, okresu brązu, epoki żelaza do

wczesnego średniowiecza. Ślady osadnictwa z tych okresów występują na terenie Przemyśla i okolic. Te kwestie, jak również przyczyny warunkujące tworzenie organizmu miejskiego zostały szeroko omówione w rozdziale dotyczącym zabytków archeologicznych. Głównymi czynnikami, które miały wpływ na kształtowanie miasta były: położenie geograficzne, topograficzne, sytuacja polityczna obszaru gdzie w średniowieczu ścierały się wpływy Polaków, Rusinów, Węgrów i Czechów.

Miasto leży na granicy Pogórza Karpackiego i Kotliny Sandomierskiej, na tarasowych wzniesieniach po obu brzegach rzeki San, przy skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych z zachodu na wschód oraz z północy na południe. Te dogodnie warunki sprzyjały osadnictwu na tym terenie. Na przełomie X/XI wieku na dzisiejszym wzgórzu zamkowym znajdowało się grodzisko, w obrębie którego powstała absydowa rotunda i palatium, a na początku XII wieku romańska cerkiew Wołodara. Przy grodzisku istniał przygródek otoczony ziemnymi wałami. Ponadto wokół grodu funkcjonowały osady typu wiejskiego o funkcji przedmieść. Na położonej poniżej grodu tarasie, w miejscu dzisiejszej katedry rozwinęła się osada, na terenie której na przełomie XII/XIII wieku zbudowana została romańska rotunda p.w. Św. Mikołaja. Poniżej osady w rejonie dzisiejszego rynku, ul. Franciszkańskiej i Wodnej rozwinęło się podgrodzie. Te początki osadnictwa na terenie Przemyśla potwierdzone zostały badaniami archeologicznymi. Niewątpliwie miały one wpływ na dalszy rozwój urbanistyczny miasta.

Na przełomie XII/XIII wieku Przemyśl był zespołem osadniczym złożonym z obronnego grodu, obronnych osad oraz przedmieść. Rozwój gospodarczy miasta przyczynił się do zespolenie poszczególnych członów w jeden organizm miejski otoczony wspólnymi drewniano-ziemnymi obwarowaniami tworzącymi pierwsze granice miasta o nieregularnym, owalnym narysie. Obwarowania obejmowały od wschodu zespół zabudowy w rejonie dzisiejszej ulicy Franciszkańskiej, od południa wzgórze – późniejsze karmelickie, od zachodu teren późniejszego klasztoru dominikanów i łączyły się z obronną osadą górną w rejonie katedry oraz dolną w rejonie ulicy Wodnej. Zabudowa miasta była drewniana. Jedynymi murowanymi obiektami był zamek wzniesiony w 1345 roku przez Kazimierza Wielkiego w miejscu grodu oraz cerkiew katedralna. Zamek z narożnymi basztami, poprzez bramę w kurtynie zachodniej miał połączenie z przygródkiem.

Wydany przez Władysława Jagiełłę w 1389 roku akt lokacyjny potwierdzał istniejącą już na terenie Przemyśla miejską organizację samorządową. Nadany miastu stułanowy obszar obejmował tereny już wcześniej zasiedlone i dawał możliwość dalszego rozwoju we wszystkich kierunkach. Tak więc miasto, którego status został ugruntowany przywilejem Jagiełły, wchłonęło w swój zasięg wszystkie zgrupowane na tym terenie wcześniejsze organizmy osiedleńcze.

Lokacja przyniosła zmiany dotyczące rozplanowania miasta. Musiano dla zespolenia poszczególnych elementów osadniczych wyznaczyć centrum miejskie. W przedlokacyjne zainwestowanie terenu wpisano regularny, szachownicowy układ, obejmujący kwadratowy rynek o wymiarach 80x80 m i otaczające go bloki zabudowy przyrynkowej podzielone na parcele o szerokości frontów od 8 do 10 m. W Przemyślu szachownicowy schemat rozplanowania wykazuje odstępstwa od regularnego wzorca. Z południowych naroży rynku wybiegają po dwie ulice, ze wschodniego dzisiejsze ulice Franciszkańska i Asnyka, z zachodniego - Grodzka i Fredry. Również dwie ulice wyprowadzone są z naroża północno-zachodniego – Kościuszki i Mostowa. Natomiast z naroża północno-wschodniego wyprowadzona została tylko jedna ulica w kierunku wschodnim - obecna ulica Kazimierza Wielkiego. Brak jest w tym narożu ulicy w kierunku północnym. W tym kierunku wybiega ulica ze środka pierzei północnej – ulica Wodna, co jest nietypowe dla rynków średniowiecznych o niewielkich wymiarach. Można to tłumaczyć tym, że w momencie tyczenia planu ta ulica już istniała i miała znaczenie komunikacyjne - możliwe, że prowadziła ku przeprawie na Sanie, w związku z czym została adaptowana w nowym układzie. Drugą nieregularnością układu jest ukośne załamanie w części tylnej granic podłużnych parcel w bloku południowym, równoległe do ulicy Asnyka. Można sądzić, że istniała już wcześniej ulica uznana za granicę południową bloku – obecna ulica Katedralna, którą należy identyfikować z ulicą Zamkową, figurującą w spisach XVI- wiecznych, stanowiąca zapewne połączenie zamku z położonymi poniżej osadami. To samo dotyczy przebiegu ulicy Kościuszki, płynnie włączonej w teren rynku, co może wskazywać na jej przedlokacyjne pochodzenie. Możliwe też, że łukowy przebieg ul. Franciszkańskiej wywodzi się z wcześniejszej owalnicy. Przyjmując istnienie przedlokacyjnego układu przestrzennego, wprowadzenie układu szachownicowego miało charakter regulacji planu.

Na przełomie XIV/XV wieku Przemyśl był jeszcze miastem o zabudowie drewnianej. Istniejące już w tym czasie kościoły dominikanów, franciszkanów, św. Piotra oraz ratusz miejski były też zapewne budowlami drewnianymi. Dopiero w 2 połowie XV wieku zaczęto wznosić murowane budowle sakralne. W

1460 roku rozpoczęto budowę katedry łacińskiej na miejscu rotundy św. Mikołaja, budowę ukończono dopiero około 1549 roku.

Rozwój gospodarczy miasta spowolniały liczne pożary i najazdy Tatarów, Wołochów i Kozaków. W 1498 roku podczas najazdu hospodara wołoskiego obwarowania miasta okazały się mało skuteczną obroną - Przemyśl został zdobyty łącznie z obronnym zamkiem. W 1527 roku przystąpiono do budowy nowoczesnych obwarowań murowanych ukończonych dopiero w latach 30. XVII wieku. Narys nowożytnego, bastejowego systemu fortyfikacji, z czterema bramami: Lwowską, Grodzką, Wodną i Mostową, wyznaczył aż do XIX wieku granice miasta. Poza granicami miasta powstały inkastelowane klasztory: reformatów (1645 r.) przy Bramie Lwowskiej oraz benedyktynek (1616 r.) na Zasanu przy przeprawie na Sanie. Otoczone własnymi murami klasztory wzmacniały miejski system obrony.

Struktura wyznaniowo - narodowościowa miasta przyczyniła się do wyodrębnienia w obrębie murów miejskich dwóch dzielnic - ruskiej i żydowskiej. Dzielnicą ruską ze zbudowaną w 1540 roku katedrą obrządku wschodniego oraz siedzibą władzy, biskupa obrządku prawosławnego, rozciągała się w południowo-wschodniej części miasta. Do dzisiaj funkcjonuje tradycyjna nazwa tej części miasta - Władycze. Dzielnicą żydowską zajęła północno-wschodnie tereny miasta, gdzie też z końcem XVI wieku wzniesiono synagogę. Wcześniej ludność żydowska osiedlała się poza pierwszym obwodem obwarowań miasta. Po wybudowaniu murowanych obwarowań władze miasta zezwoliły na rozebranie niepotrzebnego już parkanu i zabudowanie wału. Owalny przebieg ulicy Serbańskiej można przyjąć za pozostałość narysu umocnień drewniano-ziemnych. Podobnie należy potraktować przebieg ulicy Władycze. W południowej i zachodniej części miasta znajdowały się klasztory i kanonie związane z inkastelowaną (1465-1495) katedrą obrządku rzymskokatolickiego i siedzibą biskupa. Kościół i klasztor franciszkanów usytuowany był przy południowo - wschodnim narożu Rynku, u zbiegu ulic Franciszkańskiej i Asnyka. W zachodniej części miasta, po północnej stronie ulicy Grodzkiej, na tarasach opadających w kierunku Sanu miały swoje siedziby zakony dominikanek i dominikanów. Centrum miasta - rynek oraz ulice Lwowska, Grodzka i Wodna - zabudowywane były domami najzamożniejszych mieszczan oraz budowlami handlowo-administracyjnymi. Na rynku w latach 1557-1568 zbudowany został renesansowy ratusz, dzieło Andrzeja Peregryna Bononiego, architekta pochodzenia włoskiego.

Początek XVII wieku wzbogacił Przemyśl o nowe budowle sakralne. Z fundacji Marcina Krasickiego, starosty przemyskiego, w latach 1623 - 1631 zbudowany został kościół i klasztor karmelitów bosych, który został posadowiony na wzgórzu od strony południowej miasta, pod koniec XVII wieku zaakcentowany monumentalnymi schodami na osi kościoła, łączącymi plac przedkościelny z ulicą wychodzącą z południowo-wschodniego naroża rynku, dzisiejszą ulicą Asnyka.

Poniżej wzgórza karmelitańskiego, w miejscu gdzie poprzednio znajdował się kościół św. Piotra, wzniesiono w latach 1627-1671 kościół i kolegium jezuitów. W 1678 roku w północno-zachodniej części miasta, dla zakonu braci miłosierdzia bonifratrów wybudowany został kościół z klasztorem i szpitalem. W tym samym roku zostało założone seminarium duchowne, pod kierownictwem Misjonarzy św. Wincentego ą Paulo, którzy zbudowali sobie dom mieszkalny i kaplicę w okolicy zamku. Za Bramą Lwowską, w miejscu obecnej zabudowy południowej pierzei placu istniał kościół szpitalny p.w. św. Rocha.

W połowie XVII wieku Przemyśl był już w pełni ukształtowanym miastem. Na podstawie spisów podatkowych sądzić można, że istniały już wszystkie ulice, a tereny w obrębie murów były już całkowicie zasiedlone. Znacznie też rozwinęły się przedmieścia. Znane były cztery przedmieścia: Błonie, Zasanie, Przed Bramą (prawdopodobnie Grodzką) oraz Za Mostem - późniejsze Przedmieście Lwowskie.

Wiek XVIII przyniósł regres rozwoju miasta. Zahamowane zostały inwestycje miejskie, częściowo rozebrany został zamek, w ruinę popadły budowle publiczne, a przede wszystkim nienaprawiane mury miejskie. Rozbierano nieremontowane kamienice, w obrębie miasta pojawiła się spora liczba pustych placów. Pomimo kłopotów gospodarczych miasta w dalszym ciągu prowadzone były inwestycje sakralne. W latach 1724 -1730 do katedry dobudowana została kaplica Fredrów, a w 1764 roku wybudowano obok katedry wolnostojącą dzwonnice. Plac katedralny od wschodu otoczony był murem, od północy w latach 1751-1754 usytuowany został pałac biskupi, od zachodu znajdowały się wcześniejsze budowle „psalteria”, piętrowy budynek szkoły katedralnej, a od południa dom kapitulny tzw. „dworek Orzechowskiego”. W 1777 roku na terenie dzielnicy ruskiej na Władyczu rozpoczęto budowę nowej katedry greckokatolickiej, w miejscu dawnej, zniszczonej w wyniku pożaru. Budowla ta nie doczekała się całkowitej realizacji powstała tylko wieża – dzisiejsza Wieża Zegarowa oraz mury, które od strony zachodniej i południowej odgrodziły ten teren od miasta.

W połowie XVIII wieku, wyłączając ubytki w zabudowie mieszczańskiej, Przemysł posiadał wszystkie elementy świetnie uformowanego założenia urbanistycznego, zarówno w kompozycji planu z centralnym rynkiem, siecią ulic i granicami, które wyznaczały obwarowania, jak również w ukształtowaniu sylwety miasta, z dominantami w postaci wież kościelnych, wieży ratuszowej, a zwłaszcza zamku i kościoła karmelitów, położonych na tarasach wznoszących się w kierunku południowym. Dominantami wysokościowymi w sylwecie miasta były również występujące w obwodzie murów bramy i baszty. Ustalona w połowie XVII wieku linia obwarowań zasadniczo nie uległa zmianie. Wzmocniono jedynie trudny do obrony front południowy z wałem, z fosą oraz północno-wschodnie naroże obwarowań bastionem ziemnym.

Zabudowa tworzących się poza murami miasta przedmieść grupowała się głównie przy szlakach komunikacyjnych wiodących ku bramom miejskim. Po stronie wschodniej przebieg dzisiejszej ulicy Dworskiego należy uznać za trasę wylotową od Bramy Lwowskiej w kierunku na Lwów. Od zachodu rozwijało się przedmieście przed Bramą Grodzką, na północy przedmieście Zasanie związane z przeprawą na Sanie oraz ze szlakiem w kierunku Krakowa. Pomimo dość licznej zabudowy nie wytworzyły się jednak na przedmieściach trwałe układy urbanistyczne, poza utrwaleniem istniejących już szlaków handlowych przez obustronną ich zabudowę. Przebiegi tych szlaków to, obok ulicy Dworskiego, ulice Smolki, Słowackiego i Szopena, zaś na Zasaniu Grunwaldzka i Krasiańskiego. Na przedmieściach występowały drewniane cerkwie, które nie zachowały się, a miejsce ich lokalizacji jest trudne do określenia.

Koniec XVIII wieku przynosi daleko posuniętą destrukcję układu przestrzennego Przemysła. Po pierwszym rozbiórce Polski Przemysł znalazł się pod zarządem władz austriackich. Jednym z pierwszych przedsięwzięć Austriaków ważnych dla miasta była likwidacja murów obronnych, wynikająca nie tyle ze złego stanu zachowania, ale przede wszystkim z budową dogodnych tras przelotowych przez miasto. W latach 1776-1780 realizowana była trasa o znaczeniu militarnym łącząca Lwów z Krakowem. Przeprowadzenie jej przez miasto wymagało przebicia nowej ulicy w istniejącym układzie urbanistycznym. Wytyczona została ulica „via Cesario-Regia” od bramy Lwowskiej prosto w kierunku północnej pierzei rynku i przez ulicę Kościuszki, dawną Mostową, na nowy most na Sanie zbudowany w latach 1777 - 1779. Realizacja tej ulicy, oprócz wyburzenia bramy Lwowskiej i baszty Czapniczej na zamknięciu ulicy Kościuszki, spowodowała wyburzenie zabudowy położonej na zapleczu ulicy Franciszkańskiej, likwidację narożnej kamienicy w zachodniej pierzei rynku. W wyniku tej realizacji powstał blok zabudowy w kształcie wydłużonego prostokąta zawarty pomiędzy ulicami Franciszkańską, Kazimierza Wielkiego i Serbańską. Poważnemu przekształceniu uległ rynek. Po wyburzeniu narożnej kamienicy w pierzei zachodniej oraz rozebraniu pozostałych trzech w tej pierzei i wybudowaniu w latach 40. XIX wieku dwu kamienic ze schodami pomiędzy nimi, prowadzącymi z rynku na ulicę Grodzka, rynek przeobraził się w nieforemny plac zamknięty od wschodu zabudową wschodniej pierzei, a od zachodu fasadą klasztoru dominikanów. Będący w złym stanie ratusz, zasadniczy element wnętrza rynkowego, został rozebrany na przełomie wieków XIX i XX, a jego miejsce zajął budynek odwachu.

Prowadzona przez Austriaków w latach 1784 -1787 kasata klasztorów dotknęła również Przemysł. Zniesione zostały klasztory dominikanów, dominikanek, jezuitów, bonifratrów i karmelitów. Kościoły dominikański i bonifratrów zostały rozebrane, zaś gmachy klasztorne zamienione na urzędy. Ocalały kościoły – jezuitów, gdzie urządzono magazyn oraz karmelitów, który zamieniono na katedrę greckokatolicką. Destrukcja dotknęła jednak otoczenia zespołu karmelitańskiego, gdyż wyburzone zostały wiodące do świątyni monumentalne schody, wykonano murowane oszkarpowanie wzgórza oraz dwustronny wjazd na plac przed frontem zespołu. W późniejszym okresie, w latach 1879-1885 dokonano przebudowy zespołu, klasztor został nadbudowany o drugie piętro, przekształceniu uległa fasada, zaś na skrzyżowaniu naw osadzono najpierw małą kopułę, a później, w 1866 roku, większą drewnianą, która w znacznym stopniu zmieniła panoramę miasta. Również zmienione zostało ukształtowanie placu katedralnego poprzez likwidację muru otaczającego plac od wschodu. Przemianie uległo też wzgórze zamkowe, które po zadrzewieniu przekształcono w park miejski z prawie zrujnowanym zamkiem.

Druga połowa XIX wieku przyniosła poprawę sytuacji gospodarczej miasta, co daje się zauważyć we wzmożonym ruchu budowlanym. Władze miejskie zobowiązują właścicieli do remontów kamienic będących w złym stanie. Sukcesywnie zabudowuje się puste place w centrum miasta. Obok kamienic uzupełniających luki w zabudowie, powstają monumentalne gmachy z przeznaczeniem na urzędy. Zabudowany zostaje blok pomiędzy ulicami Franciszkańską i Kazimierzowską; ta druga nabrała równorzędnej wartości z ulicą Franciszkańską.

Koniec XIX i początek XX wieku przyniósł dalsze zmiany w ukształtowaniu przestrzennym staromiejskiego centrum. Zabudowa rynku i głównych ulic, w większości jednopiętrowa, nadbudowana została

o jedną lub dwie kondygnacje. W pierzei północnej rynku zlokalizowany został gmach sądu obwodowego, późniejsza siedziba Magistratu, a obecnie Urzędu Miasta. Nadbudowany został budynek dawnego klasztoru dominikanów, początkowo siedziba władz miasta, później Sądu Obwodowego. Po zachodniej stronie rynku powstały dwa skwery, na których ustawione zostały pomniki - króla Jana Sobieskiego przy gmachu Magistratu i Adama Mickiewicza po drugiej stronie ul. Kościuszki. Rozebrany został budynek odwachu. Plac rynkowy otrzymał nową nawierzchnię brukową, został też zadrzewiony. Powstaje nowa zabudowa na tyłach parcel rynkowych i na tyłach pierzei ulicznych. Przy ul. Katedralnej zbudowany został nowy gmach pałacu biskupów greckokatolickich. Przeprowadzono restaurację zrujnowanego zamku - z dawnego założenia uratowano tylko dwie baszty na narożach kurtyny północno-wschodniej i bramę zamkową. Wieża katedralna w 1907 roku została nadbudowana o jedną kondygnację.

Tereny położone na północnym stoku wzgórza zamkowego – Podzamcza, zamieniają się na początku XX wieku w dzielnicę willową w oparciu o istniejącą już sieć ulic. Po zniwelowaniu zachodnich ziemnych umocnień miasta i zabudowaniu ulic Grodzkiej, Szopena i obecnego Wybrzeże J. Piłsudskiego zatarła się od tej strony granica XVII - wiecznego miasta.

Przedmieścia przemyskie jeszcze do połowy XIX wieku miały charakter osiedli wiejskich. Teren Przedmieścia Lwowskiego przecinały dwa główne szlaki komunikacyjne - droga dobromilska, dzisiejsza ulica Słowackiego oraz droga lwowska, obecna ulica Dworskiego. Trzecim ważnym traktem była droga prowadząca do założenia dworskiego na Bakończycach, obecna ulica Łukasińskiego. Ponadto istniała sieć dróg odpowiadających dzisiejszym ulicom, były to jednak w tym czasie drogi o charakterze wiejskim. Na Zasaniu istniały szlaki, krakowski, dzisiejsza ulica 3 Maja i węgierski, obecnie ulica Grunwaldzka, ponadto, podobnie jak na Przedmieściu Lwowskim, były drogi wiejskie, które przekształciły się później w ulice. Wykształciły się też przedmiejskie centra. Na Przedmieściu Lwowskim był to teren położony w okolicy Bramy Lwowskiej, przy którym zbiegały się drogi lwowska i dobromilska oraz usytuowany był obronny klasztor reformatów. Ten plac zapewne stanowił początkowo targowisko obsługujące zarówno przedmieście jak i miasto. Na Zasaniu centrum wytworzyło się obok również obronnego klasztoru benedyktynek, u zbiegu traktów węgierskiego i krakowskiego. Także i tu, w związku z postojem przed rzeczną przeprawą powstał plac targowy, z którego później wytworzył się obecny Plac Konstytucji.

Kontynuowano przedsięwzięcia zmierzające do poprawy warunków komunikacji. Po rozebraniu Bramy Lwowskiej z przylegającymi do niej murami wytyczono nową trasę w kierunku Lwowa, która w linii prostej przecięła teren miasta od placu przedbramnego w kierunku na wschód - dzisiejsza ulica Mickiewicza. Po rozebraniu murów w części południowo-wschodniej, w miejscu dawnej fosy powstała ulica Basztowa, a od strony północno-wschodniej miasta utworzona została dla ruchu w kierunku Krakowa obwodnica omijająca miasto – dzisiejsza ulica Jagiellońska. Przy realizacji ulic Jagiellońskiej i Słowackiego wykorzystano miejsce po zasypanej fosie. Zabudowa tych ulic sytuowana była na linii dawnych murów – od wewnątrz w przypadku ulicy Jagiellońskiej; na zewnątrz murów przy ulicy Basztowej. W miejscu dawnego targowiska przed Bramą Lwowską powstał plac w formie wydłużonego trapezu – obecny Plac Na Bramie. Taki narys placu wykształcił się do 1852 roku, natomiast jego obudowa zmieniała się jeszcze kilkakrotnie. Najwcześniej powstała jednopiętrowa zabudowa południowej pierzei placu - zachowała się bez zmian do czasów współczesnych. Wschodnią pierzeję zamykał gmach przebudowany w latach późniejszych. Wzdłuż zachodniej pierzei placu w latach 60. XIX wieku znajdowały się domy piętrowe, obecnie są to kamienice dwupiętrowe. Obudowa pierzei północnej placu, obecną swoją formę otrzymała w 1892 roku.

Decydujący wpływ na rozwój przestrzenny obrzeży Przemyśla miały dwa podstawowe czynniki – militarny, czyli budowa Twierdzy Przemyśl oraz komunikacyjny - budowa linii kolejowej.

Budowa Twierdzy przebiegała zgodnie ze stosowaną ówczesnie sztuką fortyfikacyjną, przy czym wykorzystana tu została w znacznym stopniu naturalna konfiguracja terenu. Główne forty umieszczono na otaczających miasto wzgórzach – Lipowicy, Zniesieniu, Kopcu Tatarskim. Nowoczesna twierdza typu fortecznego, wiązała się z odsunięciem głównej pozycji obrony od rdzenia Twierdzy. Powodowało to tworzenie wokół miasta pierścienia obwarowań złożonych z umocnień ziemnych – fos i wałów z systemem flankujących bastionów wzmocnionych szeregiem fortów zewnętrznych. Komunikację w obrębie pierścienia umocnień zapewniały biegnące po jego obwodzie drogi forteczne łączące poszczególne forty, od których odchodziły sięgacze w kierunku miasta, umożliwiające przemieszczanie na linię obrony stacjonującego tam wojska. Wykorzystywane były w tym celu często istniejące stare drogi i wtedy na styku z linią obrony zabezpieczone były bramami.

Wewnątrz Twierdzy wznoszone były zespoły koszarowe – na terenie miasta powstało ich dziewięć. Łącznie z obiektami towarzyszącymi, takimi jak szpital, magazyny, areszty, strzelnice, place ćwiczeń, stanowiło to poważny procent zasobów terenowych miasta. Obiekty koszarowe usytuowane były przy ulicach Mickiewicza, Słowackiego, Czarneckiego, oraz 3 Maja i 29 Listopada i Okrzei na Zasaniu.

Drugim przedsięwzięciem, które w zasadniczy sposób wpłynęło na układ przestrzenny Przedmieścia Lwowskiego, w mniejszym na Zasaniu, była budowa kolei żelaznej z Krakowa do Lwowa. Linia kolejowa wytyczona została wzdłuż traktu lwowskiego przez most na Sanie i przez wschodnią część Zasania. Główna linia miała odnogę w kierunku Chyrowa. Wokół tego rozjazdu kolejowego powstał okrężny węzeł komunikacyjny

z wykorzystaniem istniejących już ulic i wytyczenie nowych. W rejonie wybudowanego na północ od ul. Mickiewicza w 1859 roku dworca kolejowego, w szybkim tempie powstała zabudowa koncentrująca podstawowe usługi nowego organizmu miejskiego tj. urzędy, hotele, restauracje, kawiarnie. W części południowej Przedmieścia powstało szereg nowych ulic, znacznie mniej w części północnej. Budowa w 1872 roku drugiej stacji kolejowej na terenie południowo – wschodnim Przedmieścia Lwowskiego na Bakończycach przyczyniła się do rozwoju tej części miasta; lokalizowana tu była głównie zabudowa przemysłowa. W południowej części Przedmieścia Lwowskiego, w rejonie ulic Puszkina, Głowackiego, Moniuszki, Leszczyńskiego powstawała zabudowa typu willowego.

Na Zasaniu z końcem XIX wieku tereny pomiędzy istniejącymi już ulicami przepruto nowymi połączeniami w kierunku północnym i południowym. W dalszym ciągu zabudowa koncentrowała się przy głównych traktach.

Pomimo zajęcia dużego procentu terenów na cele wojskowe, nowe dzielnice rozwijały się prężnie. Na Przedmieściu Lwowskim koncentracja ruchu budowlanego miała miejsce wzdłuż ulic Mickiewicza i Słowackiego oraz na terenie pomiędzy tymi ulicami. Obok domów mieszkalnych zbudowano tu budynki szkolne, gmachy teatralno – widowiskowe, sąd, synagogę oraz obszerny gmach seminarium grekokatolickiego z kaplicą. Przy ul. Słowackiego powstały dwa cmentarze – katolicki i żydowski.

Również główne ulice Zasania otrzymały zabudowę w postaci kamienic czynszowych. Natomiast teren wzdłuż Sanu rozparcelowano pod zabudowę willową w otoczeniu ogrodów. Zasanie otrzymało własne obiekty sakralne - kościół i klasztor salezjanów w stylu neogotyckim, synagogę oraz w późniejszym okresie zespół klasztorny bazylianów. We wschodniej części dzielnicy, przy ulicy Rogozińskiego, zbudowano szpital miejski.

Ulice po obu stronach Sanu, dzisiejsze Wybrzeże Marszałka J. Piłsudskiego i Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II, zamienione zostały na bulwary nadrzeczne. Te zadrzewione komunikacyjno - spacerowe arterie, uatrakcyjniły obydwie brzegi Sanu i spowodowały zespolenie lewo i prawobrzeżnej części miasta.

Ostateczne ukształtowanie głównych przedmiejskich wnętrz urbanistycznych nastąpiło na początku XX wieku. Plac na Bramie od strony wschodniej zamknięty został gmachem Towarzystwa Zaliczkowego. Od strony zachodniej, przy wylocie ulicy Franciszkańskiej wzniesiona została reprezentacyjna pięciokondygnacyjna kamienica. Ponadto zmienił się gabaryt kamienic z dwukondygnacyjnego na trójkondygnacyjny. Obok klasztoru reformatów, na terenie dotąd wolnym od zabudowy, powstaje kilka dwupiętrowych kamienic. Na północ od ulicy Mickiewicza tworzy się plac dworcowy obudowany kamienicami, budynkiem dworca oraz od południa tzw. Pasażem Gansa.

Na Zasaniu dopełnia się kompozycja Placu Konstytucji, zabudowaniem terenu pomiędzy ulicami Grunwaldzką i 3 Maja zespołem trzech kamienic. W późniejszym okresie w centrum placu ustawiono pomnik Orląt Przemyskich. Przy bulwarze nadszańskim po zachodniej stronie mostu powstają reprezentacyjne budowle – Dom Robotniczy i dwa budynki szkolne, po stronie wschodniej powstają pierwsze obiekty sportowe - stadion Klubu Sportowego „Gwardia” i boisko Klubu „Czuwaj”.

Podczas I wojny światowej Twierdza odegrała istotną rolę, podczas działań zniszczone zostały forty, zespół urbanistyczny nie poniósł większych strat. Natomiast przybyło w Przemyślu nowych cmentarzy wojennych - cztery przy ul. Przemysława, jeden na Zasaniu. W okresie międzywojennym zwiększył się ruch budowlany. Powstaje szereg kamienic i gmachów użyteczności publicznej na terenie wszystkich dzielnic. W związku z elektryfikacją miasta w 1926 roku zbudowano jedenaście stacji transformatorowych o charakterystycznych formach utrzymanych w stylach historycznych. Zasanie wzbogaca się o wartościowy zespół zabudowy willowej – osiedla oficerskiego położonego na wzgórzu „Winna Góra”. Ważnym elementem urbanistycznym jest wiadukt tzw. „Kamienny Most” nad przejazdem kolejowym, zbudowany w celu dogodnego połączenia południowej i północnej części miasta przedzielonych linią kolejową.

Działania II wojny światowej spowodowały duże straty w strukturze przestrzennej Przemyśla. Doszczętnie zniszczona została zabudowa dzielnicy żydowskiej, do 1956 roku w stanie ruiny istniała synagoga. Zniszczeniu uległa spora ilość domów w rejonie dworca kolejowego, w tym Pasaż Gansa, kamienice przy ulicach Mickiewicza, Franciszkańskiej, Krasińskiego. Przy ulicy Jagiellońskiej zrujnowane zostały budynki sądu i zajezdnia strażacka, w zachodniej pierzei rynku kamienica zbudowana w połowie XIX wieku oraz dwie kamienice w południowej pierzei w narożu przy ulicy Fredry. Częściowo zniszczona została zabudowa ulicy Katedralnej, w tym też pałac biskupów grekokatolickich, a na Zasaniu klasztor benedyktynek.

W okresie powojennym odbudowane zostały niektóre kamienice w zabudowie ulic, oraz klasztor benedyktynek. Wyremontowany został też pałac biskupów unickich. Inne obiekty przez jakiś czas pozostające w stanie ruiny zostały rozebrane, a po nich pozostały puste place. Wschodnia część terenu dawnej dzielnicy żydowskiej, ob. Pl. Berka Joselewicza, zamieniona została na zadrzewiony skwer, zachodnia, obecnie Plac Rybi z ustawionym w centralnym punkcie pomnikiem pełnił funkcję placu defiladowego. W południowej pierzei placu, przy ulicy Ratuszowej w latach 70. zbudowany został trzypiętrowy budynek administracyjny o jednolitym gabarycie, stanowiący dysonans w panoramie miasta.

Destrukcyjnie uległ plac dworcowy, który po rozebraniu Pasażu Gansa, obecnie jest od strony zachodniej zamknięty ślepyimi elewacjami bocznymi kamienic przy ulicach Mickiewicza i gen. Sowińskiego, a od południa połączony z ulicy Mickiewicza. Długo nie zabudowane pozostawały parcele pomiędzy ulicami Wałową i Jagiellońską. Dopiero w latach 90. XX w. zbudowane zostały dwie kamienice przy ulicy Wałowej, nieco później dwufrontowy budynek handlowy przy ul. Jagiellońskiej z drugim wejściem od ulicy Wałowej. W latach 2011-2012 zabudowano także narożną działkę pomiędzy ul. Przecznicą Wałowa i Kazimierza Wielkiego. Te budynki dobrze zostały wkomponowane w istniejącą zabudowę. Kilka budynków w typie kamienic powstało na obrzeżach centrum Starego Miasta – w tyle bloku wschodniego przy ulicy Serbańskiej, przy ulicy Ratuszowej i przy ulicy Wodnej. Zespół zabudowy w typie blokowej, zbudowany został obok pałacu biskupów unickich. Również te budynki, dostosowane gabarytem do sąsiedniej zabudowy, nie są elementami kolidującymi w ukształtowaniu przestrzennym miasta. W latach ostatnich na terenie pl. Berka Joselewicza wzniesiony został monumentalny, nowoczesny gmach muzealny. Na wschód od Podzamcza, nad Sanem, zlokalizowano kilkupiętrowy budynek hotelowy, który wprawdzie nie przysłania widoku na Stare Miasto, ale też nie jest korzystnym elementem w tym widoku. Nadal niezabudowane są dwie parcele rynkowe w pierzei południowej, teren po zabudowie bloku zachodniego oraz teren przy ul. Jagiellońskiej po gmachach sądu i synagogi.

W latach 90. powstało kilka nowych obiektów w centrum dzielnicy zasańskiej. W narożu przy ulicach ks. Piotra Skargi i Długosza zbudowany został dwupiętrowy budynek, zaś na placu przed tym budynkiem ustawiona została replika pomnika Orląt Przemyskich, usuniętego przez Niemców z Pl. Konstytucji 3 Maja. Przy głównej ulicy Zasania, 3 Maja, wzniesiono nowy gmach poczty i dom handlowy. Natomiast powstające tu nowe zespoły zabudowy mieszkaniowej usytuowane zostały w znacznej odległości od historycznej części Zasania.

Na Przedmieściu Lwowskim, jako uzupełnienie historycznej zabudowy powstał tylko jeden nowy budynek - bank w narożu przy ulicach Dworskiego i Rejtana z zaakcentowanym narożem, nawiązujący do wcześniejszej zabudowy narożnej. W północno - wschodniej części miasta, w okolicy Kamiennego Mostu w latach 90. Powstał nowoczesny, monumentalny budynek bankowy niezbyt dobrze wpisujący się w otoczenie. Podobnie jak na Zasaniu, nowe dzielnice mieszkaniowe oraz tereny przemysłowe i magazynowo-składowe na Przedmieściu Lwowskim odsunięte są w kierunku wschodnim i nie wpływają na historyczną strukturę przestrzenną.

Granice średniowiecznego miasta, pomimo rozbiórki większej części obwarowań, są czytelne w przebiegu ulic zrealizowanych w miejscu dawnych fos oraz dzięki zachowanym fragmentom murów. Stosunkowo dobrze zachowane jest lokacyjne rozplanowanie miasta z wyjątkiem braku zachodniego bloku zabudowy. W sylwecie miasta brak jest dawnych elementów wysokościowych, jak ratusz, bramy i baszty murów obronnych. Natomiast przebudowa zespołu klasztorowego karmelitów, przeprowadzona w latach 90., obejmująca rozbiórkę drewnianej kopuły i zastąpienia jej wieżyczką, odtworzenie pierwotnej formy fasady oraz obniżenie budynku klasztorowego przywróciło częściowo panoramie miasta wygląd z 2 połowy XVIII wieku.

Zabytki sakralne

Obiekty sakralne są dominującym elementem krajobrazu Przemyśla. Wpływ na to ma specyficzne ukształtowanie przestrzeni Starego Miasta na tarasach wzniesienia górującego nad rzeką, eksponowanego od

głównego wjazdu do miasta od strony północnej. Na stosunkowo niewielkim obszarze Starego Miasta zachowało się pięć kościołów oraz dwie wieże-dzwonnice – katedralna i dawna cerkiewna (ob. wieża zegarowa); ich uzupełnieniem są dwa zespoły klasztorne – reformatów i benedyktynek – od wieków stanowiące obronne przyczółki miasta od wschodu i północy.

Na całym obecnym obszarze administracyjnym miasta zachowało się 10 zabytkowych kościołów i zespołów kościelno - klasztornych, cztery cerkwie, dwie synagogi, dwie kaplice szpitalne, dwie kaplice cmentarne. Z trzech dawnych założeń klasztornych, zlikwidowanych w rezultacie reformy józefińskiej, zachowały się jedynie budynki klasztorne, użytkowane obecnie na cele publiczne. Są to budynki dawnych klasztorów dominikanów (Plac Dominikański 3), dominikanek (ulica Grodzka 6), bonifratrów (ulica Kościuszki 2).

Spośród nich bezwzględnie wyjątkowe miejsce zajmuje kościół katedralny p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Panny Marii i św. Jana Chrzyciela, podniesiony w 1992 roku do rangi Archikatedry obrz. łacińskiego. Budowę katedry rozpoczęto w 1465, ale aktualne ukształtowanie bryły jest wynikiem prac w latach 1725-33 prowadzonych z inicjatywy bpa Aleksandra Fredry, a następnie działań z przełomu XIX/XX wieku, których wynikiem była regotytyzacja kościoła z przywróceniem prezbiterium cech gotyckich oraz prawie całkowita wymiana wystroju i wyposażenia wnętrza. Ściany naw pokryte zostały malowidłami ściennymi autorstwa Tadeusza Popiela, wymieniono większość ołtarzy na nowe, łącznie z ołtarzem głównym. Katedra, wraz z usytuowaną obok więżą katedralną - dzwonnica, zbudowaną w latach 1759-64, nadbudowaną o ostatnią kondygnację w 1907 roku, tworzy zespół architektoniczny z przewagą cech barokowych.

W jej podziemiach, pod prezbiterium zachowały się relikty kościoła późnoromańskiego p.w. Św. Mikołaja, datowanego na 2 poł. XII – pocz. XIII wieku – być może pierwszej katedry łacińskiej. Wokół katedry, do XVIII wieku otoczonej murem, zachował się kompleks zabudowy związanej z funkcjonowaniem biskupstwa łacińskiego – zespół pałacu biskupiego z 2 poł. XVIII wieku oraz budynki d. szkoły katedralnej o XVI-wiecznym rodowodzie, oraz XVIII-wiecznych budynków psalterzówki i wikarówki, a nieco dalej obszernego założenia Seminarium Duchownego z XVII – XIX wieku.

Poza zespołem katedry łacińskiej pozostałe założenia sakralne starego Przemyśla stanowią zespoły klasztorne – karmelitów, franciszkanów, jezuitów, reformatów, benedyktynek - zachowane w swych pierwotnych, obszernych założeniach przestrzennych otoczonych murami ogrodzeniowymi.

W najwyższym położonym punkcie Starego Miasta w 1 poł. XVII wieku powstało założenie klasztorne karmelitów bosych, składające się z kościoła p.w. św. Teresy z Avila oraz przyległego od wschodu obszernego klasztoru w otoczeniu wysokiego muru, od strony południowej łączącego się z miejskim murem obronnym. Budowę zespołu z inicjatywy starosty przemyskiego Marcina Krasickiego rozpoczęto w 1623 roku, kościół konsekrowano w 1630 roku. Znaczne prace związane z modernizacją wnętrza kościoła miały miejsce w latach 70. XVIII wieku. Zostały one przerwane po likwidacji zakonu i przekazaniu przez władze austriackie w 1784 roku całego założenia grekokatolikom na katedrę unicką; klasztor był użytkowany jako rezydencja władzy. Nowy użytkownik przeprowadził liczne modernizacje, z których najistotniejszymi były prace w latach 1879-85, kiedy to obniżono dachy kościoła i nadbudowano nad nim ogromną kopułę, zmieniono fasadę, a pierwotnie jednopiętrowy budynek klasztoru nadbudowano o drugie piętro. Wnętrze kościoła otrzymało nową aranżację w duchu historyzmu – przeprowadzoną pod kierunkiem wiedeńskiego architekta Karla Königa, wówczas m.in. znacznie przebudowano ołtarze. W 1956 karmelici odzyskali kościół, a w 1992 całość założenia. Rozpoczęto systematyczne działania dążące do przywrócenia obiektowi jego pierwotnego, znanego z ikonografii wyglądu – już w latach 80. XX wieku zrekonstruowano fasadę, a w 1996 roku usunięto kopułę, o jedną kondygnację obniżono budynek klasztorny. Działania te przywróciły założeniu pierwotny, XVII-wieczny wygląd o wczesnobarokowym charakterze. W chwili obecnej są one kontynuowane - we wnętrzu kościoła przywraca się elementy usunięte w trakcie przebudowy w latach 80. XIX w. – m.in. poprzez odzyskanie zespołu rokokowych rzeźb ołtarzowych. Pomimo burzliwej historii i znacznych zmian w założeniu, stanowi ono wybitny przykład klasztornej architektury wczesnobarokowej z zachowaną ceną, późnorenesansową dekoracją sztukatorską na sklepieniu kościoła oraz zespołem późnobarokowego i rokokowego wyposażenia.

Poniżej karmelitów usytuowany został niemal w tym samym czasie zespół kościoła i kolegium jezuitów, sprowadzonych do Przemyśla w 1610 roku przez bpa Stanisława Siecińskiego. W 1627 roku, z fundacji głównie Anny z Tyrawskich Ulińskiej i Mikołaja Wolskiego, marszałka wielkiego koronnego, rozpoczęto budowę kompleksu kościoła z przybudowanym od południa budynkiem kolegium. Budowę prowadzono etapami, ostatecznie kościół p.w. św. Ignacego ukończono w 1671 roku. Budowę prowadzono na podstawie

projektu Giacomo Briano, modyfikowanego w trakcie realizacji przez prowadzącego budowę Jakuba Solariego. W XVIII wieku przechodził liczne remonty, z których najważniejszy miał miejsce w latach 1769-72, prowadzony pod kierunkiem arch. Józefa Degena z Zamościa. Wówczas m.in. odbudowano zawalone górne kondygnacje wież i przebudowano górną część fasady. Kościół otrzymał zachowaną do dzisiaj zasadniczą formę architektoniczną o wczesnobarokowych cechach z późnobarokowym zwieńczeniem fasady i wież bocznych. Kasata zakonu jezuitów w 1773 roku zapoczątkowała jego stopniową degradację, której efektem było częściowe zawalenia się wież w 2 poł. XIX wieku. Staraniem społeczeństwa, a przede wszystkim bpa Sebastiana Pelczara, kościół uratowano przed rozbiórką i w latach 1903-1904 wykonano prace remontowe wg projektu arch. Stanisława Majerskiego – wieże otrzymały nowe hełmy, a dach wieżyczkę sygnaturki. W 1991 roku świątynia przekazana została przez papieża Jana Pawła II wiernym obrz. grekokatolickiego na cerkiew katedralną p.w. św. Jana Chrzciciela - od 1996 sobór archikatedralny. Wówczas przeprowadzono modernizację wystroju wnętrza, o stylizację w duchu sztuki cerkiewnej, a w prezbiterium umieszczono XVII-wieczny ikonostas, wcześniej stanowiący wyposażenie cerkwi w Lubaczowie.

Pierwszy zespół kościelno - klasztorny franciszkanów p.w. Św. Marii Magdaleny powstał w Przemyślu w XIV wieku i znany jest jedynie z ikonografii. W 1638 r. podczas wielkiego pożaru gotyki kościół wraz z klasztorem ulega zniszczeniu. Jego odbudowa - w duchu wczesnego baroku - kończy się po połowie XVII w., ale pogarszający się stan zachowania zespołu skutkuje jego rozbiórką i budową nowego w latach 1754-80 z fundacji biskupa Wacława Sierakowskiego, wg projektu architekta biskupiego Walentego Haltmana. Równoległe do prac budowlanych prowadzono prace przy wystroju i wyposażeniu wnętrza zatrudniając najwybitniejszych ówczesnie artystów kręgu lwowskiego – wnętrze ozdobiono malowidłami ściennymi, świątynia została wyposażona w komplet ołtarzy, ambonę, konfesjonały. Gruntowny remont kościoła przechodził w latach 1927-30, kiedy to m.in. wykonano neobarokową dekorację elewacji (malował Marian Stroński), z częściową rekonstrukcją wcześniejszej z 1783 roku, a schody przed fasadą przebudowano w charakterze modernistycznym. Niemniej całe założenie jest jednym z najbardziej spójnych stylistycznie zespołów sakralnych Przemyśla o cechach architektury późnobarokowej w zakresie architektury i rokokowym wyposażeniu, zachowanym nieomal w komplecie z okresu powstania – o wybitnych, ponadregionalnych walorach artystycznych.

Do ścisłego kręgu najstarszych i najważniejszych świątyń Przemyśla należy zaliczyć usytuowany tuż poza dawnymi murami miejskimi kościół p.w. św. Antoniego Padewskiego - wraz z przylegającym doń obszernym, otoczonym wysokim murem klasztorem reformatów, stanowiący istotny urbanistycznie element przestrzenny, w swym pierwotnym założeniu o charakterze obronnym. Zbudowany został wraz z klasztorem w latach 1641-45, znaczne przekształcenia i remonty miały miejsce w latach 70. i 80. XIX w., kiedy m.in. dobudowano kaplicę, a na pocz. XX w. przebudowano fasadę nadając jej cechy neorenesansowe – wg projektu arch. Stanisława Majerskiego. Wnętrze zachowało stosunkowo jednorodne wyposażenie późnobarokowe z lat 1763-64, częściowo przekształcone w latach 70.-80. XIX w. przez Ferdynanda Majerskiego.

Podobny, obronny charakter posiadało usytuowane na drugim brzegu Sanu, przy przyczółku mostowym założenie klasztorne benedyktynek z kościołem p.w. św. Trójcy. Zajmuje obszerny teren ogrodzony ceglany obronny murem z zachowanymi strzelnicami i basztą od północy. Jest on pozostałością najstarszego założenia, budowanego od 1616 roku, składającego się z murowanego kościoła i budynków klasztornych. Po zniszczeniach w 1657 roku przez wojska Rakoczego kościół był stopniowo odbudowywany, a w 1694 roku podniesiony do rangi opactwa. Obecnie zachowany kościół wybudowany w 1777 roku; wówczas scalono też budynki klasztorne, w latach 60. XIX wieku rozbudowane o skrzydło wschodnie, a na pocz. XX wieku podwyższone o jedno piętro. Wówczas założenie uzyskało zachowany kształt, charakteryzując się stosunkowo skromną architekturą. Wnętrze kościoła zachowało późnobarokowy wystrój malarski z okresu powstania, autorstwa Stanisława Strońskiego, oraz rokokową ambonę i ławki, ołtarze wykonane zostały na pocz. XX wieku w warsztacie Ferdynanda Majerskiego.

W Przemyślu, mieście wielokulturowym, funkcjonowały świątynie różnych wyznań. Południowo - wschodnia część Starego Miasta tzw. Władycze stanowiła własność biskupów prawosławnych, a następnie unickich (władyków) – jego centrum zajmowała cerkiew katedralna p.w. św. Jana Chrzciciela, której istnienie poświadczono jest po raz pierwszy w 1460 roku. Po spaleniu w 1535 roku, pięć lat później wybudowano nową cerkiew, istniejącą do 1780 roku. Plany budowy nowej świątyni nie zostały zrealizowane wskutek przekazania na rzecz grekokatolików zespołu karmelickiego. Pozostałością tego niezrealizowanego w pełni projektu jest wolnostojąca wieża – dzwonnica cerkiewna (zw. Wieżą zegarową) zbudowana w 1777 roku, o późnobarokowej architekturze, przez XIX wiek służąca jako strażnica ogniowa, obecnie użytkowana przez Muzeum.

„Miasto żydowskie” zlokalizowane było w północno - wschodniej części Starego Miasta - do czasów II wojny światowej jego głównym punktem była renesansowa synagoga z XVI wieku, której ruiny zostały ostatecznie usunięte w 1956 roku.

W latach 1899-1900 powstał kościół p.w. Matki Bożej Szkaplerznej wraz z klasztorem karmelitanek. Wybudowano go na podstawie projektu arch. Michała Zajączkowskiego zmodyfikowanego przez arch. Stanisława Majerskiego. Jego usytuowanie, tuż za linią dawnych murów obronnych od południa, na wzniesieniu pomiędzy zespołem karmelitów i zamkiem, zamknęło silnym akcentem przestrzeń Starego Miasta i główną oś widokową od wjazdu z północy. Powstało jednorodne, neogotyckie założenie objęte wysokim ceglany murem z wyniesioną wieżą kościoła, o jednorodnym wnętrzu z malowidłami Tadeusza Popiela z 1902 roku i wyposażeniem z warsztatu rzeźbiarskiego Ferdynanda Majerskiego.

Kościół karmelitanek dopełnił wizerunek miasta i zamknął etap wprowadzania w jego najstarszą część obiektów sakralnych. Funkcje te przejęły prężnie rozwijające się przedmieścia, od lat 80. XIX w. Zabudowywane ogromną ilością nowych budynków.

Wcześniej, do połowy XIX wieku, tereny poza ścisłym Starym Miastem posiadały wiejski charakter, w dużym stopniu zasiedlone przez ludność wyznania greckokatolickiego. Historycznie ustalono istnienie tu co najmniej siedmiu drewnianych cerkwi – wszystkie one uległy zniszczeniu, głównie wskutek pożarów w XVIII wieku. W połowie XIX wieku, gdy tereny te zaczęły być urbanizowane i włączane w organizm bardzo prężnie rozwijającego się miasta zaczęły powstawać nowe, murowane świątynie, zachowane do dnia dzisiejszego. Powstały wówczas neogotyckie kościoły na Błoniu i na Zasaniu, nowe murowane cerkwie na miejscu wcześniejszych drewnianych świątyń na terenie dawnych wsi Wilcze i Przekopana, cerkiew na Zasaniu, dwie synagogi - na Zasaniu i przy ul. Słowackiego. Ponadto powstały domy klasztorne sióstr felicjanek p.w. św. Angeli (ul. Ks. Popiełuszki) i p.w. św. Augustyna (ul. Poniatowskiego), sióstr Opatrzności Bożej (ul. Krasińskiego), sióstr Sercanek p.w. Najśw. Serca Jezusa (ul. Bpa Pelczara), dom i schronisko albertynów (ul. Brata Alberta).

Kościół p.w. NPM Nieustającej Pomocy na Błoniu przy ul. Zana, powstał w latach 1908-11 wg projektu arch. Stanisława Majerskiego. Jest jednorodny w swej architekturze i wyposażeniu (z warsztatu rzeźbiarskiego Ferdynanda Majerskiego) o neogotyckim charakterze.

Salezianie zostali sprowadzeni do Przemyśla w 1907 przez bpa Sebastiana Pelczara. Założenie składające się z kościoła p.w. św. Józefa oraz zakładu Salezjanów postawało etapami zgodnie z projektem architekta z Turynu Mario Ceradiniego. W 1911 powstał zakład, a kościół budowano z przerwą w okresie I wojny światowej w latach 1912-14 i 1922-25. Wybudowany został w charakterze neogotyckim z elementami neoromańskimi, z nawiązaniem do elementów architektury włoskiej. Jest jednorodny zarówno w architekturze zewnętrznej jak i neogotyckim wyposażeniu – szczególnie po ostatnim przywróceniu pierwotnej dekoracji malarskiej, zamalowanej w latach 60.

Na terenie miasta zachowały się cztery cerkwie. Cerkiew p.w. Narodzenia Najświętszej Panny Marii na Błoniu powstała w latach 1863-66 na terenie wcześniejszej drewnianej świątyni z 1640 roku; dzwonnice wybudowano w roku 1878. Gruntownie była remontowana w latach 1910-13. Otrzymała wówczas charakter tzw. ukraińskiego stylu cerkiewnego, z eklektycznym wystrojem malarskim wnętrza i wyposażeniem, głównie z warsztatu rzeźbiarskiego Ferdynanda Majerskiego. Po II wojnie św. służyła głównie jako magazyn. Obecnie znajduje się w jurysdykcji Prawosławnego Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego.

W latach 1931-34 na Zasaniu wybudowano cerkiew p.w. Matki Bożej Bolesnej, przyległej do nieco wcześniejszego (z końca XIX wieku) domu Bractwa św. Mikołaja. Cerkiew powstała wg projektu architekta lwowskiego Lwa Lewińskiego. Wkrótce po wybudowaniu, po II wojnie światowej została odebrana bazylianom; mocno przebudowana w zakresie wnętrza pełniła różne funkcje, m.in. archiwum państwowego. Odzyskana przez bazylianów wraz z przyległym monasterem w 1996 roku, poddana została generalnym pracom remontowym. Nosi cechy wczesnego modernizmu z elementami stylu neobizantyńskiego.

W niedalekiej odległości od centrum powstały na przełomie XIX/XX wieku dwie synagogi – na Zasaniu przy Placu Unii Brzeskiej oraz przy ulicy Słowackiego na Przedmieściu Lwowskim. Pierwsza powstała w latach 1890-95 z inicjatywy Towarzystwa Izraelickiej Świątyni Żydowskiej. Posiada stosunkowo skromną bryłę, ale o cechach typowych dla bożnic. Pierwotnie ozdobiona malowidłami we wnętrzu, po remoncie w latach 1962-63 pozbawiona została zabytkowego wystroju i wyposażenia. Druga powstała w latach 1910-18; posiadała bogaty wystrój elewacji z elementami stylu mauretańskiego, obecnie, po adaptacji na bibliotekę

w latach 60.XX wieku mocno zubożony. Jej wnętrze zdobione było malowidłami autorstwa Adolfa Bienenstocka, obecnie niezachowanymi.

W 1954 roku miasto zostało rozszerzone o dawne wsie Kruhel Mały, Przekopana i Wilcze, włączając w swoje granice również istniejące tam świątynie. W Kruhelu Małym, w 1895 roku wybudowany został staraniem i pod kierunkiem ks. Józefa Wiejowskiego – kanclerza przemyskiej Kurii, neogotycki kościół p.w. Św. Wojciecha - jako kościół filialny katedry przemyskiej. Posiada jednorodny neogotycki charakter zarówno w bryle zewnętrznej jak i wystroju wnętrza.

Na Wilczu obecnie zachowana cerkiew p.w. Zaśnięcia Najświętszej Panny Marii została wybudowana w 1887 roku w charakterze tzw. ukraińskiego stylu narodowego. Przekazy historyczne informują o istnieniu tutaj już w końcu XIII wieku prawosławnego monasteru żeńskiego z cerkwią, która w XV wieku pełniła funkcje katedry prawosławnej dla Przemyśla, a w 1786 roku była filią greckokatolickiej parafii katedralnej. Jediną pozostałością tej dawnej świątyni są nieliczne elementy dawnego wyposażenia z XVII-XVIII wieku zachowane w cerkwi.

W dawnej wsi Przekopana znajduje się cerkiew p.w. św. Jana Ewangelisty, ob. kościół parafialny. Obiekt powstawał z przerwami w latach 1901 - 1931 na miejscu istniejącej tu wcześniej cerkwi drewnianej. Wybudowany został w stylu neobizantyjskim, pierwotnie wg projektu Michała Golejki, skorygowanego przez arch. Stanisława Majerskiego.

Oprócz kościołów i cerkwi na przełomie XIX/XX wieku w Przemyślu powstawały obiekty sakralne, stanowiące elementy założeń szpitalnych i cmentarnych. Wolnostojące kaplice zostały wybudowane w dwóch dużych kompleksach szpitalnych – w końcu XIX wieku na terenie szpitala wojskowego przy ulicy Słowackiego i na terenie szpitala publicznego przy ulicy Rogozińskiego na początku XX wieku. Na Cmentarzu Głównym znajduje się kaplica z 1859 roku, a na cmentarzu wojennym z I wojny św. na Zasaniu kaplica wybudowana w 1916 roku.

Spośród wyżej przedstawionych obiektów bezwzględnie wyróżnia się zespół zabytków sakralnych usytuowanych na stosunkowo niewielkiej przestrzeni Starego Miasta. Stanowią one zasadniczy człon układu urbanistycznego miasta, ostatecznie wykształconego do końca XVIII wieku. Spośród nich, głównym obiektem jest kościół katedralny p.w. św. Jana Chrzciciela założony na dawnym przygródku, w bezpośrednim sąsiedztwie zamku, mieszczący w swoich podziemiach prawdopodobnie pierwszą przemyską katedrę łacińską z przełomu XII/XIII stuleci. W jego pobliżu i w najbliższym otoczeniu miasta w okresie kontrreformacji zaczęły powstawać zespoły klasztorne z fundacji możnowładców. Spośród wyżej omówionych najbardziej zwarty przestrzennie, znakomicie usytuowany na przeciwległym do zamku wzniesieniu, i pomimo późniejszych przekształceń, stosunkowo jednolity, jest zespół karmelitów z kościołem p.w. św. Teresy z Avila z pięknym późnorenesansowym sklepieniem i zespołem późnobarokowych ołtarzy z kręgu rzeźby lwowskiej. Pod względem urbanistycznym wyróżnia się kościół jezuitów, ob. Sobór greckokatolicki, o barokowej pięknej fasadzie i świetnym usytuowaniu na zamknięciu ulicy odchodzącej od rynku. Z kolei najbardziej jednorodny stylistycznie, z prawie kompletnie zachowanym rokokowym, znakomitym artystycznie wystrojem i wyposażeniem, będącym dziełem artystów kręgu lwowskiego, jest kościół franciszkanów. Jego wnętrze zaliczyć można do jednego z najpiękniejszych w Polsce.

Znacznie skromniejsze są dwa zespoły usytuowane tuż poza murami obronnymi Starego Miasta - reformatów i benedyktynek - przez wieki narażane na liczne zniszczenie w wyniku napadów obcych wojsk. Są jednak bardzo interesujące pod względem urbanistycznym jako stosunkowo duże założenia o cechach obronnych z zachowanymi murami ze strzelnicami i basztami.

Wszystkie te zespoły o formach ukształtowanych zasadniczo do końca XVIII wieku, wraz z powstałym na pocz. XX wieku neogotyckim założeniem karmelitanek, poprzez usytuowanie na naturalnie tarasowo ukształtowanym terenie, w bliskiej względem siebie odległości i doskonałej ekspozycji widokowej, tworzą wyjątkowy w skali kraju zespół obiektów sakralnych, którego wartość krajobrazowa stawia Przemyśl w pierwszym rzędzie miast zabytkowych w Polsce.

Kapliczki

Na terenie administracyjnym miasta zewidencjonowano dziesięć kapliczek przydrożnych – usytuowanych przy ulicach Dworskiego, Grunwaldzkiej, św. Jana, Krasińskiego, Lwowskiej, Mickiewicza, Obozowej, Słowackiego, Wybrzeże Ojca św. Jana Pawła II, Matejki. Wszystkie są murowane, posiadają formy

architektoniczne, z niewielkimi wnętrzami. Ich architektura jest stosunkowo skromna, najbardziej bogata w detal architektoniczny jest kapliczka przy ulicy Mickiewicza.

Ponadto u podnóża zamku, przy ulicy Królowej Jadwigi – w chwili obecnej na prywatnej posesji zachowany jest XVIII-wieczny obelisk – kapliczka, z którym związane są różne legendy – m.in. że upamiętnia miejsce dawnej romańskiej katedry, oddanej w 1412 roku przez Jagiełłę na katedrę łacińską, a rozebranej w 1460 roku, inna tradycja głosi, że został postawiony jako dziękczynienie za ustanie zarazy.

Założenia rezydencjonalne i parkowe

W obecnych granicach Przemyśla zachowało się tylko jedno założenie przestrzenne o charakterze rezydencjonalnym. Jest to zespół pałacowo – parkowy na Bakończycach, dawnego latyfundiów książąt Lubomirskich. Zachowany pałac zbudowany został w latach 1885-87 według projektu wiedeńskiego arch. Maksymiliana Nitscha. Posiada rozczłonkowaną, urozmaiconą bryłę w charakterze architektury romantycznej. Obok powstało okazałe założenie parkowe, a po drugiej stronie drogi zespół folwarczny o planowym, czworobocznym układzie. W okresie II wojny światowej oraz w latach 70.XX wieku park uległ znacznym przekształceniom - w jego części południowo – zachodniej wybudowano nowe budynki szkoły rolniczej. Niemniej jako stosunkowo zwarte założenie, z zachowanym malowniczym budynkiem pałacu w centrum, ograniczone ozdobnym ogrodzeniem z paradną bramą wjazdową, posiada znaczne wartości zabytkowe i krajobrazowe. Stanowi własność Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej i posiada otwarty, ogólnodostępny charakter. Aktualnie park jest rewitalizowany.

Głównym założeniem parkowym miasta jest Park Miejski. Założony został w 1842 roku, początkowo jedynie na zboczach wzgórza zamkowego jako ogród publiczny, później stopniowo był rozszerzany na przyległy od zachodu teren naturalnego zalesienia, usytuowanego na stromym, północnym zboczu Zniesienia. Przed zamkiem w 1879 roku ustawiono metalową altankę – werandę dla muzyki; jej żeliwne elementy sygnowane są *WAAGNER WIEN*. W 1891 roku, nieopodal, dla uczczenia setnej rocznicy konstytucji 3 Maja ustawiono pomnik w formie głazu narzutowego – sjenitu skandynawskiego. Największe prace przy urządzeniu Parku wykonano staraniem różnych stowarzyszeń społecznych i kulturalnych na przełomie XIX/XX wieku, kontynuowane w okresie międzywojennym. Wprowadzono wówczas w jego teren system alejek i ścieżek z terenowymi schodami wyrównującymi różnice poziomów, XVIII-wieczną rzeźbę Madonny osłonięto kapliczką z daszkiem i wykonano do niej schody ze ścieżki na niższym poziomie, w 1898 roku usytuowano figurkę pastuszka, a na początku XX wieku pomnik Tadeusza Kościuszki w odpowiednio urządzonym, planowym otoczeniu. Teren został wzbogacony o trzy altanki oraz kompleks urządzeń wodnych tzw. Ciurka – źródelka z odprowadzeniem wody do fontanny i poprzez wyłożone kamieniem korytko do dolnego stawu i Sanu; obok usytuowano skocznię narciarską. Na początku XX wieku wybudowano neogotycki kompleks tzw. Domku Ogrodnika z oranżerią i palmiarnią, a obok zwierzyniec. Wszystkie te elementy, w powiązaniu z komponowaną i naturalną zielenią, nadały parkowi charakter rekreacyjny, ale też i patriotyczny, o bardzo dużych walorach krajobrazowych.

Na Zasaniu, w dzielnicy Lipowica, na wzgórzu otaczającym miasto od strony północnej rozciąga się naturalny kompleks leśny, częściowo urządzony jako założenie parkowe.

Zabytki nieruchomości świeckie

Najstarsza zabudowa mieszkalna Przemyśla, pochodząca z przełomu XVI/XVII wieku zgrupowana jest wokół rynku i przy ulicach wybiegających z jego naroży. Były to domy bogatego mieszczaństwa, pełniły funkcję mieszkalno - handlową. Budowane były jako budynki jednopiętrowe, podpiwniczone dwiema kondygnacjami sklepionych piwnic. Dość wąskie działki uwarunkowały układ przestrzenny wnętrza kamienic - dwuosiowy

z przechodnią sienią w jednej z osi, trójtraktowy z dostawionym przed frontem dwuprzęsłowym podcieniem. Sytuowane były szczytowo, zwieńczone attykami. W trakcie pierwszym sień była szeroka, a obok niej znajdował się sklep z magazynem. W trakcie środkowym występowała klatka schodowa doświetlona od góry świetlikiem, w trakcie trzecim wąski przechód na podwórze, a obok niego duże pomieszczenie tzw. „izba wielka”. Nad wąską sienią było pomieszczenie zwane chórką będące rodzajem antresoli dostępnej z wielkiej izby. Ze względu na nieprzejezdną sień oraz konfigurację terenu wjazd na działki odbywał się od strony ulic zatępnych. Tył działki stanowiło podwórze zabudowane budynkami gospodarczymi.

Kryzys gospodarczy jaki dotknął miasto w połowie XVIII wieku spowodował duże zniszczenia w jego zabudowie, w tym rozbiórkę zrujnowanych podcieni niektórych kamienic. W XIX i w XX wieku większość budynków rynkowych została nadbudowana o jedną lub dwie kondygnacje. Żadna z kamienic nie zachowała

attykowego zwieńczenia. Aktualnie w rynku usytuowanych jest osiemnaście kamienic, w większości występują dwie kondygnacje piwnic, czytelny jest dawny układ wnętrza parteru, tj. sień i sklep w trakcie frontowym, klatka schodowa z kuchnią w trakcie środkowym, „izba wielka” z przechodem na podwórze w trakcie tylnym.

Podcienia zachowały się we wszystkich kamienicach w pierzei południowej. W pierzei wschodniej podcienia występują w kamienicach nr 9, 10, 11, z tym, że w kamienicach 10 i 11 są tymczasowo zamienione na sklepy. Zachowane są też podcienia w kamienicach nr 4, 5 i 6 w pierzei północnej.

Kamienice położone przy ulicach pozarynkowych - Franciszkańskiej, Kazimierza Wielkiego, Grodzkiej - są to na ogół budynki dwutraktowe o osiowym rozplanowaniu parteru z wąską sienią pośrodku, z wąskimi oficynami przy elewacjach tylnych, sytuowanymi w granicy podłużnej parceli. Domy te pochodzą głównie z 1 połowy XIX wieku, nieliczne z XVIII wieku, w paru przypadkach z wykorzystaniem XVI i XVII-wiecznych piwnic. Kamienice położone przy ulicach Franciszkańskiej i Kazimierza Wielkiego w części zachodniej tego bloku zabudowy oddzielone są podwórkami, często połączone oficynami. W części wschodniej cztery kamienice stykają się elewacjami tylnymi, niekiedy są połączone w parterze wspólną komunikacją.

Zabudowa ulic na zamknięciu bloków rynkowych - Serbańskiej, Katedralnej, Ratuszowej i pozostałych ulic w obrębie średniowiecznego miasta - pochodzi z 2 połowy i końca XIX wieku. Są to typowe kamienice czynszowe. Zarówno kamienice rynkowe, jak i pozostałych ulic, obecny swój gabaryt i eklektyczne wystroje elewacji zawdzięczają przebudowom z przełomu XIX/XX wieku, z wyjątkiem kamienicy Rynek 15 i 16, na fasadzie których zachowała się XVII-wieczna dekoracja sgraffitowa. Podobnie XVIII - wieczną dekorację malarską posiada kamienica Rynek 19. Okazałe budynki Rynek 20 i ulicy Jagiellońska 7 zachowały formy stylu późnoklasycyistycznego.

Nowe ukształtowanie bryły, zgodne z tendencjami urbanistycznymi przełomu XIX/XX wieku otrzymały kamienice narożne zaakcentowane ściętym narożem: Grodzka/Fredry, Franciszkańska/Dąbrowskiego lub zaokrąglonym jak Rynek 5, ponadto zwieńczonym wieżyczką. Wieżyczki występują też w kamienicach narożnych Franciszkańska/Serbańska, Śmigurskiego/Dąbrowskiego. Wystroje elewacji reprezentują głównie styl eklektyczny z elementami dekoracyjnymi opartymi o wzorce renesansowe, barokowe i klasycystyczne. Wśród nich wyróżniają się kamienice o wystroju secesyjnym: Franciszkańska 4, 6, 13, 17, 19 oraz modernistyczna narożna kamienica Franciszkańska 33.

W XIX wieku powstały w obrębie Starego Miasta budynki w typie rezydencji miejskich - monumentalny gmach tzw. Pałacu biskupa Kierskiego przy ulicy Katedralnej z lat 40.XIX wieku oraz pałac biskupów grekokatolickich przy Plac Czackiego z końca XIX wieku. Ponadto wzniesione zostały budynki użyteczności publicznej. Dawny klasztor dominikanów został nadbudowany o piętro i adaptowany na potrzeby Sądu Obwodowego

w 1855 roku. W północnej pierzei rynku, zespalaając kompleks XVI-wiecznych kamienic wzniesiono kamienicę Rynek 1, ob. Budynek Magistratu, z neoklasycyistyczną dekoracją elewacji. Na początku XX wieku powstał budynek Towarzystwa Wzajemnego Kredytu „Wira” przy ulicy Kościuszki 5, zwieńczony w narożu kopułką, z oblicowaną klinkierem i kolorową mozaiką elewacją.

Przebudowane zostały budynki Straży Ogniowej przy ulicy Jagiellońskiej, Seminarium Rzymskokatolickie przy ulicy Zamkowej i tzw. Małe Seminarium przy ulicy Ściegiennego, szpital przy ulicy Władycze - obecnie szkoła. Ponadto budynki szkolne - Szkoła Miejska przy ulicy Wodnej 11, Ukraiński Instytut dla Dziewcząt przy ulicy Kapitulnej, Szkoła Rolnicza Żeńska Najświętszego Serca Jezusowego przy ulicy bpa Pelczara. Ukształtowanie bryły i wystroje elewacji tych budynków reprezentują typ zabudowy eklektycznej, a w przypadku Małego Seminarium i Szkoły Rolniczej z ceglanyimi elewacjami stylu neogotyckiego.

W tym też czasie na terenie Przemyśla działało dość liczne grono wykształconych budowniczych i architektów co gwarantowało wysoką jakość architektoniczną wznoszonych obiektów.

Największe zasoby zabudowy mieszkalnej zlokalizowane są na przedmieściach. Najstarszym murowanym budynkiem o charakterze świeckim na Zasaniu jest tzw. Stara Poczta – zajazd przy ulicy 3 Maja 4, wybudowany w końcu XVIII wieku. Jednak większość zabudowy to kamienice czynszowe przy głównych ulicach - Słowackiego, Jagiellońskiej, Dworskiego, Mickiewicza, 3 Maja - usytuowane w zabudowie zwartej. W większości to budynki dwupiętrowe, wzniesione na przełomie XIX/XX wieku. Założone są na rzutach prostokąta, często z jedną lub dwoma oficynami przy narożach elewacji tylnej, tworzą wtedy narys w kształcie litery „L” lub „C”. Mają układ wnętrza dwutraktowy z sienią w osi środkowej lub skrajnej, często przejezdną -

np. Słowackiego 3, 5, 7, 13, 14, Mickiewicza 7, 11, Jagiellońska 10, Dworskiego, Smolki 3, 5, 7, 10 - lub przechodnią w większości kamienic przy ulicach Słowackiego, Dworskiego, Mickiewicza, 3 Maja. Partery kamienic o funkcji handlowo-usługowej dostępne są z zewnątrz lub z sieni. Górne kondygnacje komunikuje klatka schodowa usytuowana na ogół w tylnej części sieni, lub w części środkowej przy jednej ze ścian bocznych. Dodatkową komunikację stanowią galerie przy elewacjach tylnych, z których prowadzą wejścia do mieszkań w trakcie tylnym oraz dawniej do pionów ustępowych, tzw. „suchych ustępów”.

Elewacje frontowe mają na ogół wystrój o cechach neorenesansowych lub neoklasycystycznych, często z boniowanymi parterami, gładkimi lub boniowanymi pilastrami akcentującymi naroża elewacji lub płytkich ryzalitów. Dekoracji dopełniają obramienia okienne w postaci profilowanych opasek, niekiedy z nadprożami z półokrągłych lub trójkątnych naczółków oraz balkony z ozdobnymi balustradami. Elewacje zwieńczone są ścianką kolankową ujętą w profilowane gzymsy lub samym gzymsem, w większości opartym na ozdobnych kroksztynach. Spora grupa kamienic ma elewacje wzbogacone o zwieńczenia w postaci szczytów lub attyk.

Wśród kamienic eklektycznych wyróżniają się budynki z wystrojem wywodzącym się z nurtu secesyjnego, jak kamienice przy Bibliotecznej 6, Słowackiego 13, Słowackiego 20, Dworskiego 5, Długosza 2, 4, 6, 8, Grunwaldzkiej 2, 4, 6 i szereg innych.

Kamienice czynszowe budowane były z przeznaczeniem pod wynajem mieszkań, różniły się jednak pod względem standardu wyposażenia wewnątrz. W skromnych kamienicach były to jedynie metalowe balustrady schodów i proste terakotowe posadzki, w bogatszych, jak np. Mickiewicza 1,3, Słowackiego 13, Słowackiego 24, występowały ozdobne posadzki i balustrady schodów, ponadto malowidła i sztukaterie na ścianach i stropie sieni.

Reprezentacyjny charakter mają kamienice zlokalizowane przy placach oraz narożne dwufrontowe, które oprócz bogatego wystroju elewacji często mają ścięte naroża podkreślone szczytem lub hełmem czy wieżyczką, jak w przypadku kamienicy Słowackiego 13, 18, Mniszej 5, Franciszkańskiej 34, Długosza 6, i dodatkowo wykuszem, jak w kamienicy Mickiewicza 1 lub balkonem w budynku Pl. Legionów 6. Trafiają się również obiekty w zabudowie zwartej o fasadzie z wydatnym ryzalitem zwieńczonym ponad dachem kopułą, jak w kamienicy przy ulicy Jagiellońskiej 21, czy też z wieżą z hełmem, umieszczoną we wnęcie elewacji, jak w kamienicy przy ulicy Smolki 22.

Na uwagę zasługuje kamienica przy Plac Konstytucji 7 zaprojektowana przez arch. Marcelę Pileckiego, zamykająca północne naroże placu monumentalną fasadą flankowaną ryzalitami zwieńczonymi nad dachem kopułkami, z attyką na środku, z balkonami rozpiętymi na całej szerokości elewacji.

Na przełomie XIX/XX wieku oraz w okresie międzywojennym wokół głównych placów przedmiejskich, szczególnie na Przedmieściu Lwowskim w rejonie Placu na Bramie i zbudowanego w 1860 roku dworca kolejowego z bogatą, urozmaiconą bryłą, lokalizowane były gmachy użyteczności publicznej. Plac na Bramie od strony wschodniej zamyka dzieło architekta Władysława Darowskiego - okazały gmach Towarzystwa Zaliczkowego Rolnego o neorenesansowym wystroju elewacji z rzeźbami figuralnymi w zwieńczeniu frontonu. Dwa budynki bankowe powstały przy ulicy Mickiewicza 6 i 14, z neobarokowymi fasadami, a pod nr 13 modernistyczny budynek poczty, według projektu architekta Stanisława Schafera. Powstała też dość liczna grupa budynków hotelowych - przy ulicy Mickiewicza 18 hotel „Viktoria”, hotel przy Placu Legionów 6, hotel „Europejski” przy ulicy gen. Sowińskiego 5 - pełniące obecnie funkcję mieszkalną oraz hotel „City” przy ulicy gen. Sowińskiego 4, z zachowaną funkcją hotelową.

Poza tymi obiektami na przedmieściach powstały budynki z salami widowiskowymi - Dom Żołnierza przy ulicy Mickiewicza 42 z elewacją utrzymaną w tradycji klasycystycznej, Dom Kolejarza przy ulicy Konarskiego 3, budynek Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” przy ulicy Konarskiego 9 - zaprojektowany przez architekta Franciszka Czecha, usytuowany u zbiegu z ulicą Dworskiego, otrzymał bryłę zwieńczoną szczytami

w narożu i przy elewacjach bocznych. Na Zasaniu, przy Wybrzeże Jana Pawła II, zbudowany został Dom Robotniczy, zaprojektowany przez lwowskiego architekta Jana Zarębę w stylu modernistycznym. W tym też stylu utrzymany jest gmach sądu przy ulicy Konarskiego 6, zaprojektowany przez profesora Politechniki Lwowskiej Witolda Minkiewicza.

Na uwagę zasługują budynki szkolne - okazały trójskrzydłowy gmach Gimnazjum im. J. Słowackiego (obecnie I LO) przy ulicy Słowackiego, Gimnazjum im. Morawskiego na Zasaniu, przy ulicy ks. Piotra Skargi, w stylu neorenesansu. Powstała też grupa budynków szkolnych z elewacjami wyłożonymi cegłą klinkierową, z dekoracją neogotycką - budynek przy Wybrzeże Jana Pawła II, stanowiący część zespołu II Gimnazjum na

Zasaniu, Szkoła Podstawowa przy ulicy Konarskiego 7, Bursa Gimnazjum Ukraińskiego przy ulicy Basztowej oraz szkoła przy ulicy Kopernika 14 - 14 a. W nurcie romantyczno – malowniczym utrzymany jest Zespół Seminarium Grekokatolickiego przy ulicy Basztowej, zaprojektowany przez lwowskiego architekta Jana Lewińskiego. Charakteryzuje się bogato rozczłonkowaną bryłą z wieżą - kaplicą nakrytą kopułą. Również bogaty jest wystrój elewacji z dekoracją z kolorowych płytek ceramicznych.

Koniec XIX i początek XX wieku wzbogacił zabudowę przedmieść o duże kompleksy budynków koszarowych. Koszary zlokalizowane zostały przy ulicach Smolki, Mickiewicza, Słowackiego na Przedmieściu Lwowskim oraz 3 Maja, 29 Listopada, Okrzei na Zasaniu. Na ogół są to budynki dwupiętrowe na planie w kształcie litery „E” zaakcentowanym ryzalitem środkowym mieszczącym wejście główne, sytuowane wokół placów tworząc czworobok lub parami z dziedzińcem pośrodku. Układ wewnątrz jest dwutraktowy z szerokim korytarzem i pasmem pomieszczeń wzdłuż niego oraz umieszczoną centralnie klatką schodową. Forma zewnętrzna tych obiektów jest jednolita, nawiązująca do surowego klasycyzmu – ich projekty powstawały w Ministerstwie Wojny we Wiedniu. Obok podstawowych obszernych budynków kwaterowych, w zespołach znajdowało się szereg innych budynków o funkcjach gospodarczych, magazynowych, wartowniczych; zwykle były skromniejsze i przeważnie parterowe. Na szczególną uwagę zasługuje kompleks koszarowy przy ulicy Słowackiego z reprezentacyjnym budynkiem kasyna oficerskiego, budynkami szpitala załogowego i z kaplicą wzniesionym przez przemyskiego architekta Marcellego Pileckiego. Całość objęta była wysokim murem ogrodzeniowym, wewnątrz zagospodarowana w formie parku, z systemem alejek i ścieżek z wysoką, komponowaną zielenią.

W typie zabudowy koszarowej, zarówno w rozplanowaniu zabudowy jak i w ukształtowaniu bryły budynków, utrzymany jest zespół szpitala publicznego przy ulicy Rogozińskiego, wybudowany na początku XX wieku. Budynki ustawione są w czworobok z dziedzińcem w środku, założone są na rzutach w kształcie litery „E”, natomiast wystroje elewacji są bardziej urozmaicone - z elementami neobarokowymi. Całe założenie również otoczone zostało murowanym ogrodzeniem, od frontu przyjmującym bardziej ozdobną formę, a teren zagospodarowany został poprzez planowe nasadzenia niską i wysoką roślinnością.

Reprezentacyjną formę z elewacją frontową urozmaiconą kolumnowym portykiem, nawiązującą do wzorców antycznych, otrzymała Łaźnia Garnizonowa z lat 20. XX wieku, usytuowana przy ulicy Lelewela 4, zaprojektowana przez przemyskiego architekta Stanisława Majerskiego.

Licznie na terenie Przemyśla występuje zabudowa typu willowego. Z przełomu XIX/XX wiek pochodzą dwie największe dzielnice willowe, powstałe po rozparcelowaniu dawnych ogrodów – Kreyczego na Przedmieściu Lwowskim, w rejonie ulic Leszczyńskiego, Puskina, Kilińskiego (tzw. Kreyczówka) i na Zasaniu, pomiędzy nabrzeżem Sanu a ulicy Grunwaldzką, tzw. Sontagówka. Równocześnie powstawały wille na Podzamczu, a nieco później, w latach 20. Osiedle Oficerskie na Winnej Górze. Istnieje też szereg budynków typu willowego rozproszonych na terenie całego miasta.

Wille odznaczają się urozmaiconym ukształtowaniem bryły nastawionym na nadanie budynkowi malowniczego charakteru. Bryły są zryzalitowane, często o zróżnicowanym gabarycie, tj. parter z wyższymi częściami wieżowymi nakrytymi hełmami, kopułkami, jak np. w willi przy ulicy Puskina 15. Ten rodzaj urozmaicenia bryły występuje również w budynkach o jednolitym gabarycie - Grunwaldzka 15, Kopernika 9. Często stosowany jest też dach mansardowy - jak w willi przy ulicy Bolesława Chrobrego 18, czy willi Frenkla przy ulicy Dworskiego 39. Wystroje elewacji oparte są na formach eklektycznych, historyzujących podporządkowanych symetrii, wzbogaconych szczytami, tympanonami, attykami. Ważnym elementem dekoracyjnym elewacji są balkony, tarasy, loggie. Występuje też grupa domów w typie budownictwa szwajcarskiego z drewnianymi werandami, gankami np. willa własna przemyskiego rzeźbiarza Ferdynanda Majerskiego przy ulicy Benzówniej 1 lub z drewnianym ażurowym wykończeniem szczytów jak w willi przy ulicy Bema 3 zaprojektowanej przez arch. Mańkowskiego. Domy lokalizowane w otoczeniu ogrodów, lub przynajmniej z niewielkim ogródkiem przed frontem, jak willa „Maria” przy ulicy Słowackiego 27, były domami jednorodzinnyimi o niedużej skali zabudowy. Na terenie Przemyśla występuje też grupa budynków będących pośrednim typem pomiędzy willą, a kamienicą czynszową. Są to domy o większej skali zabudowy, piętrowe lub dwupiętrowe, lokalizowane w linii zabudowy ulicy lub z niewielkim terenem zielonym przed frontem. Zryzalitowane monumentalne bryły tych budynków zwieńczone są trójkątnymi lub wolutowymi szczytami, pomiędzy ryzalitami rozpięte są szerokie balkony, jak np. w budynkach przy ulicy Barskiej 4, 6 i 11, Kasprowicza 24 czy przy ulicy Parkowej 1. Dekoracja tych budynków nosi cechy stylowe secesji.

Pewną grupę domów – willi stanowią budynki w charakterze dworkowym z kolumnowym portykiem – gankiem przy elewacji frontowej, jak willa przy ulicy Bema 1, czy wille oficerskie zlokalizowane na Winnej Górze przy ulicy Mireckiego.

Na uwagę zasługują też budynki jakie powstały na przełomie XIX/XX wieku i w okresie międzywojennym związane z techniką, przemysłem i komunikacją. Do nich zalicza się zespół dworca Bakończyce, składający się z budynku dworca, magazynu, wieży ciśnień i parowozowni. Z zabytkowych, żelaznych mostów Przemyśla zachował się most kolejowy na Sanie, most na rzece Wiar oraz wiadukt nad torami przy ul. Zana - z końca XIX wieku. W centrum miasta usytuowany jest tzw. Kamienny Most, łączący południową część miasta z dzielnicami północnymi, oddzielonymi od centrum linią kolejową. Most oparty na kamiennych arkadach, z elewacjami obłożonymi cegłą klinkierową, oprócz funkcji użytkowej jest ważnym, malowniczym elementem urbanistycznym.

Znaczące budynki przemysłowe miasta to browar przy ulicy Węgierskiej, dawna Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza Górniaków przy ulicy Dworskiego 74, obecnie zamieniona na dom mieszkalny oraz usytuowana naprzeciwko fabryka parkietów Bystrzyckich, Odlewnia Dzwonów Felczyńskich przy ulicy Słowackiego 46, Zespół Tartaku przy ulicy Bohaterów Getta - te ostatnie pełniące aktualnie funkcje przemysłowe oraz zespół Młyna Parowego Frenkla przy ulicy Mickiewicza 28a - adaptowany na sklep i hurtownię oraz Magazyn Tytoniu przy ulicy Mickiewicza 35, mieszczącej obecnie centrum handlowe.

Ciekawą grupę budowli technicznych stanowią stacje transformatorowe z lat 20.XX wieku; jest ich na terenie miasta jedenaście. Są to obiekty dwukondygnacyjne w formie wieży z historyzującym wystrojem elewacji. Niektóre nieużytkowane, zostały adaptowane do innej funkcji, jak np. stacja zlokalizowana przy Pl. Konstytucji zamieniona na punkt sprzedaży lodów.

Budownictwo obronne

Zamek

Najstarszą murowaną budowlą obronną jaka powstała na terenie Przemyśla był zamek zbudowany przez Kazimierza Wielkiego około 1340 roku w miejscu wcześniejszej, zapewne drewnianej budowli z obwarowaniami ziemnymi. Prawdopodobnie była to budowla z narożnymi basztami, która poprzez bramę w kurtynie zachodniej miała połączenie z przygródkiem, a stąd, przez bramę od strony północno-wschodniej, z miastem. Zamek zniszczony w 1498 roku został odbudowany i zmodernizowany w latach 1514-1553 przez starostę przemyskiego Piotra Kmitę w tradycji wczesnorennesansowej. Składał się z dwóch części: zamku górnego, murowanego w formie czworobocznego dziedzińca otoczonego kurtykami z drewnianymi gankami; w narożach usytuowane były cztery baszty - trzy cylindryczne, a w południowym narożu graniasta. W kurtynie północno-zachodniej mieściła się dwupiętrowa brama wjazdowa. Zamek górny połączony był z częścią dolną – przygródkiem drewnianym mostkiem przerzuconym nad fosą. Kolejny ważny etap w historii budowlanej zamku miał miejsce około 1630 roku za czasów starosty Marcina Krasickiego, który przystąpił do napraw i modernizacji budynku. Zrealizował jedynie attyki na dwóch basztach oraz częściowo trakt pomiędzy nimi. Południowo - zachodnia część, mocno już zrujnowana, w połowie XVIII wieku podczas remontu w latach 1759-1762 została zlikwidowana. Na jej miejscu wzniesiono mur kurtynowy zmniejszający większy pierwotnie teren dziedzińca. Wtedy też zlikwidowane zostały resztki południowej i zachodniej baszty. W latach następnych zamek w dalszym ciągu ulegał destrukcji. W 1867 roku odrestaurowano basztę północną oraz skrzydło północno-wschodnie. Częściową konserwację przeprowadzono w 1929 roku. Prace remontowo – konserwatorskie prowadzone w latach 80. Przywróciły obiektowi formę sprzed XVIII-wiecznych wyburzeń poprzez zrekonstruowanie baszt południowej i zachodniej oraz łączącej ich kurtyny. Ponadto wyeksponowano rzut wczesnoromańskiego zespołu rotundy i palatium, odkrytego na dziedzińcu zamkowym w latach 60.

Obwarowania miejskie

Pierwsze obwarowania miejskie drewniano-ziemne, będące równocześnie granicami miasta obejmowały teren wokół zabudowy dzisiejszej ulicy Franciszkańskiej od strony dzisiejszego Pl. Na Bramie, od strony południowej wzgórze karmelitańskie, od zachodu wzgórze dominikańskie. W okresie polokacyjnym zasięg terytorialny miasta rozszerzył się, co spowodowało również zmiany obwarowań. Linia umocnień przebiegała od południa skarpą za Seminarium i wzgórzem karmelitańskim, od wschodu wzdłuż dzisiejszych ulic Władycze, Ratuszowej i Serbańskiej, od północy łączyła się z linią muru oporowego za klasztorem dominikanów, od zachodu skarpą przy ulicy Waygarta i tyłami zabudowy placu wokół katedry. Nadal były to wały ziemne wzmocnione parkanami. Zapewne w obwodzie obronnym istniały elementy wzmocniające obronę

jak baszty, co do których brak konkretnych danych. Istniejące niewątpliwie bramy zlokalizowane były mniej więcej w miejscach usytuowania bram w późniejszym obwodzie murowanym.

Nowożytnie murowane obwarowania rozpoczęto budować w połowie XVI wieku, a zakończono w latach 30. XVII wieku. Realizowane przez blisko 100 lat obwarowania, na które składały się cylindryczne lub półcylindryczne baszty reprezentowały bastejowy typ fortyfikacji. Zachowane do dziś fragmenty murów wyznaczają linię przebiegu obwarowań za klasztorem karmelitów, wzdłuż ulicy Basztowej, Słowackiego, częściowo Jagiellońskiej oraz wzdłuż ulicy Waygarta. Ustalenie przebiegu obwarowań na odcinkach: południowo-zachodnim od klasztoru karmelitów do ulicy Grodzkiej, północnym i północno – wschodnim wzdłuż Sanu i częściowo ulicy Jagiellońskiej jest problematyczne. Możliwe, że przebieg obwarowań tego odcinka przechodził skarpą istniejącą za budynkiem seminarium duchownego, zaś od zachodu cyplem ziemnym pomiędzy budynkiem szkoły katedralnej, a wzgórzem zamkowym, pokrywał się więc z wcześniejszą fazą umocnień drewniano-ziemnych, niewątpliwie wzmacnianych w kolejnych fazach rozbudowy. Północny front obwarowań na odcinku od muru przy ulicy Waygarta do ulicy Wodnej przebiegał wzdłuż Sanu południową krawędzią ulicy Jagiellońskiej, od ulicy Wodnej na krótkim odcinku następuje lekkie odgięcie w prawo do przecięcia z frontem północno-wschodnim wyznaczonym zachowanymi relikwiami murów zachowanych w fundamentach zabudowy ulicy Jagiellońskiej. Ostatecznie wykształcony w 2 połowie XVII wieku układ fortyfikacji Przemyśla stanowi przykład przetworzenia umocnień ziemnych w narys nowożytnych fortyfikacji murowanych.

W obrębie murów występowały trzy bramy: Lwowska, Grodzka i Wodna oraz furta Zamkowa; ponadto osiem baszt, w tym pięć flankujących kurtyny i trzy usytuowane pośrodku frontów północnego, wschodniego i południowego.

Bramy i baszty zostały rozebrane, w większości też murowane kurtyny. Relikty kurtyn zachowały się po wschodniej i południowej stronie miasta w formie przyziemi tylnych ścian widoczne w podwórzach przy ulicy Jagiellońskiej 3, 5, 7, Słowackiego 2, 4, 6. Stanowią ściany graniczne i oszkarpowanie sąsiedniej posesji przy Władycze 9. Przy ulicy Słowackiego 8 i 10 i ulicy Basztowej 4 przetrwały w części nadziemnej lub w piwnicach mury narożnego bastionu lub bastei. Kurtyna południowo-wschodnia pełni funkcję muru oporowego w podwórzach domów przy ulicy Basztowej 4, 6, 10, 12, 14, 16. Prawie na całej wysokości zachowane są kamienno-ceglane mury przy ulicy Basztowej 18, Komisji Edukacji Narodowej 7 oraz kurtyna pomiędzy ogrodem karmelitów a posesjami przy ulicy Basztowej 20, 22, 24, 26, i 28. W ogrodzie przy ulicy Basztowej 28 występują ślady po baszcie „Kowalskiej”. Na tyłach klasztoru karmelitów przy ulicy Karmelickiej 9,7,5 i 1 zachowany jest mur ceglano-kamienny. W północno-zachodniej części miasta zachowane jest kamienno-ceglane obmurowanie bastionu w podwórzach domów przy Wyb. J. Piłsudskiego 3, 5, 7, 9 oraz Waygarta 3. Przy ulicy Waygarta 5 widoczne są resztki kurtyny zachodniej. Oprócz umocnień murowanych zachowały się częściowo fosy w ogrodach domów przy ulicach Basztowej 20, 22, 24, 26, 28, Ściegiennego 5, Orzechowskiego 7, 9, 11 i 2, przy ulicy Katedralnej 22 i 20a oraz resztki wałów i przedpiersi kleszczowych w ogrodach domów przy ulicy Tatarskiej 2 i 4 oraz Bpa Pelczara 4 i 5.

Cmentarze

Obecnie na terenie administracyjnym miasta zachowało się siedemnaście cmentarzy. Osiem z nich usytuowanych jest obok siebie w dużym kompleksie nekropolii rozciągającym się na południowym i wschodnim stoku wzgórza otaczającego miasto od południa – Zniesieniu, przy ulicach Słowackiego i Przemysława.

Najstarszym jest założony ok. 1855 roku komunalny Cmentarz Główny. Wcześniej funkcjonował cmentarz „stary”, założony w końcu XVIII wieku na dawnym Przedmieściu Lwowskim, przy obecnej ulicy Konarskiego, który w połowie XIX wieku był już przepelniony. Ponieważ pręźnie rozwijające się miasto potrzebowało nowych terenów pod zabudowę został zamknięty dla pochówków i jego funkcje przejął nowy cmentarz. Nowa nekropolia otrzymała symetryczny układ wyznaczony przez aleję główną, doprowadzającą do wybudowanej w 1859 roku kaplicy cmentarnej, z kontynuacją za kaplicą. Po obu stronach alei głównej wytyczono sieć prostopadłe założonych alejek bocznych obsadzonych drzewami – w najstarszej części modrzewiami, na kwaterach wytyczonych później wzbogaconymi również o gatunki drzew liściastych. W okresie swego istnienia cmentarz był kilkakrotnie powiększany, w początkach XX wieku uzyskał zachowany do dzisiaj układ przestrzenny swej najstarszej, zabytkowej części, ograniczonej murem ogrodzeniowym od ulic Słowackiego i Przemysława, od południa graniczącej z cmentarzem żydowskim, a od zachodu z wytyczonym w latach 1915-16 cmentarzem wojennym z I wojny św. Na tym obszarze zachowały się najstarsze nagrobki z lat 60. XIX wieku oraz kilkanaście klasycystycznych, starszych nagrobków

przeniesionych z cmentarza „starego”, z których najstarszy datowany jest na 1806 rok. Zachowane nagrobki prezentują duże walory artystyczne - pochodzą głównie ze znanych warsztatów rzeźbiarsko - kamienniarzów Lwowa, przede wszystkim Johanna Schimsera, Pawła Eutelego, Ludwika Tyrowicza, Juliana Markowskiego. Cześć nagrobków posiada sygnatury renomowanych zakładów rzeźbiarskich Krakowa i Wiednia, a z przełomu XIX/XX wieku również z rodzimej pracowni rzeźbiarskiej Ferdynanda Majerskiego. Zabytkowe nagrobki, w dużym procencie o atrakcyjnym rzeźbiarskim opracowaniu, w powiązaniu z wysoką, komponowaną zielenią tworzą bardzo interesujący, również historycznie, zespół przestrzenny, dodatkowo wzbogacony usytuowaniem na sfałdowanym stoku wzniesienia. Bezspornie można tę nekropolię zaliczyć do jednych z najpiękniejszych w kraju. Jest ona również odbiciem skomplikowanych dziejów wielonarodowościowego miasta jakim był Przemysł w przeciągu XIX i pierwszej połowy XX wieku.

Drugim elementem przemyskiego kompleksu cmentarnego jest cmentarz żydowski. Założony został ok. 1860 roku, w części frontowej ogrodzony jest murem z bramą główną od ulicy Słowackiego. Był kilkakrotnie powiększany, ale najstarsze nagrobki w formie kamiennych stel - macew zajmują środkową, najstarszą część nekropolii. Pochodzą głównie z przełomu XIX/XX wieku, posiadają tradycyjną formę oraz symbolikę zdobiących je płaskorzeźb. Stary kirkut, datowany na XVI stulecie, usytuowany był przy obecnej ulicy Rakoczego. Aktualnie jego teren pozbawiony jest nagrobków, wywiezionych stąd przez hitlerowców w czasie II wojny światowej, a jedynym świadectwem dawnego układu jest ceglany mur ogrodzeniowy oraz niewielka bramka łącząca cmentarz z dawnym założeniem szpitala żydowskiego.

Powyżej Cmentarza Głównego, przy dawnej drodze fortecznej, obecnej ul. Przemysława, rozciąga się kompleks czterech cmentarzy wojennych kryjących szczątki żołnierzy z I wojny światowej. Przemysł był jednym z głównych ogniw obrony Cesarstwa austro - węgierskiego, poprzez usytuowanie tu słynnej Twierdzy Przemysł, trzykrotnie obleganej w latach 1914-1915. Rezultatem tych krwawych walk było tysiące poległych żołnierzy wszystkich walczących stron. Dla ich pochowania założono w Przemysłu pięć cmentarzy - cztery z nich usytuowano przy ul. Przemysława, jeden na Zasaniu przy ulicy Bolesława Śmiałego. Poświęcenie cmentarzy miało miejsce 1 listopada 1916 roku. Obok siebie założono cmentarze dla żołnierzy armii austro - węgierskiej, niemieckiej, rosyjskiej, a po przeciwnej stronie drogi - cmentarz żołnierzy niezidentyfikowanych (określany jako austro - węgierski). Otrzymały one stosunkowo skromną oprawę architektoniczną, jedynie cmentarz żołnierzy armii niemieckiej posiada formę murowanego mauzoleum w kształcie wysokiego czworobocznego ogrodzenia z ozdobną bramą z napisem: „Deutschlands Heldensohne”; prowadzi ona do symetrycznie rozplanowanego wnętrza z ziemnymi mogiłami po bokach i ołtarzem na ścianie na osi wejścia. Natomiast cmentarz zasański, założony dla pochowania żołnierzy armii austro - węgierskiej otrzymał staranną oprawę architektoniczną projektu węgierskiego architekta Franciszka Szabolcsa. Od ulicy ogrodzony jest ozdobnym, kamiennym murem z paradną bramą prowadzącą do murowanej kaplicy. Przed jej fasadą umieszczono ziemne mogiły, a dalej wysoki kamienny kopiec zwieńczony dwunastometrowym żelaznym krzyżem z napisem MORTUIS PRO PATRIA, Cmentarz ten, jako jedyny na terenie dawnej wschodniej Małopolski, w pełni zrealizował ideę cmentarza - pomnika, w wielu przypadkach uwidocznionej w okazałych cmentarzach wojennych na terenie Małopolski środkowej. Obecnie cmentarz ten jest funkcjonalnie włączony w powstały obok, w 1939 roku, cmentarz komunalny.

W latach 20. XX stulecia, na części dawnego cmentarza wojennego z I wojny światowej przy ul. Przemysława urządzono Cmentarz Wojskowy. W dniu 31 maja 1925 roku uroczyste poświęcono grób Nieznanego Żołnierza, stanowiący jego główny akcent przestrzenny. Po obu stronach doprowadzającej do niego alei znajdują się groby żołnierzy poległych w czasach II wojny światowej, a także upamiętnienia Polaków zamordowanych na Kresach Wschodnich i w Katyniu.

Na południowym krańcu miasta, przy ul. Kasztanowej usytuowany jest Ukraiński Cmentarz Wojenny. Założony został ok. 1920 roku jako miejsce pochówku ok. dwóch tysięcy jeńców Armii Zachodnio - Ukraińskiej Republiki Ludowej i internowanych żołnierzy walczących pod dowództwem Symona Petrułi, przebywających od listopada 1918 roku w obozie jenieckim w Pikulicach. Jego głównym elementem przestrzennym jest wysoki kopiec ziemny zwieńczony wysokim, metalowym krzyżem zrekonstruowanym w latach 90. Wg projektu wybitnej ukraińskiej artystki Ofeny Kulczyckiej (oryginalny niezachowany).

Elementem przemyskiego kompleksu cmentarzy na stokach Zniesienia jest Niemiecki Cmentarz Wojenny 1939-1945, wkomponowany w teren dawnego fortu Twierdzy Przemysł. Został oddany do użytku 7 października 1995 roku. Znalazło tu miejsce spoczynku ok. 4.000 żołnierzy niemieckich poległych w latach II wojny światowej na terenie południowo - wschodniej Polski.

Ponadto w granicach administracyjnych miasta znajdują się dawne, niewielkie cmentarze należące niegdyś do okolicznych wsi, które w przeciągu XIX i XX stulecia włączane były w granice Przemyśla. Są to stare, unickie cmentarze przy nieistniejących już cerkwiach w Pikulicach i Sielcu, cmentarz przycerkiewny na Wilczu, cmentarze parafialne przy kościołach w Kruhelu Małym i Przekopanej (d. Cerkwi).

Zabytki ruchome

Dekoracja malarska i sztukatorska

Najstarszymi zachowanymi w Przemyślu polichromiami są malowidła o gotycko – renesansowym charakterze zachowane na wschodnich ścianach naw bocznych Archikatedry łacińskiej (dostępnych ze strychu), o czytelnych symbolach Ewangelistów w kolistych obramieniach oraz dekoracją o motywach roślinnych i kandelabrowych. Datowane są na okres ok.1500 roku. Prawdopodobnie nieco późniejsza, z zachowaną, niepełną datą 154..(9?) Jest polichromia sklepienia prezbiterium Archikatedry w formie wici roślinnej

w dominującym układzie kandelabrowym, wkomponowanej w gwiazdzisto - sieciowe sklepienie.

Początek XVII wieku to okres znacznej popularności dekoracji sgraffitowej, spotęgowanej przez bliskie sąsiedztwo słynnego, zdobionego sgraffitem zamku w Krasiczynie. Dekoracja taka o motywach florystycznych i geometrycznych zachowała się na piętrach fasady kamienicy Rynek 15 i 16 – aktualnie zostały one w całości odsłonięte i zakonserwowane. Przeprowadzone badania wykazały, że pierwotnie pokrywała całą elewację i wszystkie detale wystroju. Stwierdzone ślady sgraffita zachowały się również na elewacji kamienicy Rynek 11. Również wewnątrz patrycjuszowskich kamienic ozdabiane były dekoracją – głównie malarską; najstarsze, datowane na 2 poł. XVI wieku malowidła zachowały się w „izbie wielkiej” kamienicy Rynek 9.

Najstarsza dekoracja sztukatorska – późnorenesansowa z 2 ćw. XVII wieku o układzie sieciowym z motywami gwiazd, serc, wieloboków pokrywa sklepienie kościoła karmelitów; częściowo została przekształcona w latach 1879-85 poprzez wtórne pokrycie stiukiem. Również w obu zakrystiach kościoła karmelitów zachowały się najstarsze w Przemyślu barokowe polichromie, z manierystycznymi reminiscencjami, powstałe po 1654 roku, pokrywające sklepienia i częściowo ściany pomieszczeń. Dekoracja ta składa się z na ogół owalnych pól wypełnionych scenami figuralnymi i przedstawieniami symbolicznymi, a także emblematami i kartuszami.

Na lata 40. XVII wieku datowane są odsłonięte ostatnio w korytarzu przy wirydarzu d. klasztoru dominikanów polichromie z przedstawieniami figuralnymi, których program ikonograficzny propaguje kult Męki Pańskiej. Brak kompleksowych badań pozwala sądzić o realnej możliwości występowania malowideł również w innych pomieszczeniach budynku.

Kilka lat temu odsłonięto bardzo interesujące malowidła, datowane na XVII – XVIII wiek, we wnętrzu domu kanoniczego, tzw. Dworku Orzechowskiego. Najstarsze, przedstawiające sceny biblijne Starego Testamentu zachowały się na drewnianych belkach ściany południowej dworku oraz m.in. na kominku, a iluzjonistyczne o motywach architektonicznych w głównym pomieszczeniu budynku (salonie). Ze względów użytkowych cała polichromowana ściana pomieszczenia południowo - zachodniego została przeniesiona do Muzeum Archidiecezjalnego i tam jest eksponowana.

Również nieprzebadany pod względem występowania malowideł ściennych budynek kolegium Jezuitów wskazuje na istnienie malowideł starszych na parterze (przełom XVII/XVIII wieku) oraz znacznie późniejszych, secesyjnych, na piętrze.

Najwięcej zachowało się przykładów sztuki barokowej i rokokowej z XVIII wieku. Otwiera je zachowany na zewnętrznej ścianie kaplicy Fredrów w katedrze łacińskiej obraz *Ukrzyżowanie*, datowany na 1 poł. XVIII wieku, a także wizerunek Madonny na fasadzie dawnej szkoły katedralnej. Jednak okresem największych inwestycji sakralnych w mieście i największego importu sztuki z kręgu lwowskiego była druga połowa XVIII wieku. Jednym z wybitnych jej przedstawicieli był malarz Stanisław Stroiński. W Przemyślu zachowały się jego dwie realizacje – iluzjonistyczne malowidła ścienne figuralno – ornamentalne odnoszące się do kultu Najświętszego Sakramentu w kaplicy Drohojowskich w katedrze, z ok. 1756 roku, oraz w kościele benedyktynek datowane na ok. 1785 rok, przedstawiające sceny figuralno – ornamentalne z elementami iluzjonistycznej architektury i ołtarzy. Rokokowa polichromia wnętrza kościoła franciszkanów z lat 1771-78, wykonana została przez różnych artystów z kręgu lwowskiego – w zapisach archiwalnych pojawiają się nazwiska Tomasza Gertnera, Józefa Rybkiewicza, Winiarskiego. Jej program generalnie stanowi apoteozę świętych i błogosławionych zakonu franciszkanów.

W kruchcie nad wejściem do kościoła reformatów zachowało się barokowe malowidło ściennie datowane na 2 poł. XVIII wieku z przedstawieniem św. Antoniego z Dzieciątkiem.

XVIII-wieczna dekoracja malarska o świeckim charakterze reprezentowana jest przez zachowany wystrój fasady kamienicy Rynek 19 - z centralnie umieszczonym „Oknem Opatrzności” oraz skupioną wokół okien dekoracją o motywach ornamentально – roślinnych. Świadectwem dekoracji wnętrza kamienicy patrycjuszowskiej z przełomu XVIII i XIX stulecia jest niedawno odsłonięta dekoracja malarska tzw. Sali Sesyjnej budynku Rynek 1, eksponowana z zachowaniem nawarstwień z ok. 1900 roku w postaci malowideł na suficie i dekoracji sztukatorskiej.

Największymi inwestycjami w zakresie malowideł ściennych przełomu XIX/XX były realizacje Tadeusza Popiela w katedrze łacińskiej wykonywane w latach 1901-1906 oraz w kościele karmelitanek z 1902 roku.

Znacznie skromniejsze są stosunkowo liczne w Przemyślu, niestety słabo rozpoznane i w dużej części zamalowane, polichromie i sztukaterie we wnętrzach kamienic mieszczańskich z przełomu XIX/XX wieku. Taka dekoracja występuje najczęściej w sieniach i klatkach schodowych, w bardziej reprezentacyjnych kamienicach również w mieszkaniach.

Znaczniejszymi realizacjami okresu międzywojennego jest polichromia wnętrza kościoła XX. Salezjanów, wykonana wg projektu Mario Ceradiniego, a w latach 60. zamalowana i pokryta nowymi malowidłami – aktualnie odsłonięta. W kaplicy Seminarium Duchownego, we wnękach ścian nawy, zachowały się malowidła znanego malarza Jana Henryka Rosena, wykonane w 1937 roku, przedstawiające sceny z życia Apostołów.

Rzeźba

Najstarszą zachowaną rzeźbą jest gotycka alabastrowa figurka tronującej Matki Bożej z Dzieciątkiem, tzw. Jackowa, umieszczona w ołtarzu bocznym w katedrze, datowana na 4 ćw. XV wieku. Pierwotnie znajdowała się w kościele dominikanów, po jego likwidacji przeniesiona została do katedry w 1788 roku. Z rzeźb renesansowych i manierystycznych zachowały się dwa nagrobki w katedrze – płaskorzeźbiona płyta przedstawiająca leżącą postać bpa Jana Dziaduskiego zm. w 1559 roku oraz piętrowy nagrobek z postaciami leżących zmarłych - kasztelana przemyskiego Jana Fredry, zm. w 1589 roku oraz jego żony Anny ze Stadnickich, zm. w roku 1622. W kaplicy Fredrów zachował się krucyfiks z 1 połowy XVI wieku oraz płaskorzeźba *Pieta* z 1 poł. XVII w. Na ok. połowę XVII wieku datowana jest rzeźba Chrystusa Ukrzyżowanego z belki tęczowej Archikatedry oraz krucyfiks z klasztoru benedyktynek. Nieco późniejsze, z 2 poł. XVII wieku są krucyfiksy z kościoła franciszkanów oraz z klasztoru reformatów.

Z lat 1736-39 pochodzi dwuczęściowy, wykonany w marmurze dębnickim nagrobek bpa Aleksandra Fredry w kaplicy Fredrów w Archikatedrze, wykonany przez Kazimierza Stachowskiego z elementami snycerskimi Tomasza Huttera.

Najliczniej prezentowana jest rzeźba rokokowa – w zasadzie wyłącznie z kręgu lwowskiego, prezentująca bardzo wysokie walory artystyczne. Największym jej skupiskiem jest kościół franciszkanów – z niemal kompletnie zachowanym rokokowym wyposażeniem. Jego zapowiedzią są już trzy piękne kamienne rzeźby usytuowane na schodach przed fasadą, datowane na lata 1758-60 - środkowa autorstwa Fabiana (?) Fesingera, boczne – przypisywane Antoniemu Osińskiemu. We wnętrzu zachwyca zespół drewnianych rzeźb ołtarza głównego, wykonanych przez Macieja Polejowskiego w latach 1761-65, a także rzeźby ołtarzy bocznych i kaplicy - wykonanych przez Stefana Grodzickiego i Franciszka Duńczewskiego. Drugim zbiorem rokokowych rzeźb szkoły lwowskiej – powstałych głównie po 1777 roku - jest kościół i klasztor karmelitów; większość z nich, po usunięciu w drugiej połowie XIX wieku z kościoła, została odzyskana w ostatnich latach ze zbiorów Muzeum Diecezjalnego i aktualnie poddawana konserwacji; część już została umieszczona na odrestaurowanych ołtarzach bocznych. Z tego kręgu pochodzą również zachowane we wnękach fasady kościoła jezuitów dwie kamienne rzeźby św. Ignacego Loyoli i św. Franciszka Ksawerego z lat 1771-72, wykonane przez Jana Kruszanowskiego. Są jedyną pozostałością rokokowego wyposażenia kościoła, którego najsłynniejszym elementem był ołtarz główny wykonany przez Stefana Grodzickiego (przeniesiony później do kościoła w Krakowcu, gdzie spłonął w 1939 roku). Z twórczością rzeźbiarzy lwowskich wiąże się również usytuowaną przy moście na Zasaniu kamienną rzeźbę św. Jana Nepomucena, a także figurę Madonny z parku, w 2 poł. XIX wieku obudowaną w formie kapliczki – altanki. Autorstwo obydwu rzeźb przypisuje się Fesingerowi.

W 1867 roku powstała w Przemyślu pracownia rzeźbiarsko – kamieniarska Ferdynanda Majerskiego. Od tego czasu, aż po lata 20. XX wieku, w dużym stopniu zdominowała ona rynek rzeźby i rzemiosła artystycznego Przemyśla. Większość nowo powstających kościołów, a także znaczna ilość już istniejących, otrzymała nowe wyposażenie z warsztatu Majerskiego. Tak stało się w przypadku pełnego wyposażenia kościoła i cerkwi na Błoniu, cerkwi na Przekopanej, kościoła karmelitanek, ołtarzy w kościele benedyktynek, ołtarzy bocznych w katedrze i w kościele reformatów. Jedną z ostatnich realizacji pracowni są neorenesansowe stacje drogi krzyżowej w ogrodzeniu kościoła reformatów wykonane w 1926 roku wg projektu arch. Stanisława Majerskiego.

Pracownia Majerskiego zatrudniała wielu rzeźbiarzy i kamieniarzy, większość nieznaną z imienia i nazwiska. Swoją sygnaturę zostawił tylko na kilku swoich dziełach Jan Tracz, autor m.in. czterech rzeźb na wieży katedralnej z ok. 1904 roku.

W ogrodzeniu przed kościołem reformatów w 1877 roku ustawiono pomnik o. Krystiana Szykowskiego, wykonany przez Zygmunta Trembeckiego.

W latach 1880-81 powstała grupa sześciu posągów zdobiących schody ówczesnej katedry unickiej – kościoła karmelitów. Sygnowane są przez rzeźbiarza lwowskiego Juliana Markowskiego. Dwie z nich św. Olga i św. Włodzimierz obecnie są eksponowane w arkadach dzwonnicy przy katedrze greckokatolickiej, pozostałe ustawione są na schodach obecnej katedry unickiej – dawnego kościoła jezuitów.

Z okresu rozkwitu miasta na przełomie XIX/XX wieku i tendencji do planowego urządzania przestrzeni miejskiej pochodzą dwie rzeźby usytuowane na skwerach przy Pl. Dominikańskim - pomnik Króla Jana III Sobieskiego powstały w 1883 roku, dłuta Walerego Gadomskiego (?) oraz pomnik Adama Mickiewicza wykonany przez Tomasza Dygasa w 1891 roku. W parku miejskim przy zamku, celem upamiętnienia 100-lecia Konstytucji 3 Maja, umieszczono w 1891 roku pomnik w postaci ogromnego, narzutowego głazu z nazwiskami głównych twórców konstytucji, który stał się miejscem patriotycznych uroczystości. W 1898 roku w parku usytuowano rzeźbę pastuszka z fujarką – ufundowaną przez Towarzystwo Upiększania Miasta Przemyśla, a wkrótce przeniesiono tu (z boiska „Sokoła”) pomnik Tadeusza Kościuszki, dłuta Jana Tracza. Na Zasaniu, u zbiegu ulic św. Jana i bpa J. Glazera, w 1908 roku usytuowano pomnik św. Jana Nepomucena wykonany również przez Jana Tracza.

W 1910 roku, jako upamiętnienie 500-lecia bitwy pod Grunwaldem, na ścianie prezbiterium katedry umieszczono tablicę pamiątkową, z płaskorzeźbą wykonaną przez słynnego medaliera krakowsko – lwowskiego Jana Raszkę, z ramą projektu Kazimierza Osieńskiego.

Nieczęste są przykłady rzeźb z okresu międzywojennego. Jednym z nielicznych działających wówczas rzeźbiarzy Przemyśla był Józef Wilk – jednakże większość jego dzieł zaginęła, bądź została zniszczona – jedynym jego dziełem o ogólnodostępnym charakterze są mityczne stwory wieńczące pylony ogrodzenia cmentarza wojennego z I wojny światowej na Zasaniu.

Osobnym tematem jest rzeźba sepulkralna. Jej bardzo interesującym zbiorowiskiem jest Cmentarz Główny przy ul. Słowackiego, gdzie zachowały się rzeźby kamienne – najstarsze z warsztatów rzeźbiarskich Lwowa - Jana i Antoniego Schimmserów oraz pracującego u nich Pawła Eutelego, a z przełomu XIX/XX wieku Juliana Markowskiego, Ludwika Tyrowicza. Są tu również importy z warsztatów krakowskich, przede wszystkim Edwarda Stehlika oraz braci Trembeckich oraz dzieła warsztatów wiedeńskich. Dominuje jednakże rodzimy warsztat Ferdynanda Majerskiego i współpracujących z nim rzeźbiarzy Jana Tracza, Zygmunta (?) Rasińskiego. Nagrobki prezentują różne formy i style stosowane w sztuce sepulkralnej od początku XIX wieku po czasy współczesne, będące odbiciem modnych ówczesnie stylów i prądów. Najstarsze to klasycystyczne płaczki – żałobnice i wysokie smukłe obeliski z płaskorzeźbionymi elementami, przełom wieków XIX/XX to dominacja nagrobków eklektycznych z przewagą elementów klasycyzmu i romantyzmu, na początku XX wieku zauważalne są prądy secesyjne, a w międzywojniu modernistyczne. Niezależnie od wartości artystycznej poszczególnych pomników istotne jest, że tylko cmentarz jest w chwili obecnej jedynym tak dużym skupiskiem dzieł rzeźbiarskich ogólnie dostępnych i poprzez usytuowanie na zboczu wzniesienia świetnie eksponowanych.

Rzemiosło artystyczne

Najstarsze przykłady rzemiosła artystycznego Przemyśla zachowane są głównie w obiektach sakralnych, stanowiąc integralną na ogół całość z ich wyposażeniem. Tak jest w przypadku drzwi żelaznych z XVIII wieku prowadzących do kościoła franciszkanów, kamiennego, XVII-wiecznego portalu kościoła karmelitów, dwóch portali XVIII – wiecznych do kaplic bocznych w kościele katedralnym. Z obiektów pozakościelnych

zachowało się stosunkowo niewiele przykładów starego rzemiosła artystycznego. Stąd na szczególną uwagę zasługuje kamienny, renesansowy portal kamienicy Rynek 17, datowany na ok. 1560 rok, z łacińską inskrypcją na belkowaniu.

Rozwój użytkowego rzemiosła artystycznego w Przemyślu przypada na okres przełomu XIX/XX wieku, kiedy powstało tu szereg warsztatów stolarskich, ślusarskich, znaczny był także import z warsztatów lwowskich i wiedeńskich. Znajduje to odbicie w wyposażeniu powstających wówczas budynkach miasta – zarówno użyteczności publicznej, jak i mieszkalnych. W dużym procencie zachowały się ozdobne, snycerskiej roboty drzwi – szczególnie staranne opracowanie posiadają drzwi główne wejściowe do budynków, najczęściej o klasycyzującym bądź już secesyjnym charakterze, o przeszklonych skrzydłach ozdobionych kutymi kratami – występują nie tylko przy głównych ulicach miasta, ale i przy niewielkich uliczkach peryferyjnych. We wnętrzach, szczególnie w sieniach i klatkach schodowych, zachowały się ozdobne płytki ceramiczne, często bardzo wysokiej jakości; w kilku przypadkach, np. w kamienicy secesyjnej Słowackiego 13 płytki zdobią ściany dawnej sieni – przejazdu. Wyjątkowo dużo zachowało się artystycznej ślusarki. W zdecydowanej większości przemyskich kamienic nadal na klatkach schodowych znajdują się kute, ozdobne balustrady, a także metalowe wsporniki pod balkony, ozdobne balustradki przeciwnieogowe na dachach; nadal jeszcze spotyka się ozdobne, metalowe bramy do kamienic – np. Słowackiego 64, Moniuszki 1. W mieszkaniach, jeszcze w latach 70.XX wieku znajdowało się wiele starych pieców z ozdobnymi eklektyczno – secesyjnymi kaflami. Obecnie ich procent jest znacznie mniejszy, a stare piece zachowały się już w znacznie mniejszej ilości, niemniej nadal stanowią wyposażenie wielu mieszkań.

Zabytki ruchome w zbiorach muzealnych

Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej działa od 1909 roku i należy do najstarszych w Polsce. Jest to muzeum historyczne o charakterze ponadregionalnym. Gromadzi zbiory z wielu dziedzin historii, kultury i cywilizacji, eksponowane w trzech głównych placówkach: w Nowym Gmachu przy placu Berka Joselewicza, w kamienicy Brzykowskiej przy Rynku 9 oraz Wieży Zegarowej przy ul. Władycze 3.

W Gmachu Głównym określanym mianem Wielokulturowego Centrum Historii i Sztuki zostały urządzone wystawy prezentujące eksponaty z różnych dziedzin sztuki i rzemiosła oraz całokształtu muzealnych zbiorów. Są to „Wystawa mebli ze zbiorów własnych”, „Malarstwo batalistyczne ze zbiorów Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej w Przemyślu”, „Credo na dwa głosy. Sztuka religijna ze zbiorów Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej”, „Świat przeszły dokonany. Judaika ze zbiorów Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej”, „Twierdza Przemyśl”

W zabytkowej XVI-wiecznej kamienicy Brzykowskiej będącej oddziałem MNZP wyeksponowano przede wszystkim autentyczne sklepienie wnętrza mieszczkańskie z zachowaną częściowo polichromią i dekoracją architektoniczną ścian. Wśród nich prym wiodzie reprezentacyjna „wielka izba” usytuowana w trakcie tylnym na parterze. W pomieszczeniach na pierwszym piętrze zostały urządzone funkcjonalne pokoje mieszkalne (salon, jadalnia, sypialnia, gabinet pana domu) i kuchnia w stylu typowym dla XIX-XX w. Obok usytuowano atelier fotograficzne z II poł. XIX i XX w. Bernarda Hennera i Adama Wysockiego. Na drugim piętrze znajdują się typowe wystawy historyczne przedstawiające dzieje miasta od wczesnego średniowiecza do okresu międzywojennego i Przemyśl w czasie II wojny światowej.

W Muzeum dzwonów i fajek, jedynej tego typu placówce w Polsce, zostały wyeksponowane różnego rodzaju fajki i akcesoria fajczarskie od przełomu XVII/XVIII do XX wieku, wyprodukowane w polskich i europejskich wytwórniach. Kolekcja dzwonów zawiera wytwory polskiego i przemyskiego rzemiosła ludwisarskiego. Oprócz dzwonów kościelnych zgromadzono carillony, dzwony okrętowe, małe dzwonki o różnym przeznaczeniu, serca i jarzma. Na ekspozycji dzwonów przedstawiono również rekonstrukcję procesu odlewania dzwonów i wiele dokumentów związanych z tym rzemiosłem, a zwłaszcza działalność przemyskiej firmy Felczyńskich.

Wśród około 200 tysięcy eksponatów przechowywanych w MNZP do najciekawszych należą zbiory archeologiczne, kolekcja ikon oraz fajek i dzwonów. Wymienione wyżej muzealia są znakiem szczególnym przemyskiej placówki. Niejako symbolizują ponad tysiącletnią historię miasta i jego wielokulturową i wielowyznaniową tradycję. Rodzaj i poziom artystyczny wielu eksponatów muzealnych potwierdza rangę Przemyśla na przestrzeni dziejów, jego rozległe kontakty handlowe, oddziaływanie cywilizacyjne i kulturalne jako znaczącego ośrodka administracji cywilnej i kościelnej zwłaszcza w I Rzeczypospolitej i w Galicji.

Zbiory archeologiczne dały początek kolekcji muzealnej, a pierwszym eksponatem pozyskanym przez K. Osińskiego w 1897 roku była bezcenna bizantyjska gemma z heliotropu (X/XIw.), pełniąca funkcję amuletu.

Wśród tysięcy zgromadzonych zabytków archeologicznych są znaleziska z Przemyśla i historycznej ziemi przemyskiej. Reprezentują one niemal wszystkie epoki i kultury archeologiczne. Stanowią podstawowe źródło historyczne do rekonstrukcji prahistorycznych i wczesnośredniowiecznych dziejów Przemyśla i południowo-wschodniej Polski.

W tym zbiorze do najcenniejszych i zarazem reprezentacyjnych zabytków należą przedmioty, a zwłaszcza srebrny garnitur ozdób kobiecych, z jedyne go znanego na ziemiach polskich cmentarzyska starowęgierskiego w Przemyślu. Ponadto brązowe skarby z Przemyśla i Przędzela z imponującym naszyjnikiem, zabytkowe przedmioty z jednego z najstarszych w Polsce cmentarzysk z epoki brązu w Paluchach. Należy również wymienić późnorzymskie gliniane naczynia zasobowe z Tarnogóry i Przędzielnicy, liczne znaleziska z Radymna, w tym pozyskaną w żwirowni unikatową grzywnę siekieropodobną – jedną z najstarszych w Polsce, żelazną szablę, buzdycan, miecz, topory bojowe, radlice.

Przemyskie muzeum zgromadziło imponujący zbiór zabytków z okresu średniowiecza. Zostały one pozyskane w trakcie badań wykopaliskowych na Wzgórzu Zamkowym, pod katedrą łacińską, w miejscu osad i cmentarzysk usytuowanych w różnych punktach miasta na obydwu brzegach Sanu i Wiaru. Uzyskano masowy materiał ceramiczny, w tym bardzo cenną ceramikę szkliwioną i płytkę z orłem z osady garncarskiej na Zasaniu, enkolpiony i krzyże, pieczęcie ruskie i bizantyjskie, skarby monet.

Prawosławne i greckokatolickie cerkwie od zawsze istniały w krajobrazie Przemyśla i ziemi przemyskiej. Do dzisiaj ta różnorodność kulturowa i wyznaniowa stanowi szczególną wartość i bogactwo Przemyśla. Muzealna kolekcja ikon złożona z 500 obrazów należy do najstarszych i najcenniejszych w Polsce. Obejmuje ona ikony pochodzące z czasów od XV do początku XX wieku, na ogół z terenu ziemi przemyskiej. Część z nich powstała zapewne w warsztatach malarstwa ikonowego przy bazylikańskich klasztorach, zwłaszcza w Posadzie Rybotyckiej. Egzemplarze najstarsze wykonane są techniką temperową na drewnie, a późniejsze z XVIII i XIX w. malowane były również temperą na płótnie.

Ikony zgromadzone w muzeum przedstawiają wyobrażenie Chrystusa, w tym w formie mandylionu, Matki Bożej, świętych szczególnie czczonych na Wschodzie, sceny narracyjne i symboliczne. Ich poziom artystyczny jest różny, od dzieł wybitnych do przeciętnych. Malowane albo raczej „pisane” według ścisłych przepisów pozostają pod wpływem sztuki bizantyjsko-ruskiej. W przeszłości stanowiły części składowe cerkiewnych ikonostasów. W tym zbiorze znajdują się również krzyże procesyjne, płaszczenice, antymisy, i wiele drobnych przedmiotów kultu.

Muzeum dzwonów i fajek prezentuje tradycyjne przemyskie rzemiosła: ludwisarstwo i fajkarstwo. Obok egzemplarzy rodzimej produkcji ludwisarskiej firmy braci Felczyńskich i miejscowych warsztatów fajkarskich zgromadzono wiele wyrobów proveniencji obcej, zwłaszcza austro-węgierskiej. Miasto Przemyśl od 2006 roku jest organizatorem „święta fajki”, na które przybywają fajkarze z Polski i zagranicy. W tym czasie odbywają się monograficzne wystawy, parady, turnieje i koncerty.

Przemyska kolekcja fajek wyróżnia się spośród innych polskich zbiorów wielkością, różnorodnością, i poziomem artystycznym. W jej skład wchodzi złożone fajki gliniane, tak zwane lulki, fajki drewniane, sepiolitowe i porcelanowe. Wiele z tych fajek, ze względu na wysoki poziom zdobnictwa, można uznać za dzieła sztuki.

Drugim muzeum przemyskim jest Muzeum Archidiecezjalne, zlokalizowane w dwóch sąsiadujących ze sobą budynkach: dawnej Szkoły Katedralnej oraz dawnego Domu Psalterzystów. Założone zostało w 1902 roku z inicjatywy ks. Bpa Józefa Pelczara. Zasadniczym celem tej instytucji było otoczenie opieką zabytków dawnej sztuki kościelnej z terenu diecezji. Od momentu powołania muzeum przystąpiono do gromadzenia kolekcji, która jednak nie jest jednolitym zbiorem i nie dotyczy jedynie sztuki zwanej religijną - aczkolwiek ta stanowi jej zasadniczy zrąb. Z biegiem lat dzięki licznym darczyńcom powstała bardzo zróżnicowana kolekcja. Wśród stałych ekspozycji na szczególną uwagę zasługuje sala z przeniesionymi z Dworku Orzechowskiego dwiema drewnianymi ścianami pokrytymi polichromią, sala z ekspozycją malarstwa tablicowego i rzeźby z XV i XVI wieku, a również Sala Portretowa z ekspozycją elementów biskupiego ubioru pontyfikalnego i strojów chórowych kanoników przemyskich. Muzeum posiada duży zbiór sztuki średniowiecznej, z czego na szczególną uwagę zasługuje krzyż romański, gotyckie rzeźby drewniane, liczne portrety biskupów, a także XIV-wieczny obraz *Zdjęcie z Krzyża*. Wyjątkowo cenna jest kolekcja tkanin z XVI-XVIII wieku, z bogatym zespołem szat liturgicznych, w tym dzieła pochodzenia wschodniego, zdobyte pod Wiedniem i przerobione na szaty liturgiczne. Wyjątkowo cenne są gobeliny mediolańskie z wizerunkami Czterech Ewangelistów, według obrazów Guido Reniego, sprowadzone do Przemyśla przez bpa Aleksandra Fredrę w 1730 roku.

Zabytki archeologiczne

Ranga odkrytych zabytków archeologicznych stawia Przemyśl w rzędzie najstarszych i najważniejszych polskich miast. Wystarczy wymienić cmentarzysko Węgrów z okresu plemiennego, preromańską rotundę z palatium i romańską cerkiew na wzgórzu zamkowym, rotundę pod obecną katedrą łacińską oraz unikatową w skali polskiej osadę garncarską na Zasanu (2 poł. XIII-XIV w.). Do tego należy dodać bezcenne zabytki ruchome – przedmioty z brązu: sztylet i kowadełko, celtycką fibulę brązową, skarb monet arabskich, ponadto okazy wczesnośredniowieczne: bizantyjską gemmę, enkolpiony, żelazny rylec do pisania, tak zwany stilus, pieczęcie-bulle ołowiane, średniowieczną ceramikę szkliwioną i glinianą płytkę z wizerunkiem orła na Zasanu.

Wszystkie zachowane fragmenty najstarszych budowli Przemyśla i pozyskane różnorodne, czasami oryginalne znaleziska potwierdzają wczesny rodowód miasta oraz jego bogatą i niezwykle skomplikowaną historię polityczną. Najstarszemu osadnictwu i genezie miasta sprzyjały dogodne i przyjazne człowiekowi położenie geograficzne na styku Karpat i Kotliny Sandomierskiej, w dolinie Sanu i Wiaru, tworzącej Bramę Przemyską. Te naturalne walory przyrodniczo-krajobrazowe o charakterze obronnym, w tym żyzne gleby, wpłynęły w sposób decydujący na wytyczenie szlaków komunikacyjnych i rozległe kontakty handlowe we wszystkich kierunkach. W konsekwencji doprowadziły do rozwoju osadnictwa, a następnie wykształcenia form pramiejskich, a w średniowieczu miasta, czasowo o statusie stolicy księstwa, o które rywalizowali Polacy, Rusini i Węgrzy. Na styku trzech narodów i trzech kultur zrodził się oryginalny model kultury materialnej i wyjątkowa pozycja miasta na południowo-wschodnich rubieżach Polski.

Tradycja badań archeologicznych w Przemyślu sięga początku XIX w., a nawet są wzmianki o XVIII-wiecznych poszukiwaniach starożytności słowiańskich. Wzmoczone zainteresowanie problematyką archeologiczną miało miejsce w pierwszej dekadzie XX w. w związku z powołaniem przez K. Osińskiego Stacji Archeologicznej. Kolejny intensywny okres badawczy łączy się z obchodami Tysiąclecia Państwa Polskiego i wykopaliskami na terenie wzgórza zamkowego prowadzonymi przez Karpacką Ekspedycję Archeologiczną i Rzeszowski Ośrodek Archeologiczny. Od 1963 roku badania archeologiczne są w gestii Działu Archeologicznego Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej wspomaganego przez inne ośrodki muzealne i akademickie.

W latach 1991-1994 miały miejsce badania terenowe powierzchniowe, metodą AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski), poprzedzone kwerendami źródeł pisanych, ikonograficznych i wśród zbiorów archeologicznych. A. Koperski autor kwerendy wyodrębnił 212 stanowisk archeologicznych. Przemyśl w granicach administracyjnych podzielono na cztery obszary AZP, oznaczone numerami: 108-84, 109-84, 108-83, 109-83. Poszczególne obszary rozpoznali A. Kostek, A. Koperski, B. I A. Szpunarowie. Na tym terenie zewidencjonowano 316 stanowisk archeologicznych. W latach 1995, 1998 dodano jeszcze 6 stanowisk. Wszystkie kolejne odkrycia archeologiczne pochodzą z Zielonki, z miejsca planowanego składowiska odpadów komunalnych. Prace poszukiwawcze prowadzili E. Sosnowska i A. Kostek. Ogółem w ramach AZP odkryto, zbadano i opisano 322 stanowiska archeologiczne. Dla każdego stanowiska wykonano Kartę Ewidencji Stanowiska Archeologicznego przechowywaną w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej i Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków z siedzibą w Przemyślu. Zawiera ona część opisową, szkic lokalizacyjny i bibliografię. W 2001 roku dokumentacja stanowisk archeologicznych ukazała się w formie książkowej opracowanej przez A. Koperskiego w ramach monumentalnej monografii Przemyśla „Dzieje Przemyśla”, t. I, Osadnictwo pradziejowe i wczesnośredniowieczne, cz. 1, Źródła archeologiczne do pradziejowego wczesnośredniowiecznego Przemyśla, Katalog. Zabytki archeologiczne zestawiono w różnych konfiguracjach według numeru stanowiska w mieście, na obszarach AZP, w formie rozszerzonej i skróconej – bez charakterystyki znaleziska oraz w układzie chronologiczno-kulturowym.

Przemyśl był atrakcyjnym terenem dla osadnictwa już w starszej epoce kamienia (paleolit). Z górnego paleolitu pochodzą ślady obozowisk ludzkich złożonych z łowców mamutów i wyspecjalizowanych myśliwych prowadzących gospodarkę zbieracko – łowiecką odkryte w postaci poziomów kulturowych przy ul. Słowackiego, na terenie dawnych Buszkowic, Nehrybki i Pikulic. Jest ich jednak mniej niż w sąsiedniej Małopolsce i na Ukrainie. Zatem czekają one ciągle na odkrycie. Najbardziej charakterystycznym paleolitycznym znaleziskiem przemyskim jest kościany harpun z poroża prawdopodobnie renifera. Najmłodszą fazę paleolitu reprezentują luźne znaleziska krzemienne z Placu Legionów, Kruhela i Sielca, w tym liściak trzpieniowaty zapewne z krzemienia jurajskiego podkrakowskiego.

W młodszej epoce kamienia zwanej neolitem (5800/5600-2400/2300 p.n.e) na tereny Polski południowo - wschodniej, w tym Przemyśla przybywają przez przełęcz karpackie ze Słowacji pierwsze społeczności rolnicze prowadzące osiadły tryb życia i zajmujące się uprawą roli i hodowlą. Do dzisiaj odkryto 85 stanowisk

neolitycznych w Przemyślu, w tym 19 o charakterze osadowym, jeden bezkurhanowy grób szkieletowy kultury ceramiki sznurowej przy ul. Bpa Glazera (st. 81) i wiele śladów osadnictwa.

Relikty osad najstarszej kultury neolitycznej tak zwanej kultury ceramiki wstęgowej rytej znaleziono na Winnej Górze (st. 285) i przy ul. Łukasińskiego (st. 77). Odkryto jamy o przeznaczeniu mieszkalnym i gospodarczym, a także materiał ceramiczny o charakterystycznym ornamentem w postaci poziomych, ukośnych, łukowatych linii rytych, a ponadto wióry, odłupki krzemienne i obsydianowe, niektóre retuszowane. Kolejną kulturę neolityczną cyklu lendzielsko - polgarskiego reprezentują 2 stanowiska o charakterze osadowym przy ul. Rycerskiej dzisiaj M. Karaszewicza- Tokarzewskiego (st. 83) i Cichej (st. 85). Kultura pucharów lejkowatych znana jest tylko z zabytków ruchomych: dwóch krzemienych siekier i dwóch krzemienych toporów znalezionych w Sanie (st. 91) i przy ul. Tatarskiej (st. 264). Stosunkowo dużo zabytków, ale bez konkretnej lokalizacji pozostawiła bardzo mobilna ludność kultury ceramiki sznurowej trudniąca się pasterstwem i zasiedlająca miejsca wysoko położone i dobrze widoczne.

Notowane w Przemyślu osadnictwo z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza – okres halsztacki (2300 – 400 p.n.e.) jest mało intensywne i rozproszone przestrzennie. Zabytki pochodzą tylko ze stanowisk wielokulturowych. Niemniej reprezentują one wszystkie trzy zasadnicze jednostki kulturowe z tego czasu: kulturę mierzanowicką, trzciniecką i grupę tarnobrzeską kultury łużyckiej.

Ta ostatnia obejmująca przez ponad tysiąc lat obszar całej Polski jest reprezentowana przez dwadzieścia osiem stanowisk zlokalizowanych głównie w trakcie badań powierzchniowych. Dotychczas nie odkryto w Przemyślu identyfikujących tę kulturę cmentarzysk z grobami popielnicowymi. Natomiast znaleziono w Sanie brązowy sztylet zdobiony ornamentem rytym (st. 102) o proveniencji wschodniej (XIII-XII w. p.n.e.) albo wytworzony na miejscu oraz skarb przedmiotów brązowych (st. 286) zawierający grot oszczepu, małą siekierkę, kowadełko, tarczkę i cztery guzy. Zarówno miecz, jak i kowadełko brązowe są to już zabytki o znaczeniu co najmniej środkoeuropejskim. Kowadełko może świadczyć o istnieniu wytwórczości metalurgicznej w grupie tarnobrzesckiej. Około VI-IV w. p.n.e. ludność grupy tarnobrzesckiej znalazła się w orbicie wpływów koczowniczych ludów scytyjskich, które przybyły z nad czarnomorskich stepów. W Przemyślu i okolicy pozostały po nich brązowe grociki strzał (st. 103, 288) i naczynia zdobione plastycznymi listwami z dołkami palcowymi (st. 142).

W IV w. p.n.e. nad górnym Sanem pojawili się Celtowie, będący pod wpływem kultury rzymskiej. W okolice Przemyśla przeniknęli z ziemi krakowskiej i ze wschodniej Słowacji. Wcześniej opanowali całą Europę i dali początek okresowi lateńskiego zwanemu też przedrzymskim (V w. p.n.e. – I w. n.e.). Celtowie znali technikę toczenia naczyń na kole garncarskim, piece do wypalania, rotacyjne żarna, ulepszone narzędzia rolnicze, technologię wyrobu szklanych bransolet i paciorków, zdobnictwo emalią. Bili złote i srebrne monety na wzór grecko-rzymskich. W okolicy Przemyśla odkryto jeden z najstarszych zabytków celtyckich w Polsce – brązową zapinkę złożoną z czterech zwojów, z dużą sprężynką (st. 292). Być może pochodzi ona z nad środkowego Dunaju. Na ul. Krasieńskiego 7 (st. 88) znaleziono monetę celtycką tzw. didrachmę. Niektórzy badacze uważają, że nazwa San jest pochodzenia celtyckiego.

W okresie wpływów rzymskich i wędrówki ludów (pocz. I w. n. e. – V w. n.e.) następuje zagęszczenie osadnictwa na terenie nadszańskim zwłaszcza w fazie kultury przeworskiej. Pozostałością tego czasu są osady przy ul. Łukasińskiego (st. 77), Bpa Glazera (st. 81), Rycerskiej dzisiaj M. Karaszewicza-Tokarzewskiego (st. 83), Piaskowej (st. 124), w Nehrybce (st. 142) i pod prezbiterium katedry łańcuckiej (st. 23) oraz wiele śladów osad. Na stanowisku przy ul. Rycerskiej ujawniono ziemianki i półziemianki oraz warsztat rogowniczy, w którym znajdowało się 126 fragmentów rogów ze śladami obróbki, monetę srebrną Hadriana, duże brązowe zapinki i fragmenty grzebieni. Z importów rzymskich pochodzą monety i skarby monet świadczące o ożywionych kontaktach handlowych na szlaku bursztynowym. Ponadto należy wymienić wiaderko brązowe znalezione na Kazanowie (st. 84), dwa fragmenty naczyń „terra sigillata” z Zasania (st. 295) i zabytek szczególnie złoty medalion cesarza Walensa (st. 298) znaleziony nad Sanem. Został on wybity w Trewirze i trafił do Przemyśla być może w okresie najazdu Gotów.

Na początku VI w. na tereny Polski południowo-wschodniej dotarła z nad środkowego Dniepru ludność słowiańska – plemię Sklawinów. Dla Przemyśla brak znalezisk z okresu V/VI – VII w. n.e. z wyjątkiem brązowej monety cesarza bizantyjskiego Justyniana Wielkiego (st. 300). Jest to follis Justyniana świadczące o kontaktach Słowian z ośrodkami czarnomorskimi lub naddunajskimi.

Diametralnie odmienny stan badań i zasób znalezisk dotyczy okresu plemiennego (VII/VIII do X w.). Interesujący nas teren był zasiedlony przez słowiańskie plemię Lędzian. Z tego czasu zachował się

domniemany gród na Wzgórzu Trzech Krzyży (st. 2), kopiec Tatarski (st. 3), kurhany ciałopalne między Zniesieniem a Wzgórzem Trzech Krzyży (st. 316), kopiec(?) przy ulicy Tatarskiej 4 (st. 12), kopiec „Babiniec” przy ulicy Bpa Glazera (st. 82), 9 osad – w tym przy ulicy Piaskowej (st. 124) i pod katedrą łacińską (st. 22). Gród, kopce i kurhany nie były objęte szerokoprzestrzennymi wykopaliskami stąd w zakresie ich funkcji, czasu powstania i trwania więcej jest hipotez niż rzeczywistych stwierdzeń.

Wzgórze Trzech Krzyży uważa się na ogół za pierwszy gród przemyski pełniący nawet funkcję ośrodka plemiennego Łędzian. Jednak E. Sosnowska w sondażowych badaniach z 1997 roku nie uzyskała materiału archeologicznego. Kopiec Tatarski to dla jednych obiekt kultu, a dla innych miejsce pochówku założyciela miasta – księcia Przemysława albo ważne ogniwo systemu sygnalizacyjnego współpracującego z kopcami w okolicach Przemyśla w zakresie ostrzegania przed najazdami obcych. Sondażowe badania archeologiczne z 1997 roku ujawniły na Kopcu tylko ułamki ceramiki wczesnośredniowiecznej (XII w.).

Kurhany ciałopalne (?) Między Zniesieniem a Wzgórzem Trzech Krzyży identyfikuje się z cmentarzyskami. Natomiast Kopiec przy ulicy Tatarskiej 4 mimo odwiertu geologicznego z 2001 roku opiera się jednoznacznie na interpretacjach. W literaturze przedmiotu traktowany jest jako cmentarzysko kurhanowe albo element ziemnych fortyfikacji z okresu nowożytnego. Kolejny przemyski kopiec „Babiniec” przekopany amatorsko już w XVIII w. uważa się obecnie za pozostałość kurhanowego cmentarzyska typu wschodniego z k. X do poł. XII w.

Niewątpliwie plemienną genezę posiada jedyne w Polsce cmentarzysko Węgrów z k. IX – poł. X w. ulokowane na Zasanu przy ul. Rycerskiej dzisiaj M. Karaszewicza – Tokarzewskiego (st.83). Odsłonięto 16 pochówków szkieletowych, w tym 3 groby wojowników z koniem, a ponadto szczątki kobiet i dzieci. W jamach grobowych zachowało się bogate wyposażenie: naczynia, narzędzia, przybory, broń, część uprzęży i ozdoby kobiece. Szczególną oprawę posiadały groby wojowników, zwłaszcza oznaczony nr 6, w którym przechowała się sakwa z romboidalnym okuciem przynależna naczelnikowi rodu. Zachowane ślady pełnego rytuału pogrzebowego mogą sugerować dłuższy pobyt Węgrów na tym terenie wynikający z podporządkowania sobie nadszańskich Łędzian. Być może Węgrzy założyli tu strażnicę broniącą dostępu do przełęczy karpackich.

Ze staromadziarskim cmentarzyskiem związany jest pośrednio skarb monet arabskich odkryty w 1849 r. (st. 299). Znaleźisko przemyskie składało się z 700 dirhemów, dzisiaj liczy już tylko 61 sztuk. Analogiczne odkrycie miało miejsce w Haliczu, który podobnie jak Przemyśl był w późniejszym okresie stolicą księstwa.

Prawdopodobnie w II poł. X w. terytorium Łędzian znalazło się w strefie wpływów czeskiej monarchii Przemyslidów, od których może pochodzić nazwa miasta i budowa grodu na wzgórzu zamkowym. W toku dalszej rywalizacji między tworzącymi się organizmami państwowymi: Polską i Rusią ziemie Łędzian zmieniały przynależność polityczną. Z ostatniej ćwierci X wieku pochodzi słynna wzmianka źródłowa w latopisie Nestora o wyprawie Włodzimierza na „Lachy” czyli w opinii części historyków na Łędzian – Lachów i zdobycie ich grodów, w tym Przemyśla i Czerwienia. Polacy odbili te pograniczne tereny zwane później Grodami Czerwieńskimi w czasie wyprawy kijowskiej Bolesława Chrobrego (1018). W 1031 r. wróciły one na powrót do Rusi Kijowskiej.

Prowadzone współcześnie badania archeologiczne potwierdziły informacje zawarte w źródłach pisanych. Z okresu wczesnego średniowiecza, w jego fazie młodszej (X-XII w.) pochodzi grodzisko na wzgórzu zamkowym z rotundą i palatium oraz osady przygodowe (przygródek, podgrodzie), osady otwarte i cmentarzyska szkieletowe. W trakcie badań pozyskano wielką ilość różnego typu i rodzaju zabytków ruchomych pozwalających precyzyjnie datować odsłonięte relikty budowli architektonicznych. Zabytkiem szczególnym, światowego formatu pozostaje gemma bizantyjska (X/XI w.) znaleziona przy ulicy Władycze prawdopodobnie w piasku pozyskanym z Sanu. Wykonana z heliotropu na awersie zawiera głowę meduzy z ośmioma promieniście rozchodzącymi się wężami, a na rewersie postać Theotocos w pozie Orantki z greckim napisem w formie inwokacji. Gemma łączy w swej treści ideowe elementy pogańskie i chrześcijańskie. Do Przemyśla dotarła prawdopodobnie przez Ruś Kijowską z Bizancjum.

Wzgórze zamkowe przebadali w latach 1960, 1982-1985, 2000-2003 A. Żaki, M. Proksa, E. Sosnowska i Z. Pianowski. Odkrywcą absydowej rotundy i palatium w płd. – zach. najwyższej części dziedzińca zamkowego jest A. Żaki, ale późniejsi badacze odsłanili dodatkowe, bardzo istotne elementy bryły, obrysu i układu przestrzennego umożliwiające teoretyczną rekonstrukcję kaplicy i rezydencji. Obydwie budowle, zachowane w partii fundamentowej, były wykonane z płytowego piaskowca na zaprawie wapienno – piaskowej. Mury rotundy liczą 1,7 m grubości, średnica nawy wynosi 11,2 m, a wysuniętej ku wschodowi

absydy – 7, 92 m. Była to budowa piętrowa na planie koła z emporą od zachodu wspartą na 4 kolumnach i 4 filarach przyściennych, z kamienną posadzką. Wejście na emporę prowadziło z palatium. Zostało ono założone na planie prostokąta o wymiarach 35,5m x 15,2 m. Była to budowla dwukondygnacyjna, ponieważ odkryto podpory stropu, złożona z sali dolnej, sali górnej i korytarza z klatką schodową. Przemyska rotunda z palatium o cechach stylowych preromańskich posiada analogie wśród wczesnopiastowskich budowli rezydencjonalnych z Wielkopolski, zwłaszcza na Ostrowie Lednickim i jest datowana w przedziale czasowym 1018-1031. Zatem została ona wzniesiona w okresie przynależności Przemyśla do państwa B. Chrobrego, być może przez budowniczych pracujących na Wawelu. Była znakiem polskiego władania i wyrazem aspiracji sięgającego po królewską koronę B. Chrobrego. W tym czasie gród przemyski otoczony drewniano-ziemnymi fortyfikacjami był zabudowany drewnianymi budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi.

Od północy do grodu przylegał podkowiasty przygródek otoczony ziemnymi wałami, które odkryto przy ul. Królowej Jadwigi (st. 14, 15). Materiał ceramiczny pozyskany z wału jest datowany na XI – XII w. Poniżej, również od strony północnej w kierunku brodu na Sanie lokowało się podkowiaste podgrodzie z własnym systemem ziemnych umocnień, na które natrafiono przy ul. Matejki. Ceramika z wykopu i zabytki wydzielone typu przeszłików z łupku wołyńskiego i bursztynowe paciorki są datowane na XI – XII w.

Na zapleczu ówczesnego przemyskiego organizmu pramiejskiego funkcjonowały pojedyncze osady i cmentarzyska na Zasaniu. Osady otwarte typu wiejskiego odkryto w rejonie klasztoru Karmelitów Bosych (st. 10), Tatarskiej 4, (st. 12), Sienkiewicza (st. 34), Krasińskiego 7 (st.88) i Łukasińskiego (st.77) czyli na żyznych glebach dolnej partii terasu lewego i prawego brzegu Sanu i Wiaru. Mogły one pełnić funkcję przedmieść w stosunku do grodu na wzgórzu zamkowym. Osady zaopatrywały gród w żywność i wyroby rzemiosła.

Cmentarzyska na Zasaniu odkryte przy ulicach Kopernika (st. 70), Grunwaldzkiej (st.79), Bpa Glazera (st.82), Pułaskiego (st. 84), Krasińskiego 7 (st. 88) i 49 (st. 90) zawierają pochówki szkieletowe typowe dla wczesnej fazy chrystianizacji być może związanej z wyprawą Bolesława Chrobrego . Były to cmentarzyska nieprzykościelne, na wzór pogański lokowane daleko od grodu. Przestały funkcjonować w 2 poł. XII w. z powodu tworzenia parafii i cmentarzy przykościelnych.

Przemysł należał do najważniejszych grodów Rusi Halickiej. Od 1079 roku do poł. XII w. był stolicą niewielkiego księstwa rządzonego przez Rościsławiczów: Wasylka i Wołodara wnuków Jarosława Mądrego. Na wzgórzu zamkowym śladem tej przynależności pozostaje odkryta w 1961 roku przez A. Żakiego romańska cerkiew św. Jana Chrzciciela. Archeolodzy odsłoniли fragment fundamentu i wyższych partii muru zdobionych arkaturą, relikty wkopów pod fundamenty, tynki ze śladami polichromii i mozaikową kamienną posadzką. Cerkiew o wymiarach 22,5 x 18 m była budowlą trójnawową z 3 absydami i centralnie usytuowaną kopułą. Wokół znajdował się cmentarz ze szkieletowymi pochówkami w drewnianych trumnach. Romańska cerkiew określana w literaturze przedmiotu jako cerkiew Wołodara jest różnie datowana. Długosz podaje rok 1119, Żaki – początek XII w., J. T. Frazik po analizie stylistycznej sugeruje II poł. XII w. lub przełom XII/XIII w. Persowski wiąże jej genezę z przybyciem do Przemyśla pierwszego wschodniego biskupa Antoniego. Zagadnienia chronologii nie rozstrzyga też datowany ogólnie materiał archeologiczny wydobyty w rejonie cerkwi. Pozyskano tam duże ilości ceramiki i tak cenne zabytki jak brązowy enkolpion (XI – XIII w.), pieczęcie ołowiane księcia Dawida Igorewicza (1058-1112) i bizantyjską z Nikodemii (XI- XII w.) oraz cynowy bogato zdobiony dzwonek z sercem (XII - XV w.) prawdopodobnie używany w świątyni.

Względna stabilizacja polityczno-gospodarcza połączona z awansem Przemyśla na stolicę księstwa sprzyjała rozwojowi przemyskiego grodu. Buduje się kolejne świątynie, przybywa osad otwartych i produkcyjnych. Rozwijają się podgrodzie i targ, które staną się w przyszłości załączkiem nowoczesnego miasta. Równolegle z cerkwią Wołodara działa romańska rotunda św. Mikołaja odkryta pod katedrą rzymskokatolicką w badaniach z lat 1961, 1998-2001 prowadzonych przez A. Kunysza, J. T. Frazika, Z. Pianowskiego i M. Proksę. Była to kolistą budowlą z podkowiastą absydą, z typu tak zwanych rotund prostych, o średnicy nawy około 12,8 m, absydy 7,6 m. Mury nawy miały grubość około 2 m, a absydy 1,8 m i zostały zbudowane z bloków wapiennych techniką „opus emplectum”. Wnętrze nawy wypełniała dookólna kolumnada wspierająca emporę. Rotunda jest datowana ogólnie na przełom XII/XIII w. A. Fenczak precyzuje ten czas na rządy w Przemyślu Leszka Białego (1214 – 1216), albo na lata 1222-1229 i 1231-1233, kiedy ziemia przemyska i księstwo halickie należało do Andrzeja Węgierskiego. Wokół rotundy działał cmentarz. Rotunda św. Mikołaja i cerkiew Wołodara na wzgórzu zamkowym przetrwały do czasu budowy gotyckiej katedry w 1460 roku. Być może równocześnie funkcjonował trzeci kościół na podgrodziu, w okolicach ul. Matejki, gdzie odkryto groby szkieletowe z cmentarzyska o charakterze przykościelnym.

W tej II fazie rozwoju średniowiecznego Przemyśla (XIII – XIV w.) następuje rozbudowa przygrodzia w kierunku wschodnim: wokół późniejszej katedry (st. 22), wzdłuż wschodniej pierzei Rynku (st. 39), w rejonie kościoła Franciszkanów (st. 28), placu T. Czackiego, ul. Kościuszki (st. 62), ul. Wodnej i Ratuszowej do brodu na Sanie, na linii ulicy Klasztornej i po drugiej stronie Sanu przy ulicy Krasińskiego – Kosynierów (st. 89).

Część badaczy dziejów Przemyśla wysuwa hipotezę o osadzie targowej wokół rotundy św. Mikołaja. Są też poważne przesłanki do lokowania targu w rejonie obecnego placu T. Czackiego, gdzie w XIV w. funkcjonował drewniany kościółek św. Piotra albo w rejonie obecnego Rynku. Być może wzorem innych miast również w Przemyślu było więcej placów targowych, w tym targ solny.

W okresie wczesnego średniowiecza działały również osady produkcyjne, w tym unikatowa w skali polskiej osada garncarska na Zasaniu odkryta przy ul. Krasińskiego 7, 21-23 oraz Kosynierów 1, 9, 11 (st.88-89) w wykopach pod osiedle mieszkaniowe. Zidentyfikowano 13 pieców garncarskich i tysiące fragmentów ceramiki szkliwionej i nieszkliwionej, a także płytkę z wizerunkiem orła. W osadzie produkowano płytki posadzkowe, różnego rodzaju naczynia kuchenne i tygły do topienia szkliwa. Była to produkcja masowa z miejscowych glin pochodzenia lessowego, między innymi na potrzeby grodu. Ceramikę z tej osady odnaleziono w trakcie wykopaliisk na terenie wzgórza zamkowego. Naczynia i tygły wykonywano z wałków, w zaawansowanej technice ugniatań i obtaczania. Dotychczas ceramika szkliwiona nie występowała w polskich wczesnośredniowiecznych znaleziskach archeologicznych. Michał Auch – badacz tej ceramiki wiąże rozwój przemyskiego rzemiosła garncarskiego z panowaniem księcia Lwa Daniłowicza, ponieważ wytwory zasańskie nie posiadają cech typowych dla zachodniego garncarstwa.

Lew Daniłowicz (ok. 1230 – 1301), pan na Lwowie i Przemyślu, który próbował zająć Kraków popierał osadnictwo polskie i niemieckie oraz rozwój grodu. Prawdopodobnie z jego czasu pochodzi wzmianka o sprzedaży wójtostwa przemyskiego i rotundy św. Mikołaja „na prawo niemieckie” łacinnikom. Być może z Lwem Daniłowiczem należy łączyć pierwszą lokację miasta.

Nowy rozdział w historii Przemyśla zaczyna się w 1341 roku wraz z przyłączeniem Rusi Czerwonej do Polski przez Kazimierza Wielkiego. Przemyśl zachowuje status miasta królewskiego oraz odrębność administracyjną jako stolica ziemi przemyskiej odpowiadającej dawnemu księstwu przemyskiemu i awansuje w 1375 roku na stolicę diecezji łańcuckiej. Polskie władztwo na tym terenie ciągle zagrożonym obcymi najazdami, zwłaszcza Tatarów rozpoczyna się od budowy umocnień. W Przemyślu na wzgórzu do dziś zwanym zamkowym wzniesiono murowany gotycki zamek.

Fortyfikacje rdzenia Twierdzy Przemyśl - obwód Noyon

Twierdza Przemyśl była jedynym z największych przedsięwzięć fortyfikacyjnych Monarchii Habsburgów. Zaborcy docenili kluczowe położenie Przemyśla w tzw. Bramie Przemyskiej i jego naturalne walory obronne. Przemyśl miał odegrać rolę przyczółka mostowego broniącego dostępu do Wiednia, jako jeden z elementów rozległej linii obronnej. Budowana była przez prawie 100 lat, od czasu rozpoczęcia prac projektowych na początku XIX wieku, aż po I wojnę światową, kiedy odegrała kluczową rolę w walkach Wielkiej Wojny. Jest twierdzą pierścieniową, usytuowaną w granicach miasta Przemyśla oraz na terenie pięciu sąsiednich gmin: Przemyśl, Żurawica, Orły, Medyka, Krasiczyn, a także części dzisiejszej Ukrainy. Przedpola Twierdzy i miejsca z nią związane znajdują się w prawie wszystkich gminach powiatu przemyskiego.

Wyróżnia się następujące etapy budowy:

- Okres przedrealizacyjny – kiedy powstawały pierwsze plany budowy twierdzy w latach 1810 – 1850.
- Okres pierwszego obozu warownego 1854 – 1855. Powstało wówczas 41 powtarzalnych szańców ziemnych, polowych, broniących obozu warownego.
- Okres zastoju 1856 – 1876 wywołany zmianą sytuacji politycznej. W tym czasie, w roku 1871 zdecydowano o budowie twierdzy składającej się z 51 obiektów w pierścieniu zewnętrznym.
- Okres modernizacji obozu warownego – 1876 – 1878. Przebudowano wówczas forty artyleryjskie i szańce, rozpoczęto budowę dróg, baraków magazynowych, prochowni i składnic materiałów.
- Okres budowy twierdzy stałej 1879 – 1887. W tym okresie wybudowano pierwszy stały fort VIII Łętownia oraz wzniesiono jeszcze siedem fortów artyleryjskich (V Grochowce, VII Prałkowce,

X Orzechowce, XI Duńkowiczki, XII Werner, XIV Hurko, I Salis Soglio). Zmodernizowano umocnienie twierdzy na terenie Miasta.

- Okres wielkiej rozbudowy twierdzy (1888 – 1900). Wybudowano wówczas dwa pierwsze forty pancerne IX Ujkowice i XIII San Rideau oraz dokonano podziału funkcji fortów od wielkich po mniejsze do obrony bliskiej oraz baterie artyleryjskie. Powstały wówczas forty IXa Przy Krzyżu, XIa Cegielnia, 2b Cyków, Xa Pruchnicka Droga, XV Borek.

- Okres modernizacji 1896 – 1906. Przebudowano w tych latach słabe strukturalnie dzieła obronne – forty artyleryjskie X Orzechowce, XI Duńkowiczki, forty określone jako półstałe przekształcono w forty obrony bliskiej – pancerne i pozbawione pancerzy (Fort II Jaksmanice, XIIIb Bolestraszyce, VII ½ Tarnawce, VI Helicha, III Łuczyce). Wybudowano ostatni fort twierdzy – Fort IV Optyń.

- Okres zamrożenia inwestycji przed modernizacją wojenną. Przeprowadzono na wielką skalę prace modernizacyjne twierdzy, wybudowano pierścień nowoczesnych fortyfikacji polowych.

System fortyfikacji Twierdzy rozmieszczony jest w trzech grupach obiektów:

1. **Fortyfikacje rdzenia twierdzy** – obwód Noyon – usytuowany na terenie Miasta Przemyśla, w którym zewidencjonowano 46 obiektów fortyfikacyjnych rdzenia;

2. **Fortyfikacje pierwszego pierścienia fortów twierdzy, tzw. Linii wspierającej**, z 9 obiektami fortyfikacyjnymi. Dwa z nich znajdują się na terenach sąsiednich Gmin – Gminy Żurawica i Gminy Przemyśl, pozostałe usytuowane są w granicach Przemyśla;

3. **Fortyfikacje drugiego pierścienia twierdzy**. Składa się na nie 41 obiektów fortyfikacyjnych, usytuowanych na terenach sąsiadujących z sobą gmin – Przemyśl, Krasieczyn, Orły, Żurawica, Medyka.

Twierdza Przemyśl jest olbrzymim kompleksem obiektów fortyfikacyjnych z charakterystyczną, świadomie projektowaną zielenią, systemami dróg fortecnych, bram, lotniskami, mostami kolejowymi i stacjami oraz z całym zapleczem Twierdzy znajdującym się głównie na terenie miasta. Składają się na to zespoły koszarowe, magazyny, wytwórnie budowane dla potrzeb wojska (np. wytwórnia konserw), szpitale, budynki administracji, budynki o charakterze reprezentacyjnym (np. kasyno garnizonowe z bramą reprezentacyjną), a także stajnie wojskowe z ujeżdżalnią, strzelnice i pola ćwiczeń. Na przedpolach Twierdzy zachowały się projektowane pola bitew.

W czasach budowy twierdzy Przemyśl przeżył swój kolejny rozkwit. Cały układ przestrzenny miasta oraz inwestycje miejskie podporządkowane zostały tej inwestycji. Częściowo zmieniono pewne elementy układu urbanistycznego w związku z budową nowej drogi cesarsko-królewskiej – m.in. wyburzono zachodnią pierzeję rynku, ratusz, części murów obronnych. Jednocześnie budowa Twierdzy stała się głównym czynnikiem wielkiego rozkwitu miasta na przełomie XIX/XX wieku, które uzyskało nowy status nie tylko ważnego ośrodka wojskowego lecz także gospodarczego, handlowego i kulturalnego.

VII. OCENA ZASOBU ZABYTKOWEGO. ANALIZA SZANS I ZAGROŻEŃ

Przedstawiona wyżej charakterystyka zasobu obiektów zabytkowych Przemyśla pozwala na stwierdzenie, że Przemyśl jest miastem o wyjątkowym w skali kraju nasyceniu obiektami zabytkowymi, o wybitnych walorach krajobrazu kulturowego, powstałego w wyniku świadomej działalności planistycznej, z wykorzystaniem naturalnej konfiguracji terenu. W rezultacie powstał doskonale uformowany układ urbanistyczno-architektoniczny - zarówno w narysie planu miasta jak i w sylwecie, z wieloma obiektami sakralnymi usytuowanymi na tarasach wznoszących się w kierunku południowym.

Na terenie administracyjnych granic miasta zewidencjonowano **1648** obiektów nieruchomości o charakterze zabytkowym – dzieł architektury i budownictwa oraz zespołów komponowanej zieleni (aneks nr 1). Spośród nich, **498** wpisanych jest indywidualnie do rejestru zabytków (aneks nr 2, 3 i 4), w tym zabudowa 22 ulic oraz 59 obiektów Twierdzy Przemyśl. Większość terenu administracyjnego miasta podlega ochronie konserwatorskiej na podstawie wpisu do rejestru zabytków (z 1972 roku) układu urbanistycznego, obejmującego teren miasta do wewnętrznej linii obwarowań Twierdzy Przemyśl, łącznie z nią, podzielony na trzy strefy ochrony (załącznik nr 1):

Strefa A – ścisła ochrona konserwatorska, obejmująca teren starego miasta wraz z najwcześniej zurbanizowanymi częściami dawnych przedmieść;

Strefa B – ochrona w zakresie zasadniczych elementów rozplanowania i skali zabudowy;

Strefa C – ochrona krajobrazu obejmująca również wewnętrzną linię obwarowań Twierdzy Przemyśl (aneksy nr 2-3). Ponadto do rejestru zabytków wpisane są zespoły zabudowy ulic i placów: Barskiej, Basztowej, Długosza, Dworskiego, Franciszkańskiej, Grunwaldzkiej, Jagiellońskiej, Pl. Berka Joselewicza, Kazimierza Wielkiego, Konarskiego, Pl. Konstytucji, Kościuszki, 3 Maja, Mickiewicza, Moniuszki, Pl. Niepodległości, Puszkina, Ratuszowa, Słowackiego, Smolki, Śmigurskiego, Wałowej, Wyb. J. Piłsudskiego oraz zespół zabudowy dzielnicy willowej objętej ulicami Tarnawskiego – Leszczyńskiego.

W tej masie obiektów zabytkowych, jako najważniejsze wyodrębnić można następujące elementy urbanistyczne o wybitnych, ponadregionalnych wartościach:

- **układ Starego Miasta ujęty fragmentami zachowanych murów obronnych** (zał. nr 1) z zachowanym układem przestrzennym i następującymi najważniejszymi elementami urbanistycznymi: rynek średniowieczny z kamienicami z XVI – XX wieku; zespół kościoła katedralnego obrz. łacińskiego wraz z wieżą i z zachowanymi pod prezbiterium relikwiami kościoła św. Mikołaja z przeł. XII/XIII wieku; zespoły sakralne karmelitów, jezuitów (ob. sobór greckokatolicki), franciszkanów, karmelitanek, klasztory dominikanów, dominikanek, bonifratrów, wieża cerkiewna (zegarowa);

- **gród wczesnośredniowieczny wraz z zamkiem** z XIV wieku i relikwiami preromańskiej rotundy z palatium oraz archeologicznymi pozostałościami cerkwi św. Wołodara;

- **Twierdza Przemyśl** z połowy XIX – modernizowana do 1914 roku z zespołem umocnień linii wewnętrznej – obwód noyon - umieszczonej w granicach administracyjnych miasta;

- **zabudowa miasta z przełomu XIX/XX wieku** o eklektyczno – secesyjnym charakterze;

- **panorama miasta** o naturalnie ukształtowanym, tarasowo wznoszącym się terenie, nasyconym wieżami obiektów sakralnych, dopełnionym maszyną bryłą zamku.

w odniesieniu do **zabytków ruchomych**, jako elementy o ponadregionalnym znaczeniu bezspornie należą:

- **zespół rokokowej rzeźby kręgu lwowskiego**, obejmującej kilkadziesiąt drewnianych rzeźb oraz kilka kamiennych, zachowanych głównie w dwóch kościołach - franciszkanów i karmelitów;

- **zbiór ikon** w muzeum narodowym ziemi przemyskiej;

- **zbiory fajek i dzwonów** w muzeum narodowym ziemi przemyskiej.

Powyższa ocena wynika z faktu, że zbiory te posiadają wyjątkowy charakter, są niespotykane w takim zakresie na innych terenach Polski, a w odniesieniu do fajek i dzwonów całkowicie unikalne.

Wyżej wymienione ponadregionalne wartości zabytkowe miasta, wynikające z zachowanej materialnej spuścizny historycznej, dodatkowo są podniesione przez kontekst historycznego znaczenia Przemyśla w regionie, przez wieki, po Krakowie i Lwowie, największego i najbardziej znaczącego miasta małopolski wschodniej. Jego rangę w czasach średniowiecza określa fakt, że na początku XI wieku była ważnym ośrodkiem administracyjnym Bolesława Chrobrego, następnie stolicą księstwa Rościszłowiczów, miastem królewskim od czasu Kazimierza Wielkiego i ważnym ośrodkiem administracyjnym Rzeczypospolitej, stolicą historycznej ziemi przemyskiej, siedzibą dwóch biskupstw – obrządku łacińskiego od 1375 roku, obrządku prawosławnego (potem unickiego) od ok. 1100 roku. W XIX wieku, poprzez usytuowanie tu jednej z najnowocześniejszych i największych w Europie twierdz, stał się znaczącym punktem militarnym cesarstwa austro-węgierskiego. W XIX wieku miasto znane było jako wyjątkowo prężny ośrodek życia kulturalnego i społecznego, co wyrażało się w działalności szeregu towarzystw społecznych o różnym charakterze - naukowym, kulturalnym, sportowym, społecznym - z których jako najważniejsze wymienić należy Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Towarzystwo Muzyczne, Towarzystwo Dramatyczne im. A. Fredry (prowadzące najstarszy w Polsce teatr amatorski „Fredreum”), Towarzystwo Upiększania Miasta, Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, Stowarzyszenie Rękodzielników „Gwiazda”, Towarzystwa Śpiewacze „Echo”, „Bojan”, Kluby Sportowe „Czuwaj”, „Polonia”. Również te tradycje, jako niematerialna wartość dziedzictwa powodują, że ocena zabytkowych wartości dziedzictwa kulturowego Przemyśla musi być bardzo wysoka.

Stan zachowania obiektów zabytkowych w mieście jest bardzo zróżnicowany. Stosunkowo w najlepszym stanie są obiekty sakralne użytkowane na cele kultowe. Większość była poddawana systematycznym pracom remontowym, mocno zintensyfikowanym w przeciągu ostatnich kilku lat, kiedy to

wykonano generalne remonty kościoła salezjanów, kościoła NMP Nieustającej Pomocy na Błoni, kościoła karmelitanek, kościoła karmelitów, kościoła pojezuickiego, ob. katedry greckokatolickiej, kościoła reformatów, d. dzwonnicy cerkiewnej (wieży zegarowej), cerkwi na Zasaniu, wieży katedralnej. Na końcowym etapie jest kapitalny remont klasztoru oo. karmelitów – wykonane zostały prace w zakresie szaty zewnętrznej łącznie z elewacjami, zaś we wnętrzu pozostało wykonanie prac jednego piętra w skrzydle wschodnim. Dobiegają końca także prace remontowe przy zespole kościelno - klasztornym benedyktynek. We wszystkich obiektach sakralnych, równoległe do prac remontowych były lub aktualnie są prowadzone prace przy wyposażeniu i wystroju wnętrz.

Z dawnych obiektów klasztornych generalny remont prowadzony jest przy kompleksie sióstr dominikanek, zaś pozostałe obiekty – klasztory dominikanów i bonifratrów – obecnie użytkowane na cele publiczne, są w stanie zadawalającym, a prace remontowe prowadzone są systematyczne.

Podobnie intensywnie remontuje się obiekty użyteczności publicznej stanowiące własność gminy – przede wszystkim szkoły i przedszkola. Trzy lata temu oddano wyremontowany zespół Domku Ogrodnika w parku miejskim, jednak największą inwestycją ostatnich lat jest dobiegająca końca modernizacja Zamku Kazimierzowskiego oraz rewitalizacja Parku Miejskiego.

Również instytucje użytkujące budynki zabytkowe przeprowadzają ich remonty – tak stało się np. w przypadku siedzib banków przy ul. Mickiewicza 2, 4, 6 czy reprezentacyjnego budynku dworca kolejowego oddanego do użytku w roku 2012.

Bardziej zróżnicowany jest stan budynków mieszkalnych, w dużym stopniu uzależniony od formy własności. Generalnie obiekty pozostające własnością prywatną utrzymywane są w miarę dobrym, stabilnym stanie. Pozytywną tendencję zauważa się w budynkach odzyskanych bądź zakupionych w ostatnich latach przez właścicieli prywatnych - większość z nich została wyremontowana, w pierwszym rzędzie w zakresie dachów

i elewacji, jak np. kamienice przy ulicy Słowackiego 1, Jagiellońskiej 21 - Wałowa 7, Pl. Na Bramie 2, 12, Franciszkańska 33, 3 Maja 16, ul. Grunwaldzka 4, budynek tzw. Starej Poczty na Zasaniu, i szereg innych. Również budynki stanowiące własność gminy, usytuowane w najbardziej reprezentacyjnych punktach starego miasta, zostały w ostatnich latach wyremontowane, w różnym zakresie, m.in. kamienice rynkowe nr 5,6,17,18, ulica Franciszkańska 14,16, Śmigurskiego 14,16,18, ul. Kazimierza Wielkiego 2,9,14,26.

Najgorszy stan prezentują domy mieszkalne o nieustalanej własności, usytuowane w większości na terenach dawnych przedmieść o ulicach zabudowanych pierzejami kamienic z bogatym wystrojem zewnętrznym. Większość z nich wymaga zabiegów osuszenia, remontów dachów, a dla ogólnej estetyki miasta przede wszystkim remontów elewacji. W większości przypadków nie były one remontowane od czasu powstania, czyli ok. 100 lat temu. Do niedawna szczególnie zły stan elewacji posiadały kamienice przy ulicy Dworskiego, ulicy Tarnawskiego, ulicy Moniuszki, ulicy Puszkina, ulicy Smolki, ulicy Mickiewicza, ulicy Słowackiego, ulicy 3 Maja, ulicy Grunwaldzkiej, ulicy Barskiej, ulicy Ks. Piotra Skargi oraz szereg bocznych. Jednakże od czterech lat widzimy wzmoczony ruch remontowo – konserwatorski przywracający dawną świetność obiektom. I tak Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej wykonało od 2008 roku prace przy następujących obiektach zabytkowych:

rok 2008:

1. Szymanowskiego 6 – elewacje
2. Przeknina Wałowej 4a – dach
3. Czarnieckiego 5 – dach
4. Rynek 26 – elewacje, dach
5. Franciszkańska 25 – elewacja
6. Rynek 20 – Grodzka 6 – izolacja
7. Piłsudskiego 1 – Kościuszki 7 – dach
8. Jagiellońska 27 – elewacja szczytowa
9. Iwazkiewicza 3 – dach
10. 3 Maja 61 – elewacje od podwórza

11. Serbańska 15 – dach
12. Waygarta 6 – elewacja od podwórza

rok 2009:

1. Kopernika 48 – elewacje
2. Moniuszki 10 – elewacje
3. Puszkina 10 – elewacje
4. Czarnieckiego 33 – dach
5. Smolki 18 – izolacja
6. Władycze 2 – dach
7. Łukasińskiego 1 – dach
8. Kaz. Wielkiego 8 – dach
9. Kościuszki 3 – izolacja
10. Bilana 1 – izolacja
11. Barska 4a – dach, izolacja
12. Słowackiego 19 – elewacja szczytowa
13. Sanocka 1 – elewacje, dach, izolacja
14. Grunwaldzka 6 – izolacja, dach
15. Słowackiego 35 – dach
16. Królowej Jadwigi 6 – elewacje, dach

rok 2010:

1. Okrzei 17 – dach, izolacja
2. Franciszkańska 8 – elewacja
3. Kmity 4 – dach
4. Rokitniańska 9 – dach
5. Lwowska 26 – elewacje, dach, izolacja
6. Druzbacka 8 – elewacje
7. Czarnieckiego 35 – dach
8. Grunwaldzka 28 – dach
9. Grunwaldzka 6 – elewacje
10. Władycze 2 – elewacja od podwórza
11. Dworskiego 42 – dach
12. Szymanowskiego 7 – elewacje, dach
13. Śnigurskiego 2 – elewacje
14. Słowackiego 126 – dach
15. Śnigurskiego 4 – dach
16. Kazimierza Wielkiego 8 – elewacje

rok 2011:

1. Lwowska 3 – elewacje, dach, izolacja
2. Władycze 2 – elewacja

3. Grunwaldzka 19 – elewacja, dach
4. 3 Maja 43 – elewacje, dach
5. Grunwaldzka 24 – dach
6. Wodna 7 – dach
7. Słowackiego 43 – dach
8. Dworskiego 9 – dach
9. Dworskiego 20 – elewacje, dach, izolacja
10. Rokitniańska 3 – dach
11. Biblioteczna 4 – dach
12. Kasprowiczka 30 – elewacje
13. Piłsudskiego 3 – elewacje, dach
14. Franciszkańska 21 – elewacje, dach
15. Śnigurskiego 16-18 – elewacje
16. Dworskiego 60 – dach
17. Osińskich 5 – dach
18. Smolki 13 – elewacje, dach
19. Grunwaldzka 41a – elewacje

rok 2012:

1. Plac Rybi 1 – elewacje, dach
2. Śnigurskiego 6 – elewacje
3. Śnigurskiego 4 – elewacje
4. Jagiellońska 27 – dach
5. Dworskiego 28 – dach
6. Mickiewicza 39 – dach
7. Dworskiego 44 – dach

Kamienice zachowane na terenie starego miasta także wymagają podjęcia pilnych prac remontowych. W zasadzie można uznać, że około połowa ogółu zabudowy mieszczańskiej miasta znajduje się jeszcze w złym stanie. Większość z tych obiektów prezentuje bardzo wysokie wartości zabytkowe, a brak remontów powoduje znaczne ubytki pierwotnego wystroju sztukatorskiego – jako przykład podać można kamienicę narożną Tarnawskiego 5/ Moniuszki 2 o pięknym, secesyjnym wystroju, już częściowo, poprzez odspojenie tynków niezachowanym, kamienice przy ulicy Moniuszki 7, 9, Bema 4, Basztowa 12, Słowackiego 39, 49, 63, 64, ulica Biblioteczna 4 i szereg innych o znacznych ubytkach dekoracji. Niepodjęcie w najbliższych latach remontów znacznie zuboży ten istotny dla miasta element dziedzictwa kulturowego.

Szanse zasobu dziedzictwa kulturowego Przemyśla upatruje się w następujących uwarunkowaniach:

- usytuowanie miasta przy jednym z ważniejszych szlaków komunikacyjnych prowadzącego do przejścia granicznego w Medyce, w bliskiej odległości od Lwowa, na dawnym szlaku handlowym na wschód i na Węgry;

- istnienie w Przemyślu dużego węzła kolejowego zapewniającego bezpośrednie połączenia kolejowe w kraju i na Ukrainę;

- usytuowanie miasta w pobliżu znanych turystycznie Bieszczadów oraz coraz bardziej znanego zamku w Krasiczynie;

- wielokulturowość i wielowyznaniowość zasobu zabytkowego, tworzonego przez Polaków, Rusinów, Żydów oraz mieszkańców cesarstwa austro-węgierskiego, stwarzająca potencjalne zainteresowanie obywateli różnych krajów – przede wszystkim Austriaków, Węgrów, Czechów, Niemców, Ukraińców, Rosjan, Żydów;
- unikatowość niektórych zbiorów, jedynych w kraju – zbiory ikon, fajek i dzwonów;
- wybitne zabytki archeologiczne o znaczeniu krajowym, przede wszystkim zespołu palatium i rotundy na wzgórzu zamkowym, jako przykłady najbardziej na wschód usytuowanych obiektów wczesoromańskiej architektury o charakterze rezydencjonalnym;
- wybitne walory architektoniczno-krajobrazowe miasta;
- wyjątkowy kompleks wielonarodowościowych cmentarzy z I i II wojny światowej;
- urządzone tereny rekreacyjno-spacerowe położone w centrum miasta, takie jak wzgórze zamkowo-parkowe, fort Zniesienie, bulwary nadszańskie.

Zagrożenia:

- brak szybkiego połączenia drogowego (autostrady) z innymi regionami kraju, szczególnie w kierunku zachodnim;
- brak odpowiedniej bazy hotelowej;
- utrudnione warunki komunikacyjne na terenie miasta;
- zły stan techniczny zabudowy mieszczańskiej w zakresie elewacji i wyposażenia – bramy, sienie i klatki schodowe, zabudowa oficynowa, podwórka;
- brak świadomości mieszkańców w zakresie wartości zabytkowych wnętrz urbanistycznych i obiektów architektonicznych, prowadzące do samowoli budowlanych, dotyczących głównie zmian w wystrojach elewacji - częściowe ich malowanie, wymiana stolarki okiennej i zewnętrznej drzwiowej oraz witryn o formach i proporcjach niedostosowanych do pierwotnego rozplanowania elewacji;
- wzmożone dążenie właścicieli budynków do zmiany sposobu użytkowania poddaszy, wiążącej się często z niekorzystną zmianą ukształtowania bryły,
- wzmożone dążenie do adaptacji parterów na funkcje handlowe, wymuszające niekorzystne zmiany w elewacjach;
- lokalizacja na parcelach historycznych obiektów tymczasowych, przede wszystkim garaży i budynków gospodarczych, o formach niedostosowanych do charakteru działek;
- brak skutecznego nadzoru nad remontami i przebudowami obiektów zabytkowych oraz nowymi lokalizacjami;
- brak uregulowanych spraw własności dużej ilości obiektów, przede wszystkim kamienic pożydowskich, w niektórych przypadkach uniemożliwiające skuteczne przeprowadzanie prac remontowych;
- nieprzemyślane podziały zespołów o jednorodnym charakterze, np. kompleksów szpitalnych, koszarowych, historycznych parceli mieszczańskich w pierzejach rynkowych, naruszające spójność przestrzenną tych zespołów;
- zagęszczanie zabudowy w dzielnicach willowych, przez co w dużym stopniu ztraca się ich charakter – np. zabudowa Winnej Góry;
- wydzielanie działek budowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie działek fortecznych Twierdzy Przemyśl;
- niwelacja szańców i wałów Twierdzy Przemyśl.

VII. Założenia programowe

Przedstawione poniżej proponowane działania w zakresie zasobu zabytkowego miasta Przemyśla dotyczą zadań koniecznych do realizacji w perspektywie długofalowej, wieloletniej, których ostatecznym rezultatem będzie przywrócenie zabytkom miasta właściwych im walorów historycznych i estetycznych.

PRIORYTET I

REWALORYZACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO JAKO ELEMENT ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO GMINY

Kierunki działań:

I. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.

Zadania:

1. Prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowych będących własnością Gminy, przy bezwzględnym przestrzeganiu ustawowego wymogu uzyskiwania konserwatorskiego pozwolenia na prowadzenie prac w budynkach objętych ochroną na podstawie wpisu do rejestru zabytków, indywidualnego lub zespołowego, tj. położonych w obrębie strefy „A” układu urbanistycznego, dzielnic i zabudowy ulic wpisanych do rejestru zabytków oraz objętych ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej.

2. Prowadzenie okresowych kontroli stanu zachowania obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków:

- stanowiących własność Gminy, w celu wytypowania najbardziej zagrożonych, wymagających niezbędnych remontów; na tej podstawie opracowanie planu remontów;

- będących własnością instytucji, osób prywatnych i wspólnot własnościowych; wskazanie właścicielom konieczności przeprowadzenia prac remontowo – konserwatorskich oraz możliwości uzyskania dotacji lub refundacji kosztów prac z funduszy krajowych, wojewódzkich i europejskich.

3. Dofinansowanie prac remontowych innych podmiotów; utworzenie systemu zachęt i ulg dla inwestorów podejmujących prace remontowe.

4. Ustalenie i przestrzeganie wymogów odnośnie prowadzenia remontów obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków w zakresie ukształtowania brył, wystrojów elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej oraz wyposażenia wnętrz sieni i klatek schodowych.

5. Ustalenie i przestrzeganie wymogów w zakresie utrzymania oraz zagospodarowania otoczenia budynków, szczególnie w odniesieniu do zabudowy willowej, poprzez wykluczenie wprowadzania np. tymczasowych blaszanych garaży oraz zabudowy wielkogabarytowej – blokowej.

6. Kompleksowa realizacja programu rewitalizacji miasta z uwzględnieniem ochrony zabytkowych zasobów kulturowych i krajobrazu kulturowego:

Zabytki urbanistyczne i nieruchomości:

- zachowanie historycznego rozplanowania miasta średniowiecznego - historycznej sieci ulic, uczytelnienie przebiegu północnego odcinka ulicy Serbańskiej - będącej równocześnie pozostałością pierwszego obwodu umocnień miasta, granic zabudowy blokowej oraz granic działek, uczytelnienie granic Starego Miasta (w granicach miejskich murów obronnych);

- rekompozycja terenu rynku z zachowaniem istniejącej konfiguracji terenu oraz nawierzchni; uczytelnienie zachodniej granicy rynku, uzupełnienie brakującej zabudowy w południowej pierzei, dążenie do otwarcia zabudowanych podcieni we wschodniej pierzei;

- uzupełnienie braków w zabudowie: północnej pierzei ulicy Katedralnej; zabudowie zachodniej Placu Niepodległości; ulicy Kazimierza Wielkiego/Ratuszowej; pomiędzy ulicą Wodną i Placem Rybim;

- zachowanie, zabezpieczenie, uczytelnienie i wyeksponowanie relikwów obwarowań miejskich;

- uporządkowanie i zagospodarowanie zapleczy zabudowy rynku i ulic oraz wewnętrznych podwórek, dziedzińców, usunięcie z zapleczy szpecących komórek i tymczasowych garaży;

- zachowanie kompozycyjnych wartości wewnątrz urbanistycznych: Placu Dominikańskiego, Placu Katedralnego, Placu Niepodległości oraz zespołów klasztornych: franciszkanów, jezuitów, karmelitów, karmelitanek, reformatów, benedyktynek;

- wyeliminowanie z terenu miasta niekorzystnych realizacji m.in. poprzez usunięcie pawilonu handlowego przy Placu Rybim; przebudowę, korektę gabarytu i elewacji budynku biurowego przy ulicy Ratuszowej;
- uporządkowanie terenu przy Kamiennym Moście i ulicy Mniszej, tj. usunięcie tymczasowych garaży i wykonanie udroźnienia przejazdu z ulicy Mniszej do ulicy Sportowej z wykorzystaniem arkad pod Kamiennym Mostem;
- zachowanie historycznego rozplanowania najstarszych przedmieść Przemyśla: Lwowskiego i Zasania, przede wszystkim ukształtowania dwóch głównych przedmiejskich placów: Plac Na Bramie i Plac Konstytucji oraz Plac Legionów; uzupełnienie zabudowy w zachodniej pierzei Plac Legionów;
- zachowanie przebiegu historycznych ulic przedmiejskich oraz ich obustronnej zabudowy;
- powrót do koncepcji udostępnienia jako trasa turystyczna świetnie zachowanych, dwupoziomowych piwnic kamienic wschodniej pierzei rynkowej – częściowo przygotowanych do tego celu w latach 80. XX wieku - i włączenie ich w planowaną trasę turystyczną kanałami sanitarnymi, łączącymi się z kamienicą Rynek 11;
- przeprowadzenie remontu kamienicy Rynek 11 z odtworzeniem prawdopodobnie zachowanej pod tynkiem dekoracji sgraffitowej, z wprowadzeniem funkcji ogólnodostępnej, która eksponowałaby zachowany na parterze układ przestrzenny budynku, typowy dla kamienic przełomu XVI/XVII wieku – np. jako część turystycznej trasy podziemnej;
- kontynuowanie remontu zachowanych fragmentów murów miejskich
- prowadzenie prac przy nawierzchni alejek i ścieżek przemyskich cmentarzy;
- prowadzenie prac porządkowych przy zabytkowych kwaterach na Cmentarzu Głównym, przede wszystkim poprzez ustawienie powalonych, zabytkowych nagrobków, usuwanie chaszczki i krzaków;
- prowadzenie prac przy pielęgnacji i konserwacji zabytkowych drzewostanów cmentarzy i parków;
- prowadzenie prac zmierzających do uczynienia dzieł obronnych i linii wałów wewnętrznego pierścienia Twierdzy Przemyśl poprzez wycinkę samosiewów drzew i chaszczki, uformowanie zniszczonych fragmentów; (rozpoczęto realizację)
- prowadzenie prac przy remontach i adaptacjach zachowanych fortów i szańców Twierdzy Przemyśl (rozpoczęto realizację);
- podjęcie prac przy rewaloryzacji zdegradowanych zespołów powojaskowych, przede wszystkim założenia koszarowo – szpitalnego przy ulicy Słowackiego, charakteryzującego się bardzo interesującym założeniem przestrzennym o charakterze parkowym, kontynuowanie prac w zespole koszarowym przy ul. 29 Listopada.

zabytki ruchome:

- współdziałanie w zakresie prac konserwatorskich przy wystroju i wyposażeniu wnętrz obiektów sakralnych – przede wszystkim zespołu ołtarzy w kościele franciszkańskim i rzeźbach rokokowych kręgu lwowskiego w kościele karmelitów;
- podjęcie działań zmierzających do zachowania oryginalnego wyposażenia wnętrz kamienic i domów Przemyśla z przełomu XIX/XX w., polegających na:
 - rozpoczęciu prac przy ewidencji obiektów rzemiosła artystycznego zachowanych w kamienicach, tj. zabytkowych polichromii i sztukaterii, zabytkowej stolarki - przede wszystkim ozdobnych, snycerskiej roboty drzwi wejściowych, ozdobnych posadzek z płytek terakotowych w sieniach i korytarzach, pieców z ozdobnych kafli; obiektów kowalstwa artystycznego - balustrad schodów i balkonów, bram i ogrodzeń, wsporników balkonowych, balustradek przeciwniegowych na dachach;
 - prowadzenie akcji uświadamiającej wartość tych elementów wśród właścicieli i użytkowników budynków;
- prowadzenie konserwacji najstarszych i najcenniejszych nagrobków na Cmentarzu Głównym;

- współdziałal w pracach konserwatorskich przy najcenniejszych nagrobkach cmentarza żydowskiego;
- podejmowanie prac remontowo – konserwatorskich przy elementach małej architektury takich jak kapliczki, pomniki, zabytkowe balustrady przy trasach komunikacyjnych;
- monitorowanie stanu zachowania pomników i rzeźb usytuowanych na terenie miasta, szczególnie dwóch najcenniejszych - św. Jana Nepomucena przy moście na Zasaniu i Madonny z parku;
- kontynuacja prac przy obiektach tzw. małej architektury w Parku Miejskim – altanki drewnianej, zespołu urządzeń wodnych, tzw. ciurka.

II. Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków na potrzeby społeczne, turystyczne i edukacyjne

Zadania:

1. Działania dotyczące estetyzacji miasta:

- przeprowadzenie korekt w zakresie istniejących, współczesnych witryn sklepowych, niedostosowanych do charakteru obiektów;
- kontynuacja prac w zakresie rewaloryzacji nawierzchni ulic i ciągów pieszych;
- poprawienie estetyki ścian szczytowych i tylnych budynków, pozbawionych dekoracji a usytuowanych na osiach widokowych, poprzez opracowanie ich kolorystyczne i plastyczne – przede wszystkim ścian bocznych budynków Rynek 19, ulicy Fredry 5.

2. Działania w zakresie uatrakcyjniania miasta pod względem turystycznym:

- udostępnienie turystom tzw. rezerwatu archeologicznego pod prezbiterium katedry łacińskiej z relikwiami rotundy św. Mikołaja;
- wykonanie trasy podziemnej w rynku z jej połączeniem z dwukondygnacyjnymi piwnicami wschodniej pierzei rynkowej;
- promocja szlaku turystycznego z zapleczem gastronomicznym w zespole Domku Ogrodnika, w którym Park Miejski byłby łącznikiem spajającym zamek i relikw zachodniej linii wewnętrznej Twierdzy Przemyśl z przejściem na Zniesienie;
- promocja turystycznych walorów kompleksu cmentarza na stokach Zniesienia, jako pamiątki wielokulturowej historii miasta;
- wykorzystanie linii wewnętrznej umocnień Twierdzy Przemyśl jako szlaków turystycznych – pieszy i rowerowy;
- prowadzenie prac nad ekspozycją panoramy miasta, m.in. wykonanie profesjonalnej iluminacji wszystkich obiektów sakralnych;
- wykonanie iluminacji ważniejszych wnętrz urbanistycznych np. pierzei rynkowych, Placu Katedralnego, Placu Dominikańskiego;
- oznakowanie tablicami informacyjnymi wszystkich ważniejszych zabytków miasta oraz dzieł obronnych Twierdzy Przemyśl;
- podejmowanie działań zmierzających do zmiany sposobu ogrzewania mieszkań na terenie Starego Miasta, celem poprawy warunków klimatycznych (wyeliminowania smogu).

PRIORYTET II

OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Kierunki działań:

I. Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego

Zadania:

1. Opracowanie i uchwalenie MPZP:

- dla terenu miasta średniowiecznego łącznie z obrzeżami i terenami dwóch placów przedmiejskich – Plac Na Bramie i Plac Konstytucji;
- dla terenu dzielnicy willowej (tzw. Kreyczówki), usytuowanej w granicach ulic Tarnawskiego i Leszczyńskiego;
- dla terenu dzielnicy willowej (tzw. Sontagówki) pomiędzy ulicami Grunwaldzką i Wybrzeżem Jana Pawła II;
- dla terenów wskazanych do ochrony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Plany zagospodarowania powinny uwzględniać wymogi ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków, sprecyzowane wymogi odnośnie obiektów objętych gminną ewidencją zabytków, zwłaszcza tych, które zlokalizowane są poza terenami objętymi ochroną na podstawie wpisu do rejestru zabytków. Wymogi powinny określać dopuszczalne zmiany w zakresie bryły i wystroju architektonicznego obiektów oraz w zakresie ostatecznego ich wykończenia, np. rodzaju pokrycia dachów. Winny określać możliwości odnośnie lokalizacji nowych inwestycji w sąsiedztwie obiektów zabytkowych oraz wymogi w stosunku do tej zabudowy. Dla terenów w obrębie Starego Miasta (w granicach miejskich murów obronnych) uchwalonych zostało pięć planów zagospodarowania przestrzennego: „Rynek 05/06” i „Stare Miasto I”, „Kwartał XXI”, „Mały Rynek”, „Plac Berka Joselewicza – Muzeum”. Te plany wycinkowe nie rozwiązują niektórych problemów ogólnych dla całej starówki. Dla terenów poza Starym Miastem obowiązuje 47 planów zagospodarowania, w których uwzględniona jest problematyka ochrony zabytków.

2. Przeprowadzenie oceny aktualności obowiązujących planów odnośnie zakresu ochrony konserwatorskiej, tj. odnośnie: obiektów wpisanych do rejestru po uchwaleniu planu, obiektów zaktualizowanej gminnej ewidencji zabytków, zapisów dotyczących zamierzeń inwestycyjnych w obszarach objętych ochroną odnośnie stworzenia skutecznego nadzoru nad pracami remontowymi.

3. Ochrona panoram zewnętrznych - przede wszystkim jednej z najpiękniejszych panoram miast zabytkowych w Polsce - kaskady zabudowy na tle wzgórza Zniesienie:

- widzianej od strony Zasania: z głównego wjazdu do miasta przez Plac Konstytucji i most; ze wszystkich punktów nadrzecznego bulwaru zasańskiego; z Winnej Góry;
- ze Zniesienia i Kopca Tatarskiego w kierunku północnym i wschodnim na zabudowę miasta;
- panoram wewnętrznych: od strony ulicy Jagiellońskiej na zabudowę Starego Miasta; od północnej pierzei rynku; z ulicy Franciszkańskiej w kierunku południowym; ze wzgórza zamkowego i karmelickiego;
- osi widokowych: z ulicy Kościuszki na rynek, z ulicy Ratuszowej na schody rycerskie”; z ulicy Franciszkańskiej w kierunku zachodnim na kościół franciszkanów i naroże rynku; z ulicy Katedralnej na zespół katedralny.

4. Opracowywanie wyprzedzająco dla terenów przewidywanych do sporządzenia MPZP studiów wartości kulturowych celem wytypowania obiektów i innych elementów dziedzictwa kulturowego kwalifikujących się do objęcia ochroną konserwatorską. Opracowane dla Przemyśla „Studium Historyczno-Urbanistyczne - Stare Miasto” z 1979 roku oraz „Studium Historyczno-Urbanistyczne – Przedmieścia z 1986 roku, wymagają aktualizacji w zakresie wytycznych konserwatorskich.

5. Określenie w planach zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony krajobrazu kulturowego – historycznego, ukształtowania terenu, przebiegu historycznej sieci ulic, osi widokowych, panoram, ukształtowania wnętrza urbanistycznych.

II. Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego

Zadania:

1. Systematyczne występowanie do Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskami o wpisy do rejestru zabytków obiektów będących w posiadaniu gminy, które nie są jeszcze wpisane, a ich walory historyczno – estetyczne kwalifikują je do wpisu; wskazane opracowanie listy obiektów proponowanych do wpisu w pierwszej kolejności.

2. Przygotowanie niezbędnej dokumentacji celem wystąpienia do Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o wpisanie do rejestru zabytków wszystkich dotychczas nie wpisanych indywidualnie dzieł obronnych wewnętrznego pierścienia umocnień Twierdzy Przemyśl.

3. Zachęcanie właścicieli obiektów - instytucji i osób prywatnych do składania wniosków do Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o dokonanie wpisu do rejestru zabytków, opracowanie systemu pomocy w uzyskaniu wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów, wymaganych jako załącznik do wniosku w sprawie wpisu obiektu do rejestru.

4. Opracowanie planów ochrony - dokumentów niezbędnych do tworzenia parków kulturowych i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jako form ochrony konserwatorskiej dla:

- obszaru Starego Miasta w granicach proponowanych w MPZP;
- dla terenu dzielnicy willowej, tzw. Kreyczówki, objętej ulicami Tarnawskiego – Leszczyńskiego
- dla terenu dzielnicy willowej, tzw. Sontagówki, pomiędzy Wybrzeżem Ojca św. Jana Pawła II i ulicą Grunwaldzką;

5. Podjęcie działań na rzecz uznania Przemyśla wraz z Twierdzą Przemyśl za pomnik historii. W tym celu należy ukierunkować wszelkie działania: dokumentacyjne, badawcze, rewaloryzacyjne, remontowe, konserwatorskie, by zachować wartości kulturowe miasta, a jednocześnie doprowadzić teren i obiekty do dobrego stanu technicznego.

PRIORYTET III

I BADANIA I DOKUMENTACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ PROMOCJA I EDUKACJA SŁUŻĄCA BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI

Kierunki działań:

I. Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym

Zadania:

- organizowanie spotkań z mieszkańcami miasta i poszczególnych dzielnic, celem informowania ich o wartościach zabytkowych, artystycznych i historycznych obiektów występujących w miejscu ich zamieszkania;
- nagłaśnianie, promowanie i informowanie lokalnej społeczności o ważnych odkryciach konserwatorskich i archeologicznych w celu budowania tożsamości historycznej oraz kreowania właściwych zachowań wobec dziedzictwa kulturowego;
- organizowanie konkursów lokalnych dla instytucji, osób prywatnych oraz wspólnot mieszkaniowych na najlepszego użytkownika obiektu zabytkowego, włączając w to np. zagadnienie najlepiej utrzymanego – zagospodarowanego podwórka;
- podjęcie działań w kierunku utworzenia w lokalnej prasie stałej rubryki dotyczącej problematyki związanej z zabytkami, w której podawane byłyby informacje o zamierzeniach i pracach konserwatorskich, ocena ich realizacji, jak również wskazanie niekorzystnych realizacji i samowoli budowlanych;
- prowadzenie przemyślanych działań edukacyjnych w zakresie problematyki badań archeologicznych i ochrony dziedzictwa kulturowego poprzez tworzenie popularno – naukowych opracowań historycznych, przewodników, stron internetowych, artykułów w prasie, audycji radiowo – telewizyjnych
- podjęcie współpracy ze szkołami, stowarzyszeniami i muzeami w organizacji wystaw, plenerów, tematycznych szlaków zabytkowej architektury, np. śladem gródków i rotund na wzgórzu zamkowym i pod katedrą łańską.

II. Specjalistyczne rozpoznanie badawcze poszczególnych obiektów, zespołów zabytkowych oraz obszarów zabytkowych związane z przygotowywanym lub realizowanym procesem inwestycyjnym

Zadania:

1. W zakresie zabytków architektury i budownictwa:

- opracowanie kart ewidencyjnych obiektów oraz dokumentacji kartograficznej dla obiektów postulowanych do wpisania do rejestru zabytków;
- wykonywanie badań historyczno-architektonicznych oraz badań konserwatorskich obiektów planowanych do remontów;
- wykonywanie inwentaryzacji architektoniczno – konserwatorskiej dla zabytkowych obiektów zagrożonych;
- opracowywanie wstępnych koncepcji kompleksowych rozwiązań np. kolorystyki elewacji pierzei ulic, opartych na badaniach konserwatorsko - architektonicznych.

2. W zakresie zabytków ruchomych:

- współpraca z klasztorami karmelitów i franciszkanów – właścicielami zespołu rzeźb rokokowych szkoły lwowskiej - celem objęcia ich pracami badawczymi i opracowania specjalnego programu ich ekspozycji, konserwacji i popularyzacji;
- współpraca z Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej w zakresie działań popularyzatorskich i programów ekspozycji unikalnych zbiorów – ikon, fajek, dzwonów;
- zewidencjonowanie dzieł rzemiosła artystycznego, stanowiącego wyposażenie budynków mieszkalnych Przemysła.

3. W zakresie zabytków archeologicznych:

- należy wykonać szerokopasmowe badania archeologiczne w celu rekonstrukcji wczesnośredniowiecznego rozplanowania przestrzennego i weryfikacji teoretycznych hipotez na temat usytuowania przemyskiego grodu i gródków na:

- wzgórzu zamkowym
- wzgórzu Trzech Krzyży
- wzgórzu karmelitanek
- Kopcu Tatarskim
- kopcu przy ul. Tatarskiej

- w rejonie kościoła jezuitów, gdzie wcześniej był usytuowany kościół św. Piotra i być może osada rzemieślniczo – handlowa;

- celem określenia miejsc posadowienia i rzutów nieistniejących kościołów, należy wykonać badania na:

- Placu Dominikańskim
- przy budynku klasztoru bonifratrów – na skwerze od strony południowej
- przy budynku dawnego klasztoru dominikanek

- przed podjęciem prac rewaloryzacyjnych rynku należy wykonać badania pod jego płytą;

• należy sporządzić monograficzne opracowanie wyników wieloletnich badań archeologicznych z terenu wzgórza zamkowego i osady garncarskiej na Zasaniu oraz dla przemyskiej wczesnośredniowiecznej ceramiki odkrytej na różnych stanowiskach archeologicznych;

- należy objąć nadzorem archeologicznym inwestycje przemysłowe, usługowe, mieszkaniowe oraz prace remontowe w zakresie infrastruktury technicznej i zabudowy na terenie ścisłej ochrony konserwatorskiej i w miejscach domniemanych odkryć konserwatorskich.

III. Promocja regionalna dziedzictwa kulturowego służąca kreacji produktów turystyki kulturowej.

Zadania:

1. Opracowanie tematycznych szlaków turystycznych promujących zabytki miasta, np:

- podziemna trasa turystyczna

- szlak wzdłuż miejskich obwarowań obronnych
- szlak zespołów sakralnych
- szlak cmentarny
- szlak obwarowań Twierdzy Przemyśl

2. Wykorzystanie obiektów zabytkowych dla tworzenia bazy hotelowo-gastronomicznej.

3. Opracowanie ujednoczonego systemu informacji z postaci trwałych tablic informacyjnych, wykonanych z estetycznych materiałów dla poszczególnych obiektów istniejących, jak również dla obiektów nieistniejących - ustawiając je w miejscach ich lokalizacji.

Przedstawione wyżej zadania mają charakter długofalowy - ich realizacja, zważywszy na ogrom zasobu zabytkowego Przemyśla oraz wynikająca z tego ilość koniecznych działań, musi być rozłożona na wiele lat. Szereg z nich zostało już przez gminę podjęte i z dobrym skutkiem realizowane. Na okres najbliższych czterech lat **2012 – 2016** jako priorytetowe proponuje się wykonanie następujących zadań:

- realizacja prac przy rewaloryzacji rynku wraz z podziemną trasą turystyczną
- kontynuacja prac remontowo - konserwatorskich zachowanych fragmentów dawnych miejskich murów obronnych
- realizacja projektu udostępnienia turystycznego Fortu Zniesienie
- kontynuacja działań mających na celu uporządkowanie reklam i szyldów, we współpracy z Podkarpackim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków
- rewaloryzacja bulwarów nadszańskich – rozpoczęcie działań
- współpraca z właścicielami obiektów zabytkowych w zakresie przygotowania programów konserwatorskich oraz w zakresie dofinansowania prac remontowo – konserwatorskich
- współpraca ze Związkiem Gmin Fortecznych Twierdzy Przemyśl w zakresie:
 - podjęcia działań dot. indywidualnego wpisu do rejestru zabytków dzieł obronnych Twierdzy Przemyśl
 - przygotowywanie dokumentów do starań o wpisanie Twierdzy Przemyśl na listę Pomników Historii, a następnie na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO
 - realizacji projektu prac przy rewaloryzacji wewnętrznej linii Twierdzy Przemyśl i zagospodarowania trasy od Bramy Sanockiej Dolnej poprzez mur forteczny Bramy Sanockiej Górnej, Fort Trzech Krzyży do Bramy na Zniesieniu
- realizacja zadań lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Przemyśla na lata 2010-2015 oraz strategii rozwoju turystyki dla miasta Przemyśla na lata 2008-2015, strategii sukcesu miasta Przemyśla
- systematyczne uzupełnianie Gminnej Ewidencji Zabytków i rozszerzanie prawnej ochrony konserwatorskiej poprzez wpisy do rejestru zabytków, w tym m.in. wpisanie do rejestru zabytków kanału sanitarnego na odcinku od ulicy Mostowej do Sanu, przygotowywanie wniosków o dofinansowanie prac remontowo – konserwatorskich przy zabytkach z innych źródeł, np. Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Finansowanie zadań ochrony i opieki nad zabytkami na terenie Gminy może być realizowane z uwzględnieniem środków:

- publicznych – z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządów terytorialnych wszystkich szczebli, środków Unii Europejskiej, innych źródeł zagranicznych;
- prywatnych – z budżetu osób fizycznych, fundacji, osób prawnych, kościelnych itp.

Informacje o zasadach i kryteriach dotyczących możliwości pozyskiwania środków finansowych na zadania związane z ochroną i opieką nad zabytkami znajdują się na następujących stronach internetowych (dane z listopada 2012 r.):

Środki finansowe z budżetu państwa:

Z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego udzielane są dotacje na zadania związane z ochroną i opieką nad zabytkami w ramach programów operacyjnych:

Program operacyjny „Dziedzictwo kulturowe” www.mkidn.gov.pl

Program operacyjny „Promesa Ministra Kultury” www.mkidn.gov.pl

Program operacyjny „Infrastruktura kultury” www.mkidn.gov.pl

Regulaminy dla każdego programu operacyjnego są opracowywane co roku.

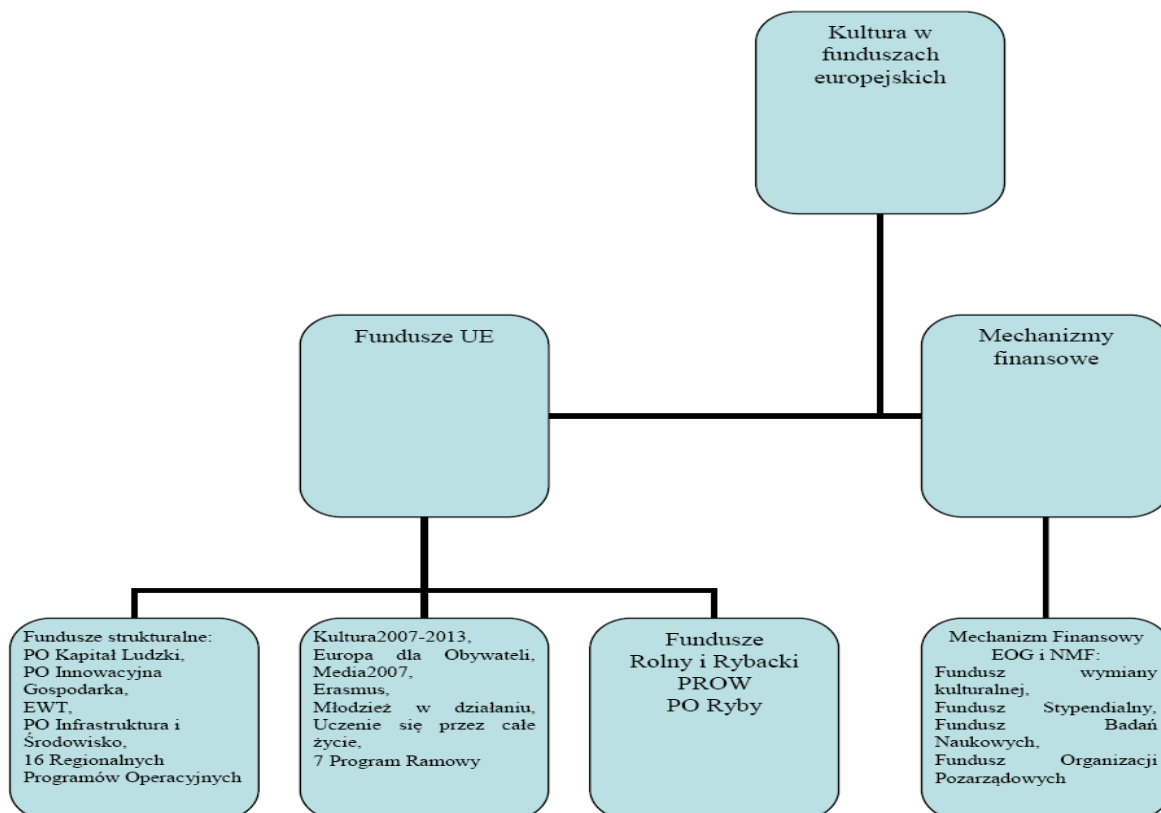
Wówczas ulegają zmianom terminy składania i rozliczania wniosków o dofinansowanie.

Z budżetu państwa, w ramach środków będących w dyspozycji Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków są udzielane dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie www.wosozprzemysl.pl.

Środki finansowe z budżetu Unii Europejskiej

Na stronie internetowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego www.mkidn.gov.pl znajduje się przewodnik po programach operacyjnych realizowanych ze środków Unii Europejskiej pt. *Możliwości finansowania kultury z funduszy europejskich w latach 2007 – 2013* opracowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Departament Funduszy Europejskich. Dokument ma za zadanie przybliżenie możliwości ubiegania się o środki europejskie. W związku z tym w cz. I zawarto ogólne informacje o funduszach europejskich oraz wskazówki, gdzie można szukać dofinansowania na określone typy projektów. W cz. II zawarto szczegółowe informacje dotyczące możliwości finansowania projektów kulturalnych w ramach funduszy strukturalnych, mechanizmów finansowych i programów wspólnotowych.

Schematycznie finansowanie kultury z funduszy europejskich przedstawiono w następujący sposób:

Regionalne Programy Operacyjne zaliczane do funduszy strukturalnych są realizowane w celu podnoszenia konkurencyjności regionów przez samorządy poszczególnych województw. RPO są komplementarne w stosunku do programów o charakterze centralnym, obejmujących obszar całego kraju, tj. PO Infrastruktura i Środowisko, PO Innowacyjna Gospodarka oraz PO Kapitał Ludzki. W ramach RPO zagwarantowano dofinansowanie działań z zakresu zachowania dziedzictwa kulturowego, budowy, rozbudowy oraz rozwoju publicznej infrastruktury kultury, a także digitalizacji zasobów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w obszarze kultury. Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013 (RPO WP) jest obecnie najważniejszym dla Miasta programem, w ramach którego można uzyskać dotację z zakresu kultury. O środki można się starać w ramach Priorytetu 6 „Turystyka i kultura” i Priorytetu 7 „Spójność wewnątrzregionalna”. W ramach Priorytetu 6 nie wyodrębniono działań, natomiast w ramach Priorytetu 7 wyodrębniono Działanie 7.1 „Rewitalizacja miast” Działanie 7.2 „Rewitalizacja obszarów zdegradowanych”.

Szczegółowe informacje dotyczące funduszy Unii Europejskiej są dostępne na stronie <http://www.wrota.podkarpackie.pl/pl/fue>

Środki finansowe z budżetu Samorządu Województwa Podkarpackiego

Samorząd Województwa Podkarpackiego mając na uwadze ochronę zabytków i podniesienie walorów turystycznych regionu, każdego roku wspiera finansowo działania w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego na terenie całego województwa. Informacje są dostępne na stronie <http://www.wrota.podkarpackie.pl/pl/kultura/zabytki>

Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków

Gmina Miejska Przemyśl przeznaczają środki na realizację zadań własnych związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami z budżetu Gminy oraz z pozyskanych dotacji celowych od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego od Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także ze środków strukturalnych.

Zgodnie z Uchwałą Nr /25/2005 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, Gmina Miejska udziela dotacji z budżetu Gminy na zadania z zakresu ochrony zabytków. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie miasta, link http://www.przemyśl.pl/nasze_miasto/781/782/.

Budżet Gminy Miejskiej Przemyśl w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w roku 2011 i 3 kwartałach 2012 r. przedstawia się następująco:

Budżet Gminy Miejskiej Przemyśl w 2011r. w zakresie wydatków zrealizowanych wyniósł 476.697.351,22 zł, z czego wydatki bieżące wyniosły 258.298.931,85 zł a wydatki majątkowe 218.398.419,37 zł, w tym na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami przeznaczono kwotę 10.311.479,86 co stanowi 2,16% wszystkich wydatków Gminy, z czego wydatki bieżące wyniosły 1.018.857,96 zł co stanowiło 0,39% wszystkich wydatków bieżących Gminy. Wydatki majątkowe wyniosły 9.292.621 zł, co stanowi 4,25% wszystkich wydatków majątkowych Gminy.

Dotacje na prace remontowo – konserwatorskie pozyskane od Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wyniosły 437.484,7 zł i stanowiły 42,93% wydatków bieżących Gminy.

Środki pochodzące z Unii Europejskiej wyniosły 4.917.043,65 zł, co stanowi 47,68% wydatków majątkowych przeznaczonych na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami.

Na dotacje celowe przeznaczone na realizację prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wydatkowano kwotę 300.000,00 zł, co stanowiło 2,9% wydatków przeznaczonych na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami w 2011 r.

Budżet Gminy Miejskiej Przemyśl na koniec III kwartału 2012 r. w zakresie wydatków wyniósł – wykonanie 268.830.049,21 zł, w tym wydatki bieżące 202 858.179,10 zł natomiast wydatki majątkowe 65.971.870,11 zł. Na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami zaplanowano wydatki w kwocie 16.400.041,00 zł, co stanowiło prawie 4,24% wszystkich zaplanowanych wydatków Gminy, z czego wykonano zadania na łączną kwotę 3.631.407,48 zł, co stanowi 1,35% zrealizowanych wydatków Gminy.

Na dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków Gmina nie przeznaczyła środków w budżecie. W zakresie wydatków bieżących planowane

dotacje na prace remontowo – konserwatorskie od Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wynoszą 330.000,00 zł, natomiast planowane dotacje od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wynoszą 746.628,00 zł.

Szczegółowe dane z wykonania budżetu są dostępne w sprawozdaniach z wykonania budżetu na stronie internetowej miasta, link: http://www.przemysl.pl/bip/finanse_i_majatek/sprawozdania_finansowe/.

W latach programowania niniejszego dokumentu (2012-2016) przewiduje się utrzymanie budżetu gminy w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami na dotychczasowym poziomie, z jednoczesnym zwiększeniem starań o pozyskanie funduszy na realizację zadań ze środków Podkarpackiego Konserwatora Zabytków, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z funduszy strukturalnych regionalnych i krajowych.

Zadania inwestycyjne dotyczące ochrony i opieki nad zabytkami w budżecie Gminy Miejskiej są wprowadzane do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego przyjmowanego przez Radę Gminy w formie uchwały. WPI na lata 2010-2014 został przyjęty uchwałą nr 162 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 22 października 2009 r. W realizacji zadań WPI przewiduje się pozyskanie środków finansowych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013, Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007 – 2013, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2008 – 2011. WPI omówiono na stronach 18-19 niniejszego dokumentu w rozdziale dotyczącym uwarunkowań wewnętrznych gminnego programu opieki nad zabytkami. Szczegółowe informacje dotyczące WPI wraz z wykazem zadań są dostępne na stronie: http://www.przemysl.pl/urzed_miejski/383/wieloletni_plan_inwestycyjny_miasta_przemysla/. Wieloletni Plan Inwestycyjny jest spójny z Lokalnym Programem Rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji omówiono w niniejszym dokumencie w dziale *Uwarunkowania wewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego*, części *Inne dokumenty*. Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2010 – 2015 jest dostępny na stronie:

http://www.przemysl.pl/urzed_miejski/383/lokalny_program_rewitalizacji_miasta_przemysla/

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr 297/2012

Rady Miejskiej w Przemyślu

z dnia 20 grudnia 2012 r.

Aneks nr 1: Ewidencja zabytków miasta Przemyśla

Miejscowość	Obiekt	Ulica	Nr	Lokalizacja	Datowanie	Material	Nr rejestru
Przemyśl	Układ urbanistyczny starego miasta				XVI – XIX w.	nie dotyczy	A – 705/709 Z DNIA 20.05.1972
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – pozostałości Bramy Grodzkiej	Grodzka	8		XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.- ziem.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fragment muru	Ratuszowa	1	ściana domu	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – bastion pn – zach.			ulice Piłsudskiego, Waygarta, Kościuszki	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.- ziem.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fragment kurtyny	Waygarta	5		XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fragment kurtyny			w ścianach domów pl. Katedralny i ul. Zamkowa	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.- ziem.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – kurtyna na zapleczu klasztoru karmelitów			ul. Karmelicka i Basztowa	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – bastion pd., tzw. Baszta Kowalska			między ul. Basztową i Karmelicką	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.- ziem.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – kurtyna			ul. Basztowa, Władycze i Karmelicka	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – bastion wsch.			ul. Basztowa, róg Słowackiego i Władycze	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.- ziem.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983

Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – kurtyna między bastionem wsch. i Bramą Lwowską			ul. Słowackiego i Władycze	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.- ziem.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fragment kurtyny na pn. od Bramy Lwowskiej			ul. Jagiellońska	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	mur.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – stok obwałowań ziemnych od pd. – zach.			ul. Zamkowa	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	ziemne	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – taras i przeciwstok obwałowań ziemnych			ul. Tatarska	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	ziemne	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – obwałowanie przy zespole klasztornym karmelitanek			ul. Ks. Popiełuszki	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	ziemne	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fosa w ogrodach domów			ul. Basztowa i Ks. Popiełuszki	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	ziemne	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – wał ziemny kleszczowy przed kurtyną na zapleczu zespołu klasztornego karmelitów			ul. Ks. Popiełuszki	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	ziemne	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – wał ziemny kleszczowy przed kurtyną między bastionami pd. i wsch.			ul. Basztowa	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	ziemne	A – 449 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Mur ogrodzeniowy			pl. Katedralny 4a – ul. Grodzka 11, pl. Katedralny 3	pocz. XX w.	mur.	A – 369 Z DNIA 04.06.2010
Przemyśl	Kościół katedralny p.w. Św. Jana Chrzciciela	Pl. Katedralny			1460 – 1549, 1578, 1724 – 1734, 1744, 1883-1901	mieszane	A – 425 06.06.1983
Przemyśl	Dzwonnica	Pl. Katedralny			1759-1764, nadbud. 1907	mur.	A – 425 06.06.1983
Przemyśl	Kościół parafialny p.w. NMP Nieustającej Pomocy	Lwowska			1908 - 1911	ceglane	A – 436 z dnia 06.06. 1983

Przemyśl	Kościół fil. p.w. Św. Wojciecha			d. Kruhel Mały	1895	ceglane	
Przemyśl	Cerkiew gr.-kat. fil. p.w. Narodzenia Bogurodzicy, ob. prawosławna	Mariacka			1880	ceglane	A – 559 Z DNIA 07.06.1983
Przemyśl	Dzwonnica	Mariacka			1880	ceglane	A – 559 Z DNIA 07.06.1983
Przemyśl	Budynek bractwa Św. Mikołaja	Mariacka			XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Cerkiew gr.-kat. fil. p.w. Św. Jana Apostoła	Przejazdowa			ok. 1887 – 1901, odbudow. 1926 - 1931	ceglane	
Przemyśl	Cerkiew gr.-kat. fil. p.w. Zaśnięcia NMP	Wilczańska			1887		A – 445 Z DNIA 07.06.1983
Przemyśl	Wieża cerkiewna, tzw. Wieża zegarowa	Władycze	3		1775 – 1777, 1925, 1959-1960 i 1989-1990		A – 589 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Synagoga	Słowackiego	15		pocz. XX w.		A – 88 Z DNIA 24.03.1986
Przemyśl	Synagoga	Pl. Unii Brzeskiej			1890 – 1892, zniszczona 1939-1945, remont 1962-1963	ceglane	A – 431 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Cerkiew bazylianów p.w. MB Bolesnej	Salezjańska	2		1935, przebudowa i adaptacja 1982-1984	ceglane	A – 777 Z DNIA 07.06.1983
Przemyśl	Dom zakonny	Salezjańska			1934 – 1936	ceglane	
Przemyśl	Kościół p.w. Św. Trójcy w zespole ss. benedyktynek	Pl. Konstytucji			1768 – 1777	mieszane	A – 255 z dnia 12.04.1959
Przemyśl	Klasztor benedyktynek	Pl. Konstytucji			1768-1777, spalony 1941 i 1957, odbudowa części 1963		A – 255 z dnia 12.04.1959
Przemyśl	Brama ze schodami w zespole benedyktynek	Pl. Konstytucji			1768 - 1777	ceglane	A – 255 z dnia 12.04.1959
Przemyśl	Mur obronny z dwiema bastejami i bramą w zespole ss. benedyktynek			Pl. Konstytucji, Krasińskiego, Klasztorna	XVII (?)	ceglane	A – 255 z dnia 12.04.1959
Przemyśl	Ogród ss. benedyktynek	Pl. Konstytucji			XVIII w.		A – 255 z dnia 12.04.1959
Przemyśl	Klasztor bonifratrów, ob. Kolegium Języków Obcych	Kościuszki	2		ok. 1678, przebudowany 1787, XIX w.	mieszane	A – 427 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Oficyna	Kościuszki			XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Kościół p.w. Św. Marii Magdaleny w zespole oo. Franciszkanów	Franciszkańska			1754 - 1778	mieszane	A – 428 06. 06.191983
Przemyśl	Klasztor oo. Franciszkanów	Franciszkańska			po 1780, przebud. XIX i XX w.	ceglane	A – 428 06.

						06.191983
Przemyśl	D. kościół jezuitów, ob. Katedra obrz. bizant.-ukr.	Katedralna			1627-1678, przebud. XVIII w., fasada 1760, remont i restauracja 1903- 1904	mieszane A – 429 z dnia 06.09.1983
Przemyśl	D. klasztor jezuitów	Katedralna			1687 – ok.1720, 1754 – 1757, nadbud. 2 p. 1846, odbud po spaleniu w 1962	ceglane A – 429 z dnia 06.09.1983
Przemyśl	D. kolegium jezuitów	Katedralna			1658, rozb. 1687 – 1720, nadb. 2 piętra 1846	ceglane A – 429 z dnia 06.09.1983
Przemyśl	Kościół p.w. MB Szkaplerznej w zespole ss. karmelitanek	Tatarska			1889 -199	ceglane A – 69 Z DNIA 25.02.1986
Przemyśl	Klasztor ss. karmelitanek	Tatarska	7		1889 - 1900	ceglane A – 69 Z DNIA 25.02.1986
Przemyśl	Ogrodzenie	Tatarska			pocz. XX w.	ceglane A – 69 Z DNIA 25.02.1986
Przemyśl	Pozostałości fortyfikacji ziemnych	Tatarska			XVII w.	ziemne A – 69 Z DNIA 25.02.1986
Przemyśl	Kościół p.w. Św. Teresy z Avila w zespole oo. karmelitów	Karmelicka			1627-1630, 1866 dobudowa kopuły i zmiana fasady, przebudowa 1881 – 1885, 1996 rozbiórka kopuły	mieszane A – 467 Z DNIA 26.03.1952
Przemyśl	Klasztor oo. karmelitów	Karmelicka			1623-1636, nadbud. XVIII w., nadbud 2 p. w skrzydle pd 1795-1801, nadbud. 1845, odbud. 1874-1884.	mieszane A – 467 Z DNIA 26.03.1952
Przemyśl	Dzwonnica w zespole oo. karmelitów	Karmelicka			1836-1841	ceglane A – 467 Z DNIA 26.03.1952
Przemyśl	Ogrodzenie z bramą w zespole oo. karmelitów	Karmelicka			XVII-XVIII	mieszane A – 467 Z DNIA 26.03.1952
Przemyśl	Brama wschodnia w zespole oo. karmelitów	Karmelicka			XVIII w.	ceglane A – 467 Z DNIA 26.03.1952
Przemyśl	Brama zachodnia w zespole oo. karmelitów	Karmelicka			1 poł. XVII w.	ceglane A – 467 Z DNIA 26.03.1952
Przemyśl	Kościół p.w. Św. Antoniego w zespole oo. reformatów	Pl. Na Bramie			1637 – 1645, remont ok. 1870 – 1880, przebudz. 1909	mieszane A – 477 Z DNIA 07.06.1983
Przemyśl	Klasztor w zespole oo. reformatów	Pl. Na Bramie			k. XVII w., przebudz. XIX w., restauracja i przebudowa 1909	mieszane A – 477 Z DNIA 07.06.1983
Przemyśl	Ogrodzenie	Pl. Na Bramie			XVII/XVIII w.	ceglane A – 477 Z DNIA 07.06.1983
Przemyśl	Stajnie w zespole oo. Reformatów	Pl. Na Bramie			k. XIX w.	ceglane A – 793 Z DNIA 10.02.1995
Przemyśl	Spichlerz w zespole oo. reformatów	Pl. Na Bramie			k. XIX w.	ceglane A – 793 Z DNIA 10.02.1995

Przemyśl	Altanka	Pl. Na Bramie			k. XIX w.	drewniane	A – 793 Z DNIA 10.02.1995
Przemyśl	Schody wejściowe	Pl. Na Bramie			k. XIX w.	ceglane	A – 793 Z DNIA 10.02.1995
Przemyśl	Kościół księży salezjanów p.w. Św. Józefa	Św. Jana			1912 - 1914	ceglane	A – 437 Z DNIA 03.06.1983
Przemyśl	D. klasztor dominikanek	Grodzka	8		poł. XVI, nadb. ok. poł. XIX w., remont 1979 – 19888	mieszane	A – 413 Z DNIA 06.06.1993
Przemyśl	D. klasztor dominikanów, ob. Starostwo powiatowe	Pl. Dominikański			1 poł. XVII w. przeb. 1817, nadbudow. I przebudż. 1874	mieszane	A – 331 Z DNIA 12.02.1969
Przemyśl	Klasztor sióstr felicjanek	Poniatowskiego			1910	ceglane	A – 469 Z DNIA 04.11.1983
Przemyśl	Dom zakonny sióstr sercanek	Bpa J.S. Pelczara			pocz. XX w.	ceglane	A – 195 Z DNIA 26.02.2007
Przemyśl	Kaplica cmentarna	Słowackiego			mur. 1859, remont l. 60 XX w.	ceglane	A – 417 Z DNIA 07. 09. 1983
Przemyśl	Kapliczka	Dworskiego			2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Kapliczka	Grunwaldzka			XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Kapliczka	Św. Jana			2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Kapliczka	Kraśińskiego			2 poł. XIX w.	ceglane	B – 342 Z DNIA 26.02.2010
Przemyśl	Kapliczka	Lwowska			k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Kapliczka	Matejki			2 poł. XIX w.	ceglane	B – 235 Z DNIA 20.05.2008
Przemyśl	Kapliczka			Mickiewicza róg Staszica	XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Kapliczka	Obozowa			XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Kapliczka	Słowackiego			k. XIX w.	ceglane	B – 333 Z DNIA 25.02.2010
Przemyśl	Kapliczka	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II			1910	ceglane	B – 343 Z DNIA 26.02.2010
Przemyśl	Małe seminarium duchowne - Collegium Marianum	Bpa J.S. Pelczara	4		1900 - 1902	ceglane	A -109 Z DNIA 24. 03.1986
Przemyśl	Seminarium duchowne gr.- kat. ob. Kuria metropolitalna gr.-kat.	Basztowa	13		przed 1912	ceglane	A – 691 Z DNIA 20.02.1987
Przemyśl	Seminarium duchowne rzym.- kat.	Zamkowa	5		1678, rozbud.1848, 1898, 1912	ceglane	A – 778 Z DNIA 06.06.1983

Przemyśl	Kaplica seminaryjna gr.-kat.	Basztowa	13		1912, cz. wysadzona 1915, odbud. 1918, rest. 1997	ceglane	A – 187 Z DNIA 20.02.1987
Przemyśl	Ogrodzenie w zespole seminarium	Basztowa	13		1912	mur.-żel.	A – 187 Z DNIA 20.02.1987
Przemyśl	Szkoła katedralna, ob. Muzeum Archidiecezjalne	Pl. Katedralny			1560 – 1572, remont ok. 1598	ceglane	A – 246 Z DNIA 28.01.1969
Przemyśl	Wikarówka, ob. Studium Organistowskie	Zamkowa	3		XVIII w. , przebudź. XIX w. , remont pocz. XX w.	ceglane	A – 713 Z DNIA 06.06. 1983
Przemyśl	Dom kanoniczy, tzw. Dworek Orzechowskiego	Zamkowa	1		poł. XVI w., przebud. 1731 i pocz. XIX, remont l. 20 XX i 1995	mieszany	A – 495 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Psałterzówka, ob. Muzeum Archidiecezjalne	Pl. Katedralny			1754, przeb. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Mur graniczny			między pl. Katedralny 3 i 4	pocz. XX w.	ceglane	A – 396 Z DNIA 21. 01. 2010
Przemyśl	Biblioteka kapituły	Kapitulna	2		1906 -1910	ceglane	A – 593 Z DNIA 26.07.1991
Przemyśl	Pałac biskupów rzym.-kat.	Pl. Katedralny	4		2 poł. XVIII nadbud. 1895, przebud. 1895 i 1924-1933	ceglane	A – 819 Z DNIA 08.06.1983
Przemyśl	Oficyna w zespole biskupów rzym.-kat.	Pl. Katedralny	4a		ok. poł. XIX w., ok. poł. XIX w.	ceglane	A – 819 Z DNIA 08.06.1983
Przemyśl	Pałac biskupów gr.-kat.	Pl. Czackiego	1 d.3		1898 - 1900	ceglane	A – 541 z dnia 06.06. 1983
Przemyśl	Pałac bpa Kierskiego, ob. biuro	Katedralna	5		1840	ceglane	A – 147 Z DNIA 11.07.1986
Przemyśl	Dworek kapitulny	Kapitulna	3		pocz. XIX w.	ceglane	A – 332 Z DNIA 03.05.1989
Przemyśl	Zamek królewski			Wzgórze zamkowe	ok. 1340, spalony 1498, odbud. Ok. 1514-1542, gruntownie przebud. ok. 1612 – 1631, remont ok. 1759 – 1762, restaur. 1865 – 1867, grunt. remont. I cz. rekontr. 1975-1991	mieszane	A – 275 Z DNIA 12.05.1960
Przemyśl	Budynek bramny			Wzgórze zamkowe	ok. 1340, spalony 1498, przebud. I rozb. 1512-1553, remont ok. 1759-1762, rozb. 2 poł. XIX w.	mieszane	A – 275 Z DNIA 12.05.1960
Przemyśl	Fundamenty rotundy i pallatium			Wzgórze zamkowe	X-XI w.	kamienne	A – 275 Z DNIA 12.05.1960
Przemyśl	Pozostałości fortyfikacji ziemno - murowanych			Wzgórze zamkowe	XIV, XVI – XVII w.	Ziemno - murowane	A – 275 Z DNIA 12.05.1960
Przemyśl	Park krajobrazowy			Wzgórze zamkowe	1842		A – 56 Z DNIA 24.04.2002

Przemysł	Dom ogrodnika			Wzgórze zamkowe	1901		A – 401 Z DNIA 28.02.1991
Przemysł	Oranżeria			Wzgórze zamkowe	1901		A – 401 Z DNIA 28.02.1991
Przemysł	Szklarnia			Wzgórze zamkowe	1901		A – 401 Z DNIA 28.02.1991
Przemysł	Sąd	Konarskiego	6		1938	ceglane	A – 573 Z DNIA 09.06. 1983
Przemysł	Sąd i magistrat, ob. UM	Rynek	1		XVI w. przebudź. pocz. XX w.	ceglane	A – 812 Z DNIA 30.01.1969
Przemysł	2 pawilony dla chorych Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	ceglane	A – 713 Z DNIA 07.12.1983
Przemysł	Budynek chorób zakaźnych Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	ceglane	A – 713 Z DNIA 07.12.1983
Przemysł	Kostnica Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	ceglane	A – 713 Z DNIA 07.12.1983
Przemysł	Budynek administracyjny Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	ceglane	A – 713 Z DNIA 07.12.1983
Przemysł	2 budynki gospodarcze Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	ceglane	A – 713 Z DNIA 07.12.1983
Przemysł	Kaplica Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	ceglane	A – 713 Z DNIA 07.12.1983
Przemysł	Szpital miejski, ob. Szkoła podst.	Władycze	5		1850	ceglane	A – 859 Z DNIA 27.09.1984
Przemysł	Ochronka im. J. Piłsudskiego	Kraszewskiego			ok. 1910	ceglane	
Przemysł	Ochronka przemyska dla małych dzieci Św. Jadwigi	Waygarta	12		1878	ceglane	A – 805 Z DNIA 26.06.1995
Przemysł	Schronisko dla bezdomnych i przewlekłe chorych	Brata Alberta			1905, remont l. 70 XX w. i 1992 - 1993		A – 546 Z DNIA 23.10.1992
Przemysł	Zakład wychowawczy siostr opatrznoscierek, ob. Zakład wychowawczy "Caritas"	Krasińskiego	33		pocz. XX w.	ceglane	
Przemysł	Gimnazjum polskie, ob. LO im. Słowackiego	Słowackiego	21		1894	ceglane	A – 129 Z DNIA 14.05.1986
Przemysł	II Gimnazjum im. K. Morawskiego, ob. Szkoła podstawowa	Ks. P. Skargi	17/ 19		pocz. XX w.	ceglane	A – 595 Z DNIA 19.01.1984
Przemysł	Gimnazjum żeńskie, ob. dom mieszkalny	Smolki	13a		XIX w.	ceglane	
Przemysł	Ukraiński instytut dla dziewcząt, ob. szkoła	Kapitulna	6		1904-1906	ceglane	
Przemysł	Szkoła rolnicza żeńska Najświętszego Serca	Bpa Pelczara	2		pocz. XX w.	ceglane	A – 195 Z DNIA 26. 02.2007

	Jezusowego						
Przemyśl	Mur oporowy	Bpa Pelczara	2 i 4	na działkach nr 1862 i 1864	pocz. XX w.	ceglane	A – 431 Z DNIA 07.10.2010
Przemyśl	Miejska szkoła ludowa, ob. szkoła podstawowa	Sienkiewicza	3		1908, remont 1945, 1958, 1986 i 1997		A – 403 Z DNIA 16.04.1991
Przemyśl	Szkoła miejska, ob. internat	Wodna	11		k. XIX	Ceglane	
Przemyśl	Szkoła Gminna ob. Gimnazjum nr 5 im. Św. Jana Kantego	Grunwaldzka	17		1891 – 1892	ceglane	A – 989 Z DNIA 07.11.2012
Przemyśl	Szkoła żeńska im. Hoffmanowej	Pl. Konstytucji 3 Maja	7		1912-1913	ceglane	A – 811 Z DNIA 21.05.1990
Przemyśl	Szkoła ss. Felicjanek, ob. dom mieszkalny	Czarnieckiego	2		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Szkoła (?)	Kilińskiego	10		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Bursa, ob. internat ZSZ	Dworskiego	100		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Bursa gimnazjum ukraińskiego,	Basztowa	34		ok. 1890	ceglane	A – 141 Z DNIA 29.05.1985
Przemyśl	Dom robotniczy, ob. Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji		15/ 2	Barska / wybrzeże Jana Pawła II	1907	ceglane	A – 853 Z DNIA 29.04.1997
Przemyśl	Budynek Towarzystwa Gimnastycznego” Sokół” ob. Centrum kulturalne	Konarskiego	9		1894	ceglane	A – 484 Z DNIA 20.03.1992
Przemyśl	Narodowy Bank Polski, ob. sąd	Mickiewicza	14		1908 -1909	ceglane	A – 569 Z DNIA 09. 06.1983
Przemyśl	Budynek Przemyskiej Kasy Oszczędności, ob. dom mieszkalny	Wybrzeże Piłsudskiego	3		k. XIX w.	ceglane	A – 478 Z DNIA 09.02.1987
Przemyśl	Budynek Towarzystwa Zaliczkowego Rolnego, (Polskiej Kasy Oszczędności) ob. PKO BP			Dworskiego 1/ Mickiewicza 2	ok. 1892	ceglane	A – 568 Z DNIA 09.06. 1983
Przemyśl	Budynek Towarzystwa Wzajemnego Kredytu „ Wira”, tzw. Narodowy Dom, ob. dom mieszkalny	Kościuszki	5		1905 – 1907 (na wcześniejszych fundamentach)	ceglane	A – 164 Z DNIA 16.12.1986
Przemyśl	Dworzec Kolejowy Bakończyce	Nestora			ok. 1875	ceglane	A – 465/1 Z DNIA 31.10.1991
Przemyśl	Budynek socjalny	Nestora			ok. 1875	mur.–drew.	A – 465/3 Z DNIA 31.10.1991

Przemyśl	Parowozownia	Nestora			ok. 1875	ceglane	A – 465/ Z DNIA 31.10.1991
Przemyśl	2 wieże ciśnień	Nestora			ok. 1875	mur. i mur.- drew.	A – 465/2 A – 465/ 5 Z DNIA 31.10.1991
Przemyśl	Dworzec kolejowy	Pl. Legionów			1860, przebud.1895, grunt.remont.ok. 1922 i 1959, cz.przeb.1966	ceglane	A – 752 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Zespół budynków dworca			Bakończyce	ok. 1875	ceglane	A – 465 Z DNIA 31.10.1991
Przemyśl	Poczta	Mickiewicza	13		1928-1935	ceglane	
Przemyśl	Zajazd ,ob. dom mieszkalny	3 Maja	4/6		XVIII/XIX, restaur. 1959	ceglane	A – 496 Z DNIA 06.06.1983
Przemyśl	Budynki zaplecza zajazdu – oficyna	3 Maja	6			ceglane	A – 860 Z DNIA 26.06.1997
Przemyśl	Zajazd, ob. dom mieszkalny	3 Maja	65		2 ćw. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Hotel „City”	Sowińskiego	4		1912	ceglane	
Przemyśl	Hotel ”Europejski” ob. ORBIS i mieszkania	Gen. Sowińskiego	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Hotel „VICTORIA, ob. dom mieszkalny	Mickiewicza	18		4 ćw. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Łaźnia garnizonowa, ob. Archiwum Państwowe	Lelewela	4		ok. 1930	ceglane	A – 486 Z DNIA 27.12.1991
Przemyśl	Budynek Ochotniczej Straży Ogniowej	Jagiellońska	29		1 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Budynek Użyteczności Publicznej, ob. bank PKO S.A., Towarzystwo Żyrowe i Kredytowe	Mickiewicza	6		1898	ceglane	A – 600 Z DNIA 20.04.1993
Przemyśl	Pałac Lubomirskich, ob. Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska			Bakończyce	1885 - 1887	ceglane	A – 362 Z DNIA 20.01.1969
Przemyśl	Park z alejami dojazdowymi			Bakończyce	XIX w.	ceglane	A – 362 Z DNIA 20.01.1969
Przemyśl	Oficyna			Bakończyce	k. XIX w.	ceglane	A – 485 Z DNIA 26.02.1992
Przemyśl	Pozostałości ogrodzenia z kordegardą i bramą			Bakończyce	2 poł. XIX w.	ceglane	A – 485 Z DNIA 26.02.1992
Przemyśl	Rządcówka			Bakończyce	2 poł. XIX w.	ceglane	A – 448 Z DNIA 21.06.1991

Przemyśl	Stajnia – wozownia, ob. dom mieszkalny		5	Bakończyce	2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Stodoła (pd – wsch i pd - zach)			Bakończyce	2 poł. XIX w.	ceglane	A – 448 Z DNIA 21.06.1991
Przemyśl	Spichlerz			Bakończyce	2 poł. XIX w.	ceglane	A – 448 Z DNIA 21.06.1991
Przemyśl	Dwór	Lwowska	1		XVIII/XIX w.	ceglane	A – 852 Z DNIA 11.06.1987
Przemyśl	Dwór	Słowackiego			1 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Asnyka	6		pocz. XIX w., grunt.remont XIX/XX w. i l. 60 XX w.	ceglane	A – 581 Z DNIA 24.09.1985
Przemyśl	Dom	Armii Krajowej	41		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	I Armii WP	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	6		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	11		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	11a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	17		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	19		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	21		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	25		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	26		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	27		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	28		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	29		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	St. Augusta	37		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	3		XIX/XX w.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Barska	4/6		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	4a		II poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	6a		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	8		1903	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	8a		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	9		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	10		1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	11		ok. 1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	12		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	14		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Barska	16		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Basztowa	3		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Basztowa	4		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Basztowa	6		l. 90 XIX w., remont ok. 1970	ceglane	
Przemyśl	Dom	Basztowa	8		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Basztowa	10		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Basztowa	12		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Basztowa	14		l. 90 XIX w., remont 1971	ceglane	
Przemyśl	Dom	Basztowa	16		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Budynek po d. koszarach austriackich	Batorego			1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Batorego	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Batorego	16		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Batorego	17		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Batorego	19		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Batorego	27a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Batorego	49		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa	Bema	1		1900	ceglane	A – 309 Z DNIA 15.08.1988
Przemyśl	Willa	Bema	2		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	3		1905	ceglane	A – 602 Z DNIA 02.06.1993
Przemyśl	Dom	Bema	4		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	9		XIX/XX w.	ceglane	A – 828 Z DNIA 11.05.1996
Przemyśl	Dom	Bema	12		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	13		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	14		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	15		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	16		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	18		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	19		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	21		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	22		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	23		1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	24		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bema	26		XIX/XX w.	ceglane	A – 797 Z DNIA 25.05.1995
Przemyśl	Willa Ferdynanda Majerskiego	Benszówny	1		k. XIX w.	cegl. – drew.	A – 582 Z DNIA 19.01.1984
Przemyśl	Dom	Benszówny	8		XIX w.	cegl. – drew.	
Przemyśl	Dom	Biblioteczna	4		pocz. XX w.	ceglane	A – 71 Z DNIA 10.03.1986
Przemyśl	Dom	Biblioteczna	6		ok. 1905, remont 1968	ceglane	A – 72
Przemyśl	Dom	Bieszczadzka	6			ceglane	

Przemyśl	Dom	Bogusławskiego	6		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bohaterów Getta	8		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bohaterów Getta	10		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bohaterów Getta	12		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bohaterów Getta	13		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bohaterów Getta	14		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bohaterów Getta	19		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bohaterów Getta	24			ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	3 ob. 7		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	5 ob. 9		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	6 ob. 10		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa oficerska	Bolesława Chrobrego	7 ob. 11		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	9/ 11 ob. 13		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	16 ob. 22		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	18 ob. 26		l. 20 XX w.	ceglane	A – 16 Z DNIA 27.12.1999
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	19 ob. 23		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	22 ob. 30		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa oficerska	Bolesława Chrobrego	25 ob. 29		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	27 ob. 35		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	31 ob. 41		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	34 ob. 44		l. 20 XX w.	ceglane	A – 174 Z DNIA 29.11.1986
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	36 ob. 46		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	38 ob. 48		l. 20 XX w.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	42 ob. 52		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	54		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	64 ob. 58		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Śmiałego	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Śmiałego	3a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Śmiałego	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bolesława Śmiałego	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	3		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	5a		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	5b		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	26		pocz. XX w.	mur. – drew.	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	29		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	29a		II p. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	31		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	33		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Borelowskiego	35		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Budynek stacji PKP	Borelowskiego			1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bogusławskiego	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bogusławskiego	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bogusławskiego	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bogusławskiego	9		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Brudzewskiego	6		1934	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chłopickiego	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chłopickiego	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chłopickiego	6		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Chopina	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chopina	2		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chopina	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chopina	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chopina	6		1896	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chopina	8		1904	ceglane	
Przemyśl	Willa	Chopina	10		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa	Chopina	10a		1930	ceglane	
Przemyśl	Willa	Chopina	12		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chopina	18		pocz. XX w.,	ceglane	A - 391 Z DNIA 18.12.2009
Przemyśl	Dom	Chopina	20		1898	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chopina	25		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chłopeckiego	6 lub 8		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chłopeckiego	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Chłopeckiego	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	1		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	9		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	11		k. XIX w.	ceglane	A - 158 Z DNIA 29.09.1986
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	17		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	21		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	23		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	25		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	29		1918 - 1039	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	33		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	35		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czarneckiego	39		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Czarneckiego (Stacja PKS)			1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czechowskiego	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czwartaków	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czwartaków	9		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Czwartaków	12		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dąbrowskiego	2		1918 - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dąbrowskiego	3		1918 - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dekerta	3		1918 - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dekerta	7		1918 - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dekerta	9		1918 - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dekerta	13		1918 - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Długosza/ Pl. Konstytucji 3 Maja	2/5		pocz. XX w.	ceglane	A - 197 Z DNIA 28.02.2007
Przemyśl	Dom	Długosza	4		pocz. XX w.	ceglane	A - 70 Z DNIA 25.02.1986
Przemyśl	Dom	Długosza	6		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dorosz	3		II poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dorosz	5		II poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dorosz	7		II poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dorosz	9		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa	Drużbackiej	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	2		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	3		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	5		l. 30 XX w.	cegl.-drew.	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	6		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	8		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	9		1918 -1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	10		1918 -1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Drużbackiej	11		1918 -1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	16		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	20		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drużbackiej	22		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drzymały	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Drzymały	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego (d. 1 Maja)	2		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	3		pocz. XX w., remont 1964	ceglane	A – 182 Z DNIA 04.12.2006
Przemyśl	Dom	Dworskiego	4		1890	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	5		k. XIX	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	6		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	7		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	9		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	10		k. XIX w.	ceglane	A – 110 Z DNIA 30.12. 2004
Przemyśl	Dom	Dworskiego	11		k. XIX w.	ceglane	A – 227 Z DNIA 11.02.2008
Przemyśl	Dom	Dworskiego	12		l. 80 XIX w.	ceglane	A – 353 Z DNIA 21.05.1990
Przemyśl	Dom	Dworskiego	13		XIX/XX w.	ceglane	A 119 Z DNIA 11.04.2005
Przemyśl	Dom	Dworskiego	14		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	14a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	15		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	16		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	17		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	18		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	19		1933	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	20		1907	ceglane	

Przemyśl	Dom	Dworskiego	22		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	23		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	24		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	25		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	26		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 574 Z DNIA 19.01.1984
Przemyśl	Dom	Dworskiego	27		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	28		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	30		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	31		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	32		l. 90 XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	34		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	36		XIX/XX w.	ceglane	A – 547 Z DNIA 03.11.1992
Przemyśl	Dom	Dworskiego	38		l. 90 XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa Frenkla, ob. Bank Śląski	Dworskiego	39		pocz. XX w.	ceglane	A – 384 Z DNIA 02.04.1992
Przemyśl	Dom	Dworskiego	40		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	41		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	42		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	43		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	44		l. 90 XIX w., remont 1971	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	45		2 poł. XIX - 1914	ceglane	A – 475 Z DNIA 07.11. 1991
Przemyśl	Dom	Dworskiego	46		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	47		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	48		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	49		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	51		2 poł. XIX w.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Dworskiego	52		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 5 Z DNIA 19.07.1999
Przemyśl	Dom	Dworskiego	54		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	56		XIX/XX w.	ceglane	A – 183 Z DNIA 08.12.2006
Przemyśl	Dom	Dworskiego	58		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	60		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	61		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	68		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	69		pocz. XX w.	ceglane	A – 184 Z DNIA 04. 12.2006
Przemyśl	Dom	Dworskiego	70		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	71		pocz. XX w., remont 1947 i l. 90 XX w.	ceglane	A – 549 Z DNIA 21.12.1992
Przemyśl	Dom	Dworskiego	73a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	73b		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	74		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	76		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	77		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	78		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	80		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	81		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	84		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	86		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	94		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	93 /95		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	97		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	99		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	100		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Dworskiego	100a		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Dworskiego	102		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	2		k. XIX	ceglane	A – 154 Z DNIA 24.09.1985
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	3		ok. 1908	ceglane	A – 481 Z DNIA 12.05.1987
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	4		1909	ceglane	A – 155 Z DNIA 24.09.1985
Przemyśl	Dom	Franciszkańska/ Serbańska	5/2		1914	ceglane	A – 96 Z DNIA 28.07.2004
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	6		k. XIX w., przebud. 1914	ceglane	A -818 Z DNIA 24.09.1985
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	7		pocz. XIX w., elewacja XIX/XX w.	ceglane	A – 218 Z DNIA 07.05.1992
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	9		XVIII i 4 ćw. XIX w., remont ok. 1960 i 1995-1997	ceglane	A – 304 Z DNIA 11.03.1969
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	11		1 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	12		k. XVII, przeb.i remont. K. XIX w.	ceglane	A – 79 Z DNIA 10.03.1986
Przemyśl	Dom	Franciszkańska/Kazi mierza Wielkiego	13/ 14		pocz. XX w.	ceglane	A – 209 Z DNIA 12.05.1987
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	14		XVII w., nadb. XVIII w.(?), fasada 4 ćw. XIX w., wzmocnienie konstrukcji bud. ok. 1970 r.	ceglane	A – 305 Z DNIA 13.03.1969
Przemyśl	Dom	Franciszkańska/ Kazimierza Wielkiego	15/ 16		pocz. XX w.	ceglane	A – 216 Z DNIA 12.05.1987
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	16		1895	ceglane	A – 150 Z DNIA 24.09.1985 A – 77 Z DNIA 10.03.1986
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	17		XVIII w. odbudowany po katastrofie ok. poł. XIXw.	ceglane	A – 123 12.05.2005
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	18		1895	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	19		1908	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	20		ok. poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska/ Kazimierza Wielkiego	21/ 22		XIX/XX w.	ceglane	A – 268 Z DNIA 05.06.2008

Przemyśl	Dom	Franciszkańska	22		XVIII/XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	23		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska/ Kazimierza Wielkiego	25/ 26		2 poł. XVIII w., remont i nadbud. 1835 – 1837, nadb. 2 piętra 1896	ceglane	A – 641 Z DNIA 03.12.1993
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	27		XIX w.(?)	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska/ Kazimierza Wielkiego	31/ 32		1890 (na piwnicach z XVII)	ceglane	A – 517 Z DNIA 13.08.1992
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	33		1918 -1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	35		1912	ceglane	
Przemyśl	Dom	Franciszkańska	37		1912 - 1913	ceglane	A – 457 Z DNIA 08.08.1991
Przemyśl	Dom	Frankowskiego	2		1912	ceglane	A – 240 Z DNIA 12.12.2007
Przemyśl	Dom	Frankowskiego	3		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Frankowskiego	4		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Frankowskiego	6		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Fredry	5		1881	ceglane	A – 145 Z DNIA 24. 09. 1985
Przemyśl	Dom	Fredry	6		1638 – 1643, grunt. rem. z nadbud. piętra po 1839, remont. XIX/XX w.	ceglane	A – 151 Z DNIA 12.02.1986
Przemyśl	Dom	Fredry	8		XVII, remont. ok. 1740, XIX/XX w. i 1986 - 1988	ceglane	A – 136 Z DNIA 08.05. 1985
Przemyśl	Dom	Glazera bp	9		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Glazera bp	47		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Głowackiego	4		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Głowackiego	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Głowackiego	6		pocz. XX w.	ceglane	A – 45 Z DNIA 19.10.2001
Przemyśl	Dom	Głowackiego	7		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Głowackiego	8		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Głowackiego	9		1913	ceglane	

Przemyśl	Dom	Głowackiego	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Głowackiego	11		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Głowackiego	13		l. 20 XX W.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Głowackiego	15		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Goszczyńskiego	4		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Goszczyńskiego	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Goszczyńskiego	12		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Goszczyńskiego	14		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grażyny	1		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grażyny	3		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grażyny	6		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grażyny	8		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grodzka	1		XVII, XVIII i 2 poł. XIX w., grunt. przeb. 1912, remont 1995	ceglane	A – 65 Z DNIA 25.02.1986
Przemyśl	Dom	Grodzka	3		ok.1895	ceglane	A – 199 Z DNIA 23.04.1987
Przemyśl	Ogrodzenie	Grodzka	3		ok. 1895	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grodzka	6		XVIII w., zmoder. XIX w.	ceglane	A 655 Z DNIA 09.03.1994
Przemyśl	Dom	Grodzka	15		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grodzka	17		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grodzka	19		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 616 Z DNIA 01.09.1993
Przemyśl	Dom	Grodzka	21		ok. 1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grottgera	3		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grottgera	4		k. XIX w.	ceglane	A – 770 Z DNIA 27.06.1994
Przemyśl	Dom	Grottgera	5		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grottgera	9		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	1/1a		XIX/XX w.	ceglane	A – 336 Z DNIA 25.02.2009

Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	3/3a		ok. 1880	ceglane	A – 369 Z DNIA 04.06.2010
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	4		1911 - 1912	ceglane	A – 294 Z DNIA 02.05.1988
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	5		XIX/XXw.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	6		1911	ceglane	A – 655 Z DNIA 09.03.1994
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	7		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	9		1895, remont l. 60 XX w.	ceglane	A – 593 Z DNIA 9 06.02.1993
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	11		XIX/XX w.	ceglane	A – 483 z dnia 20.03.1992
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	14		2 poł. XIX w – 1914	ceglane	
Przemyśl	Willa (d. siedziba Leopolda Ferdynanda)	Grunwaldzka	15		1896, remont l. 60 XX w.	ceglane	A – 87/49 Z DNIA 25.02.1988
Przemyśl	Stajnia	Grunwaldzka	15		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Wozownia	Grunwaldzka	15		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	16		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	19		XIX/XX w.	ceglane	A -274 Z DNIA 26.05.2008
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	21		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	24		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	25		XIX/XX w.	ceglane	A – 887 Z DNIA 30.09.1998
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	26		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	28		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	29		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	30		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	31		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	32		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	33		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	34		XIX/XX w.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	36		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	38		1936	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	39		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	40		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	41a		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	41b		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	42		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	45		pocz. XX w.	ceglane	A - 178 Z DNIA 04. 01.2007
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	46		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	53		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	55		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	57		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	59		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	62		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	65		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	65a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	67		ok. 1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	68		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	74		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	76		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	78		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	80		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	84		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	86		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	88		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	90		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	

Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	123		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	139a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grzegorza z Sanoka	2		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grzegorza z Sanoka	4		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grzegorza z Sanoka	5		pocz. XX w.		
Przemyśl	Dom	Grzegorza z Sanoka	6		1918- 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grzegorza z Sanoka	7		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Grzegorza z Sanoka	8		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Idzikowskiego	2		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Idzikowskiego	9		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Iwazkiewicza	3		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Iwazkiewicza	12		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	2		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	3		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	5		1 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	6		2 poł XIX w.	ceglane	A – 255 Z DNIA 06.06.2008
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	7/7a		Po 1852	ceglane	A – 499 Z DNIA 06. 09. 1983
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	8		k. XIX w.	ceglane	A – 653 Z DNIA 27.04.1994
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	9		ok. 1905	ceglane	A – 204 Z DNIA 12.05.1987
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	10		XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	11		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	12		l. 70 XIX w.	ceglane	A – 125 Z DNIA 01.06.2005
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	19		ok. 1890	ceglane	
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	21		ok. 1897 (na piwnicach z XVIII w.)	ceglane	A – 188 Z DNIA 08.01.1987
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	23		ok. 1900	ceglane	

Przemyśl	Dom	Jagiellońska	25		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	27		ok. 1900	ceglane	A – 260 Z DNIA 02.06.2008
Przemyśl	Dom	Jagiellońska	29		l. 80 XIX w. (z wykorzystaniem murów z XVII i XVIII w.)	ceglane	A – 821 Z DNIA 30.01.1996
Przemyśl	Dom	Św. Jana (d. Marchlewskiego)	3		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	4		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	6		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	7		ok. 1895	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	8		l. 80 XIX w.	ceglane	A – 803 Z DNIA 23.01.1994
Przemyśl	Dom	Św. Jana	9		1 dek. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	12		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	13		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	21		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	23		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	27		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	29		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	33			ceglane	A – 74 Z DNIA 03.07.2003
Przemyśl	Dom	Św. Jana	34		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	35		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	36		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	37		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	38		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Jana	40		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Kapliczka	Św. Jana			2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa	Św. Józefa	3		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa	Św. Józefa	4		1897	ceglane	A – 293 Z DNIA 11.04.1988

Przemyśl	Dom	Św. Józefa	5		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Józefa	6		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Józefa	11		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Św. Józefa	13		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Willa	Św. Józefa	15		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kamienny Most	2		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kamienny Most	4		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Most	Kamienny Most			2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kapitulna	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Karaszewicza (d. Rycerska)	16		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Karmelicka	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Karmelicka	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	4		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	5		K. xix W.	ceglane	A - 888 Z DNIA 29.07.1998
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	7-9		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	11		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	12		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	14		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	15		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	18		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	20		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	22		k. XIX w.	ceglane	A - 44 Z DNIA 21.11.2001
Przemyśl	Dom tzw. Dwór Jagiełły	Kasprowicza	24		1910	ceglane	A -105 Z DNIA 29.10.2004
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	28		pocz. XX w.	ceglane	A - 590 Z DNIA 13.06.2011
Przemyśl	Dom	Kasprowicza	30		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Katedralna (d.	4		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	

		Sanocka)					
Przemyśl	Dom	Katedralna	6		1875 - 1876	ceglana	A – 479 Z DNIA 06.09.1983
Przemyśl	Dom	Katedralna	8		1884	ceglana	A – 510 Z DNIA 06.09.1983
Przemyśl	Dom	Katedralna	10		1879, remont 1960	ceglana	A – 509 Z DNIA 03.12.1983
Przemyśl	Dom	Katedralna	12		ok. 1871 - 1895	ceglana	
Przemyśl	Dom	Katedralna	14		2 poł. XIX w. - 1914	ceglana	
Przemyśl	Dom	Katedralna/ Fredry	18/5		2 poł. XIX - 1914	ceglana	A – 152 Z DNIA 08.05.1985
Przemyśl	Dom, tzw. Pałac biskupi	Pl. Katedralny	6		2 poł. XVII, przeb. k. XVIII w.	ceglane	A – 152 Z DNIA 09.09.1985
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	1		1564 -1565, odbud. pocz. XVII w. I po spaleniu 1638, nadbud.1824, rem. K. XIX w. nadbud. I remont l. 60 XX w.	ceglane	A – 500 Z DNIA 09.03.1984
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego/ Rynek	2/8		1900(na fund. z XVII w.)rem. l. 50, 60, 70 XX w.	ceglane	A – 919 Z DNIA 31.05.1975
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	3		2 poł. XVII w	ceglane	A - 501 Z DNIA 04.12.1983
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	5		1564 – 1561, zniszcz. pożarem 1638, katastrofa bud.1928, odbud. l. 70 XX w.	ceglane	A – 502 Z DNIA 16.01.1984
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	6		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	7		XVI/XVII w., przebud. elewacji XVIII w., rem. 1960	ceglane	A – 503 Z DNIA 04.12.1983
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	8		pocz. XX w.	ceglane	A – 258 Z DNIA 15.02.2008
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	9		Pocz. XVII, przeb. ok. 1638 i po poł. XIX w.	ceglane	A – 504 Z DNIA 04.12.1983
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	10		1905	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	11		XVIII w., przebud. XIXw.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	12		XVIII w., przebud. XIX i XX w.	ceglane	A – 870 Z DNIA 02.10.1997
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	14		2 poł. XVIII w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	15		1907	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	16		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	17		1907	ceglane	A – 210 Z DNIA 28.06.2007
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	18		1912 (na piwnicach z k. XVIII w.)	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	19		XVIII/XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	20		ok. 1909	ceglane	A 246 Z DNIA 06.11.2007
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	22		pocz. XX w.	ceglane	A-268 Z DNIA 5.06.2008
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	24		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego/ Franciszkańska	26/ 25		XIX/XX w.	ceglane	A – 641 Z DNIA 03.12.1993
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego/ Franciszkańska	28/ 26		1885	ceglane	A –185 Z DNIA 08.12.2006
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	30		XVI/XVII w., przebudz. I nadbud. 2 poł. XIX w., remont 1958	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego/ Franciszkańska	32/ 31		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 517 Z DNIA 13.08.1992
Przemyśl	Dom	Kilińskiego	4		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kilińskiego	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kilińskiego	9		pocz. XX w.	ceglane	
	Dom	Kilińskiego	10		1918 - 1939	ceglane	A – 473 Z DNIA 09.11.1991
Przemyśl	Willa	Kilińskiego	11		ok. 1918 - 1918	ceglane	A – 592 Z DNIA 24. 02.1993
Przemyśl	Willa	Kilińskiego	12		1929, remont 1982	ceglane	A – 474 Z DNIA 09.11.1991
Przemyśl	Willa	Kilińskiego	13		pocz. XX w.	ceglane	A – 356 Z DNIA 07.06.1990

Przemyśl	Dom	Kilińskiego	14		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kilińskiego	17		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Klaczki	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Klaczki	5		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Klaczki	7		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Klaczki	11		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Klasztorna (d. Zubrzyckiego)	1		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Klasztorna	2		pocz. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Klasztorna	12		1898	ceglane	A – 287 Z DNIA 10.02.1988
Przemyśl	Dom	Klasztorna	14		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Klonowicza	6		pocz. XX w.		A – 25 Z DNIA 21.09.2000
Przemyśl	Dom	Klonowicza	6a		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kmity	1		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa Osińskich	Kmity	3		4 ćw. XIX w.	ceglane	A – 187 Z DNIA 18.12.2006
Przemyśl	Dom	Kmity	4		pocz. XX w.	ceglane	A – 475 Z DNIA 30.12.2010
Przemyśl	Dom	Kmity	6		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa	Kmity	8		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa	Kołątaja	1		2 poł. XIX w. – 1914	cegl.-drew.	
Przemyśl	Willa	Kołątaja	2		1909	cegl.-drew.	A – 329 Z DNIA 03.04.1989
Przemyśl	Dom	Kołątaja	4		1909	ceglane	A 330 Z DNIA 06.04.1989
Przemyśl	Dom	Kołątaja	9		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kołątaja	11		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kołątaja	13		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kołodzieja	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kołodzieja	12		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Kołodzieja	18		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Bunkier	Kokosza			1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Komisji Edukacji Narodowej	1		XIX/XX w.	ceglane	A - 185 Z DNIA 08.01.1987
Przemyśl	Dom	Komisji Edukacji Narodowej	3		l.30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Komisji Edukacji Narodowej	5		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Konarskiego	3		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Konarskiego	4		k. XIX w.	ceglane	A - 778 Z DNIA 18.10.1994
Przemyśl	Dom ob. Dom Kultury Kolejarza	Konarskiego	5			ceglane	A - 135 Z DNIA 08.11.2005
Przemyśl	Dom	Konarskiego	7		XIX/XX w.	ceglane	A - 252 Z DNIA 31.12.2007
Przemyśl	Dom	Konopnickiej	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Konopnickiej	13		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Konopnickiej	17		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Konopnickiej	21		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Konopnickiej	45		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Konstytucji	2		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Konstytucji	3		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Konstytucji	6		XIX/XX w.	ceglane	A - 164 Z DNIA 02..06.2006
Przemyśl	Dom	Kopernika	2		1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	3		1912	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	4		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	6		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa	Kopernika	9		pocz. XX w.	ceglane	A - 849 Z DNIA 25.02.1997
Przemyśl	Dom	Kopernika	11		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Kopernika	12		ok. 1912	ceglane	
Przemyśl	Dom, Ob. Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	Kopernika	14/ 14a		pocz. XX w.	ceglane	A – 712 Z DNIA 02.01.1985
Przemyśl	Dom	Kopernika	17		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	18		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	20		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	25		l. 20 – 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	26		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	27		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	28		l. 20 – 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	31		l. 20 – 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	35		l. 20 – 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	37/39		l. 20 – 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	38		l. 20 – 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	48		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	50		l. 20 – 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kopernika	54		l. 20 – 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Bunkier	Kopernika			l. 40 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kościuszki	3		XVII w., przebud., XVIII/XVII w.	ceglane	A – 415 Z DNIA 11.10.1983
Przemyśl	Dom	Kościuszki	7		XVIII/XIX, rozbudź. 1881	ceglane	A – 190 Z DNIA 26.03.1987
Przemyśl	Dom	Korzeniowskiego	5		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Korzeniowskiego	8		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Korzeniowskiego	9		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Korzeniowskiego	10		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Korzeniowskiego	11		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Krakowska	3		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Krakowska	5		1918-1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Krakowska	39		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Krakowska	51		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Krakowska	53		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Krakowska	55		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kraśnińskiego	3		1895	ceglane	A – 197 Z DNIA 23.03.1987
Przemyśl	D. stajnia, ob. dom	Kraśnińskiego	3a		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	A – 860 Z DNIA 26.06.1997
Przemyśl	Dom	Kraśnińskiego	5		1 ćw. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kraśnińskiego	8		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kraśnińskiego	11		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 268 Z DNIA 28.12.1987
Przemyśl	Dom	Kraśnińskiego	24		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kraśnińskiego	25		ok. 1910	ceglane	A – 584 Z DNIA 06. 01.1993
Przemyśl	Dom	Kraśnińskiego	33		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa	Kraśnińskiego	39		ok. 1900	ceglane	A – 313 Z DNIA 17.11.1988
Przemyśl	Dom	Kraśnińskiego	49		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kraśnińskiego	51		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kraszewskiego	2		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kraszewskiego	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kraszewskiego	7		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Królowej Jadwigi	4		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Królowej Jadwigi	6		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Królowej Jadwigi	9		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Królowej Jadwigi	10		1898	ceglane	A – 229 Z DNIA 05.12.2007
Przemyśl	Dom	Królowej Jadwigi	12		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Królowej Jadwigi	18		pocz. XX w.	ceglane	A – 205 Z DNIA 16.04.2007
Przemyśl	Dom	Krucza	1		1918 – 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Krzywa	14		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Krzywa	21		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Legionów	3/5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Legionów	8		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lelewela	3		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lelewela	3a		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lelewela	5		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lelewela	5a		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lelewela	6		pocz. XX w.	ceglane	A – 186 Z DNIA 07.01.1987
Przemyśl	Dom	Lelewela	7		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lelewela	11		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lenartowicza	5		1913	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lenartowicza	9a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lenartowicza	13		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lenartowicza	21		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lenartowicza	23		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	29 listopada	15		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	29 listopada	17		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	29 listopada	29		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kramarza	3		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kramarza	5		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Kramarza	7		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	2		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	2a		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	3		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	4		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Lwowska	5		1 dek. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	6		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	10		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	12		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	14		2 poł. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	26		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	28		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Lwowska	41		k. XIX w.	drew.	
Przemyśl	Dom	Lwowska	56		k. XIX w.	drew.	
Przemyśl	Dom	Lwowska	60		XIX/XX w.	drew.	
Przemyśl	Dom	Łukasiewicza	2		II p. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Łukasiewicza	4		II p. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Łukasińskiego	1		pocz. XX w.	ceglane	A -280 Z DNIA 30.07.2003
Przemyśl	Dom	Łukasińskiego	10		pocz. XX w.	ceglane	A - 721 Z DNIA 04.11.1983
Przemyśl	D. Szkoła Zawodowa Izraelicka, ob. Kolegium Nauczycielskie im. A Fredry	Łukasińskiego	12		1919 - 1939	ceglane	A - 885 Z DNIA 03.07.1998
Przemyśl	Dom	3 Maja	3		XIX/XX w.	ceglane	A - 21 Z DNIA 27.03.2000
Przemyśl	Dom	3 Maja	4		1. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	5		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	5a		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	7		1. 70 XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	7a		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	8		1. 30 XX w.	ceglane	A - 22 Z DNIA 27.03.2000
Przemyśl	Dom	3 Maja	9		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	10		1. 30 XX w.	ceglane	A - 23 Z DNIA 27.03.2006

Przemyśl	Dom	3 Maja	11		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	12		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	14		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	16		XIX/XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	18		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 342 Z DNIA 17.08.1968
Przemyśl	Dom	3 Maja	21		k. XIX w.	ceglane	A – 422 Z DNIA 24.07.2010
Przemyśl	Dom	3 Maja	22		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	23		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	28		1 ćw. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	30		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	31		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	33		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	35		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	35a		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	36/ 38		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	37		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	39		k. XIX w.	ceglane	A – 68 Z DNIA 28.01.2003
Przemyśl	Dom	3 Maja	40		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	41		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	43		k. XIX w.	ceglane	A – 347 Z DNIA 08.04.2009
Przemyśl	Dom	3 Maja	45		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	46		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	47		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	50		1918 – 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	3 Maja	55		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	57		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	58		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	60		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	61		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	62		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	63		1 dek. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	64		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	65		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	A – 281 Z DNIA 11.01.1988
Przemyśl	Dom	3 Maja	67		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	69		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	71		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	71a		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	73		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	74		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	80		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	109		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	115		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	3 Maja	131		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Malczewskiego	3		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Malczewskiego	4		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Malczewskiego	5		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Malczewskiego	6		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mariacka	2		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom, ob. Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna	Mariacka	4		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa	Matejki	1		pocz. XX W.	ceglane	A -264 Z DNIA 06.06.2008

Przemyśl	Willa	Matejki	3		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Kościół ewangelicko - metodystyczny	Matejki	7		ok.. 1910	ceglane	A – 63 Z DNIA 16.10.2002
Przemyśl	Dom	Matejki	8		1 ćw. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Matejki	10		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Matejki	11		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	1		1912	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	3		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	4		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	7		1896	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	8		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	9/11		1899	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	10		k. XIX w.	ceglane	A – 604 Z DNIA 19.01. 1984
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	15		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	16		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom, tzw. Floryanka (pierwotnie Biuro Ubezpieczeń od Pożaru „ Floryanka”)	Mickiewicza	17		k. XIX w.	ceglane	A – 162 Z DNIA 06.06.2006
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	18		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	19		1895	ceglane	A – 163 Z DNIA 06.06.2006
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	21		1877	ceglane	A – 518 Z DNIA 04.09.1992
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	22		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	23		k. XIX w.	ceglane	A – 19 Z DNIA 27.03.2000
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	24		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	25		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	26		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	27		pocz. XX w.	ceglane	

Przemyśl	Sklep meblowy, d. młyn parowy Frenkla	Mickiewicza	28a		1866	ceglane	A – 814 Z DNIA 14.09.1995 r.
Przemyśl	„Dom Żołnierza”	Mickiewicza	30		1928 - 1929	ceglane	A – 699 Z DNIA 23.01.2012
Przemyśl	Dom, d. magazyn tytoniu	Mickiewicza	35		1904	ceglane	A – 810 Z DNIA 6.07.1995
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	36		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	39		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	40		k. XIX w.	ceglane	A – 384 Z DNIA 18.10.2010
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	41		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	45		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	52		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	53		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	55		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	57		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 86 Z DNIA 10.05.2004
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	59		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	63		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	69		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	71		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mickiewicza	75		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	1		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	3		pocz. XX w.	ceglane	A – 544 Z DNIA 28.08.1992
Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	5		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	6		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	7		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	8		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	9		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	15		pocz. XX w.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	17		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	25		1914 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa oficcerska	Mireckiego	1		po 1918	ceglane	
Przemyśl	Willa oficcerska	Mireckiego	4		1932	ceglane	
Przemyśl	Willa oficcerska	Mireckiego	6		I. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mnisza (d. Kowala)	3		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mnisza	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mnisza	5a		1914-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mnisza	8		II p. XIX w. 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mogilnickiego	30		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mogilnickiego	32		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Mogilnickiego	34		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Moniuszki	1		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Moniuszki	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Moniuszki	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Moniuszki	6/6a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Moniuszki	7		1907	ceglane	A – 200 Z DNIA 23.03.1987
Przemyśl	Dom	Moniuszki	8		XIX/XX w.	ceglane	A – 284 Z DNIA 30.07.2008
Przemyśl	Dom	Moniuszki	9		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Moniuszki	10		XIX/XX w.	ceglane	A – 320 Z DNIA 320 Z DNIA 16.01.2009
Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	2		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	3		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	5		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	6		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	8		ok. 1843(na piwnicach z XVIII) pozb. K. XIX w., remont I. 90 XX w.	ceglane	A – 594 Z DNIA 10.07.1987

Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	9		1 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	10		1878	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	11		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	12		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 20 Z DNIA 27.03.2000
Przemyśl	Dom	Naruszewicza	2		1919 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Naruszewicza	7		1919 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa	Narutowicza	9		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa	Narutowicza	11		po 1918	ceglane	
Przemyśl	Dom	Narutowicza	13		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Narutowicza	17		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Narutowicza	26		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Narutowicza	29		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Narutowicza	46		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Narutowicza	52		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Niemcewicz	2 d. 16a		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Niewiadomskiego	1		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Niewiadomskiego	3		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Niewiadomskiego	4		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Norwida	2		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Noskowskiego	6		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Obywatelska	8		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa „Anna”	Okrzei	1		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	2		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	4		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	6		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	8		1918 – 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Okrzei	10		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	12		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	17		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	18		1892	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	19		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	20		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	21		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Okrzei	25		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Orkana	3		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Orkana	7		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Orkana	11		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Paderewskiego	5		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Paderewskiego	46a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Parkowa	1		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Parkowa	3		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Parkowa	5		XIX/XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Parkowa	5a		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Parkowa	7		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Bpa Pelczara (cz. d. Ściegiennego)	12		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pocztowa	3a		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pocztowa	5		XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pocztowa	6		1904 -1905	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pocztowa	8		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Podhalańczyków	4			ceglane	
Przemyśl	Dom	Pogodna	6		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pogodna	9		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	W. Pola	12		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	W. Pola	16		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	W. Pola	18-20		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	W. Pola	25		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	1		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	2		2 poł. XIX – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	3		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	24		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	25		1906, remont l. 70 XX w.	ceglane	A – 725 Z DNIA 1991
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	27		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	28		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	29		pocz. XX w.	ceglane	A – 733 Z DNIA 27.01.2012
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	32		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	38		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	40		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Popielów	2		1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Popielów	4		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Popielów	6		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Popielów	10			ceglane	
Przemyśl	Dom	Ks. Popiełuszki (cz. d. Ściegiennego)	3		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ks. Popiełuszki	4		k. XIX w.	ceglane	A – 229 Z DNIA 06.08.1987
Przemyśl	Dom	Ks. Popiełuszki	5		XIX/XX, 106 przebud., l. 80 XX w.	ceglane	A – 239 Z DNIA 06.08.1987
Przemyśl	Dom	Prądyńskiego	6		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Prądyńskiego	24		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Prądyńskiego	26		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Prądyńskiego	28		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Prądyńskiego	32		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Prądyńskiego	42		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Prusa	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Prusa	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysława	8		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysława	9		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysława	25		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Bunkier	Przemysława			1940	betonowe	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	6		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	8		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	13		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	15		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	16		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	18		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	20		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	22		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	28		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	32		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	34		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	36		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	38		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	40		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Przemysłowa	42		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Bunkier	Przemysłowa			1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Pułaskiego	1		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	2		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	3		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	4		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	5		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	6		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	7		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	14		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	16		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	17		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	18a		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	19		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	30		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	39		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pułaskiego	43		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	1		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	2		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	3		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	4		1910	ceglane	A – 133 Z DNIA 30.06.1986
Przemyśl	Dom	Puszkina	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	6		pocz. XX w.	ceglane	A – 845 Z DNIA 10.01.1997
Przemyśl	Dom	Puszkina	7		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	8/8a		pocz. XX w.	ceglane	A – 455 Z DNIA 22.08.1991
Przemyśl	Dom	Puszkina	9		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	9a		1918 -1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	10		pocz. XX w.	ceglane	A – 283 Z DNIA 25.07.2008

Przemyśl	Dom	Puszkina	11		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	12		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	13		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	14		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Puszkina	15		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa	Puszkina	17		1908, remont i moder. 1938	ceglane	A – 435 Z DNIA 04.09.1991
Przemyśl	Willa „Elżbieta”	Puszkina	18		1906	ceglane	
Przemyśl	Willa	Puszkina	19		1911	ceglane	A – 423 Z DNIA 25.02.1984
Przemyśl	Powozownia ze stajnią i mieszkaniami stangreta	Puszkina	19		1911	cegl.- drewn.	
Przemyśl	Studnia	Puszkina	19		1911	cegl.-żel.	
Przemyśl	Dom	Puszkina	20		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Raławicka	1		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Raławicka	2		pocz. XX w.	ceglane	A – 722 Z DNIA 28.12.1982
Przemyśl	Dom	Raławicka	3		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Raławicka	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Raławicka	8		ok. 1920	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rakoczego	4		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rakoczego	5		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rakoczego	6		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rakoczego	10		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rakoczego	11		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rakoczego	13		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rakoczego	15		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ratuszowa	2		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ratuszowa	3		k. XIX w. (na piwnicach z XVIII i 1 poł. XIX w.)	ceglane	A – 143 Z DNIA 24.09.1985
Przemyśl	Dom	Ratuszowa	6		ok. 1900	ceglane	

Przemyśl	Dom	Ratuszowa	7		1889	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ratuszowa	8		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ratuszowa	10		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ratuszowa	12		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ratuszowa	16		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reja	1		ok. 1938	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reja	3		ok. 1932	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reja	6		XX w.	ceglane	A – 401 Z DNIA 28.02.1991
Przemyśl	Dom	Rejtana	4		pocz. XX w.	ceglane	A – 59 Z DNIA 05.08.2002
Przemyśl	Dom	Rejtana	6		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reymonta	2		l. 20 – 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reymonta	6		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reymonta	8		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reymonta	9		2 poł. XIX w – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reymonta	18		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reymonta	23		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reymonta	25		3 ćw. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Reymonta	27		3 ćw. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rodziewiczówny	2		1 ćw. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rodziewiczówny	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rodziewiczówny	14		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rodziewiczówny	20		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	18		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	20		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	22		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	24		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	

Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	27		l. 20 xx W.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	29		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	31		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	31a		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	33		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	35		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	37		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rogozińskiego	39		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rokitniańska	4		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rokitniańska	5		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rokitniańska	7		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rokitniańska	9		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Koszary	Rokitniańska/ Czarneckiego	1/27		1890	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rosłońskiego	19		1918 - 1939	ceglane	
przemyśl	Dom	Różana	2		1918 - 1939	drew.	
Przemyśl	Dom	Pl. Rybi (d. W.Proletariatu)	2		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Pl. Rybi	3		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Plac	Rynek			XVI w.		A – 331 Z DNIA 24.02.2009
Przemyśl	Dom	Rynek	2		XVI/XVII przeb.1872 – 1873, elew. k. XIX w.	ceglane	A – 303 Z DNIA 03.02.1969
Przemyśl	Dom	Rynek	3		XVI w., przeb. XVIII i pocz. XX w. remont 1962 i gruntownie 1970	ceglane	A – 347 Z DNIA 03.09.1968
Przemyśl	Dom	Rynek	4		XVI /XVII, grunt. remont ok. 1610 i XVII/ XVIII, remont 2 poł. XIX w., przed 1939 i gruntownie 1979 - 1985	ceglane	A – 412 Z DNIA 12.09.1983
Przemyśl	Dom	Rynek	5		XVI/XVII, nadbud. I remont ok. poł. XVIII w., przebud. 1894, remont 1975 - 1980	ceglane	A – 914 Z DNIA 31.05.1975
Przemyśl	Dom	Rynek	6		XVI/XVII w., przebud. XVIII w. i grunt.l. 80 – 90 XIX w., remont 1964	ceglane	A – 416 Z DNIA 19.01.1984

Przemyśl	Dom	Rynek	7		XVI/XVII, przeb. po spaleniu 1638, grunt. przebudz. 3 ćw. XIX w., remont 1962 - 1963	ceglane	A – 821 Z DNIA 20.02.1985
Przemyśl	Dom	Rynek	8		1900 (na fund. z XVII), remont l. 50, 60 i 70 XX w.	ceglane	A – 919 Z DNIA 31.05.1975
Przemyśl	Dom	Rynek	9		XVI, XVII, remont i nadbud. 1763 – 1766, przebud. fasady XIX/XX, remont 1932 - 1934	ceglane	A – 711 Z DNIA 11.05.1968
Przemyśl	Dom	Rynek	10		l. 60 XVI w., remont 1638, nadbud. I elewacja 2 ćw. XIX w., remont 1959	ceglane	A – 920 Z DNIA 31.05.1975
Przemyśl	Dom	Rynek	11		XVI w., nadbud. po 1659, przebudz. XIX w. remont 1959 – 1962 i 1987	ceglane	A – 306 Z DNIA 01.03.1969
Przemyśl	Dom	Rynek	12		1907 – 1910 (na piwnicach z XVII)	ceglane	A – 921 Z DNIA 31.05.1975
Przemyśl	Dom	Rynek	13		XVI w., przebudz. XVII w., nadbud. XVIII w. przebudz. XIX W., elewacje pocz. XX w., remont przed 1964	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rynek	14		1 poł. XIX w. (na piwnicach i cz. murach z XVI w.)	ceglane	A – 323 Z DNIA 30.01.1969
Przemyśl	Dom, tzn. Hildów	Rynek	15		poł. XVI w., rozbud. 1580, nadbud.ok. 1600, remont XVIII I po 1920	ceglane	A – 316 Z DNIA 05.01.1968
Przemyśl	Dom	Rynek	16		2 poł. XVI w., rozbud. XVII w., odbud. K. XIX, restaur. 1954 - 1959	ceglane	A – 104 Z DNIA 25.09.1959
Przemyśl	Dom	Rynek	17		poł. XVI, cz. zniszczony pożarem 1659, odbud. Pocz. XIX remont 2 poł. XIX i 1956 – 1957	ceglane	A – 31/105 Z DNIA 13.02.1969
Przemyśl	Dom	Rynek	18		2 poł. XVI w., poł. XVII, remont XIX/XX w.	ceglane	A – 106 Z DNIA 10.04.1968
Przemyśl	Dom	Rynek	19		XVI/XVII w., gruntownie remont 1 poł. XVIII w. nadb. 2 piętra ok. 1825	ceglane	A – 63 Z DNIA 25.02.1986
Przemyśl	Dom	Rynek	20		1 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rynek	20a		1 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rynek	26		1 poł. XIX w. rozbud. K. XIX w.	ceglane	A – 245 Z DNIA 28.02.2008
Przemyśl	Dom	Rzeczna	3		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Rzeczna	9		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	

Przemyśl	Dom	Rzeczna	17		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Salezjańska	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Salezjańska	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Salezjańska	4		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Salezjańska	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sanocka (d. Galińskiego)	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sanocka	2		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sanocka	4		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sanocka	15		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sarbiewskiego	3		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sarbiewskiego	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sarbiewskiego	13		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sarbiewskiego	14		1934	ceglane	
Przemyśl	Dom	Serbańska	4		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Serbańska	6		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Serbańska	7		1921 -1922	ceglane	A – 844 Z DNIA 12.02.1997
Przemyśl	Dom	Serbańska	8		1 poł. XIX w., przebud. 1894	ceglane	
Przemyśl	Dom	Serbańska	10		k. XIXw.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Serbańska	11		XVII w., przebudź.1823	ceglane	
Przemyśl	Dom	Serbańska	13		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 692 Z DNIA 23.05.1986
Przemyśl	Dom	Serbańska	15		1898	ceglane	
Przemyśl	Dom	Serbańska	17		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Siemiradzkiego	7		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Siemiradzkiego	13		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	1		1. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	5		1886	ceglane	A – 241 Z DNIA 12.12.2007

Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	7		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Ogrodzenie z bramą	Sienkiewicza	7		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	9		1928	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	11		1912	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	13		1913	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	14		1895	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	17		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	19		1910	ceglane	A – 242 Z DNIA 28.12.2007
Przemyśl	Dom	Ks. Skargi (d. Buczka)	4		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa	Ks. Skargi	5		1907	ceglane	A – 300 Z DNIA 27.06.1988
Przemyśl	Dom	Ks. Skargi	6		pocz. XX w.	ceglane	A – 403 Z DNIA 26.02.2010
Przemyśl	Willa	Ks. Skargi	8		1895	ceglane	A – 291 Z DNIA 06.04.1988
Przemyśl	Willa	Ks. Skargi	10		1896	ceglane	A – 292 Z DNIA 08.04.1988
Przemyśl	Dom	Ks. Skargi	11		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ks. Skargi	13		II p. XIX w - 1914	ceglane	
Przemyśl	Willa	Ks. Skargi	14		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ks. Skargi	16		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ks. Skargi	18		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Bunkier	Słoneczna			1940	beton	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	1/3		1 poł. XIX w.	ceglane	A – 516 Z DNIA 16.03.1984
Przemyśl	Dom	Słowackiego	2		pocz. XIX w., grunt.przebud. k. XIX w., remont ok. 1946 i 1965	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	4		2 poł. XIX w., remont 1960	ceglane	A - 224 Z DNIA 13.08.2007
Przemyśl	Dom	Słowackiego	5		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	6		2 poł. XIX w.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Słowackiego	7		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Oficyna	Słowackiego	7		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	8		l. 70 XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	9		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	10		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	13		2 poł. XIX w.	ceglane	A -259 Z DNIA 20.02.2008
Przemyśl	Dom	Słowackiego	14		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	16		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 15620.04.2006
Przemyśl	Dom	Słowackiego	17		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	18		2 poł. XIX w.	ceglane	A –482 Z DNIA 02.08.1993
Przemyśl	Dom	Słowackiego	19		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	20		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	22		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	23i 23a		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 417 Z DNIA 21.05.2010
Przemyśl	Dom	Słowackiego	24		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	26		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa „Marya”	Słowackiego	27		pocz. XX w.	ceglane	A – 710 Z DNIA 27.05.1972
Przemyśl	Dom	Słowackiego	28		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	29		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	30		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	31		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	32		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	33		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	35		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	37		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	39		2 poł. XIX w.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Słowackiego	41		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	42a		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	42 b		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	42c		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	43		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	44		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	44a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	45		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	46		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	46a		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	47		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	48		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	49		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	50		1895, remont 1964-1965	ceglane	A - 393 Z DNIA 20.11.1990
Przemyśl	Dom	Słowackiego	51		4 ćw. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	52		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	59		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	61		XIX/XX w.	ceglane	A - 407 Z DNIA 26.02.2010
Przemyśl	Budynki zaplecza – stajnia i budynek produkcyjny (fabryczka)	Słowackiego Łukasińskiego	61 8		ok. 1910	ceglane	A - 685 Z DNIA 15..11.2011
Przemyśl	Dom	Słowackiego	62		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	63		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	64		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	65		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	66		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	67		pocz. XX w.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Słowackiego	68		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	68a		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	69		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	70		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	71		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	72		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	74		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	75		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	77		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	81		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	84		pocz. XX w.	ceglane	A - 337 Z DNIA 15.02.1990
Przemyśl	Dom	Słowackiego	88		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	90		1 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Słowackiego	98		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	1		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	3		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	5		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	6		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	7		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	8		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	9		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	11		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	12		1891	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	13		2 poł. XIX w.	ceglane	A - 279 Z DNIA 30.07.2008
Przemyśl	Dom	Smolki	13a		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	

Przemyśl	Dom	Smolki	15		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	16		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	17		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	18		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	19		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	20		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	22		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	24		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	26		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Smolki	28		XIX /XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sobótka	24		l. 20 XX w.	drew.	
Przemyśl	Dom	Sobótka	26		pocz. XX w.	drew.	
Przemyśl	Dom	Sobótka	46		1930	drew.	
Przemyśl	Dom, ob. szkoła	Sobótka			pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sportowa	5		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sportowa	8		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sportowa	10		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sportowa	14		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Gen. Sowińskiego (d. Dworskiego)	1		k. XIX w.	ceglane	A - 1 Z DNIA 07.04.1999
Przemyśl	Dom	Gen. Sowińskiego	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Stachewicza	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Stachewicza	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Stachewicza	6		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Stachewicza	8		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Stachewicza	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Stachewicza	12		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Zespół dworski „na Sielcu”	Stawowa	27		1922		A – 107 Z DNIA 20.03.1986
Przemyśl	Dom	Strażacka	7		1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Strażacka	9		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Willa	Strażacka	11		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom, ob. Siedziba Klubu Sportowego „Czuwaj”	22 Stycznia	6		pocz. XX w.	drewn.	
Przemyśl	Dom	22 Stycznia	7		XIX / XXw.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Sułkowskiego	4		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śniadeckiego	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śniadeckiego	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śniadeckiego	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śniadeckiego	8		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śniadeckiego	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śzańcowa	48		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śzańcowa	58		1. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śzańcowa	58a		1. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szańcowa	62		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szańcowa	92		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szańcowa	96		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szańcowa	98		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szańcowa	100		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa oficerska	Szwoleżerska	4		1. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa oficerska	Szwoleżerska	6		1. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa oficerska	Szwoleżerska	8		1. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa oficerska	Szwoleżerska	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa oficerska	Szwoleżerska	12		1. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa oficerska	Szwoleżerska	14		1. 20 XX w.	ceglane	A – 286 Z DNIA 10.02.1988

Przemyśl	Willa oficerska	Szwoleżerska	17		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szykowskiego	2		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szykowskiego	4		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szykowskiego	6		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szymanowskiego	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szymanowskiego	8		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szymanowskiego	9		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Szymanowskiego	11		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śniadeckiego	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śniadeckiego	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śnigurskiego (d. Dzierżyńskiego)	1		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	5		pocz. XX w.	ceglane	A - 257 Z DNIA 04.02.2008
Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	9		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	10		XIX/XX w.	ceglane	A - 6 Z DNIA 30.06.1999
Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	12		XIX/XX w.	ceglane	A - 6 Z DNIA 30.06.1999
Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	14		XIX/XX w.	ceglane	A - 256 Z DNIA 20.02.2008
Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	16		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	18		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	20		XVI w., przebud. l. 30 XIX w., elewacje k. XIX w., grunt. remont ok. 1970	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	2		k. XIX w.	ceglane	A - 596 Z DNIA 16.03.1993
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	3		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	4		k. XIX w.	ceglane	A - 186 Z DNIA 088. 12. 2006
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	5		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	6		4 ćw. XIX w.	ceglane	A - 822 Z DNIA 07.02.1996

Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	7		1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	8		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	12		ok. 1912	ceglane	A – 707 Z DNIA 07.06.1991
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	16		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	21		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	22		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	24		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	28a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	2		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	3		l. 20 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	4		ok. 1930	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tatarska	1		1 poł. XIX w.	ceglane	A – 506 Z DNIA 03.11.1983
Przemyśl	Dom	Tatarska	3		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tatarska	4		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tatarska	6		2 p. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tatarska	10		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tatarska	24		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tatarska	26		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tatarska	61		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tetmajera	1		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tuwima	1		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tuwima	2		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Tuwima	3		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ujejskiego	3		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Ujejskiego	4		2 poł. XIX - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wałowa	1		1891	ceglane	A – 671 Z DNIA 24.05.1994

Przemyśl	Dom	Wałowa	3		ok. 1903	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wałowa	5		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wałowa	7		ok. 1900	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wałowa	9		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Waygarta	1		1891	ceglane	A – 189 Z DNIA 21.01.1987
Przemyśl	Oficyna domu	Waygarta	2		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Waygarta	4		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Waygarta	6		l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wernyhory	3		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wieniawskiego	12		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wieniawskiego	14		1918-1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wilczańska	24		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wilczańska	34		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wilczańska	38		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wilczańska	72		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wilczańska	76		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wilczańska	82		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Bunkier	Wilczańska			1940	betonowe	
Przemyśl	Dom	Wiśniowa	2		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wiśniowskiego	7		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wiślickiego	4		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wiślickiego	5		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Władycze	1		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Władycze	2		k. XIX w.	ceglane	A 208 Z DNIA 13.09.2007
Przemyśl	Dom	Władycze	4		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Władycze	6		XIX/XX w.	ceglane	

Przemyśl	Dom	Władyczne	8		1. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Władyczne	10		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Władyczne	11		2 poł. XIX w.	ceglane	A – 860 Z DNIA 10.03.1986
Przemyśl	Dom	Władyczne	12		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Władyczne	13		XIX/XX w.	ceglane	A – 85 Z DNIA 10.03.1986
Przemyśl	Dom	Władyczne	14		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Władyczne	15		1898, remont l. 80 XX w.	ceglane	A – 83 Z DNIA 18.03.1986
Przemyśl	Dom	Władyczne	16		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Władyczne	17		2 poł. XIX w., remont l. 60 XX w.	ceglane	A – 862 Z DNIA 19.03.1986
Przemyśl	Dom	Władyczne	19		2 poł. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wodna	1		XVI/XVII, remont. k. XIX w.	ceglane	A – 340 Z DNIA 20.11.1964
Przemyśl	Dom	Wodna	2		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wodna	4		ok. 1935, uszkodzony 1939, remont l. 60 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wodna	5		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wodna	6		k. XVII w., remont k. XIX w., 1956 i 1970	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wodna	7		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wozowa	2		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wozowa	9		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wróblewskiego	4		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Focha	5		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Focha	7		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Focha	21		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Focha	23		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Focha	37		1918 – 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Piłsudskiego (d. Manifestu Lipcowego)	3		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Piłsudskiego	5		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Piłsudskiego	7		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Piłsudskiego	9		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Piłsudskiego	11		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Piłsudskiego	13		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Piłsudskiego	29		1890	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Marszałka Piłsudskiego	31		ok. 1900	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II(d. Wybrzeże Kościuszki)	4		k. XIX w.	ceglane	A – 64 Z DNIA 02.12.2002
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	8		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa „Jadwiga”	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	10		1905	ceglane	A – 149 Z DNIA 10.07.1986
Przemyśl	Willa, 124b. Dom Opieki „Caritas”	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	12		pocz. XX w., modern. 1980	ceglane	A – 348 Z DNIA 19.12.1989
Przemyśl	Willa „Pod Orłem”	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	14		1926 – 1937	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	16		1910	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	18		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Willa	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	20		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Willa	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	34		1 ćw. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wybrzeże Wilsona (d. Engelsa)	3		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Bunkier	Wybrzeże Wilsona			1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyczółkowskiego	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyczółkowskiego	2		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyczółkowskiego	4		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyspiańskiego	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyspiańskiego	72		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyspiańskiego	79		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyspiańskiego	81		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyspiańskiego	83		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyszyńskiego	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyszyńskiego	2		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Wyszyńskiego	4		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zaciszna	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zaciszna	2		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zaciszna	5		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zaciszna	7		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zaciszna	9b		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zaciszna	11		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zaciszna	21		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zaciszna	23		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zagrodowa	4		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zagrodowa	13		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zaleskiego	1		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zamknięta	1		2 poł. XIX w. - 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zamknięta	2		1939 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zamoyskiego	11		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zamoyskiego	13		1918 - 1939	ceglane	

Przemyśl	Dom	Zana	2		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zana	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego (d. Nowotki)	2		2 poł. XIX w. – 1914		
Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego	8		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego	10		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego	12		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego	18		1918 - 1939	ceglane	A – 751 Z DNIA 28.05.1997
Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego	24		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego	26		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego	34		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego	36		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Spichlerz	Zielińskiego	2		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zielińskiego	13		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zielińskiego	25		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zielińskiego	29a		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zielińskiego	33		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	1a		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	3		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	4		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	5		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	6		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	7		XIX/XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	8		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	9		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	10		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	14		2 poł. XIX w. – 1914	ceglane	

Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	16		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	18		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Zyblikiewicza	20		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Żeromskiego	4		k. XIX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Żeromskiego	11		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Dom	Żeromskiego	12		1904	ceglane	
Przemyśl	Dom	Żeromskiego	14		k. XIX w.	drewn.	
Przemyśl	Dom	Żeromskiego	15a		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Żeromskiego	17		2 poł. XIX w.- 1914	ceglane	
Przemyśl	Dom	Żeromskiego	18		pocz. XX w.	ceglane	
Przemyśl	Willa „Zofjówka”	Żeromskiego	19		1910, podwyższona po 1918	ceglane	A – 491 Z DNIA 28.04. 1992
Przemyśl	Dom	Żółkiewskiego	14		1918 – 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Żwirki i Wigury	1		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Dom	Żwirki i Wigury	3		1918 - 1939	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	Bohaterów Getta			1926	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	Dolińskiego			1926	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	Dworskiego			ok. 1936	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	Kilińskiego			l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	Konarskiego			ok. 1936	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	Łukasińskiego			l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	3 Maja			1926	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	Mickiewicza			ok. 1936	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa			Pl. Konstytucji róg ul. Kraśnińskiego	1926	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	Rogozińskiego			1926	ceglane	
Przemyśl	Stacja transformatorowa	Słowackiego			l. 30 XX w.	ceglane	
Przemyśl	Most tzw. kamienny				k. XIX w.	ceglany	

Przemysł	Most na rzece Wiar				1900	żel.	
Przemysł	Browar	Węgierska			XIX/XX w.	ceglane	
Przemysł	Fabryka maszyn i odlewnia żelaza, ob. dom mieszkalny	Dworskiego	74		XIX/XX w.	ceglane	
Przemysł	Odlewnia dzwonów J. Felczyńskiego	Słowackiego	46		1948,rozbud.l.70 XXw	ceglane	
Przemysł	Budynek mieszkalno – produkcyjny w zespole tartaku	Bohaterów Getta	25/27		ok. 1902 - 1919	ceglane	A -285 Z DNIA 02.02.1988
Przemysł	Dom	Bohaterów Getta	25/27		ok. 1902 - 1919	ceglane	A -285 Z DNIA 02.02.1988
Przemysł	Komin	Bohaterów Getta	25/27		pocz. XX w.	ceglane	A -285 Z DNIA 02.02.1988
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Szańcowa			1940 – 1941, wbudowany w Szaniec S 3 „GARBARZE”	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Szańcowa			1940 – 1941 wbudowany w Szaniec S 2” WILCZE”	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Szańcowa			1940 – 1941 wbudowany w Szaniec S 1” POBEREŻE”	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Szańcowa			1940 – 1941 wbudowany w Szaniec S 1/2 „POBEREŻE – PIŁA”	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Wilczańska			1940 – 1941	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Kokosza			1940 - 1941	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Sybiraków			1940 – 1941	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”			przy oczyszczalni ścieków na Przekopanej	1940 – 1941	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”			między ul. Piaskową a rzeką Wiar	1940 – 1941	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Sienna			1940 – 1941 wbudowany w Fort N XX „PRZEKOPANA”	betonowe	
				między terenem Sanwilu a rzeką Wiar	1940 – 1941	betonowe	
		Sielecka			1940 - 1941	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Bakończycka			1940 – 1941 wbudowany w Fort N XXI „BAKOŃCZYCE”	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Słowackiego			1940 – 1941 wbudowany w Szaniec N XXI a „JAMKI”	betonowe	
Przemysł	Schron bojowy „Linii	Sanocka				betonowe	

	Mołotowa”						
Przemyśl	Schron bojowy „Linii Mołotowa”			na Krzemieńcu	1940 – 1941	betonowe	
Przemyśl	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Wybrzeże Marszałka J. Piłsudskiego			1940 – 1941		
Przemyśl	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Wilsona			1940 – 1941	betonowe	
Przemyśl	Schron bojowy „Linii Mołotowa”	Sanowa			1940 – 1941	betonowe	

Aneks nr 2: Ewidencja Twierdzy Pierścieniowej Przemyśl – Fortyfikacje Rdzenia Twierdzy , obwód NOYON

Miejscowość	Obiekt	Ulica	Nr	Lokalizacja	Datowanie	Material	Nr rejestru
Przemyśl	Szaniec S 3 „GARBARZE”	Szańcowa			1873 – 1880, zmodernizowany ok. 1900 – 1910, wbudowanie schronu bojowego linii Mołotowa 1940	ziem., beton	
Przemyśl	Szaniec S 2” WILCZE”	Szańcowa			1873 – 1880, zmodernizowany ok. 1900 – 1910, wbudowanie schronu bojowego linii Mołotowa 1940	ziem., beton	
Przemyśl	Szaniec S 1” POBEREŻE”	Szańcowa			1873 – 1880, wbudowanie schronu bojowego linii Mołotowa 1940	ziem.-mur, beton	
Przemyśl	Szaniec S 1/1 „POBEREŻE – KLESZCZE”, tzw. Kleszcze Rogniata	Szańcowa			1873 – 1880,	ziem.	
Przemyśl	Szaniec S 1/2 „POBEREŻE – PIŁA”	Szańcowa			1873 – 1880, wbudowanie schronu bojowego linii Mołotowa 1940	ziem., beton	
Przemyśl	Fort N XX „PRZEKOPANA”	Sienna			1880 – 1887, cz. rozebrany ok. 1920 – 1930, wbudowanie schronu bojowego linii Mołotowa 1940	ziem.-mur,	
Przemyśl	Brama Krównicka	Jasińskiego			1873 - 1880	mur.	
Przemyśl	Szaniec SZ 12 „LEMPARTÓWKA”	Zamoyskiego			1873 - 1880	ziem.	
Przemyśl	Fort N XXI a „KANAL”	Batorego			ok. 1890, zmodernizowany ok. 1900 – 1910, przebudz. ok. 1930	mur. – ziem.	
Przemyśl	Fort N XXI „BAKOŃCZYCE”				1880 – 1887, cz. rozebrany ok. 1920 – 1930, wbudowanie 2 schronów bojowych linii Mołotowa 1940	mur. – ziem.	
Przemyśl	Brama Dobromilska	Słowackiego			1873 - 1880	mur.	
Przemyśl	Szaniec N XXI a „JAMKI”	Słowackiego			k. 1880, cz. zniwelowany, wbudowanie schronu bojowego linii	ziem.-mur, beton	

					Mołotowa ok. 1940		
Przemyśl	Szaniec N XVI a „LABORATORIUM”	Przemysława			ok. 1854 – 1857 (?), zmodernizowany ok. 1880, cz. zniwelowany po 1975	ziem.-mur	
Przemyśl	Szaniec N XVI b „Tatarski KOPIEC”	Grochowska			1873 – 1880	ziem.-mur	
Przemyśl	Zespół wojennego magazynu prochu nr 1- magazyn prochu	Kupały		osiedle Wysokie Góry	ok. 1890, zapewne wysadzony 1915, cz. rozebrany	beton – ziem.	
Przemyśl	Strzelnica wojskowa	Piastowska			1873-1887, zmodernizowana 1941 - 1944	beton – ziem.	
Przemyśl	Szaniec N XVI b nowa bateria „ZNIESIENIE”	Przemysława			ok. 1900 – 1910	ziem.	
Przemyśl	Fort N XVI „ZNIESIENIE”	Przemysława			Szaniec obozu warownego 1854 – 1857, przebud. 1880 – 1887, zmodernizowany ok. 1900 – 1910, wysadzony 1915, cz. rozebrany ok. 1920 - 1930	beton – ziem.	A – 393 Z DNIA 08.01.2010
Przemyśl	Brama „NA ZNIESIENIU”	Przemysława			1873 - 1880	mur.	
Przemyśl	Szaniec N XVI bramy „ZNIESIENIE”	Przemysława			1873 – 1880, cz. zniwelowany po 1975	ziem.	A – 393 Z DNIA 08.01.2010
Przemyśl	Szaniec N XVI a „BATERIA”			dzielnica Krzemieniec	ok. 1853 - 1855	ziem.	
Przemyśl	Szaniec SZ 9 „KRZEMIENIEC”			dzielnica Krzemieniec	1873 - 1880	ziem.	A – 368 Z DNIA 06.08.2009
Przemyśl	Fort N XVI c „TRZY KRZYŻE” – cz. wschodnia			dzielnica Krzemieniec	1855 jako kleszcze, przebud. 1880 i ok. 1903 – 1914	ziem.-mur	A – 368 Z DNIA 06.08.2009
Przemyśl	Fort N XVI c „TRZY KRZYŻE” – cz. zachodnia			dzielnica Krzemieniec	1873 – 1880, przebud. ok. 1903 - 1914	ziem.-mur	A – 368 Z DNIA 06.08.2009
Przemyśl	Brama sanocka górna	Galińskiego		na terenie Parku Miejskiego	1873 – 1880	mur.	A – 368 Z DNIA 06.08.2009
Przemyśl	Brama sanocka dolna z wartownią	Sanocka			1873 – 1880-, zmoderniz. ok. 1900	mur.	A – 250 Z DNIA 14.08.1987
Przemyśl	Szaniec SZ 7	Wybrzeże Kościuszki			1873 – 1880, cz. zniwelowany po 1975	ziem.	
Przemyśl	Szaniec SZ 6	Grunwaldzka i Bielskiego			1873 – 1880, cz. zniwelowany 1950	ziem.	
Przemyśl	Szaniec N XVII a „BROWAR”	Malawskiego			1873 – 1880	ziem.-mur.	
Przemyśl	Brama „NA OSTROWIU”	Szańce			ok. 1880, cz. rozebrana ok. 1960	mur.	
Przemyśl	Szaniec kleszczowy SZ 5 bramy „NA OSTROWIU”	Szańce			1873 – 1880, cz. zniwelowany po 1975	ziem.- mur.	
Przemyśl	Szaniec N XVII b „DYNAMIT”	Szańce			1873-1880	ziem.- mur.	

Przemyśl	Prochownia „NA OSTROWIU” (magazyn dynamitu)	Bielskiego			1873-1880, rozbiórka budynków po 1945	ziem.	
Przemyśl	Szaniec N XVIII a „STRZELNICA”	Szańce			1873 – 1880	ziem.- mur.	
Przemyśl	Fort N XVIII b „GŁĘBOKA”	Szańce			1880 – 1887, przebud. ok. 1900 – 1910, wysadzony 1915, cz. rozebrany ok. ok. 1920 – 1930 (front obrony bliskiej)	ziem.- mur.	
Przemyśl	Brama „NA LIPOWICY”	Wysockiego			1873 – 1880, cz. rozebrany 1939-1945	mur.	
Przemyśl	Szaniec kleszczowy bramy „NA LIPOWICY”	Wysockiego			1873 – 1880, cz. zniwelowany po 1975	ziem.- mur.	
Przemyśl	Fort N XVIII „LIPOWICA”	Armii Krajowej			1880-1887, wysadzony 1915, cz. rozebrany ok. 1920 – 1930	ziem.- mur.	
Przemyśl	Szaniec SZ 4 „ LIPOWICA”	Armii Krajowej			1873 – 1880	ziem.	
Przemyśl	Szaniec N XVIII c „LAS”	Armii Krajowej			1873 – 1880, rozbiórka schronów ok. 1920 – 1930, cz. zniwelowany po 1975	ziem.- mur.	
Przemyśl	Zespół strzelnicy wojskowej i wojskowego laboratorium artyleryjskiego – strzelnica	Paderewskiego			1873 – 1887, zmodernizowany 1940-1944 i po 1950	ziem.-beton.-drewn.	
Przemyśl	Zespół strzelnicy wojskowej i wojskowego laboratorium artyleryjskiego –budynek zaplecza	Paderewskiego			1873 – 1887, zmodernizowany 1940-1944 i po 1950	mur.	
Przemyśl	Zespół strzelnicy wojskowej i wojskowego laboratorium artyleryjskiego –budynek zaplecza	Paderewskiego			1873 – 1887, zmodernizowany 1940-1944 i po 1950	szachulcowy	
Przemyśl	Fort N XIX „WINNA GÓRA”	Żółkiewskiego			Szaniec obozu warownego 1854 – 1857, przebud. 1880 – 1887, wysadzony 1915, cz. rozebrany ok. 1920 – 1930	ziem.- mur.	
Przemyśl	Fort 13 „ŁAPAJÓWKA”				1880 – 1887, cz. wysadzony 1915, cz. rozebrany ok. 1920 - 1930	ziem.- mur.	A – 375 Z DNIA 24.08.2009
Przemyśl	Fort 2 „NEHRYBKA”				1880 – 1887, cz. rozebrany ok. 1920 – 1930, cz. zniwelowany 1969	ziem.- mur.	
Przemyśl	Fort 3 A „KRUHEL”				1854 – 1857, przebud. 1880, cz. zrujnowany ok. 1920 – 1930	ziem.- mur.	A – 561 Z DNIA 27.01.1993
Przemyśl	Fort 3 B „KRUHEL”				ok. 1880	ziem.	A – 561 Z DNIA 27.01.1993
Przemyśl	Fort 3 C „KRUHEL”				1854 – 1857, przebudz. ok. 1880, cz. zrujnowany ok. 1920 - 1930	ziem.- mur.	A – 561 Z DNIA 27.01.1993

Przemyśl	Fort W XVII „OSTRÓW” – pierwotnie 4 i 5				1880 – 1887, zmodern i włączony w linię Noyon jako N ok. 1908, wysadzony 1915, rozbiórka bud. koszarow. ok.1920 – 1930	ziem.- mur.	
----------	---	--	--	--	--	-------------	--

Aneks nr 3: Ewidencja Twierdzy Pierścieniowej Przemyśl – Zaplecze Rdzenia Twierdzy, obwód NOYON

Miejscowość	Obiekt	Ulica	Nr	Lokalizacja	Datowanie	Material	Nr rejestru
Przemyśl	Koszary artylerii – 2 budynki koszarowe	Dworskiego	97 i 99		1897	mur.	
Przemyśl	Koszary artylerii – 5 magazynów	Nestora			1897, 2 budynki remont. 1979 i 1981	mur.	
Przemyśl	Koszary artylerii – budynek gospodarczy	Nestora			1897	mur.	
Przemyśl	Koszary artylerii – wartownia	Nestora			1897, remont.1979	mur.	
Przemyśl	Koszary artylerii – budynki koszarowe	Lwowska			1895	mur.	
Przemyśl	Koszary artylerii – ujeżdżalnia koni, ob. hotel	Lwowska			XIX w., remont l. 90 XX w.	mur.	
Przemyśl	Koszary 3 pułku artylerii fortecznej – budynek koszarowy	Mickiewicza			1910 - 1914	mur.	A – 576 Z DNIA 16.06.1984
Przemyśl	Koszary 3 pułku artylerii fortecznej – budynek koszarowy	Mickiewicza			k. XIX w., remont l. 70 XX w.	mur.	A – 576 Z DNIA 16.06.1984
Przemyśl	Koszary 3 pułku artylerii fortecznej –budynek koszarowy	Mickiewicza			1910 - 1914	mur.	A – 576 Z DNIA 16.06.1984
Przemyśl	Koszary 3 pułku artylerii fortecznej – 2 magazyny	Mickiewicza			1910 - 1914	mur.	A – 576 Z DNIA 16.06.1984
Przemyśl	Koszary 3 pułku artylerii fortecznej – siedziba Dyrekcji Inżynierii Wojskowej, ob. hotel	Mickiewicza			1910 - 1914	mur.	A – 576 Z DNIA 16.06.1984
Przemyśl	Koszary artylerii konnej – 8 budynków koszarowych, ob. domów nr 16,20,22,24,30,32,32a i 32b	Herburtów			1880 - 1887	mur.	
Przemyśl	Koszary artylerii – stajnia	Herburtów			1880 - 1887	mur.	
Przemyśl	Koszary artylerii –magazyn	Herburtów			1880 - 1887	mur.	
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty – 6 budynków koszarowych	29 listopada i 3 Maja			1898, remont.l. 60 – 90 XX w.	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty –2 budynki koszarowe, ob. szkoła	29 listopada i 3 Maja			1898	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty –budynek koszarowy	29 listopada i 3 Maja			1890, rozbud. 1942, remont.1970	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983

Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty – budynek koszarowy	29 listopada i 3 Maja			1890, remont.1980	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty – budynek koszarowy, ob. izba chorych	29 listopada i 3 Maja			1898, remont.1970	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty – budynek dowództwa, ob. klub	29 listopada i 3 Maja			1898, remont.1970	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty – areszt	29 listopada i 3 Maja			1898, remont.1974	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty –dom mieszkalny, ob. administracyjny	29 listopada i 3 Maja			1898, remont.1977	mur.	A – 706Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty –dom mieszkalny, ob. administracyjny	29 listopada i 3 Maja			1890	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty –dom mieszkalny ,ob. magazyn	29 listopada i 3 Maja			1890	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty –dom mieszkalny, ob. magazyn	29 listopada i 3 Maja			1930	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty – dom, ob. wartownia	29 listopada i 3 Maja			1932	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty – 2 budynki gospodarcze	29 listopada i 3 Maja			1930	mur.	A – 706 Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 45 pułku piechoty – magazyn	29 listopada i 3 Maja			1898, remont. 1967	mur.	A – 706Z DNIA 15.12.1983
Przemyśl	Koszary 10 batalionu pionierów – budynek sztabowy	Okrzei			1896	mur.	A –705 Z DNIA 1983
Przemyśl	Koszary 10 batalionu pionierów – 2 budynki koszarowe	Okrzei			1896	mur.	A – 705 Z DNIA 1983
Przemyśl	Koszary 10 batalionu pionierów – areszt i wartownia	Okrzei			1896	mur.	A – 578 Z DNIA 1983
Przemyśl	Koszary 10 batalionu pionierów – stajnia, ob. hala sportowa	Okrzei			1896	mur.	A – 705 Z DNIA 1983
Przemyśl	Koszary 10 batalionu pionierów – 4 budynki gospodarcze	Okrzei			1896	mur.	A – 705 Z DNIA 1983
Przemyśl	Koszary 10 batalionu pionierów – 8 magazynów	Okrzei			1896	mur.	A – 705 Z DNIA 1983
Przemyśl	Koszary 10 batalionu pionierów – magazyn	Okrzei			1896, remont.1986 – 1987	mur.	A – 705 Z DNIA 1983
Przemyśl	Koszary 10 batalionu pionierów – magazyn	Okrzei			1896, remont 1986, adaptowany na stolarnię 1997	mur.	A – 705 Z DNIA 1983
Przemyśl	Koszary 10 batalionu pionierów – ogrodzenie od str. Ul. Noskowskiego	Okrzei			k. XIX w.	mur.	A – 705 Z DNIA 1983
Przemyśl	Zespół koszar 10 pułku piechoty – 3 budynki koszarowe, ob. szkoła muzyczna	Słowackiego			1896	mur.	A – 575 Z DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół koszar 10 pułku piechoty – 4 budynki koszarowe, ob.	Słowackiego			1896, ob. szpital	mur.	A – 575 DNIA

	szpital wojskowy				wojskowy, remont. l. 60, 80 i 90 XX w.		12.12.1983
Przemyśl	Zespół koszar 10 pułku piechoty – kasyno oficerskie	Słowackiego			1896, ob. szkoła muzyczna, remont 1994	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół koszar 10 pułku piechoty – willa dowódcy	Słowackiego			1896, remont 1993	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół koszar 10 pułku piechoty – dom mieszkalny	Słowackiego			1896, remont 1992	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół koszar 10 pułku piechoty – dom	Słowackiego			1896	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół koszar 10 pułku piechoty – stajnia	Słowackiego			1896	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół koszar 10 pułku piechoty – wartownia	Słowackiego			1896, l. 60 XX w.	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół koszar 10 pułku piechoty – remiza strażacka	Słowackiego			1896	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – budynki szpitalne, ob. szpital wojskowy, w jednym liceum pielęgniarskie	Słowackiego			1896, remont l. 50 – 90 XX w.	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – kaplica	Słowackiego			1896, remont 1992	mur.	A – 514 Z DNIA 21.12.1992
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – dom	Słowackiego			1896, remont 1994	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – dom	Słowackiego			1896, remont 1995	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – stajnia	Słowackiego			1896	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – 2 budynki gospodarcze	Słowackiego			1896, remont 1964	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – budynek gospodarczy	Słowackiego			1941	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego - magazyn	Słowackiego			1941	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – wieża ciśnień	Słowackiego			1896	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – brama wschodnia	Słowackiego			1896	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Zespół szpitala załogowego – pozostałości ogrodzenia	Słowackiego			k. XIX w.	mur.	A – 575 DNIA 12.12.1983
Przemyśl	Koszary - budynek	Rokitniańska			1890, przebud. 1940-1944, modern. 1947-1958	mur.	
Przemyśl	Koszary – areszt wojskowy , ob. więzienie	Rokitniańska			1890, przeb. 1940 -44	mur.	

Aneks nr 4: Rejestr zabytków architektury miasta Przemyśla

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Ulica	Nr	Lokalizacja	Datowanie	Nr rejestru i data wpisu	Własność
1	Przemyśl	Układ urbanistyczny starego miasta				XVI – XIX w.	A – 705/709 Z DNIA20.05.1972	
2	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – pozostałości Bramy Grodzkiej	Grodzka	8		XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	gminna
3	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fragment muru	Ratuszowa	1	ściana domu	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	gminna
4	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – bastion pn – zach.			ulice Piłsudskiego, Waygarta, Kościuszki	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	współwłasność (nieuregulowana)
5	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fragment kurtyny	Waygarta	5		XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	współwłasność (nieuregulowana)
6	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fragment kurtyny			w ścianach domów pl. Katedralny i ul. Zamkowa	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
7	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – kurtyna na zapleczu klasztoru karmelitów			ul. Karmelicka i Basztowa	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
8	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – bastion pd., tzw. Baszta Kowalska			między ul. Basztową i Karmelicką	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	kościelna/ gminna (?)
9	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – kurtyna			ul. Basztowa, Władycze i Karmelicka	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	współwłasność (nieuregulowana)
10	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – bastion wsch.			ul. Basztowa, róg Słowackiego i Władycze	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	współwłasność (prywatna)
11	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – kurtyna między bastionem wsch. i Bramą Lwowską			ul. Słowackiego i Władycze	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	współwłasność (prywatna)
12	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fragment kurtyny na pn. od Bramy Lwowskiej			ul. Jagiellońska	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	współwłasność
13	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – stok obwałowań ziemnych od pd. – zach.			ul. Zamkowa	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
14	Przemyśl	Mur graniczny			pl. Katedralny 4a – ul. Grodzka 11 i pl. Katedralny 3	pocz. XX w.	A – 396 Z DNIA 21.01. 2010	kościelna
15	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – taras i przeciwstok obwałowań ziemnych			ul. Tatarska	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	kościelna

16	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – obwałowanie przy zespole klasztornym karmelitanek			ul. Ks. Popiełuszki	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
17	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – fosa w ogrodach domów			ul. Basztowa i Ks. Popiełuszki	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
18	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – wał ziemny kleszczowy przed kurtyna na zapleczu zespołu klasztornego karmelitów			ul. Ks. Popiełuszki	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
19	Przemyśl	Pozostałości miejskich obwarowań obronnych – wał ziemny kleszczowy przed kurtyną między bastionami pd. I wsch.			Ul. Basztowa	XIV – XV w., modernizowane XVI, rozb. 1659, cz. rozebrane po 1776 r.	A – 449 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
20	Przemyśl	Kościół archkatedralny p.w. Św. Jana Chrzciciela	Pl. Katedralny			1460 – 1549, 1578, 1724 – 1734, 1744, 1883-1901	A – 425 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
21	Przemyśl	Dzwonnica	Pl. Katedralny			1759-1764, nadbud. 1907	A – 425 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
22	Przemyśl	Kościół parafialny p.w. NMP Nieustającej Pomocy	Lwowska			1908 – 1911	A – 436 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
23	Przemyśl	Cerkiew gr.-kat. fil. p.w. Narodzenia Bogurodzicy, ob. prawosławna	Mariacka			1880 r.	A – 471 Z DNIA 07.06.1983	kościelna
24	Przemyśl	Dzwonnica	Mariacka			1880	A – 559 Z DNIA 07.06.1983	kościelna
25	Przemyśl	Cerkiew gr.-kat. fil. p.w. Zaśnięcia NMP ob. prawosławna	Wilczańska			1887	A – 445 Z DNIA 07.06.1983	kościelna
26	Przemyśl	Wieża cerkiewna, tzw. Wieża zegarowa	Władycze			1775 – 1777, 1925, 1959-1960 i 1989-1990	A – 432 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
27	Przemyśl	Synagoga	Słowackiego	15		pocz. XX w.	A – 88 Z DNIA 24.03.1986	osobowość prawna
28	Przemyśl	Synagoga	Pl. Unii Brzeskiej	6		1890 – 1892, zniszczona 1939-1945, remont 1962-1963	A – 431 Z DNIA 06.06.1983	prywatna
29	Przemyśl	Cerkiew gr. – kat. oo. bazylianów p.w. MB Bolesnej	Salezjańska	2		1935, przebudowa i adaptacja 1982-1984	A – 777 Z DNIA 07.06.1983	kościelna
30	Przemyśl	Kościół p.w. Św. Trójcy w zespole ss. Benedyktynek	Pl. Konstytucji			1768 – 1777	A – 255/59 Z DNIA 12.04.1959	kościelna
31	Przemyśl	Klasztor ss. Benedyktynek	Pl. Konstytucji			1768-1777, spalony 1941 i 1957, odbudowa części 1963	A – 255/59 Z DNIA 12.04.1959	kościelna
32	Przemyśl	Brama ze schodami w zespole ss. Benedyktynek	Pl. Konstytucji			1768 – 1777	A – 255/59 Z DNIA 12.04.1959	kościelna
33	Przemyśl	Mur obronny z dwiema bastejami i bramą w zespole ss. Benedyktynek			Pl. Konstytucji, Kraśnińskiego, Klasztorna	XVII (?)	A – 255/59 Z DNIA 12.04.1959	kościelna
34	Przemyśl	Ogród ss. Benedyktynek	Pl. Konstytucji			XVIII w.	A – 255/59 Z DNIA 12.04.1959	kościelna
35	Przemyśl	Klasztor oo. Bonifratrów, ob.	Kościuszki	2		ok. 1678, przebud. 1787, XIX w.	A – 427 Z DNIA	państwowa

		Kolegium Język. Obcych z oficyną					06.06.1983	
36	Przemyśl	Kościół p.w. Św. Marii Magdaleny w zespole oo. Franciszkanów	Franciszkańska			1754 - 1778	A – 428 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
37	Przemyśl	Klasztor oo. Franciszkanów	Franciszkańska			po 1780, przebud. XIX i XX w.	A – 428 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
38	Przemyśl	D. kościół xx. Jezuitów, ob. Katedra obrz. bizant.-ukr.	Pl. Czackiego	2		1627-1678, przebud. XVIII w., fasada 1760, remont i restauracja 1903- 1904	A – 429 Z DNIA 06.09.1983	kościelna
39	Przemyśl	D. klasztor xx. Jezuitów	Pl. Czackiego	2		1687 – ok.1720, 1754 – 1757, nadbud. 2 p. 1846, odbud po spaleni w 1962	A – 429 Z DNIA 06.09.1983	kościelna
40	Przemyśl	D. kolegium xx. Jezuitów	Pl. Czackiego	2		1658, rozb. 1687 – 1720, nadb. 2 piętra 1846	A – 429 Z DNIA 06.09.1983	kościelna
41	Przemyśl	Kościół p.w. MB Szkaplerznej w zespole ss. Karmelitanek	Tatarska			1889 -199	A – 69 Z DNIA 25.02.1986	kościelna
42	Przemyśl	Klasztor ss. Karmelitanek	Tatarska	7		1889 - 1900	A – 69 Z DNIA 25.02.1986	kościelna
43	Przemyśl	Ogrodzenie	Tatarska	7		pocz. XX w.	A – 467 Z DNIA 25.02.1986	kościelna
44	Przemyśl	Pozostałości fortyfikacji ziemnych	Tatarska			XVII w.	A – 467 Z DNIA 25.02.1986	kościelna
45	Przemyśl	Kościół p.w. Św. Teresy z Avila w zespole oo. Karmelitów	Karmelicka			1627-1630, 1866 dobudowa kopuły i zmiana fasady, przebudowa 1881 – 1885, 1996 rozbiórka kopuły	A – 314 Z DNIA 26.03.1952	kościelna
46	Przemyśl	Klasztor oo. Karmelitów	Karmelicka			1623-1636, nadbud. XVIII w., nadbud 2 p. w skrzydle pd 1795-1801, nadbud. 1845, odbud.1874- 84	A – 314 Z DNIA 26.03.1952	kościelna
47	Przemyśl	Dzwonnica w zespole oo. Karmelitów	Karmelicka			1836-1841	A – 314 Z DNIA 26.03.1952	kościelna
48	Przemyśl	Ogrodzenie z bramą w zespole oo. Karmelitów	Karmelicka			XVII-XVIII	A – 314 Z DNIA 26.03.1952	kościelna
49	Przemyśl	Brama wschodnia w zespole oo. Karmelitów	Karmelicka			XVIII w.	A – 314 Z DNIA 26.03.1952	kościelna
50	Przemyśl	Brama zachodnia w zespole oo. Karmelitów	Karmelicka			1 poł. XVII w.	A – 314 Z DNIA 26.03.1952	kościelna
51	Przemyśl	Kościół p.w. Św. Antoniego w zespole oo. Reformatów	Pl. Na Bramie			1637 – 1645, remont ok. 1870 – 1880, przebud. 1909	A – 477 Z DNIA 07.06.1983	kościelna
52	Przemyśl	Klasztor w zespole oo. Reformatów	Pl. Na Bramie			k. XVII w., przebud. XIX w., restauracja i przebudowa 1909	A – 477 Z DNIA 07.06.1983	kościelna
53	Przemyśl	Ogrodzenie	Pl. Na Bramie			XVII/XVIII w.	A – 477 Z DNIA 07.06.1983	kościelna
54	Przemyśl	Stajnie w zespole oo. Reformatów	Pl. Na Bramie			k. XIX w.	A – 477 Z DNIA 10.02.1995	kościelna
55	Przemyśl	Spichlerz w zespole oo. Reformatów	Pl. Na Bramie			k. XIX w.	A – 477 Z DNIA 10.02.1995	kościelna

56	Przemyśl	Altanka	Pl. Na Bramie			k. XIX w.	A – 477 Z DNIA 10.02.1995	kościelna
57	Przemyśl	Schody wejściowe	Pl. Na Bramie			k. XIX w.	A – 477 Z DNIA 10.02.1995	kościelna
58	Przemyśl	Kościół xx. Salezjanów p.w. Św. Józefa	Św. Jana			1912 - 1914	A – 437 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
59	Przemyśl	D. klasztor ss. Dominikanek	Grodzka	8		poł. XVI, nadb. ok. poł. XIX w., remont 1979 - 19888	A – 413 Z DNIA 06.06.1983	nieuregulowana
60	Przemyśl	D. klasztor oo. Dominikanów, ob. Starostwo powiatowe	Pl. Dominikański			1 poł. XVII w. przeb. 1817, nadbudow. I przebud. 1874	A – 331 Z DNIA 12.02.1969	samorządowa
61	Przemyśl	Klasztor ss. Felicjanek	Poniatowskiego	33		1910	A – 469 Z DNIA 04.11.1983	kościelna
62	Przemyśl	Kaplica cmentarna	Słowackiego			mur. 1859, remont l. 60 XX w.	A – 417 Z DNIA 07.09.1983	gminna
63	Przemyśl	Małe seminarium duchowne - Collegium Marianum	Bpa J.S. Pelczara	4		1900 - 1902	A -109 Z DNIA 24. 03.1986	kościelna
64	Przemyśl	Seminarium duchowne gr.-kat. ob. Kuria metropolitalna gr.-kat.	Basztowa	13		przed 1912	A – 691 Z DNIA 20.02.1987	kościelna
65	Przemyśl	Seminarium duchowne rzym.- kat.	Zamkowa	5		1678, rozbud.1848, 1898, 1912	A – 778 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
66	Przemyśl	Kaplica seminaryjna gr.-kat.	Basztowa	13		1912, cz. wysadzona 1915, odbud. 1918, rest. 1997	A – 187 Z DNIA 20.02.1987	kościelna
67	Przemyśl	Ogrodzenie w zespole seminarium	Basztowa	13		1912	A – 187 Z DNIA 20.02.1987	kościelna
68	Przemyśl	Szkoła katedralna, ob. Muzeum Archidiecezjalne	Pl. Katedralny			1560 – 1572, remont ok. 1598	A – 246 Z DNIA 28.01.1969	kościelna
69	Przemyśl	Wikarówka, ob. Studium Organistowskie	Zamkowa	3		XVIII w. , przebud. XIX w. , remont pocz. XX w.	A – 713 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
70	Przemyśl	Dom kanoniczy, tzw. Dworek Orzechowskiego	Zamkowa	1		poł. XVI w., przebud. 1731 i pocz. XIX, remont l. 20 XX i 1995	A – 495 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
71	Przemyśl	Biblioteka kapituły	Kapitulna	2		1906 -1910	A – 593 Z DNIA 26.07.1991	kościelna
72	Przemyśl	Pałac biskupów rzym.-kat.	Pl. Katedralny	4		2 poł. XVIII nadbud. 1895, przebud. 1895 i 1924-1933	A – 819 Z DNIA 08.06.1983	kościelna
73	Przemyśl	Oficyna w zespole biskupów rzym.-kat.	Pl. Katedralny	4a		ok. poł. XIX w.	A – 819 Z DNIA 08.06.1983	kościelna
74	Przemyśl	Pałac biskupów gr.-kat.	Pl. Czackiego	3		1898 - 1900	A – 447 Z DNIA 06.06.1983	kościelna
75	Przemyśl	Pałac bpa Kierskiego, ob. biuro	Katedralna	5		1840	A – 147 Z DNIA 11.07.1986	kościelna
76	Przemyśl	Dworek kapitulny	Kapitulna	3		pocz. XIX w.	A – 332 Z DNIA 03.05.1989	kościelna
77	Przemyśl	Zamek królewski			Wzgórze zamkowe	ok. 1340, spalony 1498, odbud. ok. 1514-1542, gruntownie przebud. ok.	A – 275/60 Z DNIA 12.05.1960	gminna

						1612 – 1631, remont ok. 1759 – 1762, restaur. 1865 – 1867, grunt. remont. I cz. Rekontr. 1975-1991		
78	Przemyśl	Park krajobrazowy			Wzgórze zamkowe	1842	A – 56 Z DNIA 24.04.2002	gminna
79	Przemyśl	Dom ogrodnika			Wzgórze zamkowe	1901	A – 401 Z DNIA 28.02.1991	gminna
80	Przemyśl	Oranżeria			Wzgórze zamkowe	1901	A – 401 Z DNIA 28.02.1991	gminna
81	Przemyśl	Szklarnia			Wzgórze zamkowe	1901	A – 401 Z DNIA 28.02.1991	gminna
82	Przemyśl	Sąd	Konarskiego	6		1938	A – 573 Z DNIA 09.06.1983	państwowa
83	Przemyśl	Sąd i magistrat, ob. UM	Rynek	1		XVI w. przebud. pocz. XX w.	A – 812 Z DNIA 30.01.1969	gminna
84	Przemyśl	2 pawilony dla chorych Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	A – 713 Z DNIA 07.12.1983	gminna
85	Przemyśl	Budynek chorób zakaźnych Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	A – 713 Z DNIA 07.12.1983	państwowa
86	Przemyśl	Kostnica Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	A – 713 Z DNIA 07.12.1983	państwowa
87	Przemyśl	Budynek administracyjny Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	A – 713 Z DNIA 07.12.1983	gminna
88	Przemyśl	2 budynki gospodarcze Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	A – 713 Z DNIA 07.12.1983	samorządowa
89	Przemyśl	Kaplica Szpitala Powszechnego	Rogozińskiego	46		1904 - 1906	A – 713 Z DNIA 07.12.1983	samorządowa
90	Przemyśl	Szpital miejski, ob. Szkoła podst.	Władycze	5		1850	A – 859 Z DNIA 27.09.1984	gminna
91	Przemyśl	Ochronka przemyska dla małych dzieci św. Jadwigi	Waygarta	12		1878	A – 805 Z DNIA 26.06.1995	kościelna
92	Przemyśl	Schronisko dla bezdomnych i przewlekle chorych	Brata Alberta			1905, remont l. 70 XX w. i 1992 - 1993	A – 546 Z DNIA 23.10.1992	kościelna
93	Przemyśl	Gimnazjum polskie, ob. LO im. Słowackiego	Słowackiego	21		1894	A – 129 Z DNIA 14.05.1986	gminna
94	Przemyśl	II Gimnazjum im. K. Morawskiego, ob. szkoła	Ks. P. Skargi	17/19		pocz. XX w.	A – 595 Z DNIA 19.02.1984	osobowość prawna
95	Przemyśl	Szkoła rolnicza żeńska Najświętszego Serca Jezusowego	Bpa Pelczara	2		pocz. XX w.	A – 195 Z DNIA 26.02.2007	kościelna
96	Przemyśl	Mur oporowy	Bpa Pelczara	2 i 4	na działkach nr 1862 i 1864	pocz. XX w.	A – 431 Z DNIA 07.10.2010	kościelna
97	Przemyśl	Miejska szkoła ludowa, ob. szkoła podstawowa	Sienkiewicza	3		1908, remont 1945, 1958, 1986 i 1997	A – 403 Z DNIA 16.04.1991	gminna
98	Przemyśl	Budynek Gimnazjum Nr 5 im. Św.	Grunwaldzka	17		1891 – 1892	A – 989 Z DNIA	gminna

		Jana Kantego (budynek d. Szkoły Gminnej)					07.11.2012	
99	Przemyśl	Szkoła żeńska im. Hoffmanowej, ob. dom mieszkalny	Pl. Konstytucji 3 Maja	7		1912-1913	A – 811 Z DNIA 21.05.1990	prywatna
100	Przemyśl	Bursa gimnazjum ukraińskiego,	Basztowa	34		ok. 1890	A – 141 Z DNIA 29.05.1985	gminna
101	Przemyśl	Dom robotniczy, ob. Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji		15-lut	Barska / Wybrzeże Jana Pawła II	1907	A – 853 Z DNIA 29.04.1997	współwłasność (prywatna)
102	Przemyśl	Budynek Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół" ob. Centrum kulturalne	Konarskiego	9		1894	A – 484 Z DNIA 20.03.1992	gminna
103	Przemyśl	Narodowy Bank Polski, ob. sąd	Mickiewicza	14		1908 -1909	A – 569 Z DNIA 09.06.1983	państwowa
104	Przemyśl	Budynek Przemyskiej Kasy Oszczędności, ob. dom mieszkalny	Wybrzeże Piłsudskiego	3		k. XIX w.	A – 478 Z DNIA 09.02.1987	współwłasność (prywatna)
105	Przemyśl	Budynek Towarzystwa Zaliczkowego Rolnego, (Polskiej Kasy Oszczędności) ob. PKO BP			Dworskiego 1/ Mickiewicza 2	ok. 1892	A – 568 Z DNIA 09.06.1983	osobowość prawna
106	Przemyśl	Budynek Towarzystwa Wzajemnego Kredytu „Wira”, tzw. Narodowy Dom, ob. dom mieszkalny	Kościuszki	5		1905 – 1907 (na wcześniejszych fundamentach)	A – 164 Z DNIA 16.12.1986	gminna (nieuregulowana)
107	Przemyśl	Dworzec Kolejowy Bakończyce	Nestora			ok. 1875	A – 465/1 Z DNIA 31.10.1991	osobowość prawna
108	Przemyśl	Budynek socjalny	Nestora			ok. 1875	A – 465/3 Z DNIA 31.10.1991	osobowość prawna
109	Przemyśl	Parowozownia	Nestora			ok. 1875	A – 465/ 2 Z DNIA 31.10.1991	osobowość prawna
110	Przemyśl	2 wieże ciśnień	Nestora			ok. 1875	A – 465/2 Z DNIA 31.10.1991	osobowość prawna
111	Przemyśl	Dworzec kolejowy	Pl. Legionów			1860, przebud.1895, grunt. remont. ok. 1922 i 1959, cz.przeb.1966	A – 752 Z DNIA 06.06.1983	osobowość prawna
112	Przemyśl	Zajazd ,ob. dom mieszkalny	3 Maja	4		XVIII/XIX, restaur. 1959	A – 496 Z DNIA 06.06.1983	współwłasność (prywatna)
113	Przemyśl	Budynki zaplecza zajazdu – oficyna	3 Maja	6		XIX w (?)	A – 860 Z DNIA 26.06.1997	gminna
114	Przemyśl	Łaźnia garnizonowa, ob. Archiwum Państwowe	Lelewela	4		ok. 1930	A – 486 Z DNIA 27.12.1991	państwowa
115	Przemyśl	Budynek Użyteczności Publicznej - Towarzystwo Żyrowe i Kredytowe, ob. Bank PKO S.A.	Mickiewicza	6		1898	A – 600 Z DNIA 20.04.1993	osobowość prawna
116	Przemyśl	Pałac Lubomirskich, ob. Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska			Bakończyce	1885 - 1887	A – 362 Z DNIA 28.01.1969	osobowość prawna
117	Przemyśl	Park z alejami dojazdowymi			Bakończyce	XIX w.	A – 362 Z DNIA 28.01.1969	gminna

118	Przemyśl	Oficyna			Bakończyce	k. XIX w.	A – 485 Z DNIA 26.02.1992	gminna
119	Przemyśl	Pozostałości ogrodzenia z kordegardą i bramą			Bakończyce	2 poł. XIX w.	A – 485 Z DNIA 26.02.1992	gminna
120	Przemyśl	Rządcówka			Bakończyce	2 poł. XIX w.	A – 448 Z DNIA 21.06.1991	gminna
121	Przemyśl	Stodoła (pd – wsch i pd - zach)			Bakończyce	2 poł. XIX w.	A – 448 Z DNIA 21.06.1991	gminna(?)
122	Przemyśl	Spichlerz			Bakończyce	2 poł. XIX w.	A – 448 Z DNIA 21.06.1991	osobowość prawna
123	Przemyśl	Dwór	Lwowska	1		XVIII/XIX w.	A – 852 Z DNIA 11.06.1987	współwłasność (prywatna i państwowa)
124	Przemyśl	Cmentarz główny	Słowackiego			2 poł. XIX w.	A – 414 Z DNIA 21.09.1984	gminny
125	Przemyśl	Cmentarz wojenny – ukraiński	Kasztanowa				A – 70 Z DNIA 21.02.2003	państwowa
126	Przemyśl	Cmentarz wojenny	Przemysława				A – 351 Z DNIA 13.02.1990	gminna
127	Przemyśl	Cmentarz żydowski	Słowackiego				A – 161 Z DNIA 03.11.1986	gminny
128	Przemyśl	Cmentarz wojenny na Zasaniu	Bolesława Śmiałego				A – 162 Z DNIA 04.11.1986	gminna
129	Przemyśl	Cmentarz na Zasaniu	Bolesława Śmiałego				A – 141 Z DNIA05.01.2006	gminny
130	Przemyśl	Dom	Asnyka	6		pocz. XIX w., grunt. remont XIX/XX w. i l. 60 XX w.	A – 581 Z DNIA 24.09.1985	prywatna
131	Przemyśl	Willa	Bema	1		1900	A – 309 Z DNIA 15.08.1988	współwłasność prywatna
132	Przemyśl	Dom	Bema	3		1905	A – 602 Z DNIA 02.06.1993	prywatna
133	Przemyśl	Dom	Bema	9		XIX/XX w.	A – 828 Z DNIA 11.05.1996	współwłasność (prywatna)
134	Przemyśl	Dom	Bema	26		XIX/XX w.	A – 797 Z DNIA 25.05.1995	prywatna
135	Przemyśl	Willa Ferdynanda Majerskiego	Benszówny	1		k. XIX w.	A – 582 Z DNIA 19.01.1984	współwłasność (gmina i prywatna)
136	Przemyśl	Dom	Biblioteczna	4		pocz. XX w.	A – 71 Z DNIA 10.03.1986	współwłasność (prywatna)
137	Przemyśl	Dom	Biblioteczna	6		ok. 1905, remont 1968	A – 72 Z DNIA 10.08.1986	współwłasność (prywatna)
138	Przemyśl	Zespół warsztatowo - mieszkalny	Bohaterów Getta	25		pocz. XX w.	A – 285 Z DNIA 02.02.1988	prywatna

139	Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	18 ob. 26		l. 20 XX w.	A – 16 Z DNIA 27.12.1999	współwłasność (prywatna)
140	Przemyśl	Dom	Bolesława Chrobrego	34 ob. 44		l. 20 XX w.	A – 174 Z DNIA 29.11.1986	prywatna
141	Przemyśl	Dom	Chopina	18		1898 - 1910	A – 391 Z DNIA 18.12.2009	prywatna
142	Przemyśl	Dom	Czarnieckiego	11		k. XIX w.	A – 158 Z DNIA 29.09.1986	współwłasność (prywatna)
143	Przemyśl	Dom	Długosza/ Pl. Konstytucji 3 Maja 5			pocz. XX w.	A – 197 Z DNIA 28.02.2007	współwłasność (prywatna)
144	Przemyśl	Dom	Długosza	4		pocz. XX w.	A – 70 Z DNIA 25.02.1986	prywatna
145	Przemyśl	Dom	Dworskiego	3		pocz. XX w., remont 1964	A – 182 Z DNIA 04.12.2006	prywatna
146	Przemyśl	Dom	Dworskiego	10		k. XIX w.	A – 110 Z DNIA 30.12.2004	prywatna
147	Przemyśl	Dom (elewacje frontowe)	Dworskiego	11		k. XIX w.	A – 227 Z DNIA 11.02.2008	prywatna
148	Przemyśl	Dom	Dworskiego	12		l. 80 XIX w.	A – 353 Z DNIA 21.05.1990	współwłasność (prywatna)
149	Przemyśl	Dom	Dworskiego	13		XIX/XX w.	A 119 Z DNIA 11.04.2005	współwłasność (prywatna)
150	Przemyśl	Dom	Dworskiego	26		2 poł. XIX w.	A – 574 Z DNIA 19.01.1984	współwłasność (prywatna)
151	Przemyśl	Dom	Dworskiego	36		XIX/XX w.	A – 547 Z DNIA 03.11.1992	współwłasność (prywatna)
152	Przemyśl	Willa Frenkla, ob. Bank Śląski	Dworskiego	39		pocz. XX w.	A – 384 Z DNIA 02.04.1992	osobowość prawna
153	Przemyśl	Dom d. budynek koszarowy	Dworskiego	45		2 poł. XIX - 1914	A – 475 Z DNIA 07.11.1991	gminna
154	Przemyśl	Dom	Dworskiego	52		2 poł. XIX w.	A – 5 Z DNIA 19.07.1999	współwłasność (prywatna)
155	Przemyśl	Dom	Dworskiego	56		XIX/XX w.	A – 183 Z DNIA 08.12.2006	prywatna
156	Przemyśl	Dom	Dworskiego	69		pocz. XX w.	A – 184 Z DNIA 04.12.2006	współwłasność (prywatna)
157	Przemyśl	Dom	Dworskiego	71		pocz. XX w., remont 1947 i l. 90 XX w.	A – 549 Z DNIA 21.12.1992	współwłasność (prywatna i gminna)
158	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	2		k. XIX	A – 154 Z DNIA 24.09.1985	kościelna
159	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	3		ok. 1908	A – 481 Z DNIA 12. 05.1987	prywatna

160	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	4		1909	A – 155 Z DNIA 24.09.1985	prywatna
161	Przemyśl	Dom	Franciszkańska/ Serbańska	2/5		1914	A – 96 Z DNIA28.07.2004	współwłasność (prywatna)
162	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	6		k. XIX w., przebud. 1914	A -818 Z DNIA 24.09.1985	współwłasność (prywatna)
163	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	7		pocz. XIX w., elewacja XIX/XX w.	A – 218 Z DNIA 07.05.1992	prywatna
164	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	9		XVIII i 4 ćw. XIX w., remont ok. 1960 i 1995-1997	A – 304 Z DNIA 11.03.1969	współwłasność (prywatna)
165	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	12		k. XVII, przeb.i remont. K. XIX w.	A – 79 Z DNIA 10.03.1988	prywatna
166	Przemyśl	Dom	Franciszkańska/Ka zimierza Wielkiego	13/14		pocz. XX w.	A – 209 Z DNIA 12.05.1987	współwłasność (prywatna)
167	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	14		XVII w., nadb. XVIII w.(?), fasada 4 ćw. XIX w., wzmocnienie konstrukcji bud. ok. 1970 r.	A – 305 Z DNIA 13.03.1969	gminna
168	Przemyśl	Dom	Franciszkańska/ Kazimierza Wielkiego	15/ 16		pocz. XX w.	A – 216 Z DNIA 12.05.1987	współwłasność (prywatna)
169	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	16		1895	A – 150 Z DNIA 24.09.1985 A – 77 Z DNIA 10.03.1986	gminna
170	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	17		XVIII w. odbudowany po katastrofie ok. poł. XIXw.	A – 123 Z DNIA 12.05.2005	prywatna
171	Przemyśl	Dom	Franciszkańska/ Kazimierza Wielkiego	21/ 22		XIX/XX w.	A – 268 Z DNIA 05.06.2008	współwłasność (prywatna)
172	Przemyśl	Dom	Franciszkańska/Ka zimierza Wielkiego	25/ 26		2 poł. XVIII w., remont i nadbud. 1835 – 1837, nadb. 2 piętra1896	A – 641 Z DNIA 03.12.1993	współwłasność (prywatna)
173	Przemyśl	Dom	Franciszkańska/ Kazimierza Wielkiego	31/ 32		1890 (na piwnicach z XVII)	A – 517 Z DNIA 13.08.1992	współwłasność (prywatna)
174	Przemyśl	Dom	Franciszkańska	37		1912 - 1913	A – 457 Z DNIA 08.08.1991	prywatna
175	Przemyśl	Dom	Frankowskiego	2		1912	A – 240 Z DNIA 12.12.2007	współwłasność (prywatna)
176	Przemyśl	Dom	Fredry	5		1881	A – 145 Z DNIA 24.09.1985	kościelna
177	Przemyśl	Dom	Fredry	6		1638 – 1643, grunt. rem. z nadbud. piętra po 1839, remont. XIX/XX w.	A – 151 Z DNIA 12.02.1986	współwłasność (prywatna i gminna)
178	Przemyśl	Dom	Fredry	8		XVII, remont. ok. 1740, XIX/XX w. i	A – 136 Z DNIA	osobowość prawna

						1986 - 1988	08.05.1985	
179	Przemyśl	Dom	Głowackiego	6		pocz. XX w.	A – 45 Z DNIA 19.10.2001	prywatna
180	Przemyśl	Dom	Grodzka	1		XVII, XVIII i 2 poł. XIX w., grunt. przebud. 1912, remont 1995	A – 65 Z DNIA 25.02.1986	współwłasność (prywatna)
181	Przemyśl	Dom	Grodzka	3		ok.1895	A – 199 Z DNIA 23.04.1987	współwłasność (prywatna)
182	Przemyśl	Dom	Grodzka	19		2 poł. XIX w.	A – 616 Z DNIA01.09.1993	współwłasność (prywatna)
183	Przemyśl	Dom	Grottgera	4		k. XIX w.	A – 770 Z DNIA 27.06.1994	osobowość prawna
184	Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	1/1a		XIX/XX w.	A – 336 Z DNIA 25.02.2009	prywatna
185	Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	3-3a		k. XIX w.	A – 369 Z DNIA 04.06.2010	osobowość prawna
186	Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	4		1911 - 1912	A – 294 Z DNIA 02.05.1988	współwłasność (prywatna)
187	Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	6		1911	A – 655 Z DNIA 09.03.1994	współwłasność (prywatna)
188	Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	9		1895, remont l. 60 XX w.	A – 593 Z DNIA 06.02.1993	prywatna
189	Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	11		XIX/XX w.	A – 483 Z DNIA 20.03.1992	prywatna
190	Przemyśl	Willa (d. siedziba Leopolda Ferdynanda)	Grunwaldzka	15		1896, remont l. 60 XX w.	A – 49/87 Z DNIA 25.02.1988	współwłasność (prywatna)
191	Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	19		XIX/XX w.	A -274 Z DNIA 26.05.2008	współwłasność (prywatna)
192	Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	25		XIX/XX w.	A – 887 Z DNIA 30.09.1998	prywatna
193	Przemyśl	Dom	Grunwaldzka	45		pocz. XX w.	A – 178 Z DNIA 04. 01.2007	prywatna
194	Przemyśl	Dom	Jagiellońska	6		2 poł XIX w.	A – 255 Z DNIA 06.06.2008	gminna
195	Przemyśl	Dom	Jagiellońska	7/7a		po 1852	A – 499 Z DNIA 06.09.1983	współwłasność (prywatna)
196	Przemyśl	Dom	Jagiellońska	8		k. XIX w.	A – 653 Z DNIA 27.04.1994	prywatna
197	Przemyśl	Dom	Jagiellońska	9		ok. 1905	A – 204 Z DNIA 12.05.1987	współwłasność (prywatna)
198	Przemyśl	Dom	Jagiellońska	12		l. 70 XIX w.	A – 125 Z DNIA 01.06.2005	prywatna

199	Przemyśl	Dom	Jagiellońska	21		ok. 1897 (na piwnicach z XVIII w.)	A – 188 Z DNIA 08.01.1987	współwłasność (prywatna)
200	Przemyśl	Dom	Jagiellońska	27		ok. 1900	A – 260 Z DNIA 02.06.2008	współwłasność (gmina i prywatna)
201								
202	Przemyśl	Dom	Jagiellońska	29		l. 80 XIX w.(z wykorzystaniem murów z XVII i XVIII w.)	A – 821 Z DNIA 30.01.1996	państwowa
203	Przemyśl	Dom	Św. Jana	8		l. 80 XIX w.	A – 803 Z DNIA 23.01.1994	współwłasność (prywatna)
204	Przemyśl	Dom	Św. Jana	33			A – 74 Z DNIA 03.07.2003	prywatna
205	Przemyśl	Willa	Św. Józefa	4		1897	A – 293 Z DNIA 11.04.1988	prywatna
206	Przemyśl	Dom	Kasprowicza	5		k. XIX w.	A – 888 Z DNIA 29.07.1998	kościelna
207	Przemyśl	Dom	Kasprowicza	22		k. XIX w.	A – 44 Z DNIA 21.11.2001	współwłasność (prywatna)
208	Przemyśl	Dom tzw. Dwór Jagiełły	Kasprowicza	24		1910	A -105 Z DNIA 29.10.2004	współwłasność (prywatna)
209	Przemyśl	Dom	Kasprowicza	28		pocz. XX w.	A – 590 Z DNIA 13.06.2011	współwłasność (prywatna) użytkowanie wieczyste
210	Przemyśl	Dom	Katedralna (d. Sanocka)	6		1875 - 1876	A – 479 Z DNIA 06.09.1983	osobowość prawna
211	Przemyśl	Dom	Katedralna	8		1884	A – 510 Z DNIA 06.09.1983	współwłasność (gmina i prywatna)
212	Przemyśl	Dom	Katedralna	10		1879, remont 1960	A – 509 Z DNIA 03.12.1983	prywatna
213	Przemyśl	Dom	Katedralna/Fredry	18/5		2 poł. XIX - 1914	A – 152 Z DNIA 09.09.1985	kościelna
214	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	1		1564 -1565, odbud. pocz. XVII w. I po spaleniu 1638, nadbud.1824, rem. K. XIX w. nadbud. I remont l. 60 XX w.	A – 500 Z DNIA 08.03.1984	współwłasność (gmina i prywatna)
215	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego/ Rynek	2/8		1900(na fund. z XVII w.)rem. l. 50, 60, 70 XX w.	A – 919 Z DNIA 31.05.1975	gminna
216	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	3		2 poł. XVII w	A - 501 Z DNIA 04.12.1983	współwłasność (prywatna)
217	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	5		1564 – 1561, zniszcz. pożarem 1638, katastrofa bud.1928, odbud. l. 70 XX w.	A – 502 Z DNIA 16.01.1984	prywatna
218	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	7		XVI/XVII w., przebud. elewacji XVIII w., rem. 1960	A – 503 Z DNIA 04.12.1983	współwłasność (prywatna)

219	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	8		pocz. XX w.	A – 258 Z DNIA 15.02.2008	gminna
220	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	9		pocz. XVII, przeb. ok. 1638 i po poł. XIX w.	A – 504 Z DNIA 04.12.1983	gminna
221	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	12		XVIII w., przebud. XIX i XX w.	A – 870 Z DNIA 02.10.1997	współwłasność (prywatna)
222	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	17		1907	A – 210 Z DNIA 28.06.2007	prywatna
223	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego	20		ok. 1909	A 246 Z DNIA 06.11.2007	współwłasność (gmina i prywatna)
224	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego/ Franciszkańska	26/25		XIX/XX w.	A – 641 Z DNIA 03.12.1993	współwłasność (gmina i prywatna)
225	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego/ Franciszkańska	28/ 27		1885	A –185 Z DNIA 08.12.2006	prywatna
226	Przemyśl	Dom	Kazimierza Wielkiego/ Franciszkańska	32/ 31		2 poł. XIX w.	A – 517 Z DNIA 13.08.1992	współwłasność (prywatna)
227	Przemyśl	Dom	Kilińskiego	10		1918 - 1939	A – 473 Z DNIA 09.11.1991	gminna
228	Przemyśl	Willa	Kilińskiego	11		ok. 1918 - 1918	A – 592 Z DNIA 24.02.1993	współwłasność (prywatna)
229	Przemyśl	Willa	Kilińskiego	12		1929, remont 1982	A – 474 Z DNIA 09.11.1991	gminna
230	Przemyśl	Willa	Kilińskiego	13		pocz. XX w.	A – 356 Z DNIA 07.06.1990	prywatna
231	Przemyśl	Dom	Klasztorna	12		1898	A – 287 Z DNIA 10.02.1988	współwłasność (prywatna)
232	Przemyśl	Dom	Klonowicza	6		pocz. XX w.	A – 25 Z DNIA 21.09.2000	prywatna
233	Przemyśl	Dom	Kmity	3		4 ćw. XIX w.	A – 187 Z DNIA 18.12.2006	współwłasność (prywatna)
234	Przemyśl	Dom	Kmity	4		1906	A – 475 Z DNIA 30.12.2010	współwłasność (prywatna)
235	Przemyśl	Willa	Kołątaja	2		1909	A – 329 Z DNIA 03.04.1989	prywatna
236	Przemyśl	Dom	Kołątaja	4		1909	A -330 Z DNIA 06.04.1989	prywatna
237	Przemyśl	Dom	Komisji Edukacji Narodowej	1		XIX/XX w.	A – 185 Z DNIA 08.01.1987	współwłasność (prywatna)
238	Przemyśl	Dom	Konarskiego	4		k. XIX w.	A – 778 Z DNIA 18.10.1994	współwłasność (prywatna)
239	Przemyśl	Budynek Stowarzyszenia	Konarskiego	5			A – 135 Z DNIA	gminna

		Rzemieślników „Gwiazda”, Dom Kultury Kolejarza ob. Centrum Kultury i Nauki Zamek					08.11.2005	
240	Przemyśl	Szkoła Podstawowa	Konarskiego	7		XIX/XX w.	A – 252 Z DNIA 31.12.2007	gminna
241	Przemyśl	Dom	Pl. Konstytucji	6		XIX/XX w.	A – 164 Z DNIA 06.06.2006	współwłasność (prywatna)
242	Przemyśl	Willa	Kopernika	9		pocz. XX w.	A – 849 Z DNIA 25.02.1997	gminna
243	Przemyśl	Dom, Ob. Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	Kopernika	14/ 14a		pocz. XX w.	A – 712 Z DNIA 02.01.1985	gminna
244	Przemyśl	Dom	Kościuszki	3		XVII w., przebud., XVIII/XVII w.	A – 415 Z DNIA 11.10.1983	współwłasność (gmina i prywatna)
245	Przemyśl	Dom	Kościuszki	7		XVIII/XIX, rozbudż. 1881	A – 190 Z DNIA 26.03.1987	współwłasność (gmina i prywatna)
246	Przemyśl	Dom	Krasińskiego	3		1895	A – 197 Z DNIA 23.03.1987	prywatna
247	Przemyśl	D. stajnia, ob. dom	Krasińskiego	3a		2 poł. XIX w. - 1914	A – 860 Z DNIA 26.06.1997	współwłasność (prywatna)
248	Przemyśl	Dom	Krasińskiego	11		2 poł. XIX w.	A – 268 Z DNIA 28.12.1987	gminna
249	Przemyśl	Dom	Krasińskiego	25		ok. 1910	A – 584 Z DNIA 06.01.1993	prywatna
250	Przemyśl	Willa	Krasińskiego	39		ok. 1900	A – 313 Z DNIA 17.11.1988	własność
251	Przemyśl	Dom	Królowej Jadwigi	10		1898	A – 229 Z DNIA 05.12.2007	współwłasność (prywatna)
252	Przemyśl	Dom	Królowej Jadwigi	18		pocz. XX w.	A – 205 Z DNIA 16.04.2007	współwłasność (prywatna)
253	Przemyśl	Dom	Lelewela	6		pocz. XX w.	A – 186 Z DNIA 07.01.1987	państwowa
254	Przemyśl	Dom	Łukasińskiego	1		pocz. XX w.	A -280 Z DNIA 30.07.2003	współwłasność (prywatna i gminna)
255	Przemyśl	Dom	Łukasińskiego	10		pocz. XX w.	A – 721 Z DNIA 04.11.1983	współwłasność (prywatna)
256	Przemyśl	D. Szkoła Zawodowa Izraelicka, ob. Kolegium Nauczycielskie im. A Fredry	Łukasińskiego	12		1919 - 1939	A – 885 Z DNIA 03.07.1998	państwowa
257	Przemyśl	Dom	3 Maja	3		XIX/XX w.	A – 21 Z DNIA 27.03.2000	współwłasność (prywatna)
258	Przemyśl	Dom	3 Maja	8		l. 30 XX w.	A – 22 Z DNIA 27.03.2000	współwłasność (prywatna)
259	Przemyśl	Dom	3 Maja	10		l. 30 XX w.	A – 23 Z DNIA	współwłasność

							27.03.2006	(prywatna)
260	Przemyśl	Dom	3 Maja	18		2 poł. XIX w.	A – 342 Z DNIA 17.08.1968	prywatna
261	Przemyśl	Dom	3 Maja	21		1891	A – 422 Z DNIA 24.06.2010	Zrzeszenie właścicieli i Zarządców Domów
262	Przemyśl	Dom	3 Maja	39		k. XIX w.	A – 68 Z DNIA 28.01.2003	współwłasność (prywatna)
263	Przemyśl	Dom	3 Maja	43		k. XIX w.	A – 347 Z DNIA 08.04.2009	współwłasność (gmina i prywatna)
264	Przemyśl	Dom d. zajazd	3 Maja	65		2 poł. XIX w. - 1914	A – 281 Z DNIA 11.01.1988	prywatna
265	Przemyśl	Willa	Matejki	1		pocz. XX W.	A -264 Z DNIA 06.06.2008	gminna
266	Przemyśl	Kościół ewangelicko - metodystyczny	Matejki	7		ok.. 1910	A – 63 Z DNIA 16.10.2002	kościelna
267	Przemyśl	Dom	Mickiewiczza	10		k. XIX w.	A –604 Z DNIA 19.01.1984	państwowa
268	Przemyśl	Dom, tzw. Floryanka (pierwotnie Biuro Ubezpieczeń od Pożaru „ Floryanka”)	Mickiewiczza	17		k. XIX w.	A – 162 Z DNIA 06.06.2006	współwłasność (prywatna)
269	Przemyśl	Dom	Mickiewiczza	19		1895	A – 163 Z DNIA 06.06.2006	prywatna
270	Przemyśl	Dom	Mickiewiczza	21		1877	A – 518 Z DNIA 04.09.1992	współwłasność (prywatna)
271	Przemyśl	Dom	Mickiewiczza	23		k. XIX w.	A – 19 Z DNIA 27.03.2000	współwłasność (prywatna)
272	Przemyśl	Sklep meblowy, d. młyn parowy Frenkla	Mickiewiczza	28a lub 28		1866	A – 814 Z DN. 14.09.1995	osobowość prawna
273	Przemyśl	Dom, d. magazyn tytoniu	Mickiewiczza	35		1904	A – 810 Z DNIA 06.07.1995	współwłasność (prywatna)
274	Przemyśl	„Dom Żołnierza”	Mickiewiczza	30		1928 - 1929	A – 699 Z DNIA 23.01.2012	gminna
275	Przemyśl	Dom, d. szkoła	Mickiewiczza	40		k. XIX w.	A – 384 Z DNIA 18.10.2010	współwłasność (prywatna)
276	Przemyśl	Dom	Mickiewiczza	57		2 poł. XIX w.	A – 86 Z DNIA 10.05.2004	prywatna
277	Przemyśl	Dom	Mierosławskiego	3		pocz. XX w.	A – 544 Z DNIA 28.08.1992	prywatna
278	Przemyśl	Dom	Moniuszki	7		1907	A – 200 Z DNIA 23.03.1987	współwłasność (gmina i prywatna)
279	Przemyśl	Dom	Moniuszki	8		XIX/XX w.	A – 284 Z DNIA 30.07.2008	współwłasność (gmina i prywatna)

280	Przemyśl	Dom	Moniuszki	10		XIX/XX w.	A – 320 Z DNIA 16.01.2009	współwłasność (gmina i prywatna)
281	Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	8		ok. 1843(na piwnicach z XVIII) rozb. k. XIX w., remont l. 90 XX w.	A – 508 Z DNIA 10.07.1987	współwłasność (prywatna)
282	Przemyśl	Dom	Pl. Na Bramie	12		2 poł. XIX w.	A – 20 Z DNIA 27.03.2000	prywatna
283	Przemyśl	Dom tzw. Pałac Biskupi	Pl. Katedralny	6				współwłasność (gmina i prywatna)
284	Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	25		1906, remont l. 70 XX w.	A – 725 Z DNIA 09.05.1991	prywatna
285	Przemyśl	Dom	Poniatowskiego	29		pocz. XX w.	A – 733 Z DNIA 27. 01.2012	prywatna
286	Przemyśl	Dom	Ks. Popiełuszki	4		k. XIX w.	A – 229 Z DNIA 06.08.1987	kościelna
287	Przemyśl	Dom	Ks. Popiełuszki	5		XIX/XX, przebud., l. 80 XX w.	A – 239 Z DNIA 06.08.1987	kościelna
288	Przemyśl	Dom	Puszkina	4		1910	A – 133 Z DNIA 30.06.1986	prywatna
289	Przemyśl	Dom	Puszkina	6		pocz. XX w.	A – 845 Z DNIA 10.01.1997	współwłasność (prywatna)
290	Przemyśl	Dom	Puszkina	8/8a		pocz. XX w.	A – 455 Z DNIA 22.08.1991	współwłasność (prywatna)
291	Przemyśl	Dom	Puszkina	10		pocz. XX w.	A – 283 Z DNIA 25.07.2008	współwłasność (gmina i prywatna)
292	Przemyśl	Willa	Puszkina	17		1908, remont i moder. 1938	A – 435 Z DNIA 04.09.1991	współwłasność (prywatna)
293	Przemyśl	Willa	Puszkina	19		1911	A – 423 Z DNIA 25.02.1984	prywatna
294	Przemyśl	Dom	Raławicka	2		pocz. XX w.	A – 722 Z DNIA 28.12.1982	współwłasność (gmina i prywatna)
295	Przemyśl	Dom	Ratuszowa	3		k. XIX w. (na piwnicach z XVIII i 1 poł. XIX w.)	A – 143 Z DNIA 24.09.1985	współwłasność (gmina i prywatna)
296								
297	Przemyśl	Dom	Rejtana	4		pocz. XX w.	A – 59 Z DNIA 05.08.2002	współwłasność (prywatna)
298	Przemyśl	Plac	Rynek			XVI w.	A – 331 Z DNIA 24.02.2009	gminna
299	Przemyśl	Dom	Rynek	2		XVI/XVII przeb.1872 – 1873, elew. k. XIX w.	A – 303 Z DNIA 03.02.1969	kościelna
300	Przemyśl	Dom	Rynek	3		XVI w., przeb. XVIII i pocz. XX w. remont 1962 i gruntownie 1970	A – 347 Z DNIA 03.09.1968	prywatna
301	Przemyśl	Dom	Rynek	4		XVI /XVII, grunt. remont ok. 1610 i XVII/ XVIII, remont 2 poł. XIX w., przed 1939 i gruntownie 1979 - 1985	A – 340 Z DNIA 08.05.1968	prywatna

302	Przemyśl	Dom	Rynek	5	XVI/XVII, nadbud. I remont ok. poł. XVIII w., przebud. 1894, remont 1975 - 1980	A – 914 Z DNIA 31.05.1975	gminna
303	Przemyśl	Dom	Rynek	6	XVI/XVII w., przebud. XVIII w. i grunt.l. 80 – 90 XIX w., remont 1964	A – 416 Z DNIA 19.01.1984	gminna
304	Przemyśl	Dom	Rynek	7	XVI/XVII, przebud. po spaleniu 1638, grunt. przebudż. 3 ćw. XIX w., remont 1962 - 1963	A – 821 Z DNIA 20.02.1985	prywatna
305	Przemyśl	Dom	Rynek	8	1900 (na fund. z XVII), remont l. 50, 60 i 70 XX w.	A – 919 Z DNIA 31.05.1975	gminna
306	Przemyśl	Dom	Rynek	9	XVI, XVII, remont i nadbud. 1763 – 1766, przebud. fasady XIX/XX, remont 1932 - 1934	A – 711 Z DNIA 11.05.1968	samorząd województwa
307	Przemyśl	Dom	Rynek	10	l. 60 XVI w., remont 1638, nadbud. I elewacja 2 ćw. XIX w., remont 1959	A – 920 Z DNIA 31.05.1975	współwłasność (prywatna)
308	Przemyśl	Dom	Rynek	11	XVI w., nadbud. po 1659, przebud .XIX w. remont 1959 – 1962 i 1987	A – 306 Z DNIA 01.03.1969	prywatna
309	Przemyśl	Dom	Rynek	12	1907 – 1910 (na piwnicach z XVII)	A – 921 Z DNIA 31.05.1975	kościelna
310	Przemyśl	Dom	Rynek	14	1 poł. XIX w. (na piwnicach i cz. murach z XVI w.)	A – 323 Z DNIA 30.01.1969	współwłasność (prywatna)
311	Przemyśl	Dom, tzn. Hildów	Rynek	15	poł. XVI w., rozbudż. 1580, nadbud.ok. 1600, remont XVIII I po 1920	A – 316 Z DNIA 05.01.1968	prywatna
312	Przemyśl	Dom	Rynek	16	2 poł. XVI w., rozbud. XVII w., odbud. K. XIX, restaur. 1954 - 1959	A – 104 Z DNIA 25.09.1959	osobowość prawna
313	Przemyśl	Dom	Rynek	17	poł. XVI, cz. zniszczony pożarem 1659, odbud. Pocz. XIX remont 2 poł. XIX i 1956 - 1957	A – 31/105 Z DNIA 13.02.1969	współwłasność (gmina i prywatna)
314	Przemyśl	Dom	Rynek	18	2 poł. XVI w., poł. XVII, remont XIX/XX w.	A – 106 Z DNIA 10.04.1968	prywatna
315	Przemyśl	Dom	Rynek	19	XVI/XVII w., gruntownie remont 1 poł. XVIII w. nadb. 2 piętra ok. 1825	A – 63 Z DNIA 25.02.1986	współwłasność (prywatna)
316	Przemyśl	Dom	Rynek (cz. frontowa)	26	1 poł. XIX w. rozbud. K. XIX w.	A – 245 Z DNIA 28.02.2008	współwłasność (gmina i prywatna)
317	Przemyśl	Dom	Serbańska	7	1921 -1922	A – 844 Z DNIA 12.02.1997	samorząd województwa
318	Przemyśl	Dom	Serbańska	13	2 poł. XIX w.	A – 692 Z DNIA 23.05.1986	prywatna
319	Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	5	1886	A – 241 Z DNIA 12.12.2007	współwłasność (prywatna)
320	Przemyśl	Dom	Sienkiewicza	19	1910	A – 242 Z DNIA 28.12.2007	współwłasność (prywatna)
321	Przemyśl	Willa	Ks. Skargi	5	1907	A – 300 Z DNIA	współwłasność

							27.06.1988	(prywatna)
322	Przemyśl	Dom	Ks. Skargi	6		XIX/XX w.	A – 403 Z DNIA 26.02.2010	kościelna
323	Przemyśl	Willa	Ks. Skargi	8		1895	A – 291 Z DNIA 06.04.1988	prywatna
324	Przemyśl	Willa	Ks. Skargi	10		1896	A – 292 Z DNIA 08.04.1988	współwłasność (prywatna)
325	Przemyśl	Dom	Słowackiego	03-sty		1 poł. XIX w.	A – 516 Z DNIA 16.03.1984	współwłasność (prywatna)
326	Przemyśl	Dom	Słowackiego			2 poł. XIX w., remont 1960	A - 224 Z DNIA 13.08.2007	współwłasność (prywatna)
327	Przemyśl	Dom	Słowackiego	13		2 poł. XIX w.	A -259 Z DNIA 20.02.2008	współwłasność (gmina i prywatna)
328	Przemyśl	Dom	Słowackiego	16		2 poł. XIX w.	A – 156 Z DNIA 20.04.2006	współwłasność (prywatna)
329	Przemyśl	Dom	Słowackiego	18		2 poł. XIX w.	A –482 Z DNIA 02.08.1993	współwłasność (prywatna)
330	Przemyśl	Dom	Słowackiego	23 i 23a		ok.1912 r.	A – 417 Z DNIA 21.05.2010	współwłasność (prywatna)
331	Przemyśl	Willa „Marya”	Słowackiego	27		pocz. XX w.	A – 710 Z DNIA 27.05.1972	współwłasność (prywatna)
332	Przemyśl	Dom	Słowackiego	50		1895, remont 1964-1965	A – 393 Z DNIA 20.11.1990	współwłasność (prywatna)
333	Przemyśl	Dom	Słowackiego	61		ok. 1910 r.	A – 407 Z DNIA 26.02.2010	współwłasność (prywatna)
334	Przemyśl	Budynki zaplecza – stajnia i budynek produkcyjny (fabryczka)	Słowackiego Łukasińskiego	61 8		ok. 1910	A - 685 Z DNIA 15..11.2011	prywatna
335	Przemyśl	Dom	Słowackiego	84		pocz. XX w.	A – 337 Z DNIA 15.02.1990	współwłasność (prywatna)
336	Przemyśl	Budynek 1 Batalionu 18 Pułku Obrony Krajowej	Smolki	13		2 poł. XIX w.	A – 279 Z DNIA 30.07.2008	współwłasność (gmina i prywatna)
337	Przemyśl	Dom	Gen. Sowińskiego (d. Dworskiego)	1		k. XIX w.	A – 1 Z DNIA 07.04.1999	prywatna
338	Przemyśl	Zespół zbiorników wodociągu Zasanie	Stanisława Augusta Poniatowskiego			ok. 1887	A – 385 Z DNIA 30.11.2009	gminna
339	Przemyśl	Zespół dworski „na Sielcu”	Stawowa	27		1922	A – 107 Z DNIA 20.03.1986	
340	Przemyśl	Dom	Studencka	6		1918 - 1939	A – 118 Z DNIA 15.04.2005	prywatna
341	Przemyśl	Willa oficerska	Szwolęzerska ob. Żółkiewskiego	14 5		l. 20 XX w.	A – 286 Z DNIA 10.02.1988	współwłasność (prywatna)
342	Przemyśl	Budynek klubu sportowego „Czuwaj”	22 Stycznia	6		1931 - 1934	A – 118 Z DNIA 15.04.2005	gminna

343	Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	5		pocz. XX w.	A – 257 Z DNIA 04.02.2008	gminna
344	Przemyśl	Zespół budynku Biblioteki Pedagogicznej	Śnigurskiego	10		XIX/XX w.	A – 6 Z DNIA 30.06.1999	państwowa
345	Przemyśl	Zespół budynku Biblioteki Pedagogicznej	Śnigurskiego	12		XIX/XX w.	A – 6 Z DNIA 30.06.1999	państwowa
346	Przemyśl	Dom	Śnigurskiego	14		XIX/XX w.	A – 256 Z DNIA 20.02.2008	gminna
347	Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	2		k. XIX w.	A – 596 Z DNIA 16.03.1993	współwłasność (prywatna)
348	Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	4		k. XIX w.	A – 186 Z DNIA 08.12.2006	prywatna
349	Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	6		4 ćw. XIX w.	A – 822 Z DNIA 07.02.1996	prywatna
350	Przemyśl	Dom	Tarnawskiego	12		ok. 1912	A – 707 Z DNIA 07.06.1991	prywatna
351	Przemyśl	Dom	Tatarska	1		1 poł. XIX w.	A – 506 Z DNIA 03.11.1983	gminna
352	Przemyśl	Dom	Wałowa	1		1891	A – 671 Z DNIA 24.05.1994	współwłasność (prywatna)
353	Przemyśl	Dom	Waygarta	1		1891	A – 189 Z DNIA 21.01.1987	gminna i powiatowa
354	Przemyśl	Dom	Władycze	2		k. XIX w.	A 208 Z DNIA 13.09.2007	współwłasność (prywatna)
355	Przemyśl	Dom	Władycze	11		2 poł. XIX w.	A – 860 Z DNIA 16.03.1986	współwłasność (gmina i prywatna)
356	Przemyśl	Dom	Władycze	13		XIX/XX w.	A – 85 Z DNIA 16.03.1986	prywatna
357	Przemyśl	Dom	Władycze	15		1898, remont l. 80 XX w.	A – 83 Z DNIA 19.03.1986	współwłasność (gmina i prywatna)
358	Przemyśl	Dom	Władycze	17		2 poł. XIX w., remont l. 60 XX w.	A – 862 Z DNIA 19.03.1986	prywatna
359	Przemyśl	Dom	Wodna	1		XVI/XVII, remont. k. XIX w.	A – 340 Z DNIA 20.11.1964	współwłasność (prywatna)
360	Przemyśl	Dom	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II(d. Wybrzeże Kościuszki)	4		k. XIX w.	A – 64 Z DNIA 02.12.2002	prywatna
361	Przemyśl	Willa „Jadwiga”	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	10		1905	A – 149 Z DNIA 10.07.1986	prywatna
362	Przemyśl	Willa, ob. Dom Opieki „Caritas”	Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II	12		pocz. XX w., modern. 1980	A – 348 Z DNIA 19.12.1989	prywatna
363	Przemyśl	Dom	Zawiszy Czarnego	18		1918 - 1939	A – 751 Z DNIA 28.05.1997	prywatna

364	Przemyśl	Dom	Żeromskiego	12		1904	A – 386 Z DNIA 27.11.2009	prywatna
365	Przemyśl	Willa „Zofjówka”	Żeromskiego	19		1910, podwyższona po 1918	A – 491 Z DNIA 28.04.1992	prywatna
366	Przemyśl	Mur oporowy			między Pelczara 2 i 4	pocz. XX w	A - 431	prywatna
367	Przemyśl	Mur graniczny			między pl. Katedralny 3 i 4	pocz. XX w.	A – 396 Z DNIA 21. 01. 2010	kościelna
368	Przemyśl	Zabudowa ulicy Barskiej					A – 541 Z DNIA 07.06. 1983	
369	Przemyśl	Zabudowa ulicy Basztowej					A – 532 Z DNIA 07.06.1983	
370	Przemyśl	Zabudowa ulicy Długosza					A – 521 Z DNIA 06.06. 1983	
371	Przemyśl	Zabudowa ulicy Dworskiego					A – 529 Z DNIA 06.06.1983	
372	Przemyśl	Zabudowa ulicy Franciszkańskiej					A – 540 Z DNIA 07.06.1983	
373	Przemyśl	Zabudowa ulicy Grunwaldzkiej					A – 523 Z DNIA 06.06.1983	
374	Przemyśl	Zabudowa ulicy Jagiellońskiej					A – 524 Z DNIA 06.06.1983	
375	Przemyśl	Zabudowa ulicy Berka Joselewicza					A – 519 Z DNIA 06.06. 1983	
376	Przemyśl	Zabudowa ulicy Kazimierza Wielkiego					A – 525 Z DNIA 06.06.1983	
377	Przemyśl	Zabudowa ulicy Konarskiego					A – 526 Z DNIA 06.06. 1983	
378	Przemyśl	Zabudowa ulicy 3 Maja					A – 530 Z DNIA 06.06. 1983	
379	Przemyśl	Zabudowa ulicy Mickiewicza					A – 533 Z DNIA 07.06. 1983	
380	Przemyśl	Zabudowa ulicy Moniuszki					A – 534 Z DNIA 07.06.1983	
381	Przemyśl	Zabudowa Placu Konstytucji 3 Maja					A – 527 Z DNIA 06.06. 1983	
382	Przemyśl	Zabudowa ulicy Puszkina					A – 535 Z DNIA 07.06.1983	
383	Przemyśl	Zabudowa ulicy Ratuszowej					A – 536 Z DNIA 07.06.1983	
384	Przemyśl	Zabudowa ulicy Skargi					A – 520 Z DNIA 06.06. 1983	
385	Przemyśl	Zabudowa ulicy Słowackiego					A – 537	

386	Przemyśl	Zabudowa ulicy Smolki					A – 538 Z DNIA 07.06. 1983
387	Przemyśl	Zabudowa ulicy Śnigurskiego					A – 522 Z DNIA 06.11. 1983
388	Przemyśl	Zabudowa ulicy Wałowej					A – 539 Z DNIA 07.06. 1983
389	Przemyśl	Zabudowa Wybrzeża Marsz. J. Piłsudskiego					A – 531Z DNIA 08.06.1983

Aneks nr 5 - Wykaz stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na obszarze miasta Przemyśla na podstawie AZP

L.p	Nazwa stanowiska	Nr w miejscowości (nr na obszarze)	Obszar AZP	Rodzaj stanowiska	Chronologia/Kultura
1	Przemyśl - Wzgórze zamkowe	1 (68)	108-84	1. gród z zabudową 2. gród z zabudową 3. zamek z zabudową	1.okres wczesnośred.(X-XII w.) 2. okres średniowiecza (XII-XV w.) 3. okres nowożytny (XIV-XX w.)
2	Przemyśl - Wzgórze Trzech Krzyży	2(69)	108-84	1. grodzisko, wzg. gródek	1.okres wczesnośred. wzg. Średniowieczny
3	Przemyśl - Na S od miasta, na wysokim wzniesieniu - Wzniesienie	3 (217)	109-84	1. Kopiec ziemny, tzw. Tatarski, -wzg. Przemysława, -gródek strażniczy, -wzg. punkt obserwacyjny	1. okres średniowieczny i okres nowożytny
4.	Przemyśl -ul. Tatarska 34	4(70)	108-84	1. ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred. (XII-XIII w.)
5	Przemyśl - ul. Różana 2	5(71)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada	1 okres wczesnośred. 2 okres późnośredniowieczny
6	Przemyśl - Wzgórze Karmelitanek	6(72)	108-84	1 Gródek ?	1 okres wczesnośred.
7	Przemyśl - ul. Basztowa34	7 (73)	108-84	1 Osada 2Cmentarzysko szkieletowe (przycerkiewne)	1okres wczesnośred. (XIII) 2.okres późnośredniowieczny i nowożytny (XV –XVIII w.)
8	Przemyśl - ul. Basztowa13	8(74)	108-84	1śląd osadnictwa 2. Miasto	1 okres wczesnośred. (XII-XIII w.) 2.okres nowożytny (XIX-XX w.)

9	Przemyśl - ul. Basztowa	9(75)	108-84	1. Miasto -Mury miejskie -Baszta Kowalska -Baszta Krawiecka	1 okres nowożytny (XVI-XVIII w.)
10	Przemyśl Klasztor O.O Karmelitów	10(76)	108-84	1 Osada 2.Osada 3 Miasto dwór Herburtów 4. Miasto Zespól klasztorny OO.Karmelitów	1 okres wczesnośred. (X-XIII w.) 2. okres średniowieczny (XIII-XIV w.) 3. okres nowożytny (XVI- XVIII w.) 4.okres nowożytny (XVII-XX w.)
11	Przemyśl - ul. Tatarska 4	11(77)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres średniowieczny 2 okres nowożytny
12	Przemyśl - ul. Tatarska -Kapitulna 4	12(78)	108-84	1 Osada 2 Miasto	1 okres wczesnośredniowieczny (XI-XII w.) 2 okres późnośredniowieczny
13	Przemyśl - ul.Zamkowa3	13(79)	108-84	1 Osada 2 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred. (XII-XIII w.) 2 okres średniowieczny
14	Przemyśl - Królowej Jadwigi 16	14(80)	108-84	1 Osada -podgrodzie 2. Osada - podzamcze	1 okres wczesnośredniowieczny (XII- XIII) 2 okres średniowieczny i nowożytny
15	Przemyśl - ul. Królowej Jadwigi - Matejki 13	15(81)	108-84	1 Osada - podgrodzie 2 Osada - podzamcze	1 okres średniowieczny 2 okres nowożytny (XVI-XVIII w.)
16	Przemyśl - ul. Matejki 7a	16(82)	108-84	1 Osada-podgrodzie 2 Cmentarzysko szkieletowe	1 okres wczesnośred. 2 okres późnośredniowieczny
17	Przemyśl - ul. Królowej Jadwigi 8	17(83)	108-84	1 Osada 2 ślad cmentarzyska ?	1 okres wczesnośred. 2 okres średniowieczny

18	Przemyśl - ul. Kmity - ul. Królowej Jadwigi 6	18(84)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 Osada -podzamcze	1 okres wczesnośred. (XII-XIII w.) 2.okres późnośredniowieczny 3.okres nowożytny
19	Przemyśl - ul Zamkowa 1	19(95)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Miasto	1 okres wczesnośred. 2 okres nowożytny
20	Przemyśl d.ul.Orzechowskiego 2 - ob.pl.Katedralny2	20(86)	108-84	1 ślad osadnictwa? 2.ślad osadnictwa? 3 Osada 4.Miasto 5 Cmentarz –przykościelny	1. k. łużycka, epoka brązu 2okres wpływów rzymskich 3 okres wczesnośred. 4.okres późnośredniowieczny i nowożytny 5.okres późnośredniowieczny i nowożytny
21	Przemyśl - d. ul. Biskupia –ob.pl. Katedralny20	21(87)	108-84	1 Osada 2 Miasto	1okres wczesnośred. (XIII w.) i średniowieczny 2.okres nowożytny
22	Przemyśl - Katedra obrz.łac.	22(88)	108-84	1 Osada 2 ślad osadnictwa 3 Osada - rotunda św. Mikołaja - cmentarzysko szkieletowe 4Katedra - cmentarzysko przykościelne	1 k. przeworska -okres wpływów rzymskich 2 okres wczesnośred. (śr. faza) 3 okres średniowieczny(XII/XIII-XV w.) 4. okres późnośredniowieczny i nowożytny
23	Przemyśl - ul. Kapitulna -Katedralna 5	23(89)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres późnośredniowieczny
24	Przemyśl ul.Katedralna3,6,8 – ul. Fredry5	24(90)	108-84	1 Osada 2 ślad osadnictwa 3 Osada	1 okres prahistoryczny(EB?) 2 okres wczesnośredniowieczny (XII – XIII w.) 3 okres późnośredniowieczny
25.	Przemyśl - Plac Czackiego 10	25(91)	108-84	1.Osada 2Osada-kościółek drewniany św.	1.okres wczesnośred. 2.okres późnośredniowieczny i

	-Katedralna3 -rejon dawnego Kościoła Jezuitów			Piotra 3.Cmentarz przykościelny	nowożytny (XIV-XVII w.) 3.okres późnośredniowieczny i nowożytny
26	Przemyśl - Plac Czackiego 3	26(92)	108-84	1Osada 2 Miasto	1 okres średniowieczny 2okres nowożytny
27	Przemyśl - ul.Władycze5-Franciszkańska 18	27(93)	108-84	1Osada 2 Miasto -cerkiew -cmentarz przycerkiewny -zabudowa	1okres wczesnośred. (XII-XIII w.) 2 okres późnośredniowieczny i nowożytny (XVI –XVIII w.)
28	Przemyśl -ul.Tysiąclecia2 -ob. ul. Franciszkańska 2 -pl. T. Czackiego	28(94)	108-84	1.Osada 2Miasto -zabudowa -cmentarz przykościelny	1okres wczesnośred. (XII-XIII w.) 2okres późnośredniowieczny i nowożytny(XIV-XVIII w.)
29	Przemyśl - ul Fredry	29(95)	108-84	1.śląd osadnictwa	1 okres wczesnośred.
30	Przemyśl - ul.Grodzka3	30(96)	108-84	1.Miasto	1. okres nowożytny(XVI w.)
31	Przemyśl - ul.Grodzka1	31(97)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 epoka kamienia
32	Przemyśl - ul.Grodzka8	32(98)	108-84	1 Osada 2 miasto -mury miejskie -cmentarz przykościelny Zespół kl. Dominikanek	1 okres późnośredniowieczny 2 okres nowożytny(XVI-XVIII w.)
33	Przemyśl - ul.Waygarta3	33(99)	108-84	1 ślad osadnictwa 2Miasto	1 okres prahistoryczny? 2.okres nowożytny
34	Przemyśl -ul. Sienkiewicza (d. ul.	34(100)	108-84	1Osada 2śląd osadnictwa	1 okres wczesnośredniowieczny (XI-XII w.) 2 okres średniowiecza

	Ochronek)				
35	Przemyśl - ul.Sienkiewicza3	35(101)	108-84	1 Osada 2 Osada	1okres wczesnośred. (XII-XIII w.) 2 okres średniowieczny
36	Przemyśl - d. ul. Manifestu Lipcowego -ob. Wybrzeża Piłsudskiego 19	36(102)	108-84	1śląd osadnictwa	1 okres wczesnośred.
37	Przemyśl - Zachodnia część placu rynkowego -pl. Dominikański 3	37(103)	108-84	1 ślad osadnictwa 2Miasto -zespół kl. OO. Dominikanów -cmentarz przykościelny	1 okres wczesnośredniowieczny 2 średniowieczny i nowożytny (XIV- XVIII w.)
38	Przemyśl - Rynek Starego Miasta	38(104)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Miasto 3 Miasto - ratusz(XVI-XVIII) -odwach (XIX-XX)	1 okres wczesnośred. 2. okres średniowiecza 3. okres nowożytny
39	Przemyśl - Rynek 1	39(105)	108-84	1Osada 2 Miasto - zabudowa(XV-XVI w.) -pałac (XVI-XX w.	1 okres wczesnośred. 2.okres średniowieczny i nowożytny
40	Przemyśl - Rynek2 - d. ul. Sobińskiego – ob. ul. Mostowa 2	40(106)	108-84	1 Miasto 2 Miasto	1 okres późnośredniowieczny 2 nowożytny (XVI-XVIII w.)
41	Przemyśl - Rynek 3	41(107)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Miasto	1 okres wczesnośred. (XII-XIII w.) 2.średniowieczny i nowożytny
42	Przemyśl - ul. Wodna 1- Rynek 4	42(108)	108-84	1 Miasto	1 okres średniowieczny i nowożytny
43	Przemyśl - Rynek 6	43(109)	108-84	1śląd osadnictwa 2 Osada	1 okres wczesnośred. (XII-XIII w.) 2 średniowieczny
44	Przemyśl - ul. Kazimierza Wielkiego 1	44(110)	108-84	1 Miasto 2 Miasto - zabudowa	1 okres średniowieczny (XIII-XIV w.) 2 okres nowożytny

45	Przemyśl - Rynek 8	45(111)	108-84	1 Osada 2 Miasto	1 okres wczesnośredniowieczny (XII-XIII w.) 2 średniowieczny i nowożytny
46	Przemyśl - Rynek 10/11	46(112)	108-84	1 Miasto	1 okres średniowieczny i nowożytny
47	Przemyśl - Rynek 11	47(113)	108-84	1 Osada 2 Miasto	1 okres wczesnośred. (XII – XIII w.) 2. średniowieczny
48	Przemyśl - Rynek 13	48(114)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Miasto	1 okres wczesnośredniowieczny (XII-XIII w.) 2 średniowieczny
49	Przemyśl - Rynek 15-16	49(115)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres średniowieczny
50	Przemyśl - d. Tysiąclecia 9 -ob. Franciszkańska 9	50(116)	108-84	1 Osada 2 ślad osadnictwa?	1 okres wczesnośred. (XII-XIII w.) 2 okres późnośredniowieczny
51	Przemyśl - d. Tysiąclecia 15 - ob. Franciszkańska 15	51(117)	108-84	1 Miasto	1 okres późnośredniowieczny
52	Przemyśl - d. Tysiąclecia 33 - ob. Franciszkańska 33	52(118)	108-84	1 Miasto	1 okres późnośredniowieczny
53	Przemyśl - d. Tysiąclecia 35- ob. Franciszkańska 35	53(119)	108-84	1 Miasto	1 okres nowożytny (XVI-XVIII w.)
54	Przemyśl - d. Tysiąclecia 35-37-ob. Franciszkańska 35-37	54(120)	108-84	1 Miasto	1 okres nowożytny (XVI-XVIII w.)
55	Przemyśl - ul. Ratuszowa	55(121)	108-84	1 Miasto 2 Miasto	1 okres późnośred. 2 okres nowożytny
56	Przemyśl - ul. Kazimierza W. 17	56(122)	108-84	1 Miasto	1 okres nowożytny

57	Przemyśl ul. Serbańska 11	57(123)	108-84	1 Miasto	1 okres nowożytny (XVI w.)
58	Przemyśl - ul. Ratuszowa 10a	58(124)	108-84	1 Miasto	1 okres średniowieczny ?
59	Przemyśl ul. Ratuszowa 6	59(125)	108-84	1 Miasto	1 okres późnośredniowieczny wzg. nowożytny (XVI w.?)
60	Przemyśl - ul. Wodna - ul. Ratuszowa	60(126)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Miasto	1 okres wczesnośred. (XI-XIII w.) 2 średniowieczny i nowożytny
61	Przemyśl - ul. Wodna 7	61(127)	108-84	1 Miasto	1 okres średniowieczny (XIII-XIV w.)
62	Przemyśl - ul. Kościuszki 2- budynek d. PPRN, ob. Kolegium Języków Obcych	62(128)	108-84	1 Osada 2 Miasto - zespół kl. OO. Bonifratrów	1 okres wczesnośred. i średniowieczny 2 nowożytny (XVII – XVIII w.)
63	Przemyśl - d.ul. Sobińskiego – ob. Mostowa - Ratuszowa 1	63(129)	108-84	1 Osada 2 Miasto - zabudowa	1 okres wczesnośred. (XII- XIII w.) 2 średniowieczny i nowożytny
64	Przemyśl - ul. Wodna - ul. Jagiellońska	64(130)	108-84	1 Miasto 2 Miasto - zabudowa	1 okres średniowieczny 2 okres nowożytny (XIX – XX w.)
65	Przemyśl - ul. Wałowa 7-13	65(131)	108-84	1 Miasto 2 Miasto	1 okres średniowieczny 2 nowożytny
66	Przemyśl - ul. Jagiellońska 11	66(132)	108-84	1 Miasto	1 okres średniowieczny?
67	Przemyśl - ul. Jagiellońska	67(133)	108-84	1 Miasto ?	1 okres nowożytny
68	Przemyśl - Plac Zgody 5	68(134)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 cmentarzysko szkieletowe	1 okres średniowieczny 2 późnośredniowieczny
69	Przemyśl - ul. Kopernika 15	69(135)	108-84	1 Osada 2 Cmentarz szkieletowy	1 okres średniowieczny (XII – XIV w.) 2 późnośred. i nowożytny
70	Przemyśl ul. Kopernika14	70(136)	108-84	1 Cmentarzysko szkieletowe ?	1 okres wczesnośred.

71	Przemyśl d.pl.Dąbrowszczaków – ob.pl. Legionów	71(137)	108-84	1 Cmentarzysko szkieletowe	1 okres średniowieczny (XIV- XV w.)
72	Przemyśl d.pl.Dąbrowszczaków –ob.pl.Legionów 5	72(138)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 schyłek paleolitu
73	Przemyśl - ul. Mickiewicza 10	73(139)	108-84	1 Osada 2 Miasto	1 okres wczesnośred. (XII – XIV w.) 2 nowożytny
74	Przemyśl - Plac na Bramie 8	74(140)	108-84	1Cmentarz szkieletowy	1 okres późnośredniowieczny i nowożytny (XV-XVIII w.)
75	Przemyśl - ul. Słowackiego 18	75(141)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada	1 KPL – neolit 2 okres średniowiecza
76	Przemyśl - ul. Słowackiego - dawna cegielnia Teicha	76(142)	108-84	1 Obozowisko	1 przemysł wschodnio-grawecki - górnym paleolit
77	Przemyśl -ul. Łukasińskiego 14,16,18 – ul. Sierakowskiego 14	77(143)	108-84	1.Osada 2 Osada 3 ślad osadnictwa 4 Osada 5ślad cmentarzyska szkieletowego?	1 KCWR – neolit 2 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 okres wpl. rzymskich 4 okres wczesnośredniowieczny (XI – XII w.) 5 okres nowożytny?
78	Przemyśl - d.ul. 1 Maja – ob. ul. Dworskiego 96	78(144)	108-84	1ślad osadnictwa?	1 neolit? (śr.faza)
79	Przemyśl - ul. Grunwaldzka 106 - ul. Przybyszewskiego 15-16	79(124)	108-83	1 cmentarzysko szkieletowe	1 okres wczesnośred. (XI-XII w.)
80	Przemyśl - ul. Goszczyńskiego	80(129)	108-83	1ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 epoka brązu/wcz. ep. żelaza 2 okres prahistoryczny 3 okres wczesnośred. 4 okres nowożytny
81	Przemyśl - d. ul. Pstrowskiego	81(130)	108-83	1Grób szkieletowy 2ślad osadnictwa (grób?)	1KCS-późny neolit 2 k. przeworska – okres wpl.rzymskich

	- ob. Bpa. Glazera			3 Osada 4 Osada	3 okres wczesnośred. 4 okres późnośred.
82	Przemyśl - d. ul. Pstrowskiego - ob. Bpa. Glazera	82(131)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 cmentarzysko szkieletowe	1 okres wczesnośred. 2 okres wczesnośred. (X-XII w.)
83	Przemyśl - ul. Rycerska 9a	83(132)	108-83	1 Osada 2 Osada 3 Osada 4 cmentarzysko szkieletowe – Węgrów- „staro-madziarskie”	1 CLP- wczesny neolit 2 gr. tarnobrzeska- ep. brązu/wcz. ep. żelaza 3 k. przeworska – (wpl. k. czerniachowskiej) – okres późnorzymski 4 X w.
84	Przemyśl - ul. Puławskiego 11 i 23 – Kazanów	84(145)	108-84	1 cmentarzysko? 2 cmentarzysko szkieletowe	1 okres wpływów rzymskich 2 wczesnośred. (XI-XII w.)
85	Przemyśl - ul. Cicha Zakopiańska 28- Budy	85(146)	108-84	1 Osada	1 CLP neolit
86	Przemyśl - ul. 3-Maja 30	86(147)	108-84	1 ślad osadnictwa? 2 Miasto	1 okres średniowieczny 2 nowożytny
87	Przemyśl - ul. 3-Maja 18	87(148)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres średniowieczny
88	Przemyśl - ul. Krasińskiego 7	88(149)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada? 3 cmentarzysko szkieletowe 4 Osada	1. okres lateński 2 wczesnośred. (X/X-XI w.) 3. wczesnośred. (XI-XII w.) 4. wczesnośred. (XII-XIII w.)
89	Przemyśl - ul. Krasińskiego 21-23 – Kosynierów 1,9,11	89(150)	108-84	1 Osada	1 okres wczesno – i późnośredniowieczny (XI – XIV w.)
90	Przemyśl - ul. Krasińskiego 49	90(151)	108-84	1 cmentarzysko szkieletowe	1 okres wczesnośredniowieczny (XI- XII w.)
91	Przemyśl - w Sanie	91(111)	108-83	1 ślad osadnictwa	1 KPL – neolit środkowy

92	Przemyśl - w Sanie	92(112)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1.neolit późny 2 neolit
93	Przemyśl - w Sanie	93(113)	108-83	1 ślad osadnictwa	1 CLP – wczesny neolit
94	Przemyśl - w Sanie	94(114)	108-83	1 ślad osadnictwa	1 epoka kamienia /wczesna epoka brązu
95	Przemyśl -w Sanie	95(152)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośredniowieczny (XII-XIII w.)
96	Przemyśl -w Sanie	96(153)	108-84	1 ślad osadnictwa?	1 neolit
97	Przemyśl - w Sanie	97(154)	108-84	1 ślad osadnictwa?	1 neolit
98	Przemyśl - w Sanie	98(155)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośredniowieczny (XII – XIII w.)
99	Przemyśl - w Sanie	99(156)	108-84	1 ślad osadnictwa ?	1 epoka kamienia
100	Przemyśl - w Sanie	100(157)	108-84	1 ślad osadnictwa ?	1 okres późnośredniowieczny
101	Przemyśl - Koryto Sanu	101(158)	108-84	1 ślad osadnictwa?	1 neolit – KCS (późna faza)
102	Przemyśl - w Sanie, rej. ul. Wilsona – Sanowej	102(159)	108-84	1 ślad osadnictwa?	1 EB (XIII-XII w. p. n. e)
103	Przemyśl - w Sanie	103(160)	108-84	1 ślad osadnictwa?	1 EB
104	Przemyśl - w KESA	104(161)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit
105	Przemyśl - ul. B. Chrobrego	105(162)	108-84	1 Osada 2 Osada	1 okres prahistoryczny 2 okres nowożytny
106	Przemyśl - w KESA	106(163)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny
107	Przemyśl - w KESA	107(164)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada	1 k.przeworska – okres wpływów rzymskich ? 2 okres nowożytny
108	Przemyśl	108(165)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny

	- w KESA			2 Osada	2 okres nowożytny
109	Przemyśl - w KESA	109(166)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 epoka kamienia
110	Przemyśl - w KESA	110(167)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 epoka kamienia
111	Przemyśl - w KESA	111(168)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 neolit 2 okres nowożytny
112	Przemyśl - w KESA	112(169)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit
113	Przemyśl - w KESA	113(170)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 k. łużycka – EB 3 okres wczesnośredniowieczny (VIII – X w.) 4 okres nowożytny
114	Przemyśl - w KESA	114(171)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 neolit 2 k. łużycka – EB 3 k. przeworska – okres wpływów rzymskich 4 okres wczesnośred.
115	Przemyśl - w KESA	115(172)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 epoka kamienia
116	Przemyśl - Cegielnia II (d. Buszkowice st.2)	116(173)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada	1 paleolit 2 neolit
117	Przemyśl - Cegielnia I (d. Buszkowice st.1)	117(174)	108-84	1 poziom z materiałem paleontologicznym 2 ślad osadnictwa	1 górny paleolit 2 okres prahistoryczny
118	Przemyśl - ul. Emilii Plater	118(175)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny
119	Przemyśl - pole Marii Chmaj, Przemyśl ul. Ceramiczna 1	119(176)	108-84	1 Osada 2 Osada	1 k. łużycka –EB/H 2 okres wczesnośred.

120	Przemyśl - w KESA	120(177)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred. (XI-XII w.)
121	Przemyśl - w KESA	121(178)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny
122	Przemyśl - w KESA	122(179)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny
123	Przemyśl -lewa terasa Wiaru- Przekopana	123(180)	108-84	1 Osada 2 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred. (XII – XIII w.) 2 okres późnośred.?
124	Przemyśl - ul. Piaskowa, lewobrzeżna terasa w widłach Wiaru i Sanu - Przekopana	124(181)	108-84	1 Osada 2 Osada	1 k.przeworska – okres wpływów rzymskich 2 okres wczesnośred. (śr.faza)
125	Przemyśl - na E od zakola starorzecza Sanu - Przekopana	125(182)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 EB
126	Przemyśl - w KESA	126(162)	109-84	1 Osada	1 okres średniowieczny
127	Przemyśl - w KESA	127(163)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny
128	Przemyśl - w KESA	128(164)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 Osada	1 okres prahistoryczny 2 okres wczesnośred. 3 okres średniowieczny
129	Przemyśl - w KESA	129(165)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 wczesnośred.
130	Przemyśl - pole Kazimierza Nowskiego na N stoku wzniesienia nad doliną Wiaru ok. 200 m na W od wsi Krówniki	130(166)	109-84	1 Osada 2 Osada 3 ślad osadnictwa 4 Osada 5 Osada 6 Osada	1 neolit 2 gr. tarnobrzaska? - ep.brązu/wcz.ep.żelaza? 3k.przeworska? – okres wpływów rzymskich ? 4 okres prahistoryczny

				7 ślad osadnictwa	5 okres wczesnośred. 6 okres późnośred. 7 okres nowożytny
131	Przemyśl -w KESA	131(167)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny? 2 okres średniowieczny 3 okres nowożytny
132	Przemyśl - d.Krówniki-Kozaki	132(168)	109-84	1 Osada 2 Osada 3 Osada	1 neolit 2 okres prahistoryczny 3 okres wczesnośred.
133	Przemyśl - w KESA	133(169)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny
134	Przemyśl - w KESA	134(170)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 neolit 2 okres prahistoryczny 3 okres średniowieczny
135	Przemyśl - w KESA	135(171)	109-84	1 Osada 2 Osada 3 Osada	1 neolit? 2 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 okres prahistoryczny
136	Przemyśl - w KESA	136(172)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 Osada 5 ślad osadnictwa 6 ślad osadnictwa	1 neolit 2 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 k.przeworska? – okres późnorzymski 4 okres prahistoryczny 5 okres wczesnośred. 6 okres średniowieczny
137	Przemyśl - w KESA	137(173)	109-84	1 Osada 2 Osada 3 Osada 4 Osada 5 ślad osadnictwa	1 neolit 2 wcz.ep.brązu 3 gr. tarnobrzeska – ep.brązu- wcz.ep.żelaza 4. okres prahistoryczny 5 okres średniowieczny
138	Przemyśl - w KESA	138(174)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny

139	Przemyśl - Bakończyce	139(175)	109-84	1 ślad osadnictwa	1 EB?
140	Przemyśl - w KESA	140(176)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 okres wpl. rzymskich 3 okres prahistoryczny
141	Przemyśl - w KESA	141(177)	109-84	1 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny
142	Przemyśl -d.Nehrybka st.7-pole Józefa Piotrowicza i Eugeniusza Jodłowskiego	142(178)	109-84	1 Osada 2 Osada 3 Osada 4 Osada 5 Osada 6 Osada 7 ślad osadnictwa	1 neolit 2 wczesna EB (k. Monteoru?) 3 gr. tarnobrzeska – ep.brązu- wcz.ep.żelaza 4 k.przeworska – późny okres wpływów rzymskich 5 okres wczesnośredniowieczny (środ. faza) 6.okres wczesnośred. 7 okres średniowieczny
143	Przemyśl - w KESA	143(179)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 Osada	1 k.przeworska – okres późnorzymski 2 okres prahistoryczny 3 okres późnośredniowieczny
144	Przemyśl - w KESA	144(180)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 Osada	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 okres prahistoryczny? 3 okres wczesnośredniowieczny 4 okres późnośredniowieczny
145	Przemyśl - w KESA	145(181)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 Osada	1 EB /wcz.ep.żelaza 2 okres prahistoryczny 3 okres późnośredniowieczny
146	Przemyśl - teren cegielni(d. Nehrybka)	146(182)	109-84	1 Obozowisko 2 ślad osadnictwa	1 górny paleolit 2 k.przeworska – późny okres wpływów rzymskich
147	Przemyśl - ul. Słowackiego 117 (d. Pikulice st.1)	147(183)	109-84	1 Obozowisko 2 Osada?	1 górny paleolit 2 neolit
148	Przemyśl - ul. Słowackiego -Herbertów	148(184)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 neolit? 3 gr. tarnobrzeska –

	(d. Pikulice)			4 Osada 5 Osada 6 ślad osadnictwa	ep.brązu/wcz.ep.żelaza 4 okres prahistoryczny 5 okres późnośredniowieczny 6 okres nowożytny
149	Przemyśl - w KESA	149(185)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa 5 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 KCS? –neolit późny 3 okres prahistoryczny? 4 okres późnośred. 5 okres nowożytny
150	Przemyśl w KESA	150(186)	109-84	1 Osada 2 ślad osadnictwa	1 okres późnośredniowieczny 2 okres nowożytny
151	Przemyśl w KESA	151(187)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 Osada 4 ślad osadnictwa 5 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 neolit 3 okres prahistoryczny 4 okres późnośred. 5 okres nowożytny
152	Przemyśl w KESA	152(188)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 Osada 4 ślad osadnictwa 5 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 okres prahistoryczny 4 okres późnośred. 5 okres nowożytny
153	Przemyśl w KESA	153(189)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 ślad osadnictwa 4 Osada 5 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 k.przeworska – okres wpływów rzymskich 4 okres prahistoryczny 5 okres późnośred.
154	Przemyśl w KESA	154(190)	109-84	1 Osada	1 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza
155	Przemyśl - w KESA	155(191)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia /wczesna EB 2 okres nowożytny
156	Przemyśl - w KESA	156(192)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 neolit 2 okres średniowieczny

				3 ślad osadnictwa	3 okres nowożytny
157	Przemysł - w KESA	157(193)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 okres prahistoryczny
158	Przemysł - w KESA	158(194)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 EB/wczesna epoka żelaza 2 okres wczesnośred. 3 okres średniowieczny 4 okres nowożytny
159	Przemysł - w KESA	159(195)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres wczesnośredniowieczny 3 okres średniowieczny 4 okres nowożytny
160	Przemysł - Pole Michała Steca i Józefa Więckowskiego (d. Pikulice st.6)	160(196)	109-84	1 Osada 2 ślad osadnictwa 3 Osada 4 ślad osadnictwa 5 ślad osadnictwa 6 ślad osadnictwa	1 EB /wcz.ep.żelaza 2 okres wpływów rzymskich? 3 okres prahistoryczny 4 okres wczesnośred. (VIII-IX w.) 5 okres wczesnośred. 6 okres średniowieczny
161	Przemysł - w KESA	161(197)	109-84	1 Osada 2 Osada 3 Osada 4 Osada 5 Osada 6 Osada 7 ślad osadnictwa	1 neolit 2 gr. tarnobrzaska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 k.przeworska – okres wpływów rzymskich 4 okres prahistoryczny 5 okres wczesnośred. (VIII-IX w.) 6 okres wczesnośred. (XI-XIII w.) 7 okres średniowieczny
162	Przemysł - w KESA	162(198)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia /wczesna EB 2.okres prahistoryczny 3 okres wczesnośred.

					4 okres średniowieczny
163	Przemyśl - w KESA	163(199)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 Osada	1 neolit 2 EB/wcz.ep.żelaza 3 okres prahistoryczny
164	Przemyśl - w KESA	164(200)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1ep. kamienia/wczesna EB 2 okres późnośred. ?
165	Przemyśl - w KESA	165(201)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny? 2 okres wczesnośred. 3 okres późnośred.
166	Przemyśl - w KESA	166(202)	109-84	1 Osada 2 Osada 3 Osada 4 ślad osadnictwa	1 neolit 2 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 okres prahistoryczny 4 okres późnośredniowieczny
167	Przemyśl - w KESA	167(203)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1ep. kamienia /wczesna EB 2 okres późnośred. 3 okres nowożytny
168	Przemyśl - Zielonka	168(204)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada	1 okres wczesnośred. 2 okres późnośred.
169	Przemyśl - Zielonka	169(205)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1ep. kamienia/ wczesna EB 2 k. mierzanowicka – wczesna EB 3 okres prahistoryczny 4 okres późnośred.?
170	Przemyśl - Zielonka	170(206)	109-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit
171	Przemyśl - Zielonka	171(207)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 2 okres prahistoryczny
172	Przemyśl - w KESA	172(208)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 EB/wcz.ep.żelaza 2 okres prahistoryczny

173	Przemyśl - w KESA	173(209)	109-84	1 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny
174	Przemyśl - w KESA	174(210)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres nowożytny
175	Przemyśl - w KESA	175(211)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 neolit 2 okres późnośredniowieczny 3 okres nowożytny
176	Przemyśl - w KESA	176(212)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1ep. kamienia/ wczesna EB 2 neolit? 3 okres późnośred.
177	Przemyśl - w KESA	177(213)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 EB/wcz.ep.żelaza 2 okres prahistoryczny
178	Przemyśl - Zielonka	178(214)	109-84	1 Osada 2 ślad osadnictwa	1 neolit 2 okres prahistoryczny
179	Przemyśl - Zielonka	179(215)	109-84	1 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB
180	Przemyśl - w KESA	180(216)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1ep. kamienia/wczesna EB 2 neolit
181	Przemyśl - w KESA	181(218)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny
182	Przemyśl - w KESA	182(219)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3Osada 4Osada	1ep. kamienia/ wczesna EB 2 neolit 3 EB /wcz.ep.żelaza 4 okres prahistoryczny
183	Przemyśl - w KESA	183(220)	109-84	1 ślad osadnictwa	1ep. kamienia /wczesna EB

184	Przemyśl - skłón E Zniesienia, okolice Kopca Tatarskiego	184(221)	109-84	1 Osada 2 Osada 3 Osada 4 Osada 5 Osada 6 ślad osadnictwa	1 neolit 2 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 okres prahistoryczny 4 okres wczesnośred. 5 okres średniowieczny 6 okres nowożytny
185	Przemyśl - w KESA	185(222)	109-84	1 Osada 2 ślad osadnictwa	1 neolit 2 okres średniowieczny
186	Przemyśl - w KESA	186(223)	109-84	1 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/ wczesna EB
187	Przemyśl - w KESA	187(224)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 neolit? 2ep.brązu/wcz. ep. żelaza 3 okres średniowieczny
188	Przemyśl - w KESA	188(225)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny 3 okres nowożytny
189	Przemyśl - w KESA	189(226)	109-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres średniowieczny 2 okres nowożytny
190	Przemyśl - Prałkowce	190(90)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 Osada	1wczesnośred. 2 okres późnośredniowieczny 3 okres nowożytny
191	Przemyśl - d. Prałkowce st.2	191(91)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny 3 okres nowożytny
192	Przemyśl - d. Prałkowce st.1	192(92)	109-83	1 Osada 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa 5 Osada	1 neolit 2 ep. kamienia /wczesna EB 3.EB/wcz.ep.żelaza 4 k.przeworska? – okres wpływów

				6 Osada 7 ślad osadnictwa	rzymskich? 5 okres prahistoryczny 6 okres średniowieczny 7 okres nowożytny
193	Przemyśl - Prałkowce	193(93)	109-83	1 ślad osadnictwa	1 neolit
194	Przemyśl - Prałkowce	194(94)	109-83	1 Kopiec ziemny	1 chronologia nieokreślona
195	Przemyśl - Zielonka	195(95)	109-83	1 Obozowisko 2 Osada 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia /wczesna EB 2 okres prahistoryczny 3 k.przeworska – okres późnorzymski 4 okres wczesnośred.
196	Przemyśl - KESA	196(96)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 okres średniowieczny
197	Przemyśl - KESA	197(97)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres nowożytny
198	Przemyśl - Zielonka	198(98)	109-83	1 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB
199	Przemyśl - Zielonka	199(99)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 okres średniowieczny
200	Przemyśl - Zielonka	200(100)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 neolit 2 okres prahistoryczny
201	Przemyśl - Zielonka	201(101)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 ślad osadnictwa	1 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 2 okres prahistoryczny 3 okres średniowieczny
202	Przemyśl - Zielonka	202(102)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 gr. tarnobrzeska? – ep.brązu/wcz.ep.żelaza? 2 okres prahistoryczny
203	Przemyśl - Zielonka	203(103)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 Osada 4 ślad osadnictwa 5 Osada 6 Osada	1 neolit 2 k. trzcieniecka?- II okres EB 3 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 4 okres prahistoryczny 5 okres wczesnośred.

					6 okres późnośred.
204	Przemyśl - Zielonka	204(104)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia /wczesna EB 2 okres prahistoryczny 3 okres wczesnośred.
205	Przemyśl - Zielonka	205(105)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny
206	Przemyśl -ul. Grunwaldzka - Kmiecie	206(121)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 Osada 4 Osada 5 ślad osadnictwa	1 neolit 2 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 okres wczesnośred. 4 okres średniowieczny 5 okres nowożytny
207	Przemyśl - pole Adama Szwejkowskiego	207(120)	108-83	1 Osada 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośredniowieczny 2 okres średniowieczny 3 okres nowożytny
208	Przemyśl - pole Marii Bębnowicz (d. Ostrów st.1)	208(115)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres późnośredniowieczny 3 okres średniowieczny 4 okres nowożytny
209	Przemyśl - w KESA	209(116)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny 3 okres nowożytny
210	Przemyśl - w KESA	210(117)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/ wczesna EB 2 neolit
211	Przemyśl - w KESA	211(118)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny
212	Przemyśl - w KESA	212(119)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres średniowieczny 2 okres nowożytny
213	Przemyśl - w KESA	213(122)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 Osada	1 okres wczesnośred. 2 okres średniowieczny
214	Przemyśl - w KESA	214(123)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres wczesnośred.? 3 okres późnośred.

215	Przemyśl - w KESA	215(125)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 neolit? 2 okres późnośredniowieczny 3 okres nowożytny
216	Przemyśl - w KESA	216(126)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 gr. tarnobrzeska – ep.brązu/wcz.ep.żelaza 3 okres prahistoryczny 4 okres późnośred.
217	Przemyśl - w KESA	217(127)	108-83	1 Osada 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 gr. tarnobrzeska – ep.brązu 2 okres prahistoryczny 3 okres wczesnośred.? 4 okres późnośred.
218	Przemyśl - w KESA	218(128)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 okres średniowieczny 2 okres nowożytny
219	Przemyśl - w KESA	219(133)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres późnośredniowieczny 3 okres nowożytny
220	Przemyśl - w KESA	220(134)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa 4 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny 3 okres nowożytny 4 ?
221	Przemyśl - w KESA	221(135)	108-83	1 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB
222	Przemyśl - w KESA	222(136)	108-83	1 ślad osadnictwa	1 okres średniowieczny
223	Przemyśl - w KESA	223(137)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia /wczesna EB 2 okres prahistoryczny 3 okres późnośred.
224	Przemyśl - w KESA	224(138)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia /wczesna EB 2 neolit 3 okres prahistoryczny
225	Przemyśl - w KESA	225(139)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 Osada	1 neolit wczesny 2 gr. tarnobrzeska

					– EB/wcz.ep.żelaza
226	Przemyśl - w KESA	226(140)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 okres prahistoryczny 2 okres późnośred. 3 okres nowożytny
227	Przemyśl - w KESA	227(141)	108-83	1 ślad osadnictwa	1 neolit
228	Przemyśl - w KESA	228(142)	108-83	1 ślad osadnictwa	1 neolit wczesny
229	Przemyśl - w KESA	229(143)	108-83	1 Osada	1 gr. tarnobrzeska – EB
230	Przemyśl - w KESA	230(144)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa 3 ślad osadnictwa	1 gr. tarnobrzeska – EB/wcz.ep.żelaza 2 okres prahistoryczny 3 okres średniowieczny
231	Przemyśl - w KESA	231(145)	108-83	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB 2 okres średniowieczny
232	Przemyśl - w KESA	232(146)	108-83	1 ślad osadnictwa	1 ep. kamienia/wczesna EB
233	Przemyśl - w KESA	233(147)	108-83	1 ślad osadnictwa	1 neolit
234	Przemyśl - w KESA	234(183)	108-84	1 ślad obozowiska	1 przemysł magdaleński – górny paleolit
235	Przemyśl - nie oznaczone	235(184)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 mezolit
236	Przemyśl - Kruhel Mały	236(185)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 schyłkowy paleolit lub mezolit
237	Przemyśl - nie oznaczone (Przemyśl -okolice)	237(186)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 mezolit
238	Przemyśl - okolice	238(187)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 mezolit
239	Przemyśl - okolice	239(188)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit
240	Przemyśl - okolice	240(189)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 mezolit?

241	Przemyśl - okolice	241(190)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 mezolit?
242	Przemyśl - d. Sielec	242(191)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 schyłkowy paleolit względnie mezolit
243	Przemyśl - d. Sielec	243(192)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 schyłkowy paleolit względnie mezolit
244	Przemyśl - Wilcze	244(193)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit (śr. faza)
245	Przemyśl - nie oznaczone	245(194)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS (późna faza) neolit
246	Przemyśl - Nad Wiarem	246(195)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS (późna faza) neolit
247	Przemyśl - nie oznaczone	247(196)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS (późna faza) neolit
248	Przemyśl - Kazanów	248(197)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 CLP- neolit
249	Przemyśl - nie oznaczone	249(198)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS (późna faza) neolit
250	Przemyśl - nie oznaczone	250(199)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS – neolit
251	Przemyśl - nie oznaczone	251(200)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS – neolit
252	Przemyśl - nie oznaczone	252(201)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS – neolit
253	Przemyśl - brzeg Sanu	253(202)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KPL – neolit
254	Przemyśl - okolice	254(203)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS (późna faza) - neolit
255	Przemyśl - okolice	255(204)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit lub wczesna EB
256	Przemyśl - w Sanie	256(205)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS (późna faza) - neolit
257	Przemyśl ul.Kochanowskiego – Kazanów	257(206)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS (późna faza) - neolit
258	Przemyśl	258(207)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 CLP – neolit

	- okolice				
259	Przemyśl - okolice	259(208)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS (środkowa faza) - neolit
260	Przemyśl Winna Góra	260(209)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS? - neolit
261	Przemyśl Zniesienie	261(210)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KPL lub KCS?- neolit
262	Przemyśl - okolice	262(211)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KPL – neolit
263	Przemyśl - okolice	263(212)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 CLP?- neolit
264	Przemyśl - ul. Tatarska	264(213)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KPL – neolit
265	Przemyśl - Zielonka	265(214)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCS – neolit
266	Przemyśl - d. Sielec	266(215)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCWR? – neolit
267	Przemyśl - ul. Wł. Łokietka 86?	267(216)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 wczesna EB
268	Przemyśl - d. Sielec	268(217)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 k. mierzanowicka – wczesna EB
269	Przemyśl - d. Sielec	269(218)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 wczesna EB
270	Przemyśl - nie oznaczone	270(219)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 k. mierzanowicka wzg. trzcieniecka – wczesna EB
271	Przemyśl - nie oznaczone	271(220)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 k. mierzanowicka – wczesna EB
272	Przemyśl - Bakończyce	272(221)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 k. mierzanowicka – wczesna EB
273	Przemyśl - d Sielec	273(222)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 k. trzcieniecka – wczesna EB
274	Przemyśl - nie oznaczone	274(223)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 KCWR lub CLP – neolit
275	Przemyśl - d Sielec	275(224)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 CLP? – neolit

276	Przemyśl - d. Sielec	276(225)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit
277	Przemyśl - Przekopna	277(226)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 epoka kamienia
278	Przemyśl - nie oznaczone	278(227)	108-84	1 ślad osadnictwa (grób?)	1 KCS – neolit
279	Przemyśl - d. Sielec	279(228)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit
280	Przemyśl - d. Sielec	280(229)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 epoka kamienia
281	Przemyśl - d. Sielec	281(230)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit
282	Przemyśl - ul. 3 Maja	282(231)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 epoka kamienia
283	Przemyśl - nie oznaczone	283(232)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit
284	Przemyśl - d. Nehrybka st.1, między cegielnią Nehrybka a doliną Wiaru	284(233)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 neolit?
285	Przemyśl - Winna Góra	285(234)	108-84	1 Osada?	1 KCWR – neolit
286	Przemyśl - nie oznaczone	286(235)	108-84	1 Skarb brązowy	1 IV okres EB
287	Przemyśl - nie oznaczone	287(236)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 epoka brązu
288	Przemyśl - okolice ?	288(237)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 wczesna epoka żelaza
289	Przemyśl - nie oznaczone	289(238)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 k. łużycka – ep. brązu/wcz.ep.żelaza
290	Przemyśl - nie oznaczone	290(239)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 k. łużycka?- ep. brązu
291	Przemyśl - rejon starego koryta Sanu	291(240)	108-84	1 ślad osadnictwa 2 ślad osadnictwa	1 k. łużycka - ep. brązu/wcz.ep.żelaza 2 okres nowożytny
292	Przemyśl - nie oznaczone	292(241)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres lateński
293	Przemyśl	293(242)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres lateński

	- okolice				
294	Przemyśl - Kaznów	294(243)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wpływów rzymskich
295	Przemyśl - Zasanie	295(244)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wpływów rzymskich
296	Przemyśl - nie oznaczone	296(245)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wpływów rzymskich (III w.)
297	Przemyśl - Zasanie	297(246)	108-84	1 Skarb monet?	1 okres wpływów rzymskich
298	Przemyśl - okolice – nas Sanem	298(247)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres rzymski (IV w.)
299	Przemyśl - nie oznaczone	299(248)	108-84	1 Skarb monet arabskich	1 okres wczesnośred.
300	Przemyśl - okolice	300(249)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
301	Przemyśl - nie oznaczony	301(250)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
302	Przemyśl - nie oznaczone	302(251)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
303	Przemyśl - Zasanie – Kozaki	303(252)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
304	Przemyśl - okolice	304(253)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
305	Przemyśl - nie oznaczone	305(254)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
306	Przemyśl - nie oznaczone	306(255)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
307	Przemyśl - nie oznaczone	307(256)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
308	Przemyśl -nie oznaczone	308(257)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
309	Przemyśl - nie oznaczone	309(258)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
310	Przemyśl - nie oznaczone	310(259)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.

311	Przemyśl - nie oznaczone	311(260)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred. (XII - XIII w.)
312	Przemyśl - okolice	312(261)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośredniowieczny (XIII – XIV w.)
313	Przemyśl - nie oznaczone	313(262)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred. (XIII- XIV w.)
314	Przemyśl - ul. Grodzka	314(263)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
315	Przemyśl - ul. Tatarska	315(264)	108-84	1 ślad osadnictwa	1 okres wczesnośred.
316	Przemyśl - pomiędzy Wzniesieniem a wzgórzem „Trzech Krzyży”	316(265)	108-84	1 Kurhany ciepłopalne	1 okres wczesnośred.
317	Przemyśl - Zielonka	317(106)	109-83	1 ślad osadnictwa	1 okres późnośred.
318	Przemyśl - Zielonka	318(107)	109-83	1 ślad osadnictwa 2 Osada 3 Osada	1 okres prahistoryczny 2 okres średniowieczny 3 okres wczesnośred.
319	Przemyśl - Zielonka	319(227)	109-84	1 ślad osadnictwa	1 epoka kamienia/wczesna epoka brązu
320	Przemyśl - Zielonka	320(228)	109-84	1 ślad osadnictwa	1 okres średniowieczna
321	Przemyśl - Zielonka	321(229)	109-84	1 ślad osadnictwa	1 okres średniowiecza
322	Przemyśl - Zielonka	322(230)	109-84	1 Osada	1 okres wczesnośred.

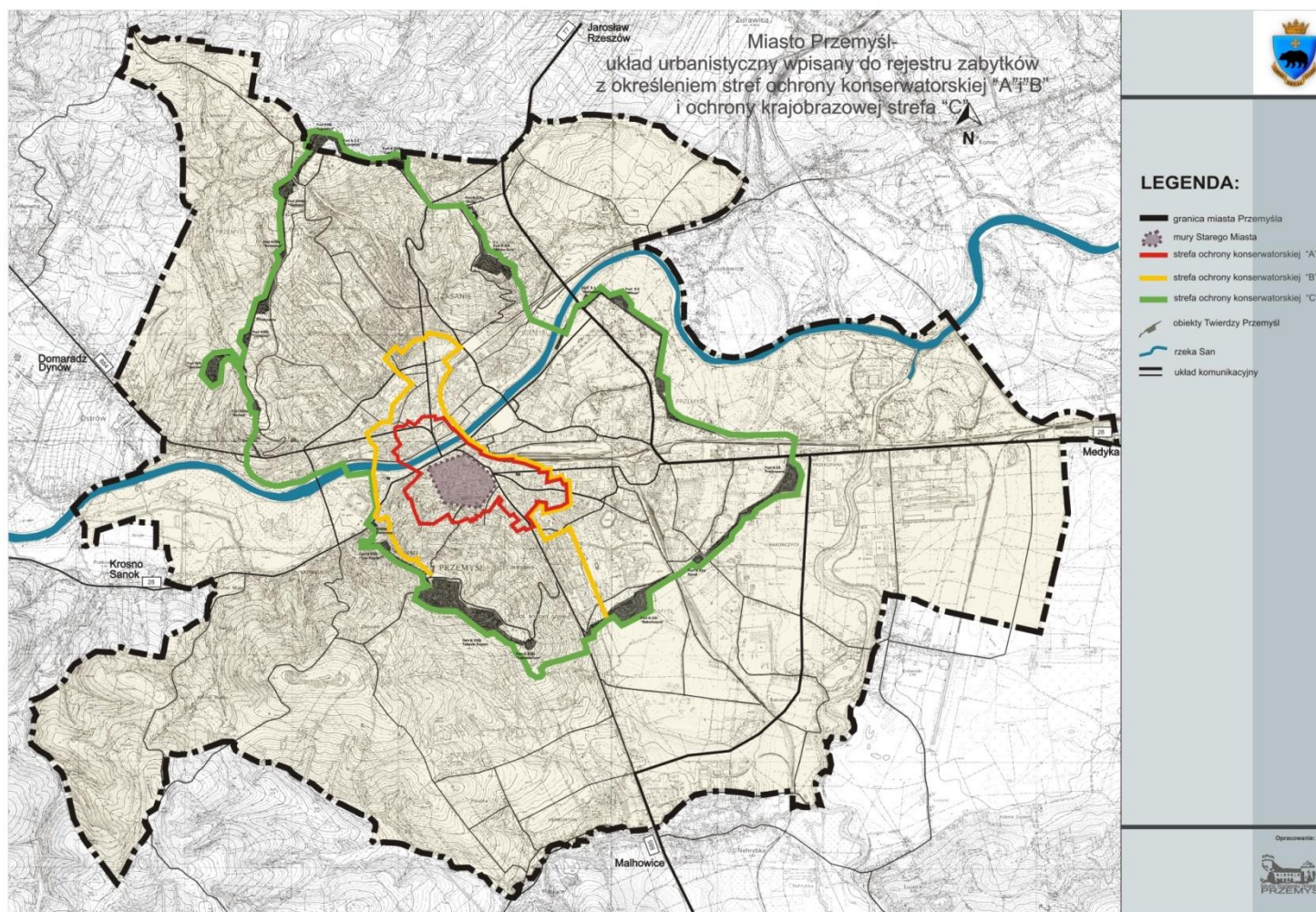
Wykaz skrótów:

EB – epoka brązu; KPL- kultura pucharów lejkowatych;

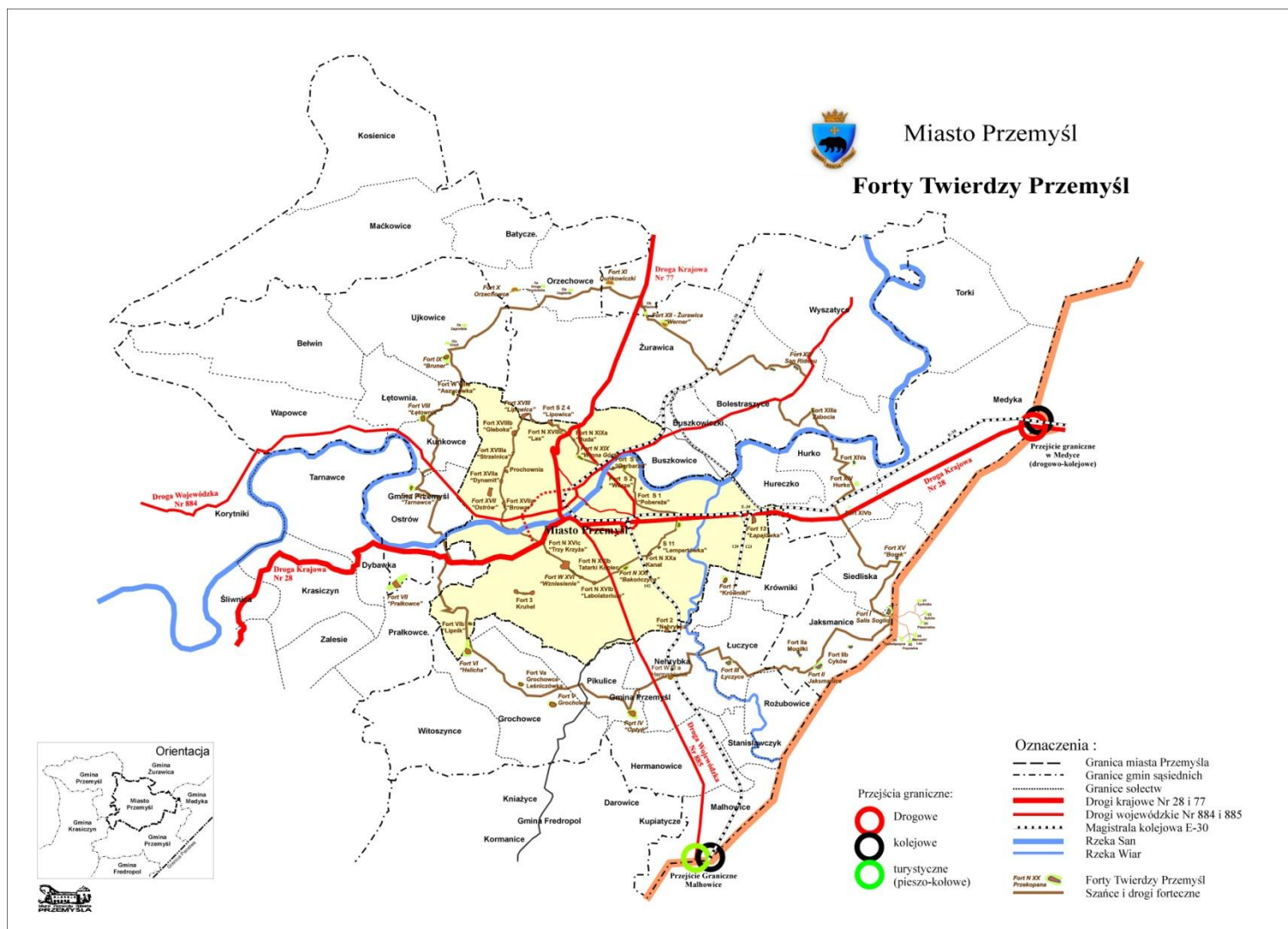
CLP- cykl lendzielsko- polgarski, KCS- kultura ceramiki sznurowej ;

KCWR - kultura ceramiki wstęgowej rytej , KESA Karta Ewidencji Stanowiska Archeologiczne

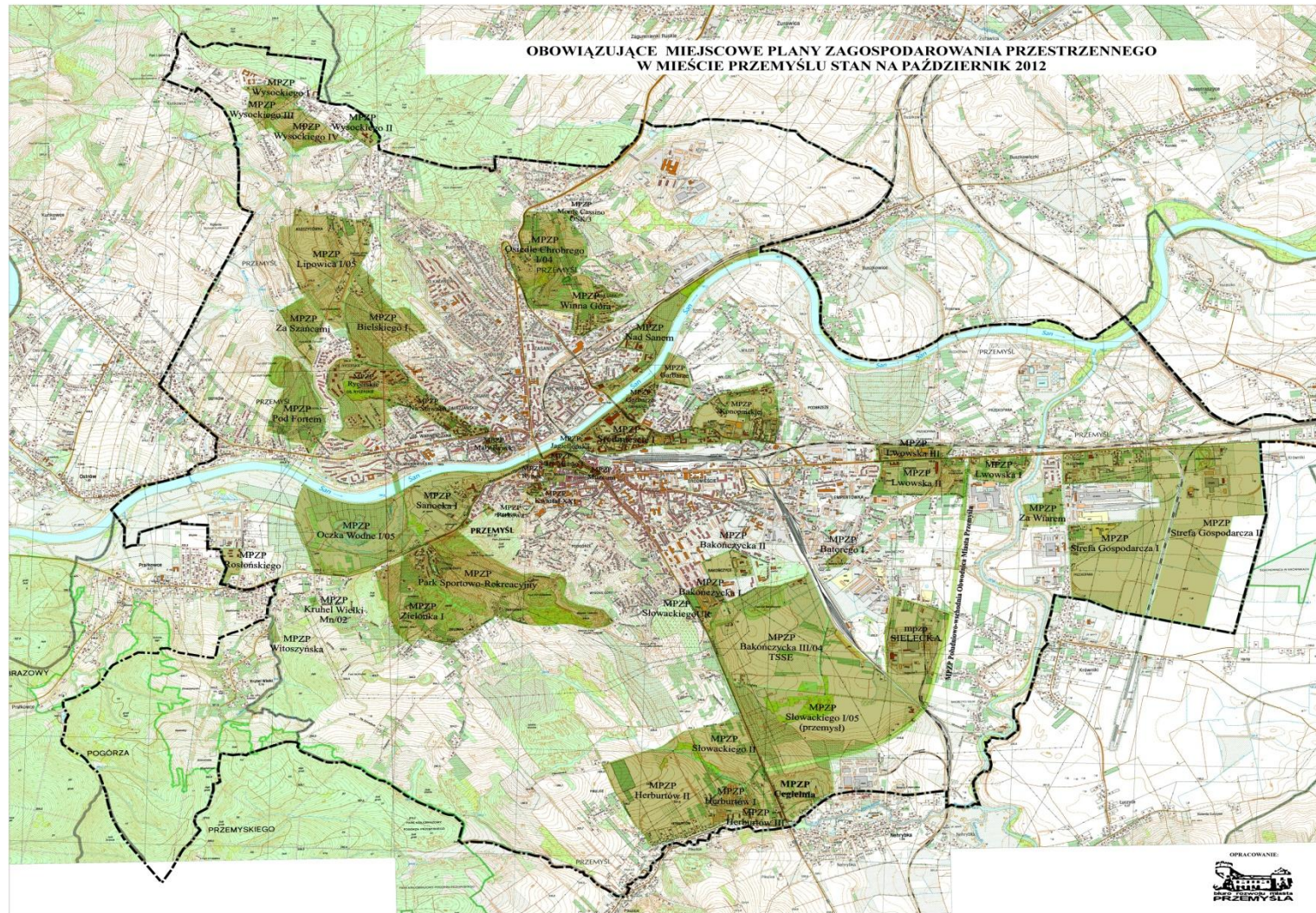
Załącznik Nr 4 do Uchwały Nr 297/2012
Rady Miejskiej w Przemyśle
z dnia 20 grudnia 2012 r.

Załącznik Nr 5 do Uchwały Nr 297/2012
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia 20 grudnia 2012 r.

Załącznik Nr 6 do Uchwały Nr 297/2012
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia 20 grudnia 2012 r.

Załącznik Nr 7 do Uchwały Nr 297/2012

Rady Miejskiej w Przemyślu

z dnia 20 grudnia 2012 r.

Uchwała Nr 25/2005 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 17 lutego 2005r.

**w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie,
restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, zm. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203) art.art.81 i 82 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568, zm. z 2004 r. Nr 96, poz. 959) - **Rada Miejska w Przemyślu**

uchwała, co następuje:

§ 1

1. Z budżetu miasta Przemyśla mogą być udzielane dotacje celowe na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków znajdującym się na obszarze Gminy Miejskiej Przemyśl, jeżeli:

- 1) obiekt znajduje się w złym stanie technicznym,
- 2) obiekt posiada istotne znaczenie historyczne, artystyczne lub naukowe.

2. Dotacja może być udzielona każdemu, kto jest właścicielem lub posiadaczem zabytku, o którym mowa w ust. 1.

3. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie:

- 1) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, o którym mowa w ust. 1, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, które zostaną przeprowadzone w roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji lub w roku następującym po roku złożenia tego wniosku,
- 2) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, które zostały przeprowadzone w okresie roku poprzedzającego rok złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji.

4. Wniosek o udzielenie dotacji, o której mowa w ust. 3 pkt 2, wnioskodawca może złożyć po przeprowadzeniu wszystkich prac lub robót przy zabytku, o którym mowa w ust. 1, określonych w pozwoleniu wydanym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

5. Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane może obejmować nakłady konieczne na:

- 1) sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich;
- 2) przeprowadzenie badań konserwatorskich, architektonicznych lub archeologicznych;
- 3) wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- 4) opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich;

- 5) wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami Prawa budowlanego;
- 6) sporządzenie projektu odtworzenia kompozycji wnętrz;
- 7) zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku;
- 8) stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku;
- 9) odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki;
- 10) odtworzenie zniszczonej przynależności zabytku, jeżeli odtworzenie to nie przekracza 50% oryginalnej substancji tej przynależności;
- 11) odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych;
- 12) modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności;
- 13) wykonanie izolacji przeciwwilgociowej;
- 14) uzupełnianie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomości o własnych formach krajobrazowych;
- 15) działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu;
- 16) zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku wpisanym do rejestru, o których mowa w pkt 7-15;
- 17) zakup i montaż instalacji przeciwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.

§ 2

1. Dotacja może być udzielona w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, o którym mowa w § 1 ust. 1.

2. Jeżeli zabytek, o którym mowa w § 1 ust. 1, posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową albo wymaga przeprowadzenia złożonych pod względem technologicznym prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.

3. W przypadku, jeżeli stan zachowania zabytku, o którym mowa w § 1 ust. 1, wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, dotacja może być również udzielona do wysokości 100 % nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.

4. Dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, o którym mowa w § 1 ust. 1, nie może zostać udzielona:

- 1) jeżeli nakłady konieczne na te prace lub roboty w 100% są finansowane z dotacji pochodzących z innych źródeł,
- 2) jeżeli łączna kwota dotacji udzielonych przez Gminę Miejską Przemyśl i inne uprawnione organy przekroczyła wysokość 100% nakładów koniecznych na te prace lub roboty.

§ 3

1. Ubiegający się o dotację winien złożyć wniosek o dotację wraz z następującymi załącznikami:

- 1) decyzją o wpisie do rejestru zabytków obiektu, którego dotyczą prace lub roboty,
- 2) dokumentem potwierdzającym tytuł władania zabytkiem,
- 3) harmonogramem oraz kosztorysem przewidywanych lub wykonanych prac lub robót ze wskazaniem źródeł ich finansowania,
- 4) decyzją właściwego organu ochrony zabytków zezwalającą na przeprowadzenie prac lub robót oraz

projektem i pozwoleniem na budowę, gdy wniosek dotyczy prac lub robót przy zabytku nieruchomym lub programem prac, gdy wniosek dotyczy prac przy zabytku ruchomym,

- 5) informacją o wnioskach o udzielenie dotacji skierowanych do innych organów,
 - 6) wykazem prac lub robót wykonanych w okresie poprzedzającym dzień złożenia wniosku.
2. Wzór wniosku o udzielenie dotacji stanowi załącznik nr 1 do uchwały.

§ 4

1. Wnioski o dotację składa się Prezydentowi Miasta Przemyśla do 15 września roku poprzedzającego rok budżetowy.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania w przypadku ubiegania się o dotację na prace interwencyjne wynikające z zagrożenia zabytku.

3. Wnioski o przyznanie dotacji opiniuje komisja powołana przez Prezydenta Miasta Przemyśla.

§ 5

1. Zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Przemyśla wniosek o dotację stanowi podstawę ujęcia kwoty dotacji w projekcie budżetu Gminy na dany rok budżetowy.

2. Dotacje przyznaje Rada Miejska w Przemyślu.

3. Po zatwierdzeniu rozdziału środków przeznaczonych na dotację przez Radę Miejską w Przemyślu uchwałą budżetową Prezydent Miasta Przemyśla zawiadamia podmioty uprawnione o przydzieleniu dotacji lub braku możliwości dofinansowania zadania.

§ 6

Przekazanie dotacji następuje na podstawie umowy określającej w szczególności:

- 1) opis prac lub robót i termin ich wykonania,
- 2) kwotę dotacji i tryb jej płatności uzależniony od wyniku każdorazowej kontroli postępu prac lub robót i rozliczenia tych wydatków,
- 3) sposób i termin rozliczenia udzielonej dotacji oraz zasady zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji,
- 4) pouczenie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy wydatkowaniu otrzymanej dotacji,
- 5) zobowiązanie ubiegającego się o dotację do poddania się pełnej kontroli w zakresie należytego wykonania prac lub robót, w tym udostępnienia niezbędnej dokumentacji,
- 6) zasady zwrotu niewykorzystanej części dotacji.

§ 7

1. Podstawą rozliczenia dotacji jest komisyjny odbiór wykonanych prac lub robót z udziałem przedstawicieli Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i przedstawicieli Prezydenta Miasta Przemyśla.
2. W celu rozliczenia dotacji składa się Prezydentowi Miasta Przemyśla sprawozdanie z wykonania prac lub robót.
3. Wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 8

W przypadku stwierdzenia wykorzystania dotacji niezgodnie z umową, w tym nieprzedstawienia rozliczenia w terminie określonym w umowie, nieterminowego zwrotu niewykorzystanej części dotacji, podania nieprawidłowych lub niepełnych informacji o których mowa w § 3 ust. 1, wykonujący prace lub roboty traci prawo do ubiegania się o dotację z budżetu Gminy Miejskiej Przemyśl przez kolejne trzy lata.

§ 9

Prezydent Miasta Przemyśla prowadzi wykaz udzielonych dotacji oraz informuje inne organy uprawnione do udzielania dotacji o dotacjach przyznanych przez Radę Miejską w Przemyślu.

§ 10

Wnioski o przyznanie dotacji w 2005 r. można składać do dnia 31 marca 2005 r.

§ 11

1. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Przemyśla.
2. Nadzór nad realizacją uchwały powierza się Komisji Promocji Kultury, Turystyki i Sportu.

§ 12

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej**

Stanisław Radyk

UCHWAŁA NR 137/2009
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia 3 września 2009r.

*Zmieniająca uchwałę nr 25/2005 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 17 lutego 2005r.
w sprawie zasad udzielania dotacji na prace remontowo – konserwatorskie,
restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458., z 2009 r. Nr 52, poz. 420) – **Rada Miejska w Przemyślu**

uchwała, co następuje:

§ 1

W uchwale nr 25/2005 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 17 lutego 2005r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace remontowo – konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie;

„3. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie:

1) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, o którym mowa w ust. 1, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, które zostaną przeprowadzone w roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji”

2) w § 1 ust. 5 skreśla się pkt 1-6

3) w § 3 ust. 1 skreśla się pkt 5 i 6

4) § 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Wnioski o dotacje składa się Prezydentowi Miasta Przemyśla do dnia 28 lutego roku, w którym dotacja ma być udzielona”

5) w § 5 skreśla się ust.1

6) w § 6 skreśla się pkt 6

7) W rozdziale IV załącznika nr 1 do uchwały tj. Wykaz dokumentów przy składaniu wniosku, skreśla się pkt 5 i 6

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Przemyśla

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

**Wiceprzewodniczący
Rady Miejskiej**

Janusz Zapotocki